

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
*za gradbeništvo
in geodezijo*

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Čerkez, K. S., 2013. Analiza stroškov rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih. Diplomski naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentor Rakar, A.): 135 str.

University
of Ljubljana

Faculty of
*Civil and Geodetic
Engineering*

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Čerkez, K. S., 2013. Analiza stroškov rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Rakar, A.): 135 pp.

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
*gradbeništvo in
geodezijo*

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

UNIVERZITETNI ŠTUDIJ
GRADBENIŠTVA
KOMUNALNA SMER

Kandidatka:

KATJA ČERKEZ

**ANALIZA STROŠKOV RABE VODE V IZBRANIH
LOKALNIH SKUPNOSTIH**

Diplomska naloga št.: 3320/KMS

**ANALYSIS OF THE COST OF WATER USE IN
SELECTED LOCAL COMMUNITIES**

Graduation thesis No.: 3320/KMS

Mentor:

izr. prof. dr. Albin Rakar

Predsednik komisije:

izr. prof. dr. Janko Logar

Član komisije:

izr. prof. dr. Jože Panjan

Ljubljana, 28. 06. 2013

STRAN ZA POPRAVKE

Stran z napako

Vrstica z napako

Namesto

Naj bo

IZJAVE

Podpisana **KATJA ČERKEZ** izjavljam, da sem avtorica diplomske naloge z naslovom »**ANALIZA STROŠKOV RABE VODE V IZBRANIH LOKALNIH SKUPNOSTIH**«.

Izjavljam, da je elektronska različica v vsem enaka tiskani različici.

Izjavljam, da dovoljujem objavo elektronske različice v repozitoriju UL FGG.

Katja Čerkez

Ljubljana, 15. 5. 2013

BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

UDK:	338.465:628.1(497.4)(043.2)
Avtor:	Katja Čerkez
Mentor:	izr. prof. dr. Albin Rakar
Naslov:	Analiza stroškov rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih
Tip dokumenta:	Diplomska naloga – univerzitetni študij
Obseg in oprema:	135 str., 37 pregl., 58 sl., 4 pril.
Ključne besede:	obvezne lokalne gospodarske javne službe varstva okolja, oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, cene komunalnih storitev, okoljske dajatve

Izvleček

Diplomska naloga obsega predstavitev cen komunalnih storitev in analizo stroškov rabe vode za povprečno slovensko gospodinjstvo na vzorcu izbranih lokalnih skupnosti. Pod pojmom raba vode so v diplomskem delu obravnavane komunalne storitve v okviru obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Vzorec lokalnih skupnosti je bil izbran na podlagi kriterija povodja in kriterija organizacijske oblike izvajalca posamezne javne službe.

V prvem delu diplomske naloge je predstavljena zakonska ureditev na področju izvajanja javnih služb, oblikovanja in nadzora cen komunalnih storitev. Predstavljene so tudi osnovne značilnosti povodij in osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih. V drugem delu diplomske naloge so predstavljene cene komunalnih storitev, na podlagi katerih so v nadaljevanju izračunani posamezni stroški rabe vode za povprečno gospodinjstvo.

Višina posameznih stroškov rabe vode je analizirana glede na kriterij povodja, organizacijsko obliko izvajalca javne službe, način oblikovanja cen komunalnih storitev in glede na stopnjo urbanizacije lokalne skupnosti. Predstavljeni in analizirani so tudi stroški rabe vode za različne oblike oskrbe gospodinjstev z javnimi službami. V analizah stroškov rabe vode so uporabljene tudi regresijske analize. Zaradi nazornosti in preglednosti rezultatov analiz so za predstavitev uporabljeni stolpični in razsevni grafikoni. Analizirani mesečni stroški rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami predstavljajo nizko finančno obremenitev gospodinjstva glede na povprečni mesečni neto dohodek v izbranih lokalnih skupnostih.

BIBLIOGRAPHIC – DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT

UDC: 338.465:628.1(497.4)(043.2)
Autor: Katja Čerkez
Supervisor: Assoc. Prof. Albin Rakar, Ph.D.
Title: Analysis of the cost of water use in selected local communities
Document type: Graduation thesis – university studies
Notes: 135 p., 37 tab., 58 fig., 4 ann.
Key words: mandatory local public services of environmental protection, water supply services, drainage and treatment of waste water, the prices of municipal services, environmental taxes

Abstract

The graduation thesis includes the presentation of prices of municipal services and analysis of the cost of water use for the average Slovenian household in the sample of local communities. Under the concept of water use is dealt with municipal services within the mandatory local public services of environmental protection as water supply service and drainage and treatment of waste water. The selection of local communities was based on the criterion of the river basins in Slovenia and on the criterion of organizational form of local public service.

In the first part of the thesis is presented legislation in the field of local public services and also the formation and control of prices of municipal services. The thesis also presents the basic characteristics of the river basins in Slovenia and background information on selected local communities. The second part of the thesis presents the prices of municipal services, followed by calculated costs of water use for the average household.

The calculated costs of water use are analyzed according to criteria of river basin, the organizational form of public service, how the price of municipal service is formed and the degree of urbanization of the local community. It is also presented and analyzed the cost of water use for different types of household supply to public services. Regression analysis are also used for the costs of water use. In order to assure a more thorough explanation and to present the results of the analysis clearly are used column and scatter charts. Analyzed monthly cost of water use for different types of household supply to public services presents a low financial cost on households in comparison to average monthly net income in selected local communities.

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	Namen in cilji diplomskega dela	2
2	METODA DELA IN VIRI PODATKOV.....	4
2.1	Izbor lokalnih skupnosti.....	4
2.2	Viri podatkov o lokalnih skupnostih in cenah komunalnih storitev	4
2.3	Priprava podatkov in analiza stroškov rabe vode	5
2.4	Regresijske analize	5
3	ZAKONODAJNI OKVIR PODROČJA RABE VODE	7
3.1	Evropska zakonodaja na področju varstva voda.....	7
3.1.1	Vodna direktiva.....	7
3.1.2	Direktiva Sveta o čiščenju komunalne odpadne vode.....	8
3.2	Zakonodaja Republike Slovenije na področju gospodarskih javnih služb in oblikovanja cen komunalnih storitev	9
3.2.1	Zakon o gospodarskih javnih službah	9
3.2.2	Zakon o varstvu okolja.....	10
3.2.2.1	Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda	10
3.2.2.2	Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja	11
3.2.3	Zakon o vodah.....	12
3.2.3.1	Uredba o vodnih povračilih.....	13
3.2.3.2	Pravilnik o določitvi meja povodij in porečij ter meja vodnih območij z vodami 1. reda, ki jim pripadajo	13
3.3	Zakonodaja Republike Slovenije na področju ureditve in nadzora cen komunalnih storitev	14

3.3.1	Zakon o financiranju občin.....	14
3.3.2	Zakon o kontroli cen.....	14
3.3.2.1	Uredba o oblikovanju cen komunalnih storitev	15
3.3.2.2	Uredba o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev	16
3.3.3	Zakon o dostopu do informacij javnega značaja	16
3.3.4	Zakon o davku na dodano vrednost.....	17
4	PREDSTAVITEV OSNOVNIH POJMOV	18
4.1	Javne potrebe in javne službe.....	18
4.2	Komunalne dejavnosti in komunalna infrastruktura	19
4.3	Cene komunalnih proizvodov in storitev	19
4.4	Okoljske dajatve.....	20
4.4.1	Vodno povračilo	20
4.4.2	Okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode.....	21
5	PREGLED STANJA PRI OSKRBI S PITNO VODO TER ODVAJANJU IN ČIŠČENJU ODPADNE VODE.....	23
5.1	Stanje in problematika oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode v Sloveniji	23
5.2.1	Povodje Jadranskega morja	28
5.2.2	Povodje Save	30
5.2.3	Povodje Donave	33
5.3	Predstavitev izbranih lokalnih skupnosti	35
5.3.1	Povodje Jadranskega morja	37
5.3.2	Povodje Save	39

5.3.3	Povodje Donave	40
5.4	Predstavitev izvajalcev gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih	43
5.4.1	Organizacijske oblike izvajalcev gospodarskih javnih služb	43
5.4.2	Naloge izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode.....	45
5.4.3	Predstavitev izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Jadranskega morja.....	48
5.4.4	Predstavitev izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Save.....	49
5.4.5	Predstavitev izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Donave	50
5.5	Predstavitev lokalne gospodarske javne infrastrukture v izbranih lokalnih skupnostih	52
5.5.1	Povodje Jadranskega morja.....	56
5.5.2	Povodje Save.....	58
5.5.3	Povodje Donave	60
6	CENE OSKRBE S PITNO VODO TER CENE ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE V IZBRANIH LOKALNIH SKUPNOSTIH.....	63
6.1	Metodologija oblikovanja cen komunalnih storitev oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode	63
6.1.1	Oblikovanje cene za dejavnost oskrbo s pitno vodo	64
6.1.2	Oblikovanje cene za odvajanje in čiščenje odpadne vode	65
6.2	Predstavitev cen komunalnih storitev v izbranih lokalnih skupnostih.....	66
6.2.1	Povodje Jadranskega morja.....	68
6.2.2	Povodje Save.....	70
6.2.3	Povodje Donave	72

7	MESEČNI STROŠKI OSKRBE S PITNO VODO TER ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE V IZBRANIH LOKALNIH SKUPNOSTIH	75
7.1	Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih.....	77
7.1.1	Povodje Jadranskega morja	78
7.1.2	Povodje Save	80
7.1.3	Povodje Donave	83
7.2	Analiza mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.....	86
7.2.1	Analiza mesečnih stroškov za dejavnost oskrbe s pitno vodo.....	86
7.2.2	Analiza mesečnih stroškov za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode.....	90
7.2.3	Analiza mesečnih stroškov za dejavnost čiščenja odpadne vode na komunalni čistilni napravi in za individualno čiščenje odpadne vode	91
7.3	Regresijske analize mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.....	95
7.3.1	Regresijske analize mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo	95
7.3.2	Regresijske analize mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode.....	98
8	STROŠKI RABE VODE V IZBRANIH LOKALNIH SKUPNOSTIH.....	101
8.1	Predstavitev mesečnih stroškov rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih za različne oblike oskrbe z javnimi službami.....	101
8.1.1	Povodje Jadranskega morja	103
8.1.2	Povodje Save	104
8.1.3	Povodje Donave	106
8.2	Analiza mesečnih stroškov rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih za različne oblike oskrbe z javnimi službami.....	108

8.2.1	Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva zaradi rabe vode glede na povprečni neto mesečni dohodek v izbranih lokalnih skupnostih.....	108
8.2.2	Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva zaradi rabe vode v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih	113
9	VREDNOTENJE REZULTATOV IN ZAKLJUČEK.....	117
	VIRI.....	122
	Uporabljeni viri	122
	Ostali viri.....	129
	Spletne strani izbranih lokalnih skupnosti in komunalnih podjetij	132

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja (vir: [38]).....	37
Preglednica 2: Sprejete pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja	38
Preglednica 3: Osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save (vir: [38]).....	39
Preglednica 4: Sprejete pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save	40
Preglednica 5: Osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave (vir: [38])	41
Preglednica 6: Sprejete pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave.....	42
Preglednica 7: Izvajalci javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja ..	48
Preglednica 8: Izvajalci javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save	49
Preglednica 9: Izvajalci javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave	51
Preglednica 10: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo oskrbe s pitno vodo na povodju Jadranskega morja.....	56
Preglednica 11: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo odvajanja komunalne odpadne vode na povodju Jadranskega morja.....	57
Preglednica 12: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Jadranskega morja.....	58
Preglednica 13: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo oskrbe s pitno vodo na povodju Save.....	58
Preglednica 14: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo odvajanja komunalne odpadne vode na povodju Save.....	59
Preglednica 15: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Save.....	60

Preglednica 16: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo oskrbe s pitno vodo na povodju Donave.....	61
Preglednica 17: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo odvajanja komunalne odpadne vode na povodju Donave.....	61
Preglednica 18: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Donave.....	62
Preglednica 19: Odvisnost faktorja omrežnine glede na moč vodomera (vir: [14])	64
Preglednica 20: Cene za dejavnost oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja.....	68
Preglednica 21: Cene za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja	69
Preglednica 22: Cene za dejavnost čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja.....	69
Preglednica 23: Cene za dejavnost oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save	70
Preglednica 24: Cene za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save	71
Preglednica 25: Cene za dejavnost čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save	71
Preglednica 26: Cene za dejavnost oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave	72
Preglednica 27: Cene za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave	73
Preglednica 28: Cene za dejavnost čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave	74
Preglednica 29: Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Jadranskega morja	78

Preglednica 30: Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Save.....	81
Preglednica 31: Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Donave	84
Preglednica 32: Mesečni stroški rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja za različne oblike oskrbe z javnimi službami.....	103
Preglednica 33: Mesečni stroški rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save za različne oblike oskrbe z javnimi službami	105
Preglednica 34: Mesečni stroški rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave za različne oblike oskrbe z javnimi službami	107
Preglednica 35: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Jadranskega morja	109
Preglednica 36: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Save	110
Preglednica 37: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Donave.....	111

KAZALO SLIK

Slika 1: Razdelitev stroškov storitev rabe vode (vir: [8])	8
Slika 2: Količine dobavljene vode iz javnega vodovoda v 1000 m ³ za gospodinjstva za leto 2009, 2010, 2011 (vir: [38])	23
Slika 3: Količine načrpane in porabljene vode v m ³ na prebivalca za leto 2009, 2010, 2011 (vir: [38])	24
Slika 4: Količine izpuščene odpadne vode v okolje v 1000 m ³ za leto 2009, 2010, 2011 (vir: [38]) ...	24
Slika 5: Delež neprečiščene in prečiščene izpuščene odpadne vode v okolje glede na skupno količino izpuščene odpadne vode v letu 2011 (vir: [38])	25
Slika 6: Naraščanje skupne dolžine kanalizacijskega omrežja v Sloveniji v letih 2009, 2010, 2011 (vir: [38])	25
Slika 7: Deleži različnih stopenj čiščenja odpadne vode, ki se prečisti na čistilnih napravah v letu 2011 (vir: [38])	26
Slika 8: Deleži zgrajenih kanalizacijskih sistemov po vrstah v Sloveniji v letu 2010 (vir: [38])	26
Slika 9: Prikaz povodja Donave in povodja Jadranskega morja (vir: [39])	27
Slika 10: Prikaz vodnega območja reke Soče (vir: [39])	28
Slika 11: Prikaz vodnega območja jadranskih rek (vir: [39])	29
Slika 12: Prikaz vodnega območja zgornje Save (vir: [39])	31
Slika 13: Prikaz vodnega območja srednje Save (vir: [39])	31
Slika 14: Prikaz vodnega območja spodnje Save (vir: [39])	32
Slika 15: Prikaz vodnega območja Savinje (vir: [39])	32
Slika 16: Prikaz vodnega območja Drave (vir: [39])	33
Slika 17: Prikaz vodnega območja Mure (vir: [39])	34
Slika 18: Razdelitev slovenskih občin po konceptu Stopnja urbanizacije (vir: [38])	36

Slika 19: Stopnja priključenosti na javni vodovodni sistem na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti	53
Slika 20: Stopnja priključenosti na javni kanalizacijski sistem na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti	54
Slika 21: Gostota odjema na javnem vodovodnem omrežju na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti	55
Slika 22: Gostota odjema na javnem kanalizacijskem omrežju na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti	55
Slika 23: Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja.....	79
Slika 24: Mesečni strošek odvajanja odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja	79
Slika 25: Mesečni strošek čiščenja odpadne vode na ČN v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja	80
Slika 26: Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save.....	81
Slika 27: Mesečni strošek odvajanja odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save .	82
Slika 28: Mesečni strošek čiščenja odpadne vode na ČN v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save	83
Slika 29: Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave	84
Slika 30: Mesečni strošek odvajanja odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave	85
Slika 31: Mesečni strošek čiščenja odpadne vode na ČN v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave.....	86
Slika 32: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo po povodjih.....	87
Slika 33: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo glede na organizacijsko obliko izvajalca javne službe.....	88

Slika 34: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo glede na način oblikovanja cene storitev javne službe.....	88
Slika 35: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo v urbanih in ruralnih občinah	89
Slika 36: Primerjava povprečnega mesečnega stroška omrežnine za oskrbo s pitno vodo v urbanih in ruralnih občinah	90
Slika 37: Primerjava povprečnega mesečnega stroška odvajanja odpadne vode po povodjih	90
Slika 38: Primerjava povprečnega mesečnega stroška odvajanja odpadne vode glede na način oblikovanja cene storitev javne službe.....	91
Slika 39: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode na ČN in individualnega čiščenja odpadne vode po povodjih	92
Slika 40: Primerjava povprečnega mesečnega stroška individualnega čiščenja odpadne vode v nepretočni greznici po povodjih.....	92
Slika 41: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode na ČN glede na način oblikovanja cene storitev javne službe.....	93
Slika 42: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode na ČN v urbanih in ruralnih občinah	94
Slika 43: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode v pretočni greznici v urbanih in ruralnih občinah	94
Slika 44: Regresijska analiza povezanosti števila oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega sistema in višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih.....	96
Slika 45: Regresijska analiza povezanosti števila oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega sistema in višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo	96
Slika 46: Regresijska analiza povezanosti dolžine javnega vodovodnega sistema in višine mesečnega stroška omrežnine za oskrbo s pitno vodo.....	97
Slika 47: Regresijska analiza povezanosti letne količine odvedene odpadne vode in višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode.....	98

Slika 48: Regresijska analiza povezanosti gostote odjema na javnem kanalizacijskem omrežju in višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode.....	99
Slika 49: Regresijska analiza povezanosti gostote odjema na javnem kanalizacijskem omrežju in višine mesečnega stroška omrežnine za odvajanje odpadne vode	100
Slika 50: Deleži stroškov dejavnosti znotraj rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami na povodju Jadranskega morja	104
Slika 51: Deleži stroškov dejavnosti znotraj rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami na povodju Save	106
Slika 52: Deleži stroškov dejavnosti znotraj rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami na povodju Donave.....	107
Slika 53: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Jadranskega morja	109
Slika 54: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Save	111
Slika 55: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Donave.....	112
Slika 56: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode v vseh izbranih lokalnih skupnostih.....	113
Slika 57: Povprečni mesečni stroški rabe vode v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih	114
Slika 58: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih	115

SEZNAM UPORABLJENIH OKRAJŠAV

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CČN	Centralna komunalna čistilna naprava
ČN	Komunalna čistilna naprava
DDV	Davek na dodano vrednost
DN	Nazivna vrednost za velikost vodomera
ES	Evropska skupnost
EU	Evropska unija
GIS	Geodetski informacijski sistem
MČN	Mala komunalna čistilna naprava
PE	Populacijski ekvivalent
PISO	Prostorski informacijski sistem občin
RS	Republika Slovenija
UPB	Uradno prečiščeno besedilo
ZGJS	Zakon o gospodarskih javnih službah
ZJZP	Zakon o javno zasebnem partnerstvu

(prazna stran)

1 UVOD

Voda je vir življenja. Nahaja se povsod okoli nas in nas sestavlja. Brez vode življenje na Zemlji ne bi bilo mogoče. Tega so se zavedali že ljudje v davnini, saj so se vse velike in zgodovinsko pomembne civilizacije razvile ob viru pitne vode. Že v starem veku so imela večja mesta urejeno javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Skrb za higieno in zdravo pitno vodo se je nato v srednjem veku izgubila. Ponovna gradnja in razvoj javnih vodovodnih in kanalizacijskih sistemov ter začetki čiščenja odpadne vode so se pojavili šele v začetku in sredi 19. stoletja, ko so epidemije hidričnih bolezni (tifus, kolera) večkrat prizadele celotno evropsko prebivalstvo in so prišli do spoznanja, da je za pojav bolezni kriva onesnažena pitna voda. Na slovenskih tleh so se prva javna vodovodna omrežja začela graditi konec 19. in v začetku 20. stoletja. Prvi zametki javnega kanalizacijskega sistema segajo v čas popotresne obnove Ljubljane v začetku 20. stoletja, kasneje pa so Ljubljani sledila še ostala večja slovenska mesta. Intenzivnost gradnje javne komunalne infrastrukture je bila največja v času 70. in 80. let prejšnjega stoletja, ko so vsa večja slovenska mesta dobila tudi centralne čistilne naprave.

Povečana urbanizacija in naraščanje števila prebivalcev v zadnjih sto letih je povečala svetovno porabo vode za več kot šestkrat. Voda bo po vseh napovedih v svetu bistveni omejitveni dejavnik razvoja, Slovenija pa ima izjemne naravne danosti in je relativno zelo bogata z vodo, zato se naj ne bi soočili s pomanjkanjem zdrave pitne vode. Kakovost zdrave pitne vode v svetu je v stalnem upadanju, ker se še vedno povečujejo emisije nevarnih snovi v vode in s tem vplivajo na poslabšanje njene kakovosti in primernosti vodnih virov za uporabo, po drugi strani pa predpisi o kakovosti pitne vode tako v tujini kot pri nas postavljajo čedalje strožje zahteve [1].

V razvitem svetu vode upravlja država in z njimi gospodari, državljanom pa je dolžna zagotoviti zdravo pitno vodo po primerni ceni in obvarovati vire pitne vode. Slovenija se vključuje v reševanje ekoloških problemov na globalni ravni in po pravilih Evropske skupnosti, da bi tudi v lastnem interesu zagotovila splošni in gospodarski razvoj države [2]. Leta 2000 je bila v Evropski uniji sprejeta Vodna direktiva 2000/60/EC (Water Framework Directive), ki podaja cilje in časovne okvire za zaščito in izboljšanje kvalitete vseh vodnih virov, uveljavlja upravljanje voda po povodjih v vsej Evropski uniji, zahteva sodelovanje javnosti in tudi ekonomsko analizo rabe vode [1]. Vodna direktiva predstavlja enega od temeljev okoljevarstvene politike Evropske skupnosti.

Cilj Vodne direktive je ohraniti in izboljšati vodno okolje v Evropski skupnosti, pri tem pa je poudarek predvsem na kakovosti vode za zagotavljanje oskrbe s pitno vodo. Okoljska politika naj bi temeljila na načelih preprečevanja, okoljska škoda pa naj se popravlja pri izvoru onesnaževanja. Cilj je tudi uveljavljanje načela: povzročitelj onesnaževanja plača obremenitve. V Vodni direktivi je od držav članic Evropske unije pričakovano, da bodo v postavljenih rokih zagotovile ustrezne pravne ureditve

in pristojne organe za uporabo in izvajanje pravil te direktive za vsako opredeljeno vodno območje ter za izvedbo ukrepov, da se prepreči poslabšanje stanja vseh vodnih teles. Kot del programa ukrepov je dovoljena uporaba ekonomskih instrumentov, ki so opredeljeni kot osnovni ukrepi (kot minimalni ukrepi, ki jih je potrebno izpolniti) [3].

Zahteve Vodne direktive in drugih z njo povezanih direktiv je Slovenija vključila v svoj pravni red preko različnih zakonov in operativnih programov. S tem se je zavezala k izvajanju zahtevanih ukrepov, med katerimi so tudi cene storitev v okviru rabe vode. Večjo konceptualno spremembo na področju komunalnih sistemov je predstavljala tudi zahteva, da se vsi na vodo vezani oskrbovalni sistemi obravnavajo celovito v okviru povodij in podpovodij, kar naj bi se odrazilo v doseganju višje stopnje kakovosti komunalnih storitev in višji stopnji varnosti naravnih virov pitne vode [4].

1.1 Namen in cilji diplomskega dela

Pod pojmom raba vode v tem diplomskem delu obravnavamo komunalne proizvode in storitve oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Komunalni dejavnosti oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode sta opredeljeni kot obvezni občinski gospodarski javni službi varstva okolja. Predstavljata pomemben pogoj za splošni gospodarski in kulturni razvoj ter na določen način tudi neodvisnost vsake države. Oblikovanje in višina cene je ključnega pomena za komunalne storitve, saj plačevanje storitev omogoča kakovostno in neprekinjeno izvajanje javnih služb.

Področje oblikovanja cen komunalnih storitev je skoraj celotno obdobje samostojnosti Slovenije pod neposrednim nadzorom Vlade RS. Politika oblikovanja cen v celotnem javnem sektorju, kamor sodijo tudi komunalne dejavnosti, je po mnenju mnogih dokaj neučinkovita, administrativno vodena, restriktivna in nekonsistentna, saj država javni sektor uporablja kot eno najpomembnejših orodij za uravnavanje inflacije na državni ravni [5]. Na drugi strani pa ekonomske usmeritve evropskih direktiv spodbujajo države članice k takšnemu sistemu zaračunavanja komunalnih storitev, v okviru katerega okoljske stroške plačajo tisti, ki povzročajo onesnaževanje, hkrati pa se upošteva realne stroške izvajanja in obseg posameznih storitev javnih služb.

Kot odgovor na te zahteve je bila spremenjena in vzpostavljena metodologija za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki jo je pripravilo pristojno ministrstvo za okolje. Z metodologijo ureditve oblikovanja cen komunalnih storitev, predstavljeno v nadaljevanju diplomskega dela, se je poskušalo zagotoviti potrebna sredstva za obnovo, posodabljanje in dograjevanje obstoječe komunalne infrastrukture. Z metodologijo za oblikovanje cen pa ni bil

zagotovljen mehanizem določanja cen in nadzor nad izvajanjem te metodologije. Tako so cene komunalnih storitev v slovenskih občinah zaradi neusklajenega delovanja Vlade RS, pristojnega ministrstva za okolje, lokalnih skupnosti in komunalnih podjetij trenutno zelo različno oblikovane in ne pokrivajo stroškov izvajanja dejavnosti, kar najbolj vpliva ravno na operativno in investicijsko sposobnost izvajalcev obravnavanih javnih služb.

Cilj diplomskega dela je analizirati višino in strukturo stroškov rabe vode za povprečno slovensko gospodinjstvo na vzorcu izbranih lokalnih skupnosti, ki hkrati upošteva razdelitev Slovenije na povodja in različne organizacijske oblike izvajalcev javnih služb. Hkrati sem želela poiskati in opredeliti razloge za razlike v stroških rabe vode med izbranimi lokalnimi skupnostmi. Zanimala me je tudi povezava med višino posameznega stroška za dejavnosti oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter razvitostjo komunalne infrastrukture in učinkovitostjo izvajanja storitev javnih služb.

V okviru diplomske naloge sem želela tudi:

- raziskati področje rabe vode z ozirom na stanje gospodarske javne infrastrukture za izvajanje javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih,
- podrobneje spoznati zakonske ureditve na področju regulacije in oblikovanja cen komunalnih storitev z namenom razumevanja trenutne problematike na področju določanja cen,
- predstaviti dejansko stanje oblikovanja cen in velike razlike v višini cen za dejavnosti oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na vzorcu izbranih lokalnih skupnosti.

2 METODA DELA IN VIRI PODATKOV

Prvi del diplomske naloge je namenjen predstavitvi osnovnih pojmov in zakonodajnega okvira oblikovanja in regulacije cen komunalnih storitev. Pri tem so bili uporabljeni podatki iz študijske literature, spletnih strani Registra predpisov Slovenije (pravno – informacijski sistem) in spletnih strani Uradnega lista RS. V prvem delu so predstavljena tudi povodja v Sloveniji v povezavi z izbranimi lokalnimi skupnostmi. V drugem delu diplomske naloge so najprej po povodjih obravnavane cene storitev oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. V nadaljevanju je prikazana analiza posameznih stroškov rabe vode in analiza skupnih stroškov rabe vode zaradi različnih oblik oskrbe z javnimi službami ter finančna obremenitev povprečnega gospodinjstva zaradi različnih stroškov rabe vode.

2.1 Izbor lokalnih skupnosti

Izbor lokalnih skupnosti je potekal na podlagi dveh kriterijev. Prvi kriterij predstavlja kriterij povodja, ki zajema tako geografsko lego izbrane lokalne skupnosti kot tudi vire pitne vode in odvodnike odpadne vode. Podatki o povodjih v Sloveniji so bili pridobljeni iz zakonske ureditve povodij, ki je dostopna na spletnih straneh Uradnega lista RS in strokovnih podlag na arhivskem spletnem mestu Ministrstva za okolje in prostor. Drugi kriterij je kriterij izvajalca javne službe, ki predstavlja organizacijsko obliko izvajalcev javnih služb v izbrani lokalni skupnosti. Potrebno je bilo pridobiti podatke o izvajalcih javnih služb za vse slovenske občine. Podatki so se zbirali in preverjali na več straneh v svetovnem spletu: spletne strani lokalnih skupnosti in komunalnih podjetij, spletni portal eKomunala in spletne strani Skupnosti slovenskih občin. Poleg tega je na izbor lokalne skupnosti vplivala tudi njena velikost glede na število prebivalcev. S tem je bila vpeljana predpostavka o velikosti in razvitosti oskrbovalnih sistemov (opremljenost s komunalno infrastrukturo) in o kakovosti storitev javnih služb za določeno velikost lokalne skupnosti. Podatki o številu prebivalcev za izbrane lokalne skupnosti so bili pridobljeni s spletnih strani SI–STAT podatkovnega portala Statističnega urada RS za stanje veljavno na dan 1. 7. 2012. Podatki o povprečni mesečni neto plači za drugo polovico leta 2012 v izbranih lokalnih skupnostih so bili prav tako pridobljeni s spletnih strani SI–STAT podatkovnega portala Statističnega urada RS.

2.2 Viri podatkov o lokalnih skupnostih in cenah komunalnih storitev

Po oblikovanju končnega seznama izbranih dvajsetih lokalnih skupnosti je sledilo zbiranje osnovnih podatkov o lokalnih skupnostih, oskrbovalnih sistemih za oskrbo s pitno vodo, oskrbovalnih sistemih za odvajanje in čiščenje odpadne vode ter o cenah komunalnih storitev. Podatki so bili pridobljeni s spletnih strani komunalnih podjetij, spletnega pregledovalnika PISO (javni dostop), internetnega GIS sistema iObčina (javni dostop) in spletnega portala Atlas okolja. Zaradi nezanesljivosti spletnih virov

in mnogih manjkajočih podatkov, predvsem o cenah komunalnih storitev, so bili podatki pridobljeni tudi preko elektronske pošte, naslovljene na komunalna podjetja in lokalne skupnosti.

Poleg zbiranja podatkov je bilo potrebno tudi preveriti, ali ima posamezna izbrana lokalna skupnost sprejete ustrezne pravne podlage za izvajanje javnih služb in za oblikovanje cen komunalnih storitev. Vir podatkov so bile spletne strani Registra predpisov lokalnih skupnosti in Uradnega lista RS ter spletne strani lokalnih skupnosti.

2.3 Priprava podatkov in analiza stroškov rabe vode

Zbrani podatki o lokalnih skupnostih in cenah komunalnih storitev so bili organizirani in oblikovani po povodjih s pomočjo preglednic v programu Excel. Podatki o stanju komunalne infrastrukture in cenah komunalnih storitev so se zaradi preglednosti obravnavali ločeno za dejavnost oskrbe s pitno vodo, za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode ter za dejavnosti čiščenja odpadne vode na komunalnih čistilnih napravah, malih komunalnih čistilnih napravah, pretočnih in nepretočnih greznicah. Za namen predstavitve in preglednejše medsebojne primerjave zbranih podatkov so oblikovani stolpični grafikoni po povodjih za posamezne dejavnosti.

Glede na pridobljene podatke o cenah komunalnih storitev smo za vsako lokalno skupnost izvedli izračun mesečnega stroška za povprečno gospodinjstvo ločeno za oskrbo s pitno vodo, odvajanje komunalne odpadne vode, okoljske dajatve, čiščenje odpadne vode na komunalni čistilni napravi in za individualno čiščenje odpadne vode. Mesečne stroške smo v analizah med seboj primerjali po različnih kriterijih. V nadaljevanju smo oblikovali še mesečne stroške rabe vode za povprečno gospodinjstvo glede na obliko oskrbe z javnimi službami. Ponovno so se za namen predstavitve in za primerjavo rezultatov izračunov uporabili stolpični grafikoni. Vse analize zbranih podatkov upoštevajo tudi razdelitev lokalnih skupnosti na povodja.

2.4 Regresijske analize

Regresijska analiza je statistična metoda, ki proučuje odnos ali povezanost med dvema naključnima spremenljivkama, in sicer, med odvisno in eno ali več neodvisnimi spremenljivkami. Ta odnos se proučuje tako, da se uporablja enostavni bivariantni ali multivariantni regresijski model. S pomočjo regresijskega statističnega modela napovedujemo vrednosti odvisne spremenljivke glede na vrednost ene ali več neodvisnih spremenljivk. Gre torej za prilagajanje ustrezne matematične funkcije empiričnim podatkom. Odnose med izbranimi spremenljivkami opišemo z najprimernejšim matematičnim modelom, rezultate pa grafično prikažemo z razsevnim grafikonom [6].

Pri analizi povezanosti spremenljivk moramo ugotoviti smiselnost povezave in njeno obliko z namenom, da lahko pri znanih vrednostih neodvisne spremenljivke poiščemo oceno za vrednost odvisne spremenljivke. Če so podatki razporejeni tako, da jih lahko opišemo z linearno matematično funkcijo ali regresijsko premico, govorimo o linearni regresiji. Če pa so podatki razporejeni tako, da ne ležijo ob premici, temveč v bližini neke krivulje, govorimo o nelinearni ali krivuljni regresiji. Glede na lego točk v razsevnem grafikonu določimo, katera funkcija (racionalna, eksponentna, logaritemska itd.) se danim točkam najbolj prilaga [7]. Prilagajanje točk razsevnega grafikona izbrani matematični funkciji pojasnimo z determinacijskim koeficientom ali koeficientom določenosti, ki se običajno izraža v odstotkih [6].

Postopek regresijskih analiz je bil izveden v programu Excel s pomočjo analitičnega orodja Regression. Z regresijskimi analizami se je preverilo odvisnost med višino posameznega stroška rabe vode kot odvisno spremenljivko ter razvitostjo komunalne infrastrukture, učinkovitostjo izvajanja javnih služb in povprečnimi neto mesečnimi dohodki kot neodvisne spremenljivke. Uporabljen je bil bivariantni regresijski model, podatke pa se je poskušalo opisati z regresijsko premico (linearna regresijska analiza). Za prikaz rezultatov so uporabljeni razsevni grafikoni.

3 ZAKONODAJNI OKVIR PODROČJA RABE VODE

Zakodaja, ki se nanaša na tematiko diplomske naloge, je razdeljena na dva dela. V prvem delu je predstavljena evropska zakonodaja s področja varstva voda, v drugem pa slovenska pravna ureditev, ki je pomembna za obravnavano tematiko.

3.1 Evropska zakonodaja na področju varstva voda

3.1.1 Vodna direktiva

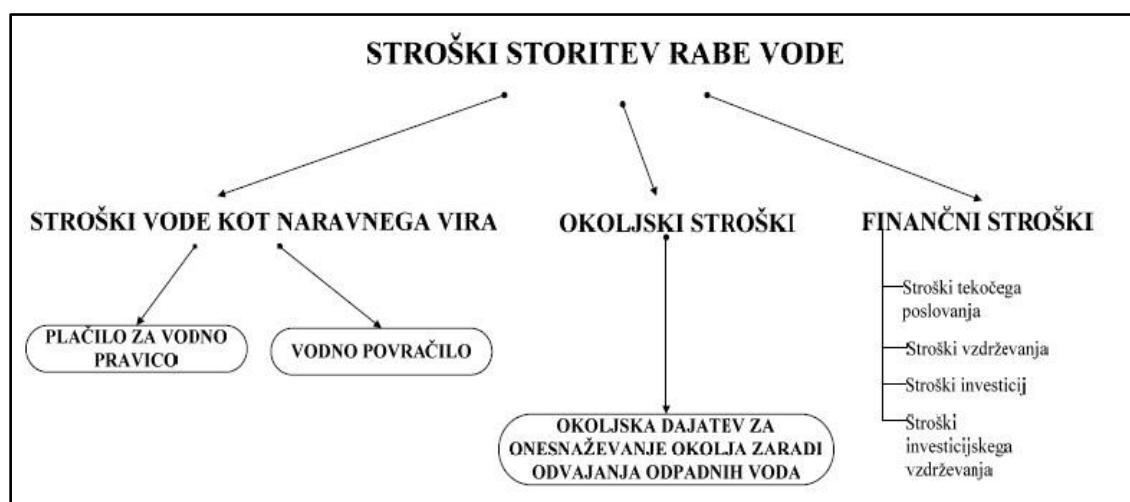
Temeljni dokument na področju vodne politike Evropske skupnosti predstavlja Vodna direktiva oz. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES [3] o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike.

V Vodni direktivi je poudarjeno, da je potrebno razviti celostno politiko Skupnosti do vode z namenom, da se prepreči dolgoročno poslabšanje kakovosti in količin virov pitne vode. Direktiva naj bi določala osnovna načela trajnostne vodne politike, ker vode ne razume kot ostale tržne proizvode, ampak jo opredeljuje kot dediščino, ki jo je potrebno obvarovati. Cilj Vodne direktive je torej ohraniti in izboljšati vodno okolje v Skupnosti, pri tem pa je poudarek predvsem na kakovosti vode za zagotavljanje oskrbe s pitno vodo. Okoljska politika naj bi temeljila na načelih preprečevanja, okoljska škoda pa naj se popravlja pri izvoru onesnaževanja. Cilj je tudi uveljavljanje načela: povzročitelj plača obremenitve.

V Vodni direktivi je od držav članic EU pričakovano, da bodo v postavljenih rokih zagotovile ustrezne pravne ureditve in pristojne organe za uporabo in izvajanje pravil te direktive za vsako opredeljeno vodno območje ter za izvedbo ukrepov, da se prepreči poslabšanje stanja vseh vodnih teles. Direktiva dovoljuje, da se njeno uresničevanje lahko razdeli na posamezne faze ukrepov, da se s tem porazdelijo stroški izvajanja te direktive. Kot del programa ukrepov je dovoljena uporaba ekonomskih instrumentov, ki so opredeljeni kot osnovni ukrepi (kot minimalni ukrepi, ki jih je potrebno izpolniti). Kot ekonomski instrumenti so opredeljeni:

- načelo povračila stroškov storitev za rabo vode skupaj z okoljskimi stroški,
- cenovno politiko, ki bo uporabnike ustrezno vzpodbujala k gospodarni uporabi vodnih virov,
- načelo povzročitelj plača obremenitev,
- ustrezen prispevek za različne rabe vode, razdeljene vsaj na gospodinjstva, industrijo in kmetijstvo.

Načelo povračila stroškov storitev za rabo vode predstavlja podlago za nov način obračunavanja lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki vsebuje razdelitev stroškov storitev rabe vode na: stroške vode kot naravnega vira, okoljske stroške ter finančne stroške (slika 1). V stroških vode kot naravnega vira sta upoštevani dajatvi vodno povračilo in plačilo za vodno pravico. Okoljski stroški predstavljajo okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode. Finančni stroški rabe vode pa vsebujejo stroške tekočega poslovanja subjekta, ki izvaja javno službo, stroške vzdrževanja in investicij v komunalno infrastrukturo [8].

Slika 1: Razdelitev stroškov storitev rabe vode (vir: [8])

Celoten program ukrepov naj bi države članice pripravile do leta 2009, do leta 2010 bi morala biti zagotovljena opisana cenovna politika, do leta 2012 naj bi bili vsi pripravljene ukrepi izvedljivi in leta 2015 se programi ukrepov prvič posodobijo, saj naj bi do takrat države članice prve ukrepe že izvedle, kar naj bi se odrazilo v izboljšanjem kemijskem stanju površinskih in podzemnih voda.

3.1.2 Direktiva Sveta o čiščenju komunalne odpadne vode

Direktiva Sveta o čiščenju komunalne odpadne vode 91/271/EGS (v nadaljevanju Direktiva) [9] ureja zbiranje, odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode ter odvajanje in čiščenje odpadne vode iz določenih industrijskih sektorjev. Cilj Direktive je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi zaradi odvajanja nezadostno obdelane komunalne odpadne vode.

V Direktivi so opredeljeni roki, do katerih naj bi države članice za vse aglomeracije zagotovile kanalizacijske sisteme za odvajanje komunalne odpadne vode in meteorne odpadne vode, ker neposredno odvajanje onesnaževal v vodo ne bo več dovoljeno. Pri tem se upošteva primere, pri katerih ureditev kanalizacijskega sistema ni upravičena in se zanje lahko uporabijo individualni

sistemi, ki dosegajo enako raven varstva okolja. Med dovoljene individualne sisteme čiščenja komunalne odpadne vode sodijo male komunalne čistilne naprave in nepretočne graznice. Za ureditev odvajanja meteorne odpadne vode je dovoljeno tudi pravilno urejeno ponikanje na lokaciji.

Prav tako so opredeljeni roki, do katerih naj bi države članice zagotovile, da bo komunalna odpadna voda pred izpustom iz kanalizacijskega sistema obdelana vsaj v sekundarnem postopku čiščenja. S to Direktivo se uvaja tudi monitoring vseh odvodnikov, v katere se stekajo izpusti iz komunalnih čistilnih naprav in neposredni izpusti iz kanalizacijskih sistemov ter monitoring količin in sestave blata, ki se odloži v površinske vode. Po klasifikaciji o občutljivosti vodnih teles, ki jo uvaja Direktiva, je skoraj celotno ozemlje Slovenije ocenjeno kot občutljivo območje vodnih teles.

3.2 Zakonodaja Republike Slovenije na področju gospodarskih javnih služb in oblikovanja cen komunalnih storitev

V nadaljevanju obravnavana zakonodaja RS na področju rabe vode je razdeljena na podpoglavja po krovnih zakonih. Predstavljena so pomembnejša določila zakonov in podrejenih pravnih aktov, ki urejajo področje javnih služb, oblikovanja in nadzora cen komunalnih storitev ter opredeljujejo višino določenih stroškov rabe vode. Na podlagi predstavljenih določil zakonov so bili na lokalni ravni sprejeti odloki, ki urejajo izvajanje in obračunavanje lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja v vseh izbranih lokalnih skupnostih.

3.2.1 Zakon o gospodarskih javnih službah

Področje lokalnih gospodarskih javnih služb ureja Zakon o gospodarskih javnih službah [10]. V 3. členu je predstavljena razdelitev gospodarskih javnih služb in podlaga za njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. Skladno s 7. členom so predstavljene organizacijske oblike zagotavljanja javnih služb. 8. člen obravnavanega zakona ureja financiranje gospodarskih javnih služb. Gospodarske javne službe se financirajo s ceno javnih dobrin, iz proračunskih sredstev in iz drugih virov. V 59. členu je opredeljena cena proizvodov in storitev za uporabo javnih dobrin, ki jo plačujejo uporabniki določene javne dobrine. Cene se lahko določijo diferencirano glede na kategorijo uporabnika in glede na količino porabljenih ali nujenih javnih dobrin ter rednosti njihove uporabe. Cene se lahko tudi subvencionirajo, z določitvijo višine subvencije pa mora biti določen tudi vir subvencij.

3.2.2 Zakon o varstvu okolja

Z Zakonom o varstvu okolja [11] se v slovensko zakonodajo prenašajo določene zahteve evropske Vodne direktive [3] z namenom varstva okolja pred prekomernim obremenjevanjem okolja in trajnostno rabo naravnih virov. Po načelih Vodne direktive uvaja načelo preventive, načelo previdnostnega ravnanja, načelo odgovornosti povzročitelja onesnaževanja in plačila za onesnaževanje. Tako mora povzročitelj onesnaževanja po 17. členu izvesti ukrepe, ki so potrebni za preprečevanje in zmanjšanje onesnaževanja, da emisije v okolje ne presegajo predpisanih mejnih vrednosti. V 11. in 25. členu je opredeljena subsidiarna odgovornost države ali lokalne skupnosti pri odpravljanju posledic prekomerne obremenitve okolja in pripravi ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja. Pri tem pa mora biti upoštevano še načelo javnosti, kar pomeni, da so po 13. in 26. členu so vsi okoljski podatki javno dostopni in da mora biti javnosti omogočen vpogled v program ukrepov varstva okolja.

Zakon o varstvu okolja v 112. in 113. členu opredeljuje okoljske dajatve za onesnaževanje okolja, osnovo za njihovo obračunavanje in zavezance za plačilo. Zavezanec za plačilo okoljske dajatve ima pravico do oprostitve, zmanjšanja in vračila že plačane okoljske dajatve za izvedbo ukrepov, s katerimi prispeva k zmanjševanju onesnaževanja okolja pod predpisano raven. Med ukrepe se šteje tudi izgradnja okoljske infrastrukture lokalnega pomena. Zakon o varstvu okolja v 149. členu določa obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja, med katerimi sta tudi obravnavani gospodarski javni službi: oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode.

3.2.2.1 Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda

Na podlagi 112. in 113. člena Zakona o varstvu okolja [11] je bila sprejeta Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda [12]. Okoljska dajatev se plačuje za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode. Določa vrsto onesnaževanja, osnovo za obračun okoljske dajatve, višino in način njenega obračunavanja in plačevanja, zavezance in prejemnike okoljskih dajatev za odvajanje komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, površinske vode ali posredno v podzemne vode. Osnova za obračun okoljske dajatve je seštev ek enot obremenitve doseženih z odvajanjem odpadne vode, obračuna pa se v določenem znesku na enoto obremenitve, ki ga Vlada RS določi s sklepom. Višina okoljske dajatve je torej odvisna od obremenitve okolja glede na doseženo stopnjo čiščenja odpadne vode.

Zadnji sklep, ki je bil sprejet na podlagi Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda [12], je Sklep o določitvi zneska okoljske dajatve na enoto obremenitve

zaradi odvajanja odpadnih voda [13]. Cena za enoto obremenitve voda za leto 2010 po tem sklepu znaša 26,4125 €/leto in je ostala na enaki ravni do leta 2013.

3.2.2.2 Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja

Na podlagi 149. člena Zakona o varstvu okolja [11] je bil sprejet Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja [14] (v nadaljevanju Pravilnik o metodologiji), ki je določal, da morajo izvajalci javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode oblikovati cene storitev omenjenih javnih služb v skladu z določili tega pravilnika do 31. decembra 2010.

Cena storitve javne službe po Pravilniku o metodologiji obsega upravičene stroške, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti izvajalca in njegovih podizvajalcev pri izvajanju storitev javne službe. Cena storitve se lahko obračuna samo na podlagi izvajanja storitev javne službe. Izhodišča za oblikovanje cen posameznih storitev javne službe so obveznosti iz predpisov, ki urejajo naloge v okviru javnih služb, kvalitativne in tehnične standarde izvajanja obravnavanih javnih služb.

Lokalna skupnost lahko subvencionira ceno storitve posamezne javne službe v tistem delu, ki se nanaša na ceno uporabe javne infrastrukture, ne more pa subvencionirati cene storitve, s katero se pokrivajo stroški izvajalca in okoljskih dajatev. Lokalna skupnost tako lahko subvencionira samo ceno uporabe javne infrastrukture za tiste uporabnike, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti (oskrba gospodinjstev). Subvencioniranje cene uporabe javne infrastrukture lahko znaša največ do 50 % cene, ki bi jo sicer moral plačevati uporabnik javne infrastrukture. Lokalna skupnost mora z višino subvencij določiti tudi vir subvencij.

Pravilnik o metodologiji določa, da cene storitev izvajalca med uporabniki ali skupinami uporabnikov za istovrstne storitve izvajanja javnih služb ne smejo biti diferencirane, razen če uporabniki ali skupine uporabnikov dokazljivo povzročajo različne stroške. Različni stroški dostopa do storitve ne smejo biti razlog za razlike v cenah storitev.

Pravilnik o metodologiji je uvedel obračunavanje najemnine izvajalcem javnih služb za vso komunalno infrastrukturo za izvajanje javnih služb, ki je v lasti lokalnih skupnosti. Najemnina za uporabo javne infrastrukture je namenski prihodek lokalne skupnosti in se lahko porabi za investicije in investicijska vzdrževalna dela na javni infrastrukturi, za katero je bila zaračunana. Najemnina se zaračunava letno najmanj v višini letnega amortizacijskega zneska komunalne infrastrukture.

Pravilnik o metodologiji je uvedel novo oblikovanje cen storitev javnih služb varstva okolja, ki sledi zahtevam Vodne direktive [3] po načelu povračila stroškov storitev za rabo vode skupaj z okoljskimi stroški (slika 1). Pri tem mora izvajalec javne službe pred začetkom uporabe nove ali spremenjene cene storitev pridobiti pozitivno strokovno mnenje pristojnega ministrstva za okolje o izpolnjevanju oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov in normativov za opravljanje javnih služb.

Pravilnik o metodologiji je s 1. januarjem 2013 prenehal veljati, nadomestila pa ga je Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja [15] (v nadaljevanju Uredba o metodologiji), prav tako sprejeta na enaki zakonski podlagi kot Pravilnik o metodologiji. Občine morajo uskladiti svoje predpise in sprejeti cene v skladu s to uredbo najpozneje do 1. aprila 2014.

Uredba o metodologiji uvaja nekoliko drugačen postopek določanja cen komunalnih storitev. Ceno storitve javne službe za območje posamezne lokalne skupnosti predlaga izvajalec z elaboratom o oblikovanju cene in jo predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev. Natančneje je določena vsebina elaborata kot izhodišče za oblikovanje cen storitev in uvaja primerjavo cen storitev med geografsko, poselitveno in oskrbovalno podobnimi območji. Po 5. členu občina določi potrjeno ceno posamezne javne službe in pripadajočo subvencijo, izvajalec pa na svojih spletnih straneh in na krajevno običajen način objavi cenik s potrjeno ceno. V primeru če nova cena presega 130 % sedaj veljavne cene, mora pristojni občinski organ pred potrditvijo in uveljavitvijo cene predhodno pridobiti soglasje pristojnega ministrstva za okolje o ustreznosti oblikovanja cene.

3.2.3 Zakon o vodah

Zakon o vodah [16] ureja upravljanje z vodami, javno dobro in javne službe na področju voda. Določa, da se za vsako rabo vodnega javnega dobra ali naplavin (razen splošne rabe) plačuje pridobitev vodne pravice in vodno povračilo. V 8. členu je opredeljeno razvrščanje voda po pomenu v 1. in 2. red. Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda se določi še vodna telesa. Vodna telesa površinskih voda se razvrsti v tipe glede na njihove ekosistemske značilnosti. Za zagotavljanje celovitega upravljanja z vodami je ob upoštevanju hidrografskih značilnosti, enotnosti in povezanosti vodnega režima določeno povodje Donave in povodje Jadranskega morja.

V 117. členu je opredeljena lastna oskrba s pitno vodo na območjih, kjer ni zagotovljeno izvajanje lokalne javne službe oskrbe s pitno vodo. Za lastno oskrbo s pitno vodo je potrebno pridobiti vodno pravico. Vodno povračilo je natančneje določeno s 124. členom. Imetnik vodne pravice za rabo vode,

naplavin ali vodnih zemljišč v lasti države je dolžan plačevati vodno povračilo, sorazmerno z obsegom vodne pravice. Predpisan je način določanja višine vodnega povračila, način obračunavanja ter plačevanja. Vodno povračilo se plača ob upoštevanju načela povrnitve stroškov, ki vključuje: stroške izvajanja javnih služb, stroške investicij in vzdrževanja vodne infrastrukture ter stroške odškodnin.

3.2.3.1 Uredba o vodnih povračilih

Na podlagi 124. člena Zakona o vodah [16] je bila izdana Uredba o vodnih povračilih [17]. Določa način določanja višine vodnega povračila, način obračunavanja, merila za znižanje vodnega povračila za rabo vode za oskrbo s pitno vodo ter merila za znižanje in oprostitev plačevanja vodnega povračila. Vodno povračilo se plačuje za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč v lasti države. Osnova za obračunavanje je raba vode za oskrbo s pitno vodo oz. količina odvzete vode iz vodnih virov, izražena v m³ za javno službo oskrbe s pitno vodo. S tem načinom obračuna po količinah odvzete vode iz vodnih virov so v vodnem povračilu obračunane vse vodne izgube na sistemih javnega vodovoda, kar pomeni, da se vodno povračilo plača tudi za vso neprodano vodo.

Na podlagi Uredbe o vodnih povračilih Vlada RS za posamezno leto sprejme Sklep o določitvi cene za osnove vodnih povračil za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč [18, 19, 20]. Osnova vodnih povračil za rabo vode za oskrbo s pitno vodo se v letih 2010, 2011 in 2012 ni spreminjala in je znašala 0,0555 €/m³ odvzete vode. Za leto 2013 je osnova vodnega povračila višja, in sicer znaša 0,0638 €/m³ odvzete vode [21].

3.2.3.2 Pravilnik o določitvi meja povodij in porečij ter meja vodnih območij z vodami 1. reda, ki jim pripadajo

Na podlagi 52. in 53. člena Zakona o vodah [16] je bil izdelan Pravilnik o določitvi meja povodij in porečij ter meja vodnih območij z vodami 1. reda, ki jim pripadajo [22]. Določa meje povodja Donave in v njegovem okviru meje porečij Save, Drave in Mure ter meje povodja Jadranskega morja in v njegovem okviru porečje Soče in jadranskih rek. Pravilnik določa meje vodnih območij Donave in Jadranskega morja s pripadajočimi vodami 1. reda in lokalnimi skupnostmi, ki pripadajo posameznemu porečju (priloga A). Ta delitev je pomembna pri izbiri in obravnavi lokalnih skupnosti.

3.3 Zakonodaja Republike Slovenije na področju ureditve in nadzora cen komunalnih storitev

V nadaljevanju obravnavana zakonodaja RS na področju ureditve in nadzora cen komunalnih storitev je razdeljena na podpoglavja po zakonih, ki so pomembni za razumevanje določenega dela obračunavanja rabe vode.

3.3.1 Zakon o financiranju občin

Zakon o financiranju občin [23] ureja financiranje nalog v pristojnosti lokalnih skupnosti. V občinskem proračunu so zajeti vsi prejemki in izdatki občine. Če država prenese opravljanje posameznih nalog na občino, mora zagotoviti financiranje v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog. Viri financiranja posamezne občine obsegajo lastne davčne vire in druge lastne vire. Med druge lastne vire občine sodijo tudi prihodki od samoprispevka, takse, globe, koncesijske dajatve in plačila za storitve lokalnih javnih služb.

Po 3. členu Spremembe zakona o financiranju občin [24] je okoljska dajatev za obremenjevanja okolja zaradi odvajanja odpadnih voda prihodek proračuna lokalne skupnosti, kjer je nastala obremenitev okolja. Z odlokom, s katerim lokalna skupnost sprejme občinski proračun, bi moralo biti določeno, da se sredstva okoljskih dajatev lahko porabijo le za:

- gradnjo infrastrukture, namenjene za izvajanje občinskih obveznih javnih služb varstva okolja v skladu z državnimi operativnimi programi in sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda,
- zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

3.3.2 Zakon o kontroli cen

Zakon o kontroli cen [25] ureja nadzor nad cenami blaga in storitev na območju RS, ki jo izvajajo državni organi. Nadzor cen obsega spremljanje in analiziranje gibanja cen, pripravo, predlaganje in predpisovanje ukrepov kontrole cen ter izvajanje teh ukrepov s strani državnih organov. Cena storitve pa je opredeljena kot plačilo, ki je določeno, dogovorjeno ali izročeno za storitev glede na kraj, kjer je bila storitev opravljena.

Udeleženci na trgu svobodno oblikujejo cene na podlagi ponudbe in povpraševanja in drugih konkurenčnih dejavnikov, kar morajo državni organi upoštevati pri določanju ukrepov kontrole cen. Vendar pa komunalne dejavnosti niso udeleženci na trgu, zato je Zakon o kontroli cen opredelil spremljanje gibanja cen storitev v komunalnih dejavnostih. Vlada RS lahko po 8. členu z uredbo določi ustrezne ukrepe kontrole cen na področju komunalnih dejavnosti, ko:

1. je to nujno zaradi doseganja ciljev in ukrepov gospodarske politike, ki so določeni z akti državnega zbora,
2. gre za dejavnosti, v katerih ima posamezno podjetje ali enota, ki samostojno opravlja dejavnost, monopolni položaj; dejavnosti pa so nujne za zadovoljevanje potreb ljudi in organizacij,
3. bi prišlo na trgu do cen, ki bi ogrozile redno preskrbo potrošnikov in bi bile te cene posledica elementarnih in drugih množičnih nesreč,
4. gre za uskladitev cen z obveznostmi, ki jih je RS sprejela z mednarodnimi pogodbami.

Ukrep kontrole cen po tem zakonu lahko traja, dokler zanj obstaja razlog, vendar ne dalj kot šest mesecev. Izjemo predstavljata razloga kontrole cen, ki sta navedena zgoraj pod 1. in 2. točko, za katera lahko ukrep kontrole cen traja najdlje eno leto. Vlada RS pa lahko v utemeljenih primerih po tem času na podlagi predhodne analize stanja ukrep obnovi.

3.3.2.1 Uredba o oblikovanju cen komunalnih storitev

Na podlagi Zakona o kontroli cen [25] so bile sprejete Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev [26, 27, 28] (v nadaljevanju Uredbe). Z navedenimi Uredbami je Vlada RS določila najvišjo ceno komunalnih storitev in uvedla pridobitev predhodnega soglasja k cenam. To pomeni, da se cena ni mogla spremeniti brez predhodnega soglasja Vlade RS. Z zadnjo sprejeto Uredbo [28] se glede elementov cene in način oblikovanja cen komunalnih storitev nanaša na določila Pravilnika o metodologiji. Torej je izvajalec lahko povišal ceno komunalne storitve samo, če je bila oblikovana po novi metodologiji in je zanjo pridobil predhodno soglasje, hkrati pa je moralo povišanje cene izpolnjevati naslednje kriterije:

- stroški izvajanja komunalnih dejavnosti so se objektivno in upravičeno povečali zaradi doseganja predpisanih oskrbovalnih standardov,
- stroški so se povečali, ker je zaradi objektivnih razlogov izvajalec prenehal sam opravljati storitve posameznih komunalnih dejavnosti in jih zanj opravlja drug izvajalec,

- če je skladno z okoljskimi predpisi upravičeno uvedel nove storitve v okviru izvajanja komunalnih storitev in mu je nova storitev povzročila dodatne stroške, ki jih ni mogoče v celoti pokrivati z obstoječimi prihodki.

Vlada RS je z načinom omejevanja in določanjem pogojev za povišanje cen v sprejetih Uredbah nadzorovala cene komunalnih storitev do 15. avgusta 2009, ko je potekla veljavnosti zadnji sprejeti Uredbi [28].

3.3.2.2 Uredba o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev

Vlada RS je ponovno vstopila na področje nadzora cen komunalnih storitev 28. avgusta 2010, ko je na podlagi Zakona o kontroli cen [25] sprejela Uredbo o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev [29]. S tem je določila, da so cene storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki so bile veljavne na dan 28. avgusta 2010, obveljale kot najvišje dovoljene cene. Sprememba cene oz. povišanje cene je bilo dovoljeno samo zaradi spremembe oz. višine povišanja stroškov okoljskih dajatev, vodnih povračil in plačil za vodno pravico. Omenjena uredba je bila obravnavana kot izjemen ukrep nadzora cen z veljavnostjo šestih mesecev. Po poteku veljavnosti te uredbe je Vlada RS sprejela še štiri zaporedne enake uredbe o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev in onemogočala rast cen komunalnih storitev do 1. januarja 2013.

3.3.3 Zakon o dostopu do informacij javnega značaja

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja [30] ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, druge osebe javnega prava in izvajalci javnih služb. Informacija javnega značaja je opredeljena kot informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. Informacije javnega značaja bi morale biti prosto dostopne pravnim ali fizičnim osebam, ki imajo na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja.

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja je podlaga za Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja [31], ki določa, da mora organ v svetovni splet posredovati podatke o svojih storitvah, vključno s povezavo na elektronsko dostopen obrazec za vlogo za pridobitev informacije javnega značaja.

Iz navedenega izhaja, da je cena storitev izvajalca gospodarske javne službe informacija javnega značaja in da bi morale občine, ki sprejemajo sklepe o uveljavitvi cen ter tudi javna podjetja, ki zaračunavajo te cene, zagotoviti dostop do teh podatkov v okviru katalogov informacij javnega značaja.

Obveznost objave cen storitev opredeljuje tudi Zakon o varstvu potrošnikov [32], ki določa, da mora podjetje za blago oz. storitve, ki jih ponuja, vidno označiti ceno, ki vključuje DDV v primeru, da je podjetje zavezanec za DDV. Podjetje pa mora pri obračunu označene cene upoštevati.

3.3.4 Zakon o davku na dodano vrednost

Zakon o davku na dodano vrednost [33] je pomemben pri načinu obračunavanja okoljske dajatve za obremenjevanje okolja zaradi odvajanja komunalne odpadne vode. Po Uredbi o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda [12] je prejemnik okoljske dajatve za komunalno odpadno vodo lokalna skupnost. Plačniki okoljske dajatve so izvajalci gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki za zavezanca okoljsko dajatev izračunavajo, zaračunavajo in vplačujejo. Iz navedenega izhaja, da izvajalec javne gospodarske službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode nastopa v imenu in za račun lokalne skupnosti, katere prihodek je okoljska dajatev.

Po 36. členu Zakona o davku na dodano vrednost davčna osnova pri dobavah blaga ali storitev vključuje vse, kar predstavlja plačilo, vključno s subvencijami, trošarinami in drugimi davki, taksami, uvoznimi in drugimi dajatvami, ki so neposredno povezane s ceno dobave. Zaradi navedenega okoljska dajatev ni všteta v davčno osnovo za storitev javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode, ker se zaračunava v imenu in za račun občine, ki v tem primeru ne šteje za davčnega zavezanca, zato je zunaj obsega DDV.

Iz računa, ki ga izdajo izvajalci javne službe za storitve javne službe, na katerem bi morala biti obračunana tudi okoljska dajatev, mora biti razvidno, da je okoljska dajatev zaradi odvajanja odpadne vode obračunana v imenu in za račun občine ter zanjo ne sme biti obračunan DDV.

4 PREDSTAVITEV OSNOVNIH POJMOV

V tem poglavju so predstavljeni osnovni pojmi, ki so potrebni za razumevanje obravnavane tematike diplomskega dela. To so tudi temeljni pojmi s področja komunalnega gospodarstva. Ti pojmi so naslednji: javne potrebe in javne službe, komunalne dejavnosti in komunalna infrastruktura, cene komunalnih proizvodov in storitev ter okoljske dajatve.

4.1 Javne potrebe in javne službe

Potreba je vsaka želja, ki jo je mogoče uresničiti z materialnimi sredstvi. Glede na način, na katerega lahko potrebo zadovoljimo, delimo potrebe na zasebne in javne. Javne potrebe so tiste potrebe, ki jih mora zagotavljati država ali lokalna skupnost in predstavljajo nenadomestljiv pogoj za življenje in delo posameznika ter za razvoj družbe v celoti. Javne potrebe država in lokalne skupnosti zagotavljajo oz. izvajajo v obsegu, kot so materialno zmožne, ker se financirajo iz sistema javnih financ. Posamezna država sama definira seznam javnih potreb, zato je seznam javnih potreb časovno in krajevno spremenljiv.

Javna služba je dejavnost, preko katere se zadovoljujejo javne potrebe. Javne službe označujejo dejavnost in ne izvajalca te dejavnosti. Dejavnosti javnih služb se izvajajo v javnem interesu in po posebnem javno – pravnem sistemu, za njihovo izvajanje pa je odgovorna država ali lokalna skupnost. Gospodarske javne službe so tiste, ki zadovoljujejo javne potrebe v obliki proizvodov in storitev, t.j. materialni del javnih potreb [34].

Gospodarske javne službe so opredeljene v Zakonu o gospodarskih javnih službah [10] (v nadaljevanju ZGJS), s katerimi se zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo v javnem interesu zagotavlja RS oz. lokalna skupnost zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu. Pri zagotavljanju javnih dobrin je pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb.

ZGJS deli gospodarske javne službe na državne in lokalne ter na obvezne in izbirne. Državne gospodarske javne službe so tiste, za zagotavljanje katerih je odgovorna država, za zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb pa so odgovorne lokalne skupnosti, ki jih opredelijo z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. Obvezne gospodarske javne službe se morajo zagotavljati kot javne službe, saj je njihovo izvajanje določeno z zakonom. Izbirne gospodarske javne službe pa se lahko izvajajo kot javne službe (izvajanje ni obvezno) [10, 34].

Javni službi oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, po zgoraj opredeljeni delitvi, sodita med obvezne lokalne gospodarske javne službe s področja varstva okolja.

4.2 Komunalne dejavnosti in komunalna infrastruktura

Komunalne dejavnosti so družbene dejavnosti, katerih namen je, da redno in praviloma neprekinjeno zadovoljujejo temeljne materialne pogoje za življenje in delo v naselju. Poleg navedene osnovne funkcije imajo komunalne dejavnosti v sodobnih mestih in naseljih še funkcijo varstva okolja. Osnovne značilnosti komunalnih dejavnosti so [34]:

- vezane so na naselje in na določeno velikost naselja,
- izvajajo se v interesu širše družbene skupnosti (javni interes),
- zavezane so k trajnemu in neprekinjenemu izvajanju,
- izvajanje komunalnih dejavnosti je podrejeno kakovostnemu in zanesljivemu zadovoljevanju javnih potreb in ne ustvarjanju dobička pri izvajanju dejavnosti,
- delovanje trga in tržne zakonitosti niso podlaga za obstoj komunalnih dejavnosti in tudi ne za vrednotenje rezultatov dela in vloženega kapitala.

Komunalni dejavnosti oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode se uvrščata med dejavnosti individualne komunalne potrošnje, za katere je značilno, da je možno ugotoviti neposrednega potrošnika in količino njegove potrošnje, ki se ustrezno obračuna preko cene za enoto komunalne storitve [34].

Komunalna infrastruktura, imenovana tudi lokalna gospodarska javna infrastruktura, je sestavljena iz omrežij, objektov in naprav, ki so neposredno namenjeni izvajanju komunalnih dejavnosti ter iz javnih prometnih, zelenih in drugih površin. Komunalna infrastruktura predstavlja del dobrin v splošni rabi, ki so namenjene za uporabo vsakemu posamezniku pod določenimi pogoji [34].

4.3 Cene komunalnih proizvodov in storitev

Komunalna infrastruktura predstavlja osnovno sredstvo posamezne komunalne dejavnosti, ki se v delovnem procesu porablja, amortizacija pa predstavlja finančno protivednost za zamenjavo obrabljenih osnovnih sredstev. Temeljni cilj obračunavanja amortizacije je zagotavljanje enostavne reprodukcije dejavnosti in osnovnih sredstev. Enostavno reprodukcijo in izvajanje komunalnih dejavnosti pa v celoti zagotavlja stroškovna ali lastna cena posamezne storitve komunalne dejavnosti [35].

S cenami za komunalne proizvode in storitve se financirajo dejavnosti individualne komunalne potrošnje. Cene za komunalne proizvode in storitve ne smejo in ne morejo biti rezultat delovanja trga in tržnih mehanizmov zaradi naravnega monopolnega položaja obravnavanih komunalnih dejavnosti, saj bi v tem primeru imele značilnost monopolnih cen [35].

Načelo povračila stroškov storitev za rabo vode iz zahtev Vodne direktive predstavlja podlago za nov način obračunavanja lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja in je bilo upoštevano pri pripravi Pravilnika o metodologiji, ki določa način oblikovanja cen ločeno za oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode. Po Pravilniku o metodologiji se cene komunalnih proizvodov in storitev oblikujejo na podlagi upravičenih stroškov, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti izvajalca javne službe. Upravičeni stroški pa so stroški, ki jih priznavajo pristojni državni organi in organi lokalnih skupnosti ter so opredeljeni za vsako dejavnost posebej. Pri tem pa cene storitev med uporabniki ne smejo biti diferencirane, razen če uporabniki dokazano povzročajo različne stroške [14]. To pomeni, da različna oddaljenost uporabnika od komunalne infrastrukture ne sme biti razlog za diferenciranje cene, medtem ko je prekomerna poraba pitne vode lahko razlog za diferenciranje cene storitve.

4.4 Okoljske dajatve

Okoljske dajatve so opredeljene z Zakonom o varstvu okolja [11] in Zakonom o vodah [16]. Okoljske dajatve predstavljajo ekonomski instrument varstva okolja in so po zahtevah Vodne direktive vključene v strukturo stroškov rabe vode [8]. Kot ekonomski instrument varstva okolja imajo določeno preventivno vlogo pri zmanjševanju porabe naravnih dobrin in zmanjševanju obremenjevanja naravnega okolja. Zbrana sredstva iz okoljskih dajatev so namensko vezana, kar pomeni, da se sredstva lahko porabijo samo za izgradnjo okoljske infrastrukture in za izboljšanje oskrbovalnih standardov.

Za diplomsko delo je pomembno vodno povračilo kot dajatev pri oskrbi s pitno vodo, pri odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode pa je pomembna okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode (v nadaljevanju okoljska dajatev).

4.4.1 Vodno povračilo

Vodno povračilo je opredeljeno v Zakonu o vodah [16], na podlagi katerega je bila sprejeta Uredba o vodnih povračilih [17]. Vodno povračilo se plačuje za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč v lasti države. Imetnik vodne pravice za rabo vode, naplavin ali vodnih zemljišč je dolžan plačevati tudi

vodno povračilo, sorazmerno obsegu vodne pravice. Višina vodnega povračila se določi na podlagi letnega obsega rabe vode, naplavin in vodnih zemljišč, ki jo določa vodna pravica.

Osnova za obračunavanje vodnega povračila za dejavnost oskrbe s pitno vodo je raba vode, in sicer količina vode v m³, ki je bila odvzeta iz naravnih vodnih virov v tekočem letu. To pomeni, da se vodno povračilo plača tudi za vse vodne izgube na vodovodnem omrežju. Zavezanec za plačilo vodnega povračila je oseba, ki upravlja objekt ali napravo za odvzem vode. Torej je zavezanec za plačilo izvajalec dejavnosti oskrbe s pitno vodo, če je imetnik koncesije za odvzem vode iz vodnega vira [17].

Zbrana sredstva vodnega povračila so prihodek države, natančneje Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO), za namen vzdrževanja vodnega režima v skladu z letnimi plani [36].

4.4.2 Okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode

Osnova za obračunavanje okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode je Zakon o varstvu okolja [11], na podlagi katerega je bila sprejeta Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode [12].

Okoljska dajatev se plačuje za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode. Okoljska dajatev se obračunava v določenem znesku na enoto obremenitve okolja, osnova za obračun pa je seštevek enot obremenitve doseženih z odvajanjem odpadne vode, ki nastanejo v tekočem koledarskem letu in na celotnem območju, na katerem je predpisano izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Znesek okoljske dajatve na enoto obremenitve določi Vlada RS s sklepom [12].

Dajatev se obračuna glede na število enot obremenitve, ki se za odvajanje odpadne vode določijo na naslednji način [36]:

- če se odpadna voda odvaja v javno kanalizacijsko omrežje brez čistilne naprave, se število enot obremenitve izračuna glede na letno porabo pitne vode,
- če se odpadna voda odvaja v javno kanalizacijsko omrežje s čistilno napravo, se število enot obremenitve izračuna glede na letno porabo pitne vode in se jih zmanjša glede na stopnjo čiščenja na čistilni napravi,
- pri odvajanju odpadne vode v greznice je število enot obremenitve enako številu prebivalcev oz. uporabnikov greznice.

Hkrati pa je višina okoljske dajatve odvisna od obremenitve okolja glede na doseženo stopnjo čiščenja odpadne vode, in sicer [12]:

- če se odvajanje komunalne odpadne vode zaključuje z malo komunalno, komunalno ali skupno s čistilno napravo s sekundarnim ali terciarnim čiščenjem, se pri seštevku enot obremenitve upošteva učinek čiščenja čistilne naprave 90 %,
- če pa se odvajanje komunalne odpadne vode zaključuje s komunalno ali skupno čistilno napravo s primarnim čiščenjem, se pri seštevku enot obremenitve upošteva učinek čiščenja čistilne naprave v višini 40 %.

Zavezanec za plačilo okoljske dajatve zaradi odvajanja komunalne odpadne vode je oseba, ki je lastnik ali upravnik stavbe, v kateri nastaja komunalna odpadna voda, in s tem povzroča obremenjevanje okolja. Za zavezanca za komunalno odpadno vodo okoljsko dajatev izračunava, zaračunava in vplačuje izvajalec gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju nastajanja komunalne odpadne [12].

Predpisane okoljske dajatve so prihodek proračuna lokalne skupnosti, kjer je nastala obremenitev okolja zaradi odvajanja odpadne vode. Z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, se določi, da se sredstva okoljskih dajatev lahko porabijo le za [24]:

- gradnjo infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda,
- zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

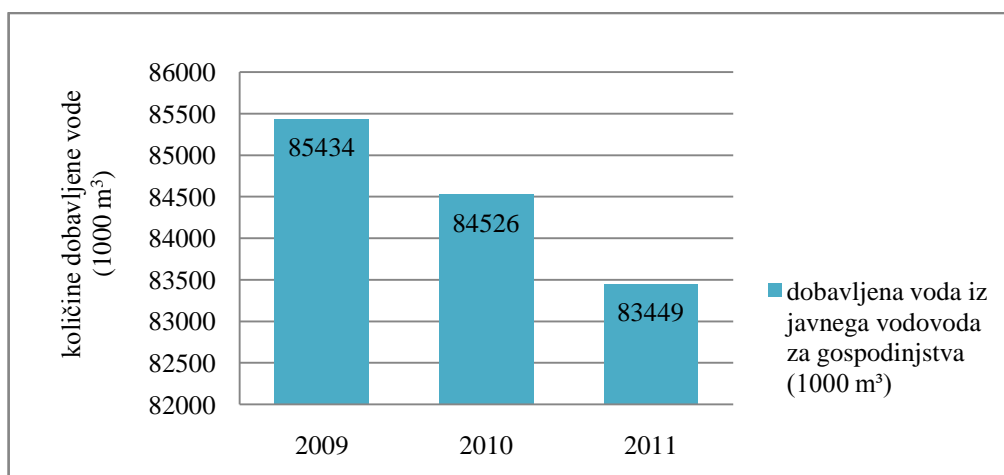
5 PREGLED STANJA PRI OSKRBI S PITNO VODO TER ODVAJANJU IN ČIŠČENJU ODPADNE VODE

5.1 Stanje in problematika oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode v Sloveniji

Slovenija je geografsko zelo raznolika država, ki jo v skoraj 60 % pokriva gozd, 10 % površine predstavlja redko poseljen gorski svet, ostalih 30 % pa predstavlja ravninski in hriboviti svet [2], ki je primeren za poselitev. Za Slovenijo je značilen visok delež razpršene poselitve, ki se pojavlja ravno v gričevnatih in hribovitih delih države, kar pa je s stališča izgradnje sistemov za oskrbo s pitno vodo in sistemov za odvajanje odpadne vode zelo neugodno [1].

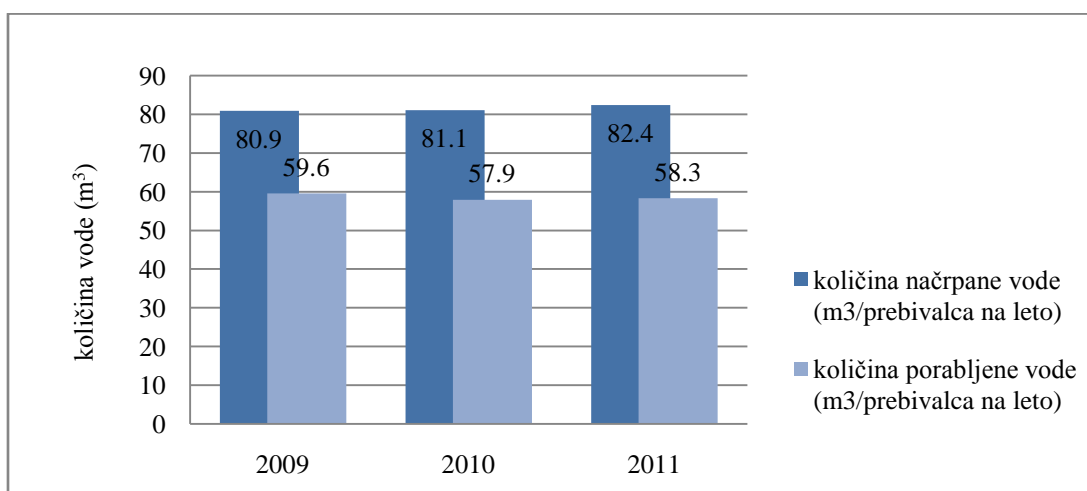
Slovenija kot celota razpolaga z relativno zadostnimi količinami vode za nemoteno oskrbo prebivalcev s pitno vodo. Zaradi neprecenljivega vodnega bogastva se Slovenija v prihodnosti naj ne bi soočila s pomanjkanjem zdrave pitne vode, a se vseeno pričakuje, da bo oskrba s pitno vodo postala omejujoč dejavnik razvoja. V zadnjih letih vododeficitarna območja zaradi daljših sušnih obdobj predstavlja vedno večji problem. Med območji, ki so prizadeta zaradi pomanjkanja vode, se najpogosteje omenja območje Krasa in slovenske Istre [37].

Naraščanje potreb po pitni vodi v Sloveniji v zadnjem desetletju so deloma posledica gospodarskega razvoja, deloma pa zaradi do sedaj uveljavljene prakse nenehnega vključevanja novih vodnih virov v sistem oskrbe s pitno vodo, namesto ukrepov za racionalizacijo porabe pitne vode [37]. Šele v zadnjih letih se trend obrača in se količine dobavljene vode iz javnega vodovoda za gospodinjstva počasi zmanjšujejo (slika 2).

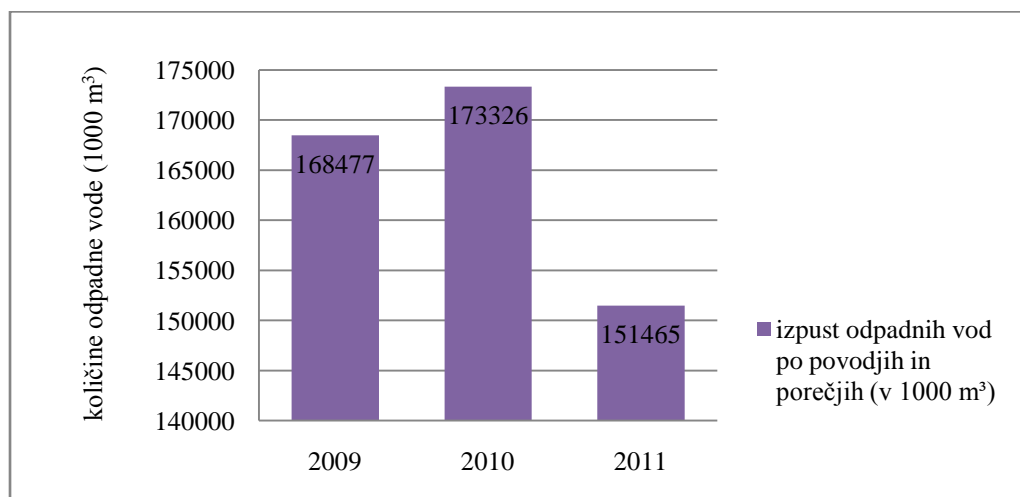
Slika 2: Količine dobavljene vode iz javnega vodovoda v 1000 m³ za gospodinjstva za leto 2009, 2010, 2011 (vir: [38])

Prav tako se količine načrpane in prodane vode na prebivalca v povprečju nekoliko zmanjšujejo (slika 3), razliko med količinama pa predstavljajo vodne izgube, ki ostajajo na približno enaki ravni. Za oskrbo s pitno vodo se v Sloveniji uporablja pretežno podzemna voda (97 %), delež površinske vode za oskrbo s pitno vodo znaša preostale 3 % [38]. Največje zaloge podzemnih voda so v osrednjem delu Slovenije, najmanjše pa na skrajnem severovzhodu in skrajnem jugozahodu države, ki sta hkrati območji z najmanjšimi povprečnimi količinami padavin. Poseben problem predstavljajo območja s kraško poroznostjo, ki predstavljajo bogat vir podzemnih voda, ki ga je zaradi specifičnih lastnosti območja težko obvarovati pred antropogenimi obremenitvami [37].

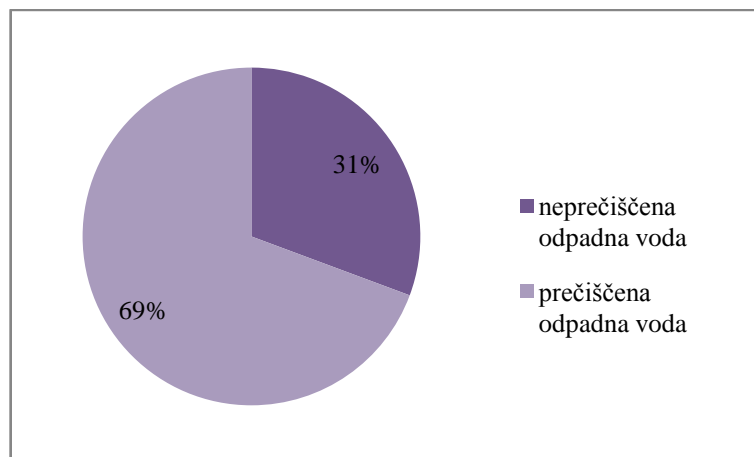

Slika 3: Količine načrpane in porabljene vode v m³ na prebivalca za leto 2009, 2010, 2011 (vir: [38])

V Sloveniji je približno 3.000 naselij oskrbljenih s pitno vodo, zgrajenih kanalizacijskih sistemov pa je bistveno manj [1]. Z manjšo porabo pitne vode se zmanjšujejo tudi količine odpadne vode (slika 4), znotraj katerih se količine prečiščene odpadne vode počasi povečujejo (slika 5).

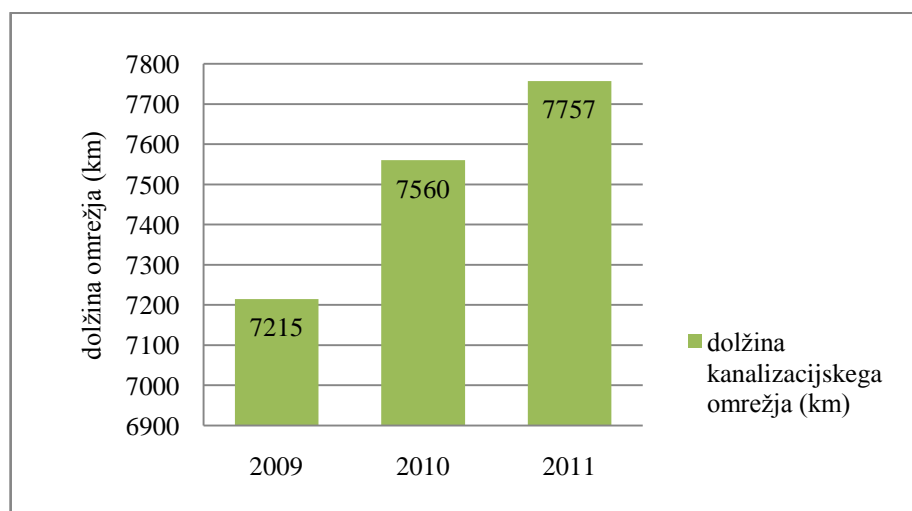

Slika 4: Količine izpuščene odpadne vode v okolje v 1000 m³ za leto 2009, 2010, 2011 (vir: [38])

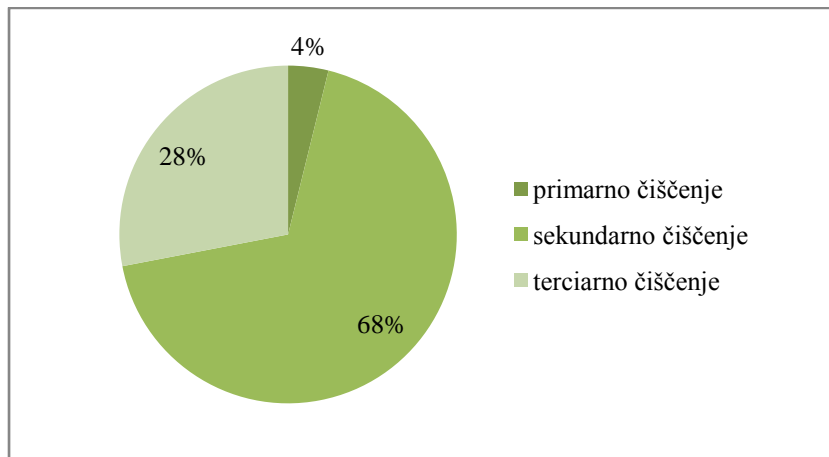

Slika 5: Delež neprečiščene in prečiščene izpuščene odpadne vode v okolje glede na skupno količino izpuščene odpadne vode v letu 2011 (vir: [38])

Na zmanjšano količino odpadne vode v zadnjih letih je bistveno vplivala manjša količina industrijske odpadne vode kot posledica zmanjšanja industrijske proizvodnje. Preostali del nižje obremenjenosti okolja zaradi odvajanja odpadne vode pa je posledica povečane intenzivnosti gradnje kanalizacijskih sistemov (slika 6) in čistilnih naprav, kar se odraža v vse večjem deležu sekundarnega in terciarnega čiščenja odpadne vode na čistilnih napravah (slika 7). V Sloveniji se največ odpadne vode, prečiščene ali neprečiščene, izpusti v površinske vode, najpogosteje v vodotoke [38], pri tem pa se le redko upoštevajo lastnosti in samočistilna sposobnost vodotoka.

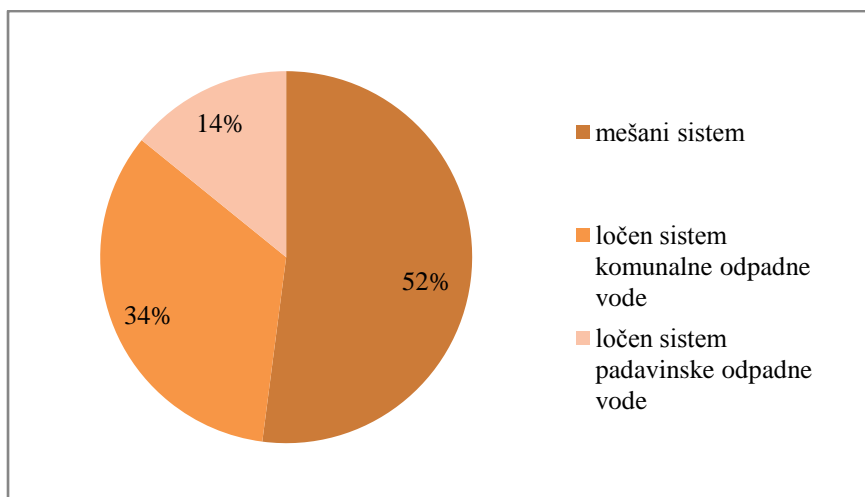

Slika 6: Naraščanje skupne dolžine kanalizacijskega omrežja v Sloveniji v letih 2009, 2010, 2011 (vir: [38])

Slika 7: Deleži različnih stopenj čiščenja odpadne vode, ki se prečisti na čistilnih napravah v letu 2011 (vir: [38])

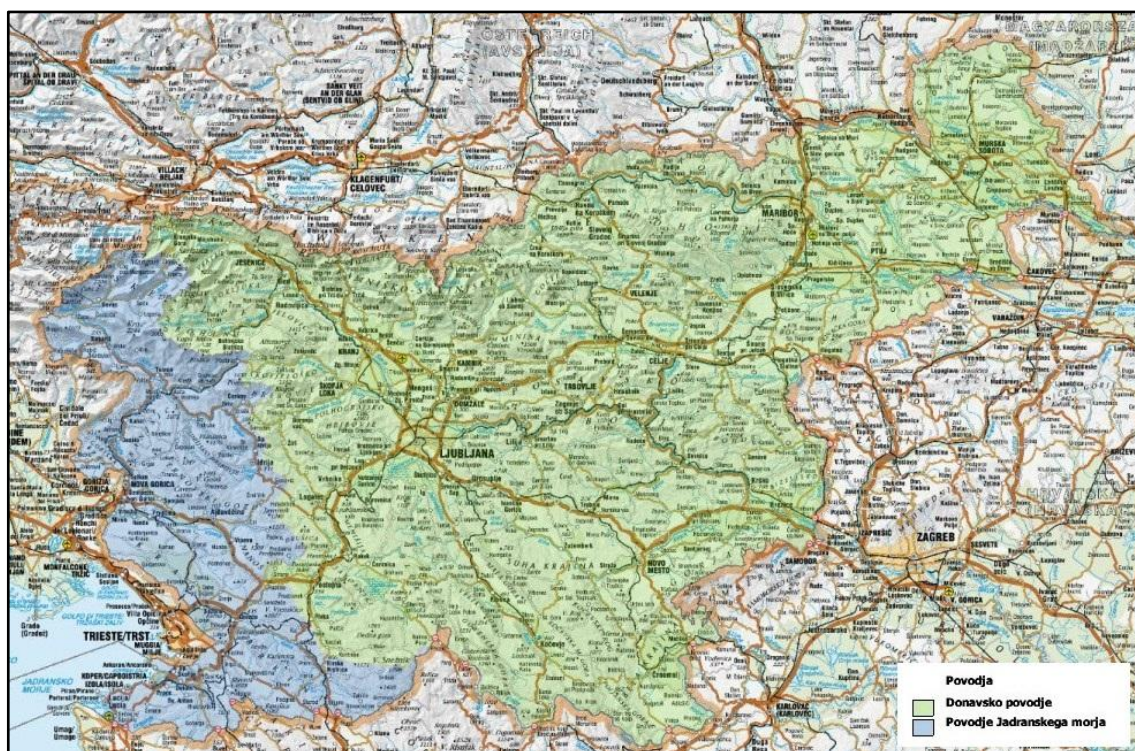
Problem odvajanja odpadne vode predstavljajo mešani kanalizacijski sistemi, ki se še vedno prepogosto zaključijo brez čistilne naprave, ali pa zaradi preobremenjenosti s padavinsko vodo in direktnim prelivanjem v vodotoke še dodatno onesnažujejo okolje [1]. Mešani kanalizacijski sistemi predstavljajo več kot polovico vseh zgrajenih sistemov (slika 8). Današnje ciljne usmeritve razvoja kanalizacijskih sistemov težijo h gradnji ločenih kanalizacijskih sistemov, enako pa velja tudi za rekonstrukcije obstoječih mešanih sistemov.

Slika 8: Deleži zgrajenih kanalizacijskih sistemov po vrstah v Sloveniji v letu 2010 (vir: [38])

5.2 Predstavitev povodij v Sloveniji

Po prilogi Pravilnika o določitvi meja povodij in porečij ter meja vodnih območij z vodami 1. reda, ki jima pripadajo [22] so slovenske občine razdeljene na povodje Donave in povodje Jadranskega morja (slika 9). Povodje Jadranskega morja zavzema slabo petino (19 %) površja Slovenije, povodje Donave pa preostalih 81 % površja Slovenije [1]. V povodje Donave spadajo porečja Save, Drave in Mure, v povodje Jadranskega morja pa porečje Soče in porečja jadranskih rek.

Slika 9: Prikaz povodja Donave in povodja Jadranskega morja (vir: [39])

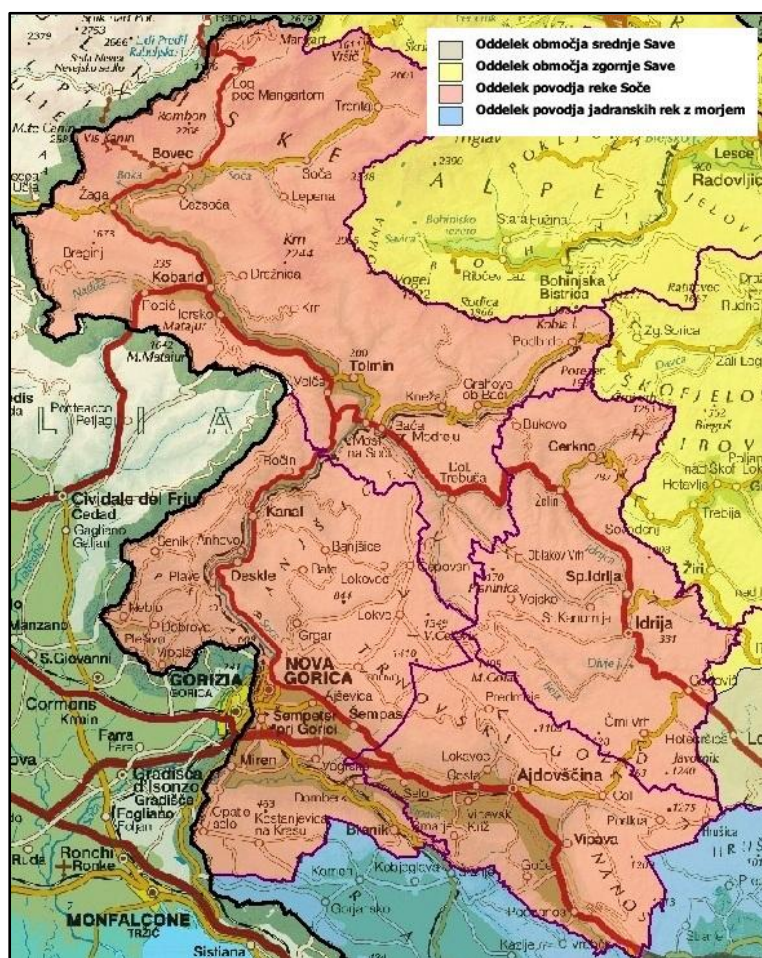
V nadaljevanju bodo izbrane lokalne skupnosti predstavljene in obravnavane po nekoliko združenih povodjih, in sicer:

- **povodje Jadranskega morja** s porečjem Soče in porečjem jadranskih rek,
- **povodje Save** je ločeno od povodja Donave zaradi velikostnega reda števila lokalnih skupnosti, ki jih vsebuje (približno polovico vseh slovenskih občin),
- **povodje Donave** s porečjem Drave in porečjem Mure.

Pri tem je potrebno opozoriti, da po prilogi Pravilnika [22] (priloga A) nekatere lokalne skupnosti spadajo tudi v dve porečji v enem izmed povodij. Take lokalne skupnosti so bile pri izboru upoštevane samo v enem od porečij, kateremu pripadajo.

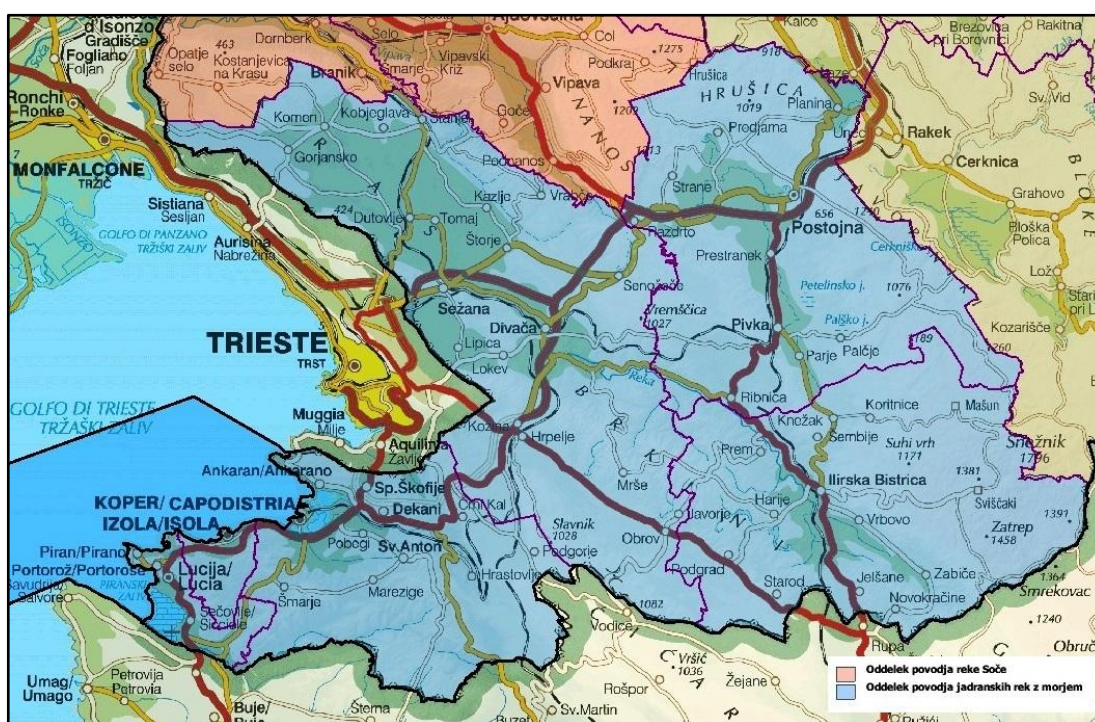
5.2.1 Povodje Jadranskega morja

Površina **vodnega območja Soče** meri 2.298 km² in zavzema 65 % celotnega povodja Jadranskega morja, kar predstavlja 11,5 % površine Slovenije (slika 10). Dolžina vseh rek na vodnem območju Soče meri 2.874 km, kar predstavlja 10 % dolžine vseh rek v Sloveniji. V primerjavi z ostalimi porečji in povodji v Sloveniji je povprečna gostota rečne mreže nizka, in sicer znaša 1,23 km/km². Nižjo povprečno gostoto rečne mreže ima le porečje jadranskih rek z morjem. Porečje Soče obsega 15 površinskih vodnih teles, med katerimi se dve uvrščata med močno preoblikovani vodni telesi kot posledica spremenjenih hidromorfoloških značilnosti zaradi proizvodnje električne energije. Med vode I. reda se na porečju Soče uvrščajo reke: Soča, Vipava, Idrija in Nadiža. Površje vodnega območja Soče je večinoma gozdno, saj več kot dve tretjini površja pokriva gozd. Precej je tudi kmetijskih površin in travnikov, vendar pa manj kot na ostalih porečjih in povodjih. Največje urbano središče v tem delu je Nova Gorica. Na vodnem območju Soče sicer prebiva 120.000 prebivalcev, kar znaša 5,8 % celotnega prebivalstva Slovenije [40].

Slika 10: Prikaz vodnega območja reke Soče (vir: [39])

Površina **vodnega območja jadranskih rek z morjem** meri 1.236 km² in zavzema 35 % celotnega povodja Jadranskega morja ter predstavlja okrog 6 % površine Slovenije (slika 11). Dolžina vseh rek na vodnem območju jadranskih rek z morjem meri 1.499 km, kar predstavlja 5 % dolžine vseh rek v Sloveniji. V primerjavi z ostalimi porečji in povodji je povprečna gostota rečne mreže na vodnem območju jadranskih rek z morjem najnižja od vseh, in sicer znaša 0,99 km/km². Povodje jadranskih rek z morjem obsega 19 površinskih vodnih teles, od tega so 4 določena kot močno preoblikovana vodna telesa. Na morju so zaradi antropogenih posegov, povezanih z rabo voda, močno spremenjena obalna območja Koprškega zaliva, zato je celoten zaliv opredeljen kot močno preoblikovano vodno telo. Med vode I. reda sodijo reke Dragonja, Reka in Rižana, največji delež povodja pa pokriva Jadransko morje, ki zavzema skoraj četrtino površine vseh vodnih teles na tem območju. Na vodnem območju jadranskih rek prevladujejo gozdnate površine, sledijo pa kmetijske površine in površine trajnih nasadov. Največje urbano območje v tem delu je Koper z okolico. Na povodju jadranskih rek z morjem sicer prebiva 125.000 prebivalcev, kar znaša 6 % celotnega prebivalstva v Sloveniji [40].

Slika 11: Prikaz vodnega območja jadranskih rek (vir: [39])

Večji del povodja Jadranskega morja je označen kot vododeficitarno območje. Zaradi geološke strukture pomembnih zaščitnih krovnih plasti vodnih teles ni, razen nad globokimi vodonosniki, ki so prekriti s plastmi fliša. Sicer pa prevladuje visoka do izredno visoka ranljivost podzemne vode z majhno zadrževalno sposobnostjo glede širjenja onesnaževal. Še posebej podzemna voda v kraških vodonosnikih je izredno visoko ranljiva, saj je ocenjeno, da se vsaj 90 % mase presežkov onesnaževal prenese v podzemno vodo [40].

Za območja vodnih teles v kraških vodonosnikih je značilna zelo spremenljiva prepustnost vrhnjih plasti in tudi zelo spremenljiva izdatnost vodonosnikov. V teh vodonosnikih je količina obnovljivih zalog velika, vendar pa je njihovo izkoriščanje za oskrbo s pitno vodo omejeno. Redko so možna zajetja z večjimi zmogljivostmi (preko 50 l/s), večinoma so možna le zajetja z nizko izdatnostjo (do 2 l/s) [40].

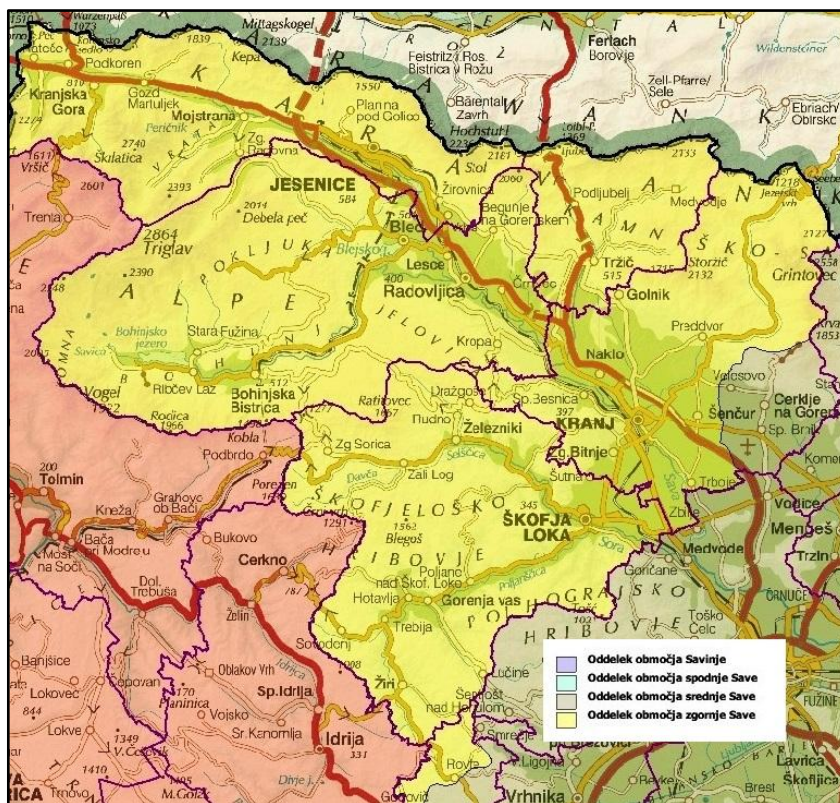
5.2.2 Povodje Save

Površina porečja Save obsega 11.760 km² in zavzema skoraj 72 % celotnega povodja Donave in v primerjavi s površino Slovenije znaša 59 %. Dolžina vseh rek na porečju Save meri 15.613 km, kar predstavlja 53 % dolžine vseh rek v Sloveniji. V primerjavi z ostalimi porečji in povodji v Sloveniji je povprečna gostota rečne mreže na porečju Save srednje visoka, in sicer znaša 1,33 km/km². Porečje Save obsega 83 površinskih vodnih teles, od tega je šest vodnih teles določenih kot močno preoblikovana vodna telesa in dve vodni telesi sta klasificirani kot umetni. Na porečju Save se nahajajo tudi jezera, in sicer: Blejsko, Bohinjsko in Cerkniško jezero. Na porečju Save je opredeljenih 16 vodnih teles I. reda, med katerimi ima največje prispevno območje reka Krka [40]:

– Kamniška Bistrica,	– Sava,
– Kokra,	– Sava Bohinjka,
– Mirna na Dolenjskem,	– Sava Dolinka,
– Kolpa,	– Savinja,
– Krka,	– Selška Sora,
– Ljubljana,	– Sora,
– Paka,	– Sotla,
– Poljanska Sora,	– Tržiška Bistrica.

Povodje Save se s stališča upravljanja vodnih teles na ARSO deli na območje zgornje Save (slika 12), srednje Save (slika 13) in spodnje Save (slika 14) ter na območje Savinje (slika 15).

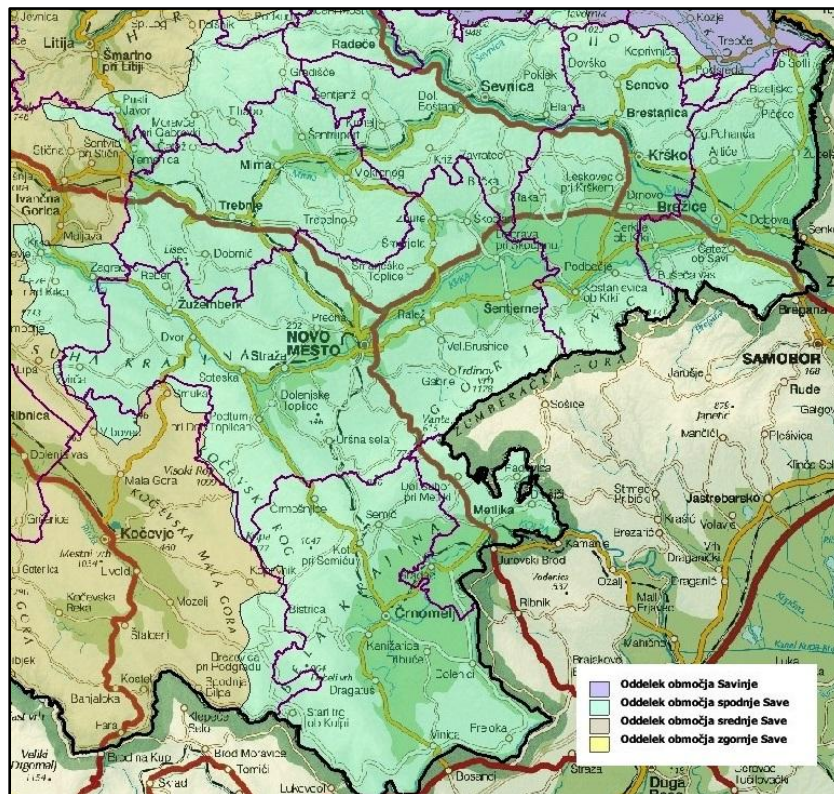
Na porečju Save prevladujejo gozdne površine, saj le-te zavzemajo skoraj dve tretjini celotnega porečja. Veliko je tudi kmetijskih površin, skoraj eno tretjino. Največje urbano območje na porečju je Ljubljana z okolico. Na porečju Save sicer prebiva okrog 1.260.000 prebivalcev, kar znaša skoraj 62% celotnega prebivalstva Slovenije [40].

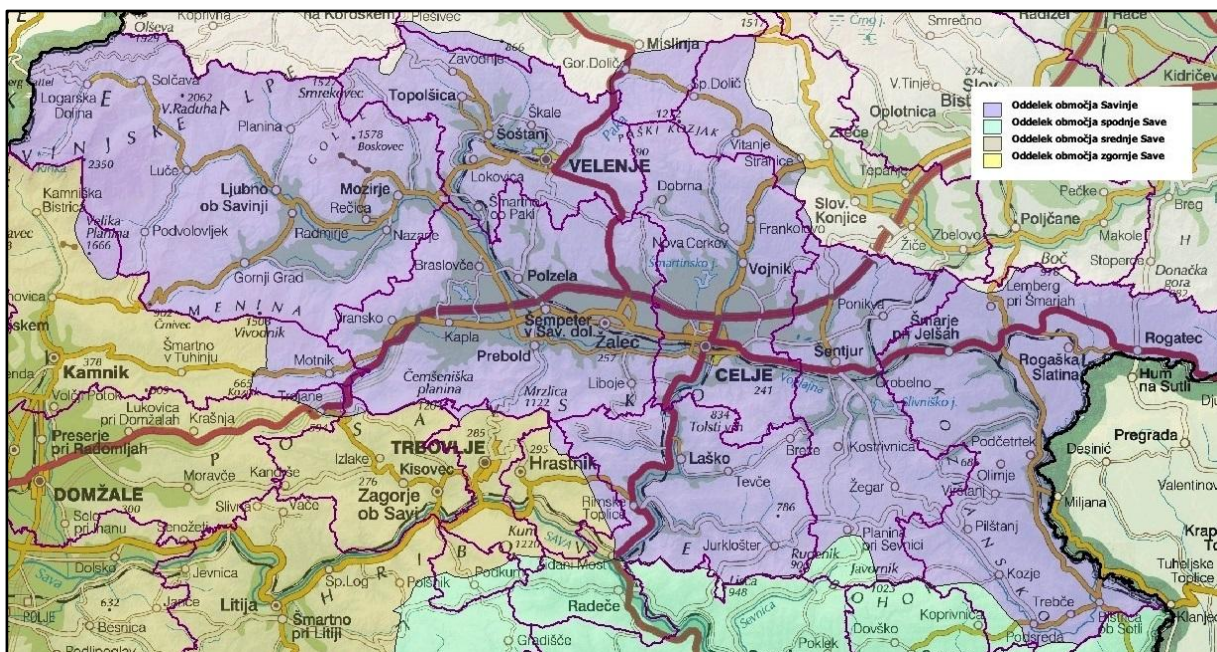
Slika 12: Prikaz vodnega območja zgornje Save (vir: [39])

Slika 13: Prikaz vodnega območja srednje Save (vir: [39])

Slika 14: Prikaz vodnega območja spodnje Save (vir: [39])

Slika 15: Prikaz vodnega območja Savinje (vir: [39])

5.2.3 Povodje Donave

Površina **porečja Drave** obsega 3.233 km² in zavzema skoraj 20 % celotnega povodja Donave, kar v primerjavi s površino Slovenije znaša 16,2 % (slika 16). Dolžina vseh rek na porečju Drave meri 6.830 km, kar predstavlja 23,2 % skupne dolžine vseh rek v Sloveniji. V primerjavi z ostalimi porečji in povodji je povprečna gostota rečne mreže na porečju Drave najvišja od vseh, in sicer znaša 2,09 km/km². Porečje Drave obsega 24 površinskih vodnih teles, med katerimi so med vode I. reda uvrščene: reka Drava, Dravinja, Meža z Mislinjo in Pesnica. Od vseh vodnih teles je na porečju Drave 5 močno preoblikovanih vodnih teles zaradi posegov povezanih s pridobivanjem električne energije in dve umetni vodni telesi. Največji delež površine porečja zavzema močno preoblikovano vodno telo Drava Dravograd – Maribor, in sicer več kot 20 % prispevnih površin v tem porečju. Več kot polovico porečja Drave zavzemajo gozdne površine, le nekaj manj površin pa predstavljajo kmetijska zemljišča, vinogradi in sadovnjaki. Največje urbano območje, tako po površini kot po prebivalstvu, je mesto Maribor. Na porečju Drave sicer prebiva okrog 415.000 prebivalcev, kar znaša 20,3 % celotnega prebivalstva v Sloveniji [40].

Slika 16: Prikaz vodnega območja Drave (vir: [39])

Površina **porečja Mure** obsega 1.390 km² in zavzema 8,5 % celotnega povodja Donave, kar je v primerjavi s površino Slovenije skoraj 7 % (slika 17). Dolžina vseh rek na porečju Mure meri 2.612 km, kar predstavlja okrog 9 % dolžine vseh rek v Sloveniji. V primerjavi z ostalimi porečji in povodji je gostota rečne mreže na porečju Mure precej visoka, in sicer znaša 1,88 km/km². Porečje Mure obsega 14 površinskih vodnih teles, med katerimi so med vode I. reda uvrščene: reka Ledava, Mura, Velika Krka in Ščavnica. Na porečju Mure sta dve vodni telesi označeni kot močno preoblikovani, največji delež površin porečja pokriva reka Ledava, zadrževalnik Ledavsko jezero na sotočju z Veliko Krko, in sicer zavzema skoraj 33 % zaledne površine vseh površinskih vodnih teles na tem porečju.

Največ površin na porečju Mure je kmetijskih, saj se razprostirajo na več kot dveh tretjinah območja, skoraj tretjino porečja Mure pa zavzema gozd. Največje urbano središče v tem delu Slovenije je Murska Sobota. Na porečju Mure sicer prebiva okrog 128.000 prebivalcev, kar znaša okrog 6,3 % celotnega prebivalstva v Sloveniji [40].

Slika 17: Prikaz vodnega območja Mure (vir: [39])

Na povodju Donave prevladujejo vrhnje plasti z zapleteno hidrogeološko strukturo s skupno značilnostjo zelo visokega napajanja podzemne vode. Napajanje podzemne vode z infiltracijo padavin se sicer praviloma zmanjšuje v smeri od zahoda proti vzhodu povodja, od 1.139 mm/leto v visokogorskih predelih Julijskih Alp v porečju Save do 232 mm/leto v predelih Panonskega bazena (Goričko). Za območja vodnih teles v aluvialnih sedimentih je značilna dobra do zelo dobra prepustnost vrhnjih plasti in srednja do visoka izdatnost vodonosnikov. V takih vodonosnikih je možno izkoriščanje obnovljivih zalog pitne vode in s tem je tudi količina razpoložljivih zalog zelo velika. Možna so zajetja z zmogljivostjo preko 50 l/s. Najnižja izdatnost vodonosnikov, zmogljivost zajetij in izkoriščanje zalog podzemne vode je ocenjena za vodonosnike na območjih spodnjega dela Savinje do Sotle, območju Haloz, Dravinjskih in Slovenskih goric [40].

Zaščitne krovne plasti podzemne vode se pojavljajo le na ožjih območjih podzemnih vodnih teles in na posameznih vodonosnih sistemih. Sicer pa prevladuje visoka do izredno visoka ranljivost podzemne vode z majhno zadrževalno sposobnostjo širjenja onesnaževal. Podzemna voda je izredno visoko ranljiva na območjih vodnih teles v aluvialnih sedimentih (Savska kotlina in Ljubljansko barje,

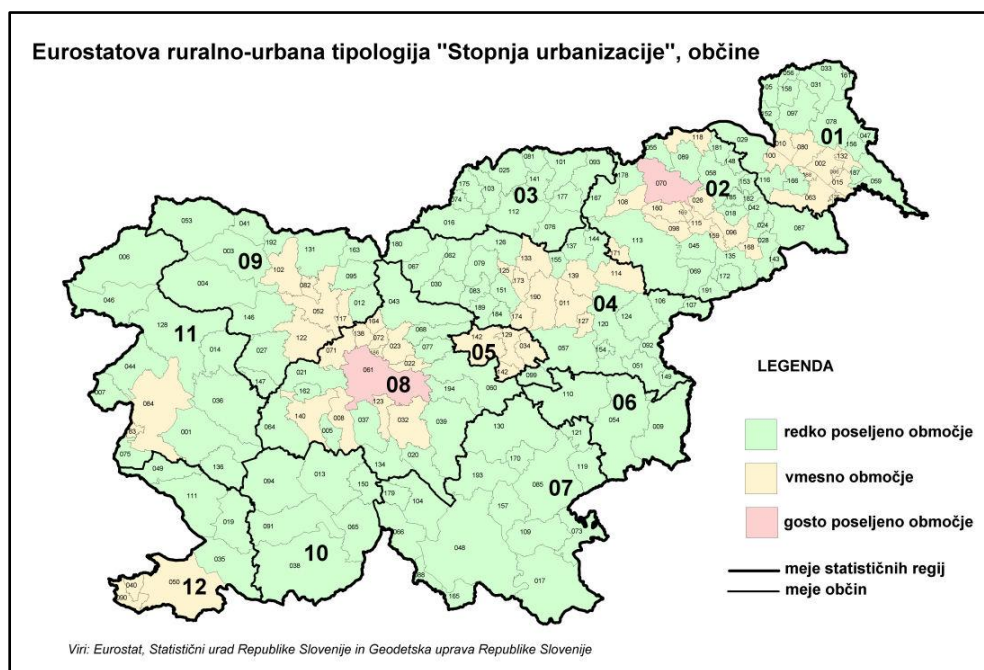
Savinjska kotlina, Krška kotlina, Dravska kotlina in Murska kotlina) ter na območjih podzemnih vodnih teles s prevladujočo kraško poroznostjo (Julijske Alpe v porečju Save, Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe, Kraška Ljubljana in Dolenjski kras). Na območjih vodnih teles z visoko do izredno visoko ranljivostjo je ocenjeno, da se vsaj 90 % mase presežkov onesnaževal prenese v podzemno vodo [40].

5.3 Predstavitev izbranih lokalnih skupnosti

Lokalne skupnosti so bile izbrane v okviru opredeljenih povodij v skladu z zahtevo Vodne direktive, da se vsi na vodo vezani oskrbovalni sistemi obravnavajo celovito v okviru povodij in porečij, hkrati pa je izbor upošteval tudi pogostost pojavljanja posamezne oblike izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na posameznem porečju. Izbranih je 20 lokalnih skupnosti, ki se med seboj močno razlikujejo, skupni imenovalac predstavlja samo geografska lega na določenem povodju. Za vsako lokalno skupnost so predstavljeni določeni osnovni podatki, ki so pomembni za kasnejšo analizo stroškov rabe vode.

Zaradi velikih razlik med izbranimi lokalnimi skupnostmi in za potrebe analize stroškov rabe vode so lokalne skupnosti razvrščene v skupine. Glede na velikost vzorca vseh izbranih lokalnih skupnosti vsebuje vsaka razvrstitev samo dve skupini. Prva razvrstitev se nanaša na velikost občine glede na število prebivalcev, in sicer na večje in manjše občine. Večja občina je občina z več kot 10.000 prebivalci, manjša občina pa ima manj kot 10.000 prebivalcev. Opredeljena velikost lokalne skupnosti je bila upoštevana tudi v izbiri lokalnih skupnosti. Druga razvrstitev se nanaša na gostoto poselitve lokalne skupnosti. Občine so razdeljene na občine z visoko in nizko gostoto poselitve, meja med gostotama je 100 prebivalcev/km², kar je povprečna gostota poselitve Slovenije [38]. Občine z visoko gostoto poselitve imajo več kot 100 prebivalcev/km², občine z nizko gostoto poselitve pa manj kot 100 prebivalcev/km².

Zadnja razvrstitev izbranih lokalnih skupnosti je ocena, ali ima lokalna skupnost urbani ali ruralni značaj. Pri tej razvrstitvi je uporabljen Eurostatov koncept Stopnja urbanizacije za določanje območij po stopnji naseljenosti. Za opredelitev ruralnih in urbanih območij sta po tem konceptu poleg gostote prebivalstva po občinah uporabljeni še dve dodatni merili, in sicer: prostorska povezanost lokalnih skupnosti in določeno najmanjše število prebivalcev. Na osnovi naštetih meril razlikuje ta koncept tri vrste območij, in sicer: gosto poseljena območja, vmesna območja in redko poseljena območja (slika 18, priloga B).

Slika 18: Razdelitev slovenskih občin po konceptu Stopnja urbanizacije (vir: [38])

Po tej definiciji tvori večina slovenskih občin redko poseljena območja (137 občin ali 71 %), saj sodita med gosto poseljena območja le občini Ljubljana in Maribor (1 %). K vmesnim območjem se uvršča preostalih 54 občin. Nekatera vmesna območja se navezujejo na največji urbani središči, Ljubljano in Maribor, večinoma pa so vmesna območja posamične prostorske enote. Poleg občin Celja in Kopra spadajo v to kategorijo tudi nekatere manjše občine, npr. Veržej, in celo najmanjša slovenska občina, Odranci [38]. Po konceptu Stopnja urbanizacije so lokalne skupnosti vmesnega območja v nadaljevanju obravnavane kot urbane lokalne skupnosti, lokalne skupnosti redko poseljenega območja pa kot ruralne lokalne skupnosti.

Poleg predstavitev lokalnih skupnosti so obravnavane tudi pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb varstva okolja in oblikovanja cen komunalnih storitev v izbranih lokalnih skupnostih. Vsaka občina bi morala imeti sprejet odlok o gospodarskih javnih službah, v katerem opredeljuje obvezne in izbirne gospodarske javne službe ter možne oblike izvajalcev javnih služb, s katerimi bo zagotavljala njihovo izvajanje.

Lokalna skupnost na podlagi odloka o gospodarskih javnih službah v občini sprejme odlok o oskrbi s pitno vodo in odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode za območje občine. V odlokih se opredelijo oskrbovalna območja in uporaba storitev javne službe, pogoji za priključitev na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje, pravice in obveznosti izvajalca in uporabnikov javne službe. Podrobneje so predstavljeni viri financiranja javnih služb in izgradnje

infrastrukture ter načini obračuna storitev; redko je opredeljena tudi sestava cene storitve. Na tem mestu je potrebno opozoriti, da se odloki med lokalnimi skupnostmi po omenjenih glavnih vsebinskih določilih bistveno ne razlikujejo. Po drugi strani pa so si zelo različni v natančnosti in izrazoslovju pri nekaterih temeljnih pojmi komunalnega gospodarstva, kar pa je odvisno tudi od leta sprejetja posameznega odloka.

Zelo redko imajo lokalne skupnosti sprejet tudi odlok ali drugi pravni akt, ki bi natančneje določal oblikovanje cen storitev na podlagi Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja [14] (v nadaljevanju Pravilnik o metodologiji).

V nadaljevanju so po opredeljenih povodjih predstavljeni osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih in sprejete pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb.

5.3.1 Povodje Jadranskega morja

Povodje Jadranskega morja obsega 21 lokalnih skupnosti, med katerimi je bilo izbranih 6 občin: Idrija, Pivka, Izola, Ajdovščina, Cerknjo in Sežana (preglednica 1). Med izbranimi občinami Ajdovščina, Cerknjo in Sežana pripadajo porečju Soče; občine Izola, Idrija in Pivka pa porečju jadranskih rek.

Preglednica 1: Osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja (vir: [38])

Izbrane lokalne skupnosti	Površina občine (km ²)	Število prebivalcev	Število naselij v občini	Gostota poselitve (št.preb/km ²)	Povprečni mesečni neto dohodek (€)
IDRIJA	294	11.960	38	40,7	949,67
PIVKA	223	5.993	29	26,8	902,97
IZOLA	29	15.951	9	557,7	944,69
AJDOVŠČINA	245	19.016	45	77,6	928,58
CERKNJO	132	4.799	30	36,5	844,95
SEŽANA	222	13.048	64	60,0	927,18

Med izbranimi občinami prevladujejo večje občine, in sicer: Idrija, Izola, Ajdovščina in Sežana, med katerimi je za urbano občino opredeljena samo občina Izola, ki ima tudi najvišjo gostoto poselitve. Zaradi nizkih gostot poselitve in velikega števila naselij so ostale občine Idrija, Pivka, Ajdovščina, Cerknjo in Sežana označene kot ruralne občine.

Večina izbranih lokalnih skupnosti ima sprejete ustrezne pravne podlage za izvajanje gospodarskih javnih služb varstva okolja (preglednica 2), razen občine Sežana, ki nima sprejetega odloka o oskrbi s

pitno vodo na območju občine, in občine Cerčno, ki nima sprejetega odloka o odvajanju in čiščenju odpadne vode na območju občine. Prav tako nimajo vse izbrane lokalne skupnosti sprejetega pravnega akta, ki bi na lokalno raven prenesel zahteve Pravilnika o metodologiji in uvedel nov način oblikovanja cen komunalnih storitev. Občine, ki nimajo sprejetega ločenega pravnega akta o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev po Pravilniku o metodologiji, imajo v enem od sprejetih odlokov o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb pod točko o financiranju javnih služb navedeno, da se cena javnih dobrin oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi.

Preglednica 2: Sprejete pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Sprejet odlok o (leto sprejetja odloka, zadnja sprememba)			
	Gospodarskih javnih službah	Oskrbi s pitno vodo	Odvajanju in čiščenju odpadne vode	Oblikovanju cen
IDRIJA	DA (2008)	DA (2009)	DA (2009)	DA (2011)
PIVKA	DA (1996, 2010)	DA (2010)	DA (2000, 2010)	DA (2010)
IZOLA	DA (1995)	DA (2002)	DA (2005)	-
AJDOVŠČINA	DA (2011)	DA (2009)	DA (2010)	DA (2012)
CERKNO	DA (2009)	DA (2005, 2008)	-	-
SEŽANA	DA (1998, 2008)	-	DA (1996, 2008)	-

Občina Idrija ima sprejet Tarifni pravilnik za obračun oskrbe s pitno vodo [41], ki velja za vse uporabnike javnega vodovoda in Tarifni pravilnik za obračun odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode [42], ki velja za vse uporabnike javne kanalizacije in tudi za vse uporabnike z lastnimi objekti za čiščenje odpadne vode. Oba tarifna pravilnika sta sprejeta na podlagi Pravilnika o metodologiji in določata način oblikovanja cene storitev oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode.

Občina Pivka nima sprejetega ločenega predpisa, ki bi natančno določal način oblikovanja cen komunalnih storitev po Pravilniku o metodologiji, ampak ima način oblikovanja cene za oskrbo s pitno vodo opredeljen v Odloku o oskrbi s pitno vodo na območju občine Pivka [43] ter način oblikovanja cene za odvajanje in čiščenje odpadne vode določen v Odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Pivka [44]. Oba omenjena odloka sta bila sprejeta tudi na podlagi Zakona o varstvu okolja [11].

Prav tako občina Ajdovščina nima sprejetega ločenega predpisa, ki bi natančno določal način oblikovanja cen komunalnih storitev po Pravilniku o metodologiji. Način oblikovanja cene za oskrbo s pitno vodo ima opredeljen v Odloku o oskrbi s pitno vodo na območju občine Ajdovščina [45], način oblikovanja cene za odvajanje in čiščenje odpadne vode pa ima določen v Odloku o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda [46]. V obeh omenjenih odlokih je način oblikovanja cene zajet v delu odloka o virih financiranja javne službe. Oba omenjena odloka sta bila sprejeta tudi na podlagi Zakona o varstvu okolja [11].

5.3.2 Povodje Save

Povodje Save obsega 103 lokalne skupnosti, med katerimi je bilo izbranih 6 občin: Radovljica, Radeče, Ribnica, Komenda, Laško in Krško (preglednica 3).

Preglednica 3: Osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save (vir: [38])

Izbrane lokalne skupnosti	Površina občine (km ²)	Število prebivalcev	Število naselij v občini	Gostota poselitve (št.preb/km ²)	Povprečni mesečni neto dohodek (€)
RADOVLJICA	119	18.494	52	159,6	901,38
RADEČE	52	4.450	23	85,6	898,23
RIBNICA	154	9.339	64	60,8	918,15
KOMENDA	24	5.725	14	237,6	1007,78
LAŠKO	197	13.457	85	68,1	915,28
KRŠKO	286	25.986	158	90,7	1042,34

Izbrane lokalne skupnosti so razdeljene na 3 večje občine, in sicer: Radovljica, Laško in Krško ter na 3 manjše občine, in sicer: Radeče, Ribnica in Komenda. Med izbranimi občinami na povodju Save se med urbane lokalne skupnosti uvrščata samo občini Radovljica in Komenda, tudi zaradi najvišjih gostot poselitve. Ostale občine Radeče, Ribnica, Laško in tudi Krško so označene kot ruralne občine, tudi zaradi nizkih gostot poselitve in velikega števila naselij. Krško pa je občina z največ naselij v Sloveniji [38] in ima najvišjo povprečno mesečno neto plačo med vsemi izbranimi lokalnimi skupnostmi.

Vse izbrane lokalne skupnosti imajo sprejete ustrezne pravne podlage za izvajanje gospodarskih javnih služb varstva okolja (preglednica 4). Po drugi strani pa večina izbranih lokalnih skupnosti nima sprejetega pravnega akta, ki bi na lokalno raven prenesel zahteve Pravilnika o metodologiji in uvedel nov način oblikovanja cen komunalnih storitev. Občine, ki nimajo sprejetega ločenega pravnega akta o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev po Pravilniku o metodologiji, imajo v enem od sprejetih

odlokov o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb pod točko o financiranju javnih služb navedeno, da se cena javnih dobrin oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi.

Preglednica 4: Sprejete pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Sprejet odlok o (leto sprejetja odloka in spremembe)			
	Gospodarskih javnih službah	Oskrbi s pitno vodo	Odvajanju in čiščenju odpadne vode	Oblikovanju cen
RADOVLJICA	DA (2009, 2010)	DA (2000, 2003)	DA (2006)	DA (2009)
RADEČE	DA (1995, 1999)	DA (2009)	DA (2001)	-
RIBNICA	DA (1995)	DA (2012)	DA (2012)	DA (2012)
KOMENDA	DA (2000)	DA (1999)	DA (2010)	-
LAŠKO	DA (2008)	DA (2011)	DA (2011)	-
KRŠKO	DA (1995, 2009)	DA (2009)	DA (2012)	-

Občina Radovljica ima sprejeto Odredbo o tarifni postavki oskrbe s pitno vodo [47], ki se v svoji vsebini nanaša na določila Pravilnika o metodologiji in določa elemente cene oskrbe s pitno vodo ter njihovo višino. Za odvajanje in čiščenje odpadne vode pa občina Radovljica nima sprejetega ločenega predpisa, ki bi natančno določal način oblikovanja cen.

Občina Ribnica nima sprejetega ločenega predpisa, ki bi natančno določal način oblikovanja cen komunalnih storitev po Pravilniku o metodologiji. Način oblikovanja cene za oskrbo s pitno vodo ima opredeljen v Odloku o oskrbi s pitno vodo na območju občine Ribnica [48], ki je bil sprejet tudi na podlagi Pravilnika o metodologiji. Način oblikovanja cene za odvajanje in čiščenje odpadne vode pa ima določen v Odloku o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode na območju občine Ribnica [49]. V obeh omenjenih odlokih je poleg načina oblikovanja cene določena tudi namenska poraba sredstev, zbranih na podlagi posameznega elementa (posamezne postavke) cene javne službe.

5.3.3 Povodje Donave

Povodje Donave obsega 78 lokalnih skupnosti, med katerimi je bilo izbranih 8 občin: Dravograd, Ljutomer, Mežica, Videm, Moravske Toplice, Puconci, Črenšovci in Odranci (preglednica 5). Med izbranimi občinami Dravograd, Ljutomer, Mežica in Videm pripadajo porečju Drave; občine Moravske Toplice, Puconci, Črenšovci in Odranci pa porečju Mure.

Med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Donave prevladujejo manjše občine, in sicer: Dravograd, Mežica, Videm, Moravske Toplice, Puconci, Črenšovci in Odranci. Edina večja občina je Ljutomer. Med izbranimi občinami na povodju Donave so kot urbane lokalne skupnosti označene občine Ljutomer, Črenšovci in Odranci. Ostale so označene kot ruralne občine, kjub temu da imajo nekatere dokaj visoko gostoto poselitve, a imajo hkrati tudi veliko število naselij. Med izbranimi občinami po zbranih osnovnih podatkih izstopa občina Odranci, ki je po površini najmanjša slovenska občina [38] in ima tudi najnižjo povprečno mesečno neto plačo med vsemi izbranimi lokalnimi skupnostmi.

Preglednica 5: Osnovni podatki o izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave (vir: [38])

Izbrane lokalne skupnosti	Površina občine (km ²)	Število prebivalcev	Število naselij v občini	Gostota poselitve (št.preb/km ²)	Povprečni mesečni neto dohodek (€)
DRAVOGRAD	105	9.056	25	86,2	888,85
LJUTOMER	107	11.736	44	109,5	908,69
MEŽICA	26	3.640	6	137,9	969,90
VIDEM	80	5.643	30	70,5	808,79
MORAVSKE TOPLICE	145	5.961	28	41,3	813,45
PUCONCI	108	6.106	23	56,7	958,21
ČRENŠOVCI	33	4.109	6	121,9	842,55
ODRANCI	7	1.652	1	239,4	754,48

Vse izbrane lokalne skupnosti imajo sprejete ustrezne pravne podlage za izvajanje gospodarskih javnih služb varstva okolja (preglednica 6). Po drugi strani pa večina izbranih lokalnih skupnosti nima sprejetega pravnega akta, ki bi na lokalno raven prenesel zahteve Pravilnika o metodologiji in uvedel nov način oblikovanja cen komunalnih storitev. Občine, ki nimajo sprejetega ločenega pravnega akta o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev po Pravilniku o metodologiji, imajo v enem od sprejetih odlokov o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb pod točko o financiranju javnih služb navedeno, da se cena javnih dobrin oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi.

Preglednica 6: Sprejete pravne podlage izvajanja gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Sprejet odlok o (leto sprejetja odloka in spremembe)			
	Gospodarskih javnih službah	Oskrbi s pitno vodo	Odvajanju in čiščenju odpadne vode	Oblikovanju cen
DRAVOGRAD	DA (1995)	DA (2002)	DA (2011)	-
LJUTOMER	DA (2008)	DA (2010, 2012)	DA (2010)	DA (2011)
MEŽICA	DA (1997, 2004)	DA (2007)	DA (2004)	-
VIDEM	DA (2011, 2012)	DA (2010)	DA (2001)	-
MORAVSKE TOPLICE	DA (1996, 2007)	DA (2011)	DA (1997, 2007)	DA (2009)
PUCONCI	DA (2010, 2011)	DA (2011)	DA (2002, 2006)	DA (2009)
ČRENŠOVCI	DA (1996, 2002)	DA (2000, 2012)	DA (2007, 2009)	-
ODRANCI	DA (1996, 2010)	DA (2010, 2011)	DA (2010)	-

Občina Ljutomer ima sprejet Pravilnik o tarifnem sistemu za obračun cene storitve javne službe oskrbe s pitno vodo na območju občine Ljutomer [50], ki določa elemente cene javne službe v skladu s Pravilnikom o metodologiji. Določa tudi višino tarifnih postavk za posamezni element cene in namensko porabo sredstev, zbranih na podlagi posameznega elementa cene javne službe. Občina Ljutomer za odvajanje in čiščenje odpadne vode nima sprejetega ločenega predpisa, ki bi natančno določal način oblikovanja cen.

Za občino Moravske Toplice in občino Puconci velja skupen Pravilnik o obračunavanju stroškov za uporabo javnega vodovoda Murska Sobota [51], ki podrobneje ureja osnove, normative in postopke pri obračunavanju stroškov storitev oskrbe s pitno vodo uporabnikom na območjih, kjer je javni vodovod Murska Sobota zgrajen, v gradnji ali pa je gradnja predvidena. Velja torej za tisti del občine, ki se oskrbuje iz javnega vodovoda Murska Sobota. Pri tem pa je potrebno opozoriti, da je bil sprejet na podlagi Pravilnika o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja [52], ki je pred Pravilnikom o metodologiji določal način oblikovanja cen javnih služb. Občina Moravske Toplice in tudi občina Puconci za odvajanje in čiščenje odpadne vode nimata sprejetega ločenega predpisa, ki bi natančno določal način oblikovanja cen.

5.4 Predstavitev izvajalcev gospodarskih javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih

Po Zakonu o gospodarskih javnih službah [10] (v nadaljevanju ZGJS) je za izvajanje lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja odgovorna lokalna skupnost, ki njihovo izvajanje predpiše z odlokom tako, da je izvajanje zagotovljeno v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. To pomeni, da mora lokalna skupnost z odlokom določiti organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja javnih služb po vrstah in številu izvajalcev.

5.4.1 Organizacijske oblike izvajalcev gospodarskih javnih služb

Lokalne skupnosti zagotavljajo izvajanje lokalnih gospodarskih javnih služb po ZGJS v naslednjih oblikah:

- režijski obrat,
- javni gospodarski zavod,
- javno podjetje,
- sklenitev javno naročniškega ali koncesijskega razmerja z osebo iz zasebnega prava (gospodarska družba).

Režijski obrat se organizira kot notranja organizacijska enota občinske uprave, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti javne službe neekonomično ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo. Režijski obrat ni samostojna pravna oseba.

Javni gospodarski zavod ustanovi lokalna skupnost za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne, njihovo izvajanje pa zahteva samostojno organizacijo izven uprave ali lokalnih služb. Javni gospodarski zavod je pravna oseba, če ni z aktom o ustanovitvi določeno drugače.

Javno podjetje ustanovi ena ali več lokalnih skupnosti, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno. Če javno podjetje ustanovi več lokalnih skupnosti, se ustanoviteljske pravice izvajajo v sorazmerju lastniških deležev. Javno podjetje je samostojna pravna oseba, ki jo vodi direktor.

Po Zakonu o javno – zasebnem partnerstvu [53] (v nadaljevanju ZJZP) vložki zasebnega kapitala v lastništvo javnih podjetij niso več dovoljeni, zato so se morala obstoječa javna podjetja preoblikovati v podjetja z enotnim lastništvom. ZJZP je na novo opredelil tudi sklepanje razmerij med javnimi in

zasebnimi partnerji oz. zasebna vlaganja v javne projekte in javno sofinanciranja zasebnih projektov, ki so v javnem interesu.

Javno – zasebno partnerstvo po ZJZP predstavlja razmerje, sklenjeno med javnim in zasebnim partnerjem v povezavi s projekti in dejavnostmi v javnem interesu. V primeru gospodarskih javnih služb je javni interes opredeljen kot izvajanje javne službe ali kot izgradnja javne infrastrukture. Pri tem predstavlja lokalna skupnost javnega partnerja, ki podeli pravico in obveznost izvajanja določene komunalne dejavnosti; zasebni partner pa je izvajalec javno – zasebnega partnerstva in tudi komunalne dejavnosti. Po ZJZP sta osnovni obliki javno – zasebnega partnerstva naslednji:

1. Razmerje pogodbenega partnerstva, ki ima dve obliki:
 - **koncesijsko razmerje**, v katerem poslovno tveganje pri izvajanju gospodarske javne službe nosi zasebni partner,
 - javno – naročniško razmerje, v katerem večino ali celotno poslovno tveganje prevzame javni partner.
2. Razmerje statusnega partnerstva se izvaja na naslednja načina:
 - z ustanovitvijo pravne osebe in s prenosom izvajanja obveznosti in pravic na to pravno osebo (ustanovitev novega podjetja),
 - s prodajo ali nakupom deleža osebe javnega prava v javnem podjetju in s prenosom izvajanja obveznosti in pravic na to pravno osebo (preoblikovanje obstoječega javnega podjetja na način, da se doseže enovito lastništvo).

Število podjetij in organizacijske oblike izvajalcev gospodarskih javnih služb varstva okolja se stalno in razmeroma hitro spreminjajo. Večina izvajalcev je organiziranih kot javno podjetje, katerih lastništvo in ustanoviteljske pravice v celoti pripadajo lokalni skupnosti. Naslednja najpogostejša oblika izvajalcev so režijski obrati kot notranja organizacijska enota predvsem manjših lokalnih skupnosti. Preostali delež predstavljajo podjetja v lasti zasebnega kapitala in taki izvajalci praviloma nastopajo kot koncesionarji. Primer izvajanja lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja v javnem zavodu doslej ni znan.

V Sloveniji je registriranih okrog 60 podjetij in okrog 25 režijskih obratov za opravljanje javne službe oskrbe s pitno vodo. Izvajalcev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode pa je približno 55 (javna podjetja in režijski obrati) [54]. Večina izvajalcev oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode izvaja obe javni službi in poleg tudi javne službe javne snage, čiščenja javnih površin ter urejanje javnih poti, površin za pešce in zelenih površin. Poleg izvajanja lokalnih javnih služb izvajalci izvajajo tudi druge tržne dejavnosti, in sicer: eksploatacijo in prodajo

gramoza, različna zemeljska, vzdrževalna in inštalaterska dela, projektiranje in inženiring, izobešanje zastav in plakatiranje, prevoznništvo, hortikulturene ureditve, vzdrževanje javne razsvetljave, ...

Podjetij, ki izvajajo javno službo oskrbe s pitno vodo v slovenskih občinah, je največ javnih podjetij v lasti občin. Specializirana podjetja so 4 in opravljajo izključno javno službo oskrbe s pitno vodo, druga pa opravljajo tri ali več obveznih gospodarskih javnih služb. Javna služba oskrbe s pitno vodo se v manjših občinah izvaja v režijskih obratih; največ jih je na območju porečja Mure. Še vedno pa v manjših občinah, zlasti v izrazito podeželskih območjih skrbijo za oskrbo s pitno vodo različne organizacijske oblike brez zakonske podlage, kot npr: vaški odbori, vodovodni odbori, (vodne) zadruge, krajevne skupnosti in se poraba vode iz vodovodov, zgrajenih iz sredstev občanov oz. iz samoprispevka, niti ne zaračunava [54].

V Sloveniji je izključno za izvajanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode registriranih okrog 8 podjetij, od tega je samo eno organizirano kot delniška družba. Večina vseh registriranih podjetij opravlja javno službo odvajanja odpadne in padavinske vode za več občin in imajo hkrati v upravljanju tudi čistilne naprave v občini. Večina manjših občin, ki izvajajo oskrbo s pitno vodo preko režijskega obrata, ima enako organizirano tudi odvajanje in čiščenje odpadne vode. Le eno podjetje pa je specializirano samo za javno službo čiščenja odpadnih komunalnih in padavinskih voda.

5.4.2 Naloge izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode

Prostorske, naravne in ostale raznolikosti naselij ter značilna razpršena poselitev v Sloveniji močno vplivajo na obseg in strukturo izvajanja lokalnih javnih služb varstva okolja in tudi na organizacijo komunalnih dejavnosti. V skladu z Zakonom o varstvu okolja [11] sta javni službi oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode opredeljeni kot obvezni občinski gospodarski javni službi varstva okolja. Pri tem občina predstavlja izredno pomemben subjekt pri izvajanju nalog javnih služb glede učinkovitosti in uspešnosti. Naloge občinskih služb so pri izvajanju teh nalog lahko zelo različne, predvsem glede na način organiziranja izvajalca javne službe v posamezni občini. Tako je pri izvajanju javne službe v organizacijski obliki režijskega obrata velik del nalog vključen v delo občinske uprave. Po drugi strani pa je pri izvajalcu javne službe v obliki javnega podjetja, ki izvajajo naloge javne službe tudi za več občin, večina nalog prenesena na izvajalca javne službe [55].

Naloge izvajalcev javne službe oskrbe s pitno vodo so [48]:

- oskrba s pitno vodo vsem uporabnikom storitev javne službe pod enakimi pogoji,
- pridobivanje podatkov o odvzemu pitne vode iz javnega vodovoda zaradi obračuna storitev javne službe,
- vzdrževanje objektov in opreme javnega vodovoda,
- nadzor priključkov stavb na sekundarni vodovod,
- vzdrževanje vodovodnih priključkov (priključkov stavb),
- vzdrževanje javnega hidrantnega omrežja in hidrantov, priključenih nanj,
- izvajanje notranjega nadzora zdravstvene ustreznosti pitne vode v javnem vodovodu,
- monitoring kemijskega stanja vodnega vira za oskrbo s pitno vodo,
- monitoring količine iz vodnih virov pitne vode odvzete vode zaradi obratovanja javnega vodovoda v skladu s pogoji iz vodnega dovoljenja za rabo vode iz vodnih virov,
- označevanje vodovarstvenih območij in izvajanje ukrepov varstva vodnega vira pitne vode,
- izvajanje in pripravo občinskega programa razvoja vodovodnega sistema,
- občasno hidravlično modeliranje vodovodnih sistemov,
- občasno modeliranje kakovosti vode v vodovodnih sistemih,
- izdelava programa ukrepov v primeru izrednih dogodkov,
- redno preverjanje podatkov o stavbah, ki so priključene na javni vodovod, v katastru stavb z dejanskim stanjem stavb na oskrbovalnem območju,
- vodenje katastra javnega vodovoda;
- posredovanje zbirnih podatkov iz katastra javnega vodovoda v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture,
- vodenje evidenc.

Javna služba odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode za stavbe v naselju ali njegovem delu, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, obsega naslednje storitve [56]:

- vzdrževanje in čiščenje objektov javne kanalizacije,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo z javnih površin,
- prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav ter obstoječih greznic pri uporabniku storitev ter obdelava prevzetega blata najmanj enkrat na tri leta,
- prve meritve in obratovalni monitoring za male komunalne čistilne naprave,
- izvajanje potrebnih rekonstrukcij in tehnoloških izboljšav na javnem vodovodu,
- izdelavo programa ukrepov v primeru izrednih dogodkov,

- pripravo in izvajanje občinskega Programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode,
- redno preverjanje podatkov o stavbah, ki so priključene na javno kanalizacijo v katastru stavb z dejanskim stanjem stavb na oskrbovalnem območju,
- vodenje evidenc,
- vodenja katastra javne kanalizacije,
- druge naloge.

V okviru storitve javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode za stavbe v naselju ali njegovem delu, ki ni opremljeno z javno kanalizacijo in za stavbo ali za funkcionalno zaokroženo skupino stavb zunaj naselja, mora biti zagotovljeno [56]:

- prevzem blata iz malih komunalnih čistilni naprav pri uporabniku storitev in njegovo obdelavo najmanj enkrat na tri leta,
- prve meritve in obratovalni monitoring oziroma izdelava ocene obratovanja male komunalne čistilne naprave,
- izdaja potrdil in strokovnih ocen,
- prevzem blata iz obstoječih greznic in njegovo obdelavo, ko je to potrebno, oziroma najmanj enkrat na tri leta, vendar le do izteka roka za prilagoditev,
- redno praznjenje nepretočnih greznic in odvoz ter obdelava njihove vsebine v komunalne čistilne naprave,

V okviru storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode izvajalec zagotavlja še [56]:

- upravljanje s komunalnimi čistilnimi napravami,
- izdelavo načrta ravnanja z blatom,
- ravnanje z blatom malih komunalnih čistilni naprav,
- vzdrževanje in čiščenje javnega kanalizacijskega omrežja za odvajanje padavinske vode,
- izvajanje ukrepov za zmanjšanje odvajanja količin padavinske odpadne vode v mešano javno kanalizacijo, zlasti tiste, ki se odvaja s streh stavb,
- ustrezno zadrževanje prvega naliva padavinske odpadne vode v zadrževalnih bazenih deževnih vod ter za zajeto padavinsko odpadno vodo po končanem nalivu odvajanje v komunalne čistilne naprave,
- čiščenje peskolovov, lovilcev olj in maščob na javnih površinah.

5.4.3 Predstavitev izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Jadranskega morja

Porečje jadranskih rek obsega 12 lokalnih skupnosti, za katere lokalne gospodarske javne službe izvaja 8 komunalnih podjetij. Vsa podjetja so javna podjetja v lasti lokalnih skupnosti in v večini izvajajo oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode za več kot eno lokalno skupnost. Izvajalec oskrbe s pitno vodo je hkrati tudi izvajalec odvajanja in čiščenja odpadne vode v osmih občinah, preostale 4 občine pa imajo ločene izvajalce javnih služb. Glede na pogostost kombinacij oblik izvajalcev javnih služb so bile s porečja jadranskih rek izbrane 3 lokalne skupnosti, in sicer: občini Idrija in Pivka imata za izvajanje javnih služb enega izvajalca v obliki javnega podjetja, občina Izola pa ima za vsako od javnih služb svojega izvajalca, prav tako v obliki javnega podjetja (preglednica 7).

Porečje Soče obsega 14 lokalnih skupnosti, za katere lokalne gospodarske javne službe izvaja 6 komunalnih podjetij in 2 režijska obrata. Vsa komunalna podjetja so javna podjetja v lasti lokalnih skupnosti in v večini izvajajo oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode za vsaj dve lokalni skupnosti. Izvajalec oskrbe s pitno vodo je hkrati tudi izvajalec odvajanja in čiščenja odpadne vode v vseh lokalnih skupnostih, tudi v primeru režijskih obratov lokalnih skupnosti. S porečja Soče so bile prav tako izbrane 3 lokalne skupnosti, in sicer: občina Ajdovščina ima za izvajanje javnih služb enega izvajalca v obliki javnega podjetja, občina Cerklje ob noči ima za izvajanje javnih služb enega izvajalca v obliki režijskega obrata občine in občina Sežana, ki ima skupnega izvajalca za javni službi oskrbe s pitno vodo in odvajanje odpadne vode v obliki javnega podjetja, za čiščenje odpadne vode pa ima z izvajalcem sklenjeno koncesijsko pogodbo (preglednica 7).

Preglednica 7: Izvajalci javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Izvajalec javne službe		
	Oskrbe s pitno vodo	Odvajanja odpadne vode	Čiščenja odpadne vode
IDRIJA	Komunala Idrija d.o.o.	Komunala Idrija d.o.o.	Komunala Idrija d.o.o.
PIVKA	Javno podjetje Kovod Postojna d.o.o.	Javno podjetje Kovod Postojna d.o.o.	Javno podjetje Kovod Postojna d.o.o.
IZOLA	Rižanski vodovod Koper d.o.o.	Komunala Izola d.o.o.	Komunalno podjetje Koper d.o.o.
AJDOVŠČINA	Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina d.o.o.	Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina d.o.o.	Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina d.o.o.
CERKNO	režijski obrat občine	režijski obrat občine	režijski obrat občine
SEŽANA	Kraški vodovod Sežana d.o.o.	Kraški vodovod Sežana d.o.o.	Petrol d.d., okoljske storitve

5.4.4 Predstavitev izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Save

Povodje Save obsega 103 lokalne skupnosti, za katere lokalne gospodarske javne službe izvaja 40 komunalnih podjetij. Večina podjetij je javnih podjetij v lasti lokalni skupnosti in v večini izvaja eno komunalno podjetje oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode za eno lokalno skupnost. Izvajalec oskrbe s pitno vodo je hkrati tudi izvajalec odvajanja in čiščenja odpadne vode v večini lokalnih skupnosti povodja (83 občin), preostale občine pa imajo različne izvajalce za vsako od obravnavanih javnih služb ali pa se te izvajajo v okviru režijskih obratov (12 občin).

Glede na pogostost kombinacij oblik izvajalcev javnih služb je bilo izbranih 6 lokalnih skupnosti, in sicer: občine Radovljica, Radeče in Krško imajo za izvajanje javnih služb vsaka enega izvajalca, občina Ribnica ima različna izvajalca za obravnavani javni službi, občini Komenda in Laško pa sta bili izbrani, ker naj bi zagotavljali izvajanje javnih služb preko režijskega obrata (preglednica 8).

Preglednica 8: Izvajalci javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Izvajalec javne službe		
	Oskrbe s pitno vodo	Odvajanja odpadne vode	Čiščenja odpadne vode
RADOVLJICA	Komunala Radovljica d.o.o.	Komunala Radovljica d.o.o.	Komunala Radovljica d.o.o.
RADEČE	Javno podjetje Komunala Radeče d.o.o.	Javno podjetje Komunala Radeče d.o.o.	-
RIBNICA	Hydrovod d.o.o.	Javno komunalno podjetje Ribnica d.o.o.	Javno komunalno podjetje Ribnica d.o.o.
KOMENDA	Komunalno podjetje Kamnik d.d	Komunalno podjetje Kamnik d.d	Javno podjetje Centralna čistilna naprava Domžale Kamnik d.o.o.
LAŠKO	Pivovarna Laško d.d.	Javno podjetje Komunala Laško d.o.o.	Javno podjetje Komunala Laško d.o.o.
KRŠKO	Kostak, komunalno stavbno podjetje d.d.	Kostak, komunalno stavbno podjetje d.d.	Kostak, komunalno stavbno podjetje d.d.

Podjetje Hydrovod d.o.o. je eno izmed komunalnih podjetij, ki opravljajo izključno javno službo oskrbe s pitno vodo. Podjetje, ki pa je edino specializirano samo za čiščenje komunalne odpadne in padavinske vode, je Javno podjetje Centralna čistilna naprava Domžale Kamnik d.o.o.

V občini Komenda se obvezna gospodarska javna služba oskrbe s pitno vodo izvaja v sklopu režijskega obrata Občine Komenda, vendar pa Komunalno podjetje Kamnik d.d. na osnovi pogodbe o vzdrževanju vodovodnega sistema izvaja oskrbo občine Komenda s pitno vodo. Prav tako se v občini Komenda javna služba odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda izvaja v sklopu režijskega obrata Občine Komenda, Komunalno podjetje Kamnik d.d. pa na osnovi pogodbe o

vzdrževanju kanalizacijskega sistema izvaja odvajanje odpadnih in padavinskih voda na območju občine Komenda. Čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda se izvaja v sklopu Centralne čistilne naprave Domžale Kamnik d.o.o. [57].

Občina Laško ima režijski obrat kot nesamostojno notranjo organizacijsko enoto znotraj Urada za gospodarske javne službe, okolje in prostor [58], vendar pa ima za oskrbo prebivalcev s pitno vodo in za vzdrževanje javnega vodovodnega omrežja sklenjeno koncesijsko pogodbo s Pivovarno Laško d.d. [59]. Izvajalec gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske vode na celotnem območju občine Laško pa je javno podjetje Komunala Laško d.o.o. [60].

Občina Krško ima s komunalnim podjetjem Kostak d.d. sklenjeno koncesijsko pogodbo o izvajanju gospodarskih javnih služb [61].

5.4.5 Predstavitev izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Donave

Porečje Drave obsega 51 lokalnih skupnosti, za katere lokalne gospodarske javne službe izvaja 14 komunalnih podjetij in 6 režijskih obratov. Večina podjetij je javnih podjetij v lasti lokalni skupnosti in v večini izvajajo oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode za vsaj dve lokalni skupnosti. Najpogostejša izvajalca oskrbe s pitno vodo na porečju Drave sta Mariborski vodovod, javno podjetje d.d. in Komunalno podjetje Ptuj d.o.o., najpogostejši izvajalec odvajanja in čiščenja odpadne vode pa je zasebno podjetje Nigrad d.d. Izvajalec oskrbe s pitno vodo je hkrati tudi izvajalec odvajanja in čiščenja odpadne vode v 25 občinah, preostale občine pa imajo ločene izvajalce javnih služb v obliki javnih podjetij ali režijskih obratov.

Glede na pogostost kombinacij oblik izvajalcev javnih služb so bile s porečja Drave izbrane 4 lokalne skupnosti, in sicer: občini Dravograd in Ljutomer imata za izvajanje javnih služb enega izvajalca v obliki javnega podjetja, občina Mežica ima za vsako od javnih služb različnega izvajalca, občina Videm pa naj bi izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo zagotavljala v obliki javnega podjetja, odvajanje in čiščenje odpadne vode pa v obliki režijskega obrata občine (preglednica 9).

Porečje Mure obsega 30 lokalnih skupnosti, za katere lokalne gospodarske javne službe izvaja 14 komunalnih podjetij in 12 režijskih obratov. Večina podjetij je javnih podjetij v lasti lokalnih skupnosti. Izvajalec oskrbe s pitno vodo je hkrati tudi izvajalec odvajanja in čiščenja odpadne vode v 21 občinah, med katerimi je 9 komunalnih podjetij in 11 režijskih obratov. Preostale občine imajo ločene izvajalce javnih služb.

Glede na pogostost kombinacij oblik izvajalcev javnih služb so bile s porečja Mure izbrane 4 lokalne skupnosti, in sicer: občini Črenšovci in Odranci naj bi imeli za izvajanje javnih služb enega izvajalca v obliki režijskega obrata, občini Puconci in Moravske Toplice imata za vsako od javnih služb svojega izvajalca v obliki javnega podjetja (preglednica 9).

Preglednica 9: Izvajalci javnih služb v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Izvajalec javne službe		
	Oskrbe s pitno vodo	Odvajanja odpadne vode	Čiščenja odpadne vode
DRAVOGRAD	Javno komunalno podjetje Dravograd d.o.o.	Javno komunalno podjetje Dravograd d.o.o.	Javno komunalno podjetje Dravograd d.o.o.
LJUTOMER	Javno podjetje Prlekija d.o.o.	Javno podjetje Prlekija d.o.o.	Javno podjetje Prlekija d.o.o.
MEŽICA	Javno komunalno podjetje Log d.o.o.	Komunala Mežica, javno komunalno podjetje d.o.o.	Petrol d.d., okoljske storitve
VIDEM	Komunalno podjetje Ptuj d.d.	Komunalno podjetje Ptuj d.d.	Komunalno podjetje Ptuj d.d.
MORAVSKE TOPLICE	Vodovod Murska Sobota d.o.o.	Čista narava, javno komunalno podjetje d.o.o.	Čista narava, javno komunalno podjetje d.o.o.
PUCONCI	Vodovod Murska Sobota d.o.o.	Pungrad, javno komunalno podjetje d.o.o.	Pungrad, javno komunalno podjetje d.o.o.
ČRENŠOVCI	režijski obrat občine	režijski obrat občine	režijski obrat občine
ODRANCI	režijski obrat občine	režijski obrat občine	režijski obrat občine

Občina Mežica ima s podjetjem Petrol d.d., okoljske storitve, sklenjeno koncesijsko pogodbo za upravljanje čistilne naprave in je izvajalec javne službe čiščenja odpadne vode. Drugi del te javne službe, odvajanje odpadne vode, čiščenje in prevoz blata iz nepretočnih in obstoječih greznic ter MČN pa je v pristojnosti javnega podjetja Komunale Mežica d.o.o.

Občini Odranci in Črenšovci sta do sedaj zagotavljali oskrbo s pitno vodo v obliki režijskega obrata občine. Na podlagi Konzorcijske pogodbe za izvedbo in upravljanje vodovodnega sistema na območju upravne enote Lendava, ki so jo dne 25.3.2008 podpisale občine na območju, ki ga obsega projekt Oskrba s pitno vodo Pomurja – sistem A (med njimi tudi občini Odranci in Črenšovci), je EKO-PARK d.o.o. Lendava določen za skupnega izvajalca oskrbe s pitno vodo na tem območju. Javno podjetje EKO-PARK d.o.o. Lendava je leta 2007 najprej ustanovila Občina Lendava, sedaj pa so v lastništvo tega javnega podjetja vstopile tudi občine Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana. Občinski sveti imenovanih občin so sprejeli Odlok o ustanovitvi javnega podjetja EKO-PARK d.o.o. Lendava / ÖKO-PARK Kft. Lendva, ki bo začel veljati s 1.1.2013 [62].

5.5 Predstavitev lokalne gospodarske javne infrastrukture v izbranih lokalnih skupnostih

Lokalne skupnosti so po ZGJS [10] lastnice vseh objektov in naprav, ki so potrebni za izvajanje gospodarskih javnih služb. Lokalne skupnosti potrebno komunalno infrastrukturo oddajo v najem izvajalcem komunalnih dejavnosti, zanjo pa so dolžne obračunati najemnino najmanj v višini letnega zneska amortizacije.

Za namen diplomskega dela so se poleg cen komunalnih storitev zbirali tudi podatki o stanju komunalne infrastrukture v izbranih lokalnih skupnostih za potrebe različnih analiz in primerjav med lokalnimi skupnostmi v okviru cen komunalnih storitev in višin posameznih stroškov rabe vode. Zbrani podatki o stanju komunalne infrastrukture so tudi podlaga za razumevanje višine cen določenih komunalnih storitev in nakazujejo na stopnjo razvitosti in urejenosti izbrane lokalne skupnosti.

Za javno službo oskrbe s pitno vodo za posamezno izbrano lokalno skupnost so se zbirali naslednji podatki:

- letna količina prodane pitne vode v m³, ki je bila obračunana uporabnikom javnega vodovodnega omrežja,
- vodne izgube v % na javnem vodovodnem sistemu,
- skupna dolžina javnega vodovodnega omrežja v km,
- število oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega omrežja; torej število uporabnikov javne službe oskrbe s pitno vodo,
- število prebivalcev lokalne skupnosti, ki niso priključeni na javno vodovodno omrežje in imajo lastno oskrbo s pitno vodo.

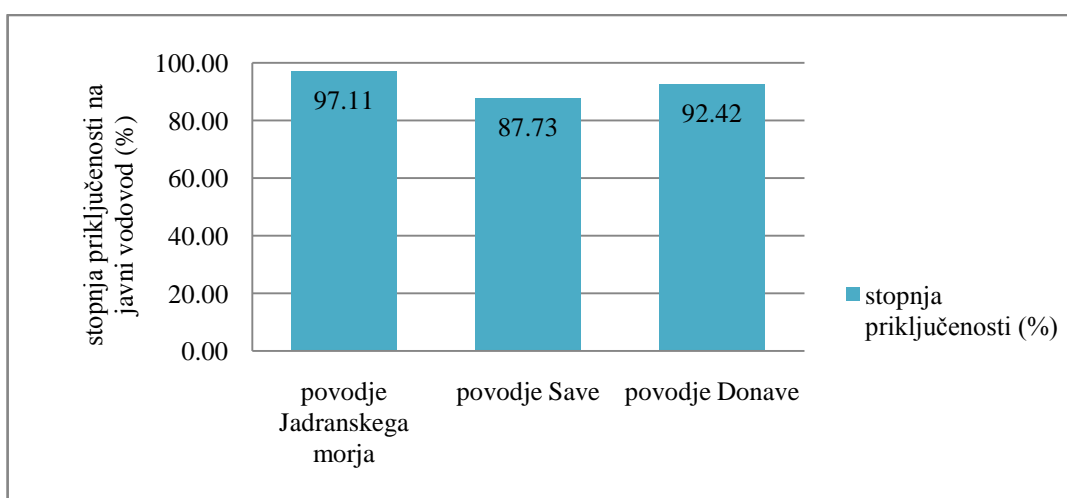
Za javno službo odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za posamezno izbrano lokalno skupnost so se zbirali naslednji podatki:

- letna količina odvedene komunalne odpadne vode po javnem kanalizacijskem sistemu v m³, ki je bila obračunana uporabnikom javnega kanalizacijskega omrežja,
- skupna dolžina javnega kanalizacijskega omrežja v km,
- število oskrbovanih prebivalcev, ki so priključeni na javno kanalizacijsko omrežje; torej število uporabnikov javne službe odvajanja komunalne odpadne vode,
- število pretočnih in nepretočnih greznic ter MČN na območju lokalne skupnosti,
- poimenovanje centralne ČN in ostalih večjih ČN na območju lokalne skupnosti ter njihova lega za določitev odvodnika prečiščene komunalne odpadne vode,

- letna količina prečiščene komunalne odpadne vode dovedene na večje ČN v m³, ki je bila obračunana uporabnikom ČN,
- število oskrbovanih prebivalcev, ki so priključeni na večje ČN v lokalni skupnosti; torej število uporabnikov javne službe čiščenja komunalne odpadne vode.

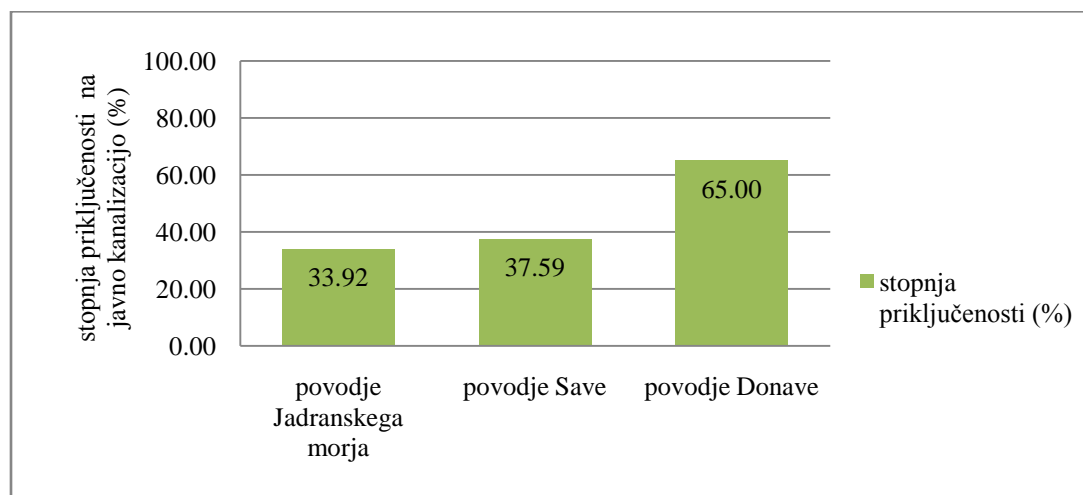
Iz zbranih podatkov so bili izračunani kazalci razvitosti komunalne infrastrukture in učinkovitosti izvajanja javnih služb. Osnovna enota obravnave še vedno ostaja povodje, v katerega je uvrščena lokalna skupnost. Pri izračunu vrednosti posameznega kazalca za povodja je bila namesto bolj poznane povprečne vrednosti ali aritmetične sredine uporabljena mediana ali srednja vrednost. Mediana nekega zaporedja števil razdeli to zaporedje števil na dva enaka dela; polovica zaporedja ima manjšo vrednost, ostala polovica pa večjo vrednost kot mediana. V primeru zbranih podatkov o komunalni infrastrukturi je prednost mediane pred aritmetično sredino, da podatki, ki po vrednosti bolj odstopajo od ostalih podatkov, manj vplivajo na vrednost mediane [63].

Kazalec, ki nakazuje razvitost komunalne infrastrukture, je stopnja priključenosti na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Stopnja priključenosti je količnik med številom prebivalcev, ki so priključeni na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje, in številom prebivalcev lokalne skupnosti. Izražen je v odstotkih in omogoča neposredno primerjavo med povodji. Primerjava stopenj priključenosti na javno vodovodno omrežje med povodji (slika 19) pokaže, da je najvišja stopnja priključenosti na povodju Jadranskega morja in najnižja na povodju Save. Povodje Jadranskega morja je opredeljeno kot vododeficitarno območje, zato javni vodovodni sistem še toliko bolj predstavlja edino dokaj zanesljivo oskrbo prebivalcev s pitno vodo, saj oskrba z lastnimi zajetji in vodnjaki predvsem v poletnih mesecih ne zadošča za oskrbo s pitno vodo.

Slika 19: Stopnja priključenosti na javni vodovodni sistem na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti

Primerjava stopenj priključenosti na javno kanalizacijsko omrežje med povodji (slika 20) pokaže, da je najvišja stopnja priključenosti na povodju Donave in najnižja na povodju Jadranskega morja. V zadnjih letih se na povodju Donave veliko sredstev vlaga v prenovo javnih vodovodnih sistemov in vzporedno tudi v gradnjo kanalizacijskih sistemov, na povodju Jadranskega morja pa je zaenkrat problem oskrbe s pitno vodo pomembnejši od urejanja odvajanja odpadne vode, zato se velikokrat pozabi na občutljivost in ranljivost kraškega površja.

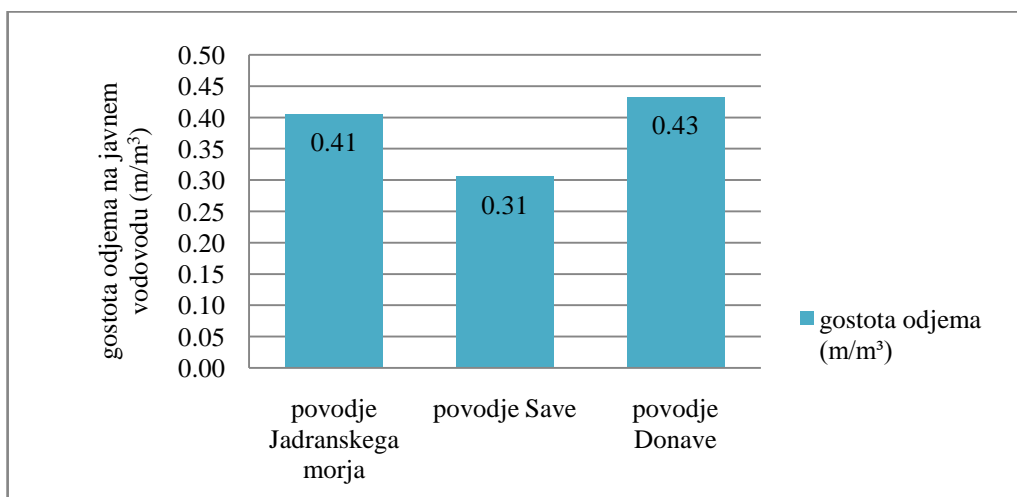

Slika 20: Stopnja priključenosti na javni kanalizacijski sistem na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti

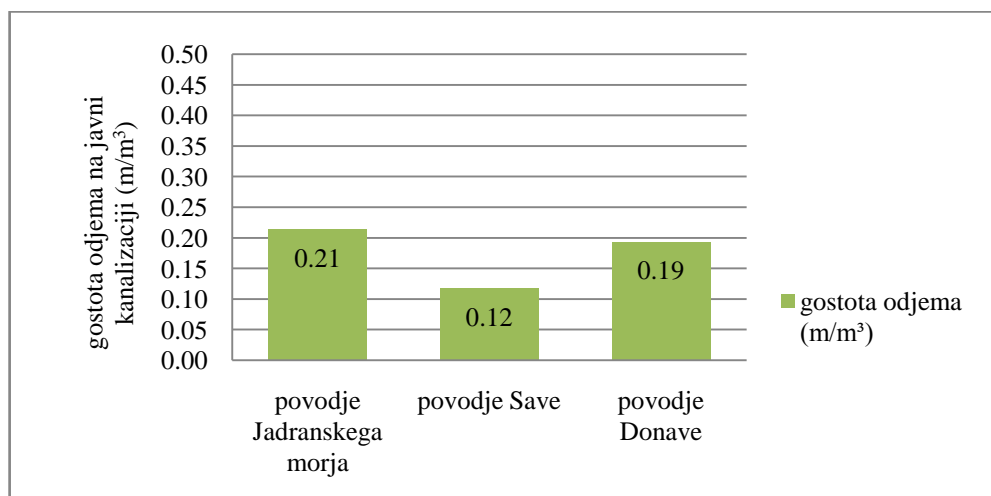
Primerjava stopenj priključenosti na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje pokaže velike razlike med razvitostjo omrežij na vseh povodjih, saj so stopnje priključenosti na javno kanalizacijsko omrežje veliko nižje od stopenj priključenosti na javno vodovodno omrežje. Razlog je v razpršeni poselitvi, zaradi katere je gradnja kanalizacijskih sistemov pogosto neracionalna in se iz omenjenega razloga tudi ni izvajala, zato ima velik delež predvsem nemestnega prebivalstva v Sloveniji urejeno individualno odvajanje in čiščenje odpadne vode.

Kazalec, ki nakazuje možnost učinkovitega izvajanja javne službe, je gostota odjema. Gostota odjema predstavlja koeficient dolžine omrežja posamezne dejavnosti (v metrih), ki je potrebna za količino enote proizvoda (pitne ali odpadne vode v m³). Nižja gostota odjema pomeni potrebno večjo dolžino omrežja na enoto proizvoda in višja gostota odjema pa manjšo potrebno dolžino omrežja na enoto proizvoda. V urbanih lokalnih skupnostih so zato pričakovane višje gostote odjema na javnih vodovodnih in kanalizacijskih omrežjih kot v ruralnih lokalnih skupnostih. Razlike med povodji v gostotah odjema za dejavnost oskrbe s pitno vodo (slika 21) niso izrazite, najnižjo gostoto odjema izkazuje povodje Donave, najvišjo pa povodje Save. Prav tako razlike med povodji v gostotah odjema za dejavnost odvajanja in čiščenja odpadne vode (slika 22) niso izrazite, so pa v primerjavi z javnim

vodovodnim sistemom gostote odjema na kanalizacijskih sistemih višje, kar je posledica težnje po racionalni gradnji kanalizacijskih sistemov. Najvišjo gostoto odjema za dejavnost odvajanja in čiščenja odpadne vode izkazuje povodje Save.

Slika 21: Gostota odjema na javnem vodovodnem omrežju na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti

Slika 22: Gostota odjema na javnem kanalizacijskem omrežju na povodju Jadranskega morja, Save in Donave za izbrane lokalne skupnosti

Zadnji kazalec, ki je bil izračunan na podlagi pridobljenih podatkov, je gostota priključenosti. Predstavlja količnik med številom prebivalcev, priključenih na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje, in dolžino omrežja v izbrani lokalni skupnosti. Gostota priključenosti ima podoben pomen za komunalno infrastrukturo kot ga ima gostota poselitve pri prebivalstvu. Ponovno so pričakovane višje gostote priključenosti v urbanih lokalnih skupnostih in nižje gostote v ruralnih.

V nadaljevanju so predstavljeni pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture za obravnavani javni službi in izračunani kazalci za izbrane lokalne skupnosti po povodjih. Za namen večje preglednosti pridobljenih podatkov so podatki za javno službo odvajanja in čiščenja odpadne vode razdeljeni na podatke za odvajanje odpadne vode in na podatke za čiščenje odpadne vode. Individualno odvajanje in čiščenje odpadne vode je zajeto pod podatki za čiščenje odpadne vode. Predstavljeni podatki so v nadaljevanju uporabljeni v regresijskih analizah stroškov rabe vode.

5.5.1 Povodje Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti po pridobljenih podatkih (preglednica 10) izkazujejo dobro razvitost komunalne infrastrukture za dejavnost oskrbe s pitno vodo. Lokalne skupnosti so zelo različne v porabi pitne vode in dolžinah javnega vodovodnega omrežja. Najvišje stopnje priključenosti na javne vodovodne sisteme so v občinah Pivka, Izola in Sežana. Najvišji gostoti odjema pa izkazuje občini Idrija in Izola, najnižji pa občini Pivka in Sežana.

Preglednica 10: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo oskrbe s pitno vodo na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Letna prodana voda (m ³)	Dolžina omrežja (km)	Št. preb. z javno službo	Št. preb. z lastno oskrbo	Stopnja priključenosti (%)	Gostota odjema (m ³ /m)	Gostota priključenosti (preb./m)
IDRIJA	374.707	44,8	9.102	2.860	76,1	0,12	0,20
PIVKA	199.148	104,4	5.820	173	97,1	0,52	0,06
IZOLA	658.190	105,8	15.901	50	99,7	0,16	0,15
AJDOVŠČINA	715.953	290	-	-	-	0,41	-
CERKNO	117.384	-	3.408	1.391	71,0	-	-
SEŽANA	442.066	210,5	12.880	168	98,7	0,48	0,06

Občina Pivka je občina z najnižjo gostoto poselitve v vzorcu lokalnih skupnosti za povodje Jadranskega morja, kar se z ozirom na visoko stopnjo priključenosti na javni vodovodni sistem odrazi v najnižji gostoti odjema in gostoti priključenosti med izbranimi lokalnimi skupnostmi. Ravno nasprotno stanje izkazuje občina Izola, ki ima najvišjo gostoto poselitve v vzorcu lokalnih skupnosti za povodje Jadranskega morja in najvišjo stopnjo priključenosti na javni vodovodni sistem ter izkazuje primerni gostoti odjema in gostoti priključenosti. Občina Idrija ima najvišji gostoti odjema in priključenosti med občinami na povodju Jadranskega morja, kar ob dokaj nizki stopnji priključenosti na javno vodovodno omrežje izkazuje racionalno gradnjo vodovodnih sistemov prav zaradi razpršene poselitve. Nekoliko pa so moteči manjkajoči podatki občine Ajdovščina in občine Cerkno.

Izbrane lokalne skupnosti po pridobljenih podatkih o stanju komunalne infrastrukture za odvajanje komunalne odpadne vode (preglednica 11) izkazujejo slabo razvitost komunalne infrastrukture, tudi z ozirom na nizke stopnje priključenosti na javna kanalizacijska omrežja. Lokalne skupnosti so zelo različne v količinah odvedene odpadne vode in dolžinah javnega kanalizacijskega omrežja.

Preglednica 11: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo odvajanja komunalne odpadne vode na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Letna količina odvedene vode (m ³)	Dolžina omrežja (km)	Št. preb. z javno službo	Stopnja priključenosti (%)	Gostota odjema (m/m ³)	Gostota priključenosti (preb./m)
IDRIJA	312.755	45,3	5.837	48,8	0,14	0,13
PIVKA	55.315	15,6	1.550	25,9	0,28	0,10
IZOLA	904.166	109,5	-	-	0,12	-
AJDOVŠČINA	284.100	137,5	6.318	33,2	0,48	0,05
CERKNO	59.172	-	-	-	-	-
SEŽANA	296.300	-	-	-	-	-

Ponovno najboljše rezultate o razvitosti in urejenosti javne službe odvajanja odpadne vode izkazuje občina Idrija, ki ima najvišjo stopnjo priključenosti, skoraj najvišjo gostoto odjema in najvišjo gostoto priključenosti med občinami povodja Jadranskega morja; dolžina kanalizacijskega omrežja pa je v občini Idrija primerljiva z dolžino vodovodnega omrežja. Po pridobljenih podatkih je stanje odvajanja odpadne vode slabše v občini Ajdovščina, saj izkazuje najnižjo gostoto odjema in v občini Pivka, ki ima najnižjo stopnjo priključenosti na javno kanalizacijsko omrežje med vsemi izbranimi občinami.

Zbrani podatki o komunalni infrastrukturi za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Jadranskega morja (preglednica 12) potrjujejo, da ima večina nemestnega prebivalstva urejeno individualno čiščenje odpadne vode predvsem v pretočnih greznicah.

Vsaka izbrana lokalna skupnost ima vsaj eno večjo čistilno napravo. Na čistilne naprave v občinah pa je, z izjemo občine Idrija, priključen majhen del prebivalcev občine, najmanj v občini Pivka. Po količinah prečiščene odpadne vode izstopata občini Izola zaradi usmerjenosti v turizem in Ajdovščina zaradi usmerjenosti v živilsko predelovalno industrijo. Na povodju je kot urbana lokalna skupnost označena samo občina Izola, ki ima najmanjše število greznic.

Preglednica 12: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	CČN	Ostale ČN	Letna prečiščena odpadna voda (m ³)	Št. preb. z javno službo	Odvodnik odpadne vode	Št. greznic	Št. zasebnih MČN
IDRIJA	Idrija	Mokraška vas, Sp. Idrija, Godovič	368.803	5.587	reka Idrija	6.113	7
PIVKA	Pivka Postonjska ulica, Spar	Zagorje	11.248	249	reka Pivka	1.766	-
IZOLA	Sermin Koper	Korte, Cetore	1.117.155	-	Jadransko morje	860	19
AJDOVŠČINA	Ajdovščina	Dobravlje, Col	985.300	-	reka Vipava	3.880	-
CERKNO	Cerkno	/	302.000	3.425	reka Cerknica	1.464	-
SEŽANA	Sežana	/	296.300	7.072	jama Bukovnik	3.387	-

5.5.2 Povodje Save

Izbrane lokalne skupnosti po pridobljenih podatkih (preglednica 13) izkazujejo dobro razvitost komunalne infrastrukture za dejavnost oskrbe s pitno vodo. Lokalne skupnosti so zelo različne v porabi pitne vode zaradi velikih razlik v številu prebivalcev občin in dolžinah javnega vodovodnega omrežja, ki so sorazmerne velikosti lokalnih skupnosti. Najvišje stopnje priključenosti na javne vodovodne sisteme izkazuje občini Radovljica in Ribnica. Najvišjo gostoto odjema in gostoto priključenosti prav tako izkazuje občini Radovljica in Ribnica, najnižji pa občina Krško.

Preglednica 13: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo oskrbe s pitno vodo na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Letna prodana voda (m ³)	Dolžina omrežja (km)	Št. preb. z javno službo	Št. preb. z lastno oskrbo	Stopnja priključenosti (%)	Gostota odjema (m ³ /m)	Gostota priključenosti (preb./m)
RADOVLJICA	841.107	183,3	18.000	494	97,3	0,22	0,10
RADEČE	216.168	85	3.099	743	69,6	0,39	0,04
RIBNICA	476.854	77,3	8.764	575	93,8	0,16	0,11
KOMENDA	225.640	45	-	-	-	0,20	-
LAŠKO	374.105	173,3	8.343	5.114	62,0	0,46	-
KRŠKO	946.150	518,8	22.797	3.189	87,7	0,55	0,04

Občina Ribnica je občina z najnižjo gostoto poselitve v vzorcu lokalnih skupnosti za povodje Save, kar pa ne vpliva na gostoto odjema in gostoto priključenosti z upoštevanjem visoke stopnje priključenosti na javni vodovodni sistem. Ravno nasprotno je občina Radovljica občina z najvišjo gostoto poselitve v vzorcu lokalnih skupnosti za povodje Save in izkazuje podobno stopnjo razvitosti komunalne infrastrukture in nivo organiziranosti javne službe. Po dolžini javnega vodovodnega omrežja najbolj izstopa občina Krško. Na javno vodovodno omrežje pa je najmanj prebivalcev priključenih v občini Laško.

Izbrane lokalne skupnosti po pridobljenih podatkih o stanju komunalne infrastrukture za odvajanje komunalne odpadne vode (preglednica 14) izkazujejo slabo razvitost komunalne infrastrukture, tudi z ozirom na nizke stopnje priključenosti na javna kanalizacijska omrežja, z izjemo občine Radovljica.

Preglednica 14: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo odvajanja komunalne odpadne vode na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Letna količina odvedene vode (m ³)	Dolžina omrežja (km)	Št. preb. z javno službo	Stopnja priključenosti (%)	Gostota odjema (m/m ³)	Gostota priključenosti (preb./m)
RADOVLJICA	847.950	102,4	12.500	67,6	0,12	0,12
RADEČE	216.168	24,5	1.712	38,5	0,11	0,07
RIBNICA	211.000	19	3.181	34,1	0,09	0,17
KOMENDA	222.588	30	-	-	0,14	-
LAŠKO	264.700	18,3	-	-	0,07	-
KRŠKO	396.547	120,2	9.537	36,7	0,30	0,08

Ponovno najboljše rezultate o razvitosti in organiziranosti javne službe odvajanja odpadne vode kot urbana lokalna skupnost izkazuje občina Radovljica, ki ima najvišjo stopnjo priključenosti, relativno visoki gostoti odjema in priključenosti in ima dolžino kanalizacijskega omrežja primerljivo z dolžino vodovodnega omrežja. Vse izbrane lokalne skupnosti izkazujejo visoke gostote odjema, kar nakazuje, da je kanalizacijsko omrežje grajeno samo v naseljih, kjer so gostote poselitve višje. Ponovno po dolžini javnega kanalizacijskega omrežja najbolj izstopa občina Krško, kar se izrazi v najnižji gostoti odjema med lokalnimi skupnostmi na povodju Save.

Po zbranih podatkih o komunalni infrastrukturi za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Save (preglednica 15) ima večina izbranih lokalnih skupnosti vsaj eno večjo čistilno napravo, poleg tega pa ima velik del prebivalstva urejeno individualno čiščenje odpadne vode, predvsem v pretočnih greznicah.

Preglednica 15: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	CČN	Ostale ČN	Letna prečiščena odpadna voda (m ³)	Št. preb. z javno službo	Odvodnik odpadne vode	Št. greznic	Št. zasebnih MČN
RADOVLJICA	Radovljica	Mošnje	952.600	-	reka Sava	2.960	-
RADEČE	/	Sevnica	-	-	reka Sava	1.136	4
RIBNICA	Ribnica	/	211.000	3.181	reka Bistrica	1.759	17
KOMENDA	Domžale - Kamnik	/	76.162	-	reka Kamniška Bistrica	1.313	-
LAŠKO	Laško	/	566.173	-	reka Savinja	3.994	-
KRŠKO	Krško (Vipap)	Brestanica	591.000	-	reka Sava	5.874	-

Med izbranimi lokalnimi skupnostmi samo občina Radeče še nima večje čistilne naprave, zato se odpadne vode iz pretočnih greznic čistijo na čistilni napravi v občini Sevnica. Občina Radeče je tudi ena izmed redkih lokalnih skupnosti, ki vodi ločeno evidenco pretočnih in nepretočnih greznic.

5.5.3 Povodje Donave

Izbrane lokalne skupnosti po pridobljenih podatkih (preglednica 16) izkazujejo dobro razvito komunalno infrastrukturo za dejavnost oskrbe s pitno vodo. Lokalne skupnosti so zelo različne v porabi pitne vode in dolžinah javnega vodovodnega omrežja. Najvišji stopnji priključenosti na javne vodovodne sisteme izkazujeja občini Črenšovci in Odranci, najnižji pa občini Dravograd in Moravske Toplice. Gostote odjema so v vseh lokalnih skupnostih relativno nizke, z izjemo občine Odranci, prav tako pa enako velja za gostote priključenosti.

Med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Donave po stopnji priključenosti na javno vodovodno omrežje najbolj izstopa občina Dravograd, ki ima najnižjo stopnjo priključenosti med vsemi izbranimi občinami. Občina Odranci je občina z najvišjo gostoto poselitve v vzorcu lokalnih skupnosti za povodje Donave, kar se z ozirom na visoko stopnjo priključenosti na javni vodovodni sistem odraža v najvišji gostoti odjema in gostoti priključenosti med izbranimi lokalnimi skupnostmi. Ravno nasprotno imata občini Moravske Toplice in Puconci najnižji gostoti poselitve in s tem tudi nižji gostoti odjema in priključenosti na povodju Donave. Nizki gostoti odjema izkazujeja tudi občini Ljutomer, ki je sicer opredeljena kot urbana lokalna skupnost, in Puconci zaradi velikih dolžin javnega vodovodnega omrežja.

Preglednica 16: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo oskrbe s pitno vodo na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Letna prodana voda (m ³)	Dolžina omrežja (km)	Št. preb. z javno službo	Št. preb. z lastno oskrbo	Stopnja priključenosti (%)	Gostota odjema (m/m ³)	Gostota priključenosti (preb./m)
DRAVOGRAD	196.441	79,2	3.683	5.373	40,7	0,40	0,05
LJUTOMER	538.353	279	10.477	1.259	89,3	0,52	0,04
MEŽICA	147.929	43	3.464	176	95,2	0,29	0,08
VIDEM	218.559	101	5.180	463	91,8	0,46	0,05
MORAVSKE TOPLICE	180.737	85,5	3.605	2.346	60,5	0,47	0,04
PUCONCI	223.873	109,2	5.681	425	93,0	0,49	0,05
ČRENŠOVCI	134.735	41,4	4.027	82	98,0	0,31	0,10
ODRANCI	79.398	14,5	1.649	3	99,8	0,18	0,11

Izbrane lokalne skupnosti po pridobljenih podatkih o stanju komunalne infrastrukture za odvajanje komunalne odpadne vode (preglednica 17) izkazujejo slabo razvitost komunalne infrastrukture, z izjemo občine Črenšovci in občine Odranci, ki sta poleg Ljutomera opredeljeni kot urbani lokalni skupnosti. Lokalne skupnosti so zelo različne v količinah odvedene odpadne vode in dolžinah javnega kanalizacijskega omrežja.

Preglednica 17: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci za javno službo odvajanja komunalne odpadne vode na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Letna količina odvedene vode (m ³)	Dolžina omrežja (km)	Št. preb. z javno službo	Stopnja priključenosti (%)	Gostota odjema (m/m ³)	Gostota priključenosti (preb./m)
DRAVOGRAD	190.176	39	3.000	33,1	0,21	0,08
LJUTOMER	277.870	40,1	4.110	35,0	0,14	0,10
MEŽICA	147.929	23	-	-	0,16	-
VIDEM	5.825	3,3	-	-	0,57	-
MORAVSKE TOPLICE	365.470	42,8	-	-	0,12	-
PUCONCI	43.442	23,2	-	-	0,53	-
ČRENŠOVCI	120.850	41,6	3.903	95,0	0,34	0,09
ODRANCI	66.000	12	1.650	99,9	0,18	0,14

Najnižjo gostoto odjema in tudi opremljenost s komunalno infrastrukturo je najslabša v občini Videm. V občini Moravske Toplice je količina odvedene odpadne vode po javnem kanalizacijskem sistemu

enkrat višja kot količina porabljene pitne vode, kar je posledica usmerjenosti občine v zdraviliški turizem. Zaradi velikih dodatnih količin odpadne vode iz turističnih dejavnosti imajo Moravske Toplice tudi najvišjo gostoto odjema.

Po zbranih podatkih o komunalni infrastrukturi za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Donave (preglednica 18) imajo vse izbrane lokalne skupnosti vsaj eno večjo čistilno napravo, poleg tega pa ima velik del prebivalstva urejeno individualno čiščenje odpadne vode predvsem v pretočnih greznicah, kar je značilno za manjše in redkeje poseljene občine, ki prevladujejo na povodju Donave. Ponovno najboljšo opremljenost s komunalno infrastrukturo po zbranih podatkih izkazuje občini Črenšovci in Odranci, kar se izkazuje tudi v manjšem številu pretočnih greznic v obeh občinah. Po številu pretočnih greznic pa najbolj izstopa občina Puconci, ki je ena od redkeje poseljenih izbranih lokalnih skupnosti.

Preglednica 18: Pridobljeni podatki o stanju komunalne infrastrukture za javno službo čiščenja odpadne vode in o individualnem čiščenju odpadne vode na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	CČN	Ostale ČN	Letna prečiščena odpadna voda (m ³)	Št. preb. z javno službo	Odvodnik odpadne vode	Št. greznic	Št. zasebnih MČN
DRAVOGRAD	Dravograd	Libeliče	166.384	2.420	reka Drava	1.522	-
LJUTOMER	Ljutomer	/	283.847	-	reka Ščavnica	3.372	-
MEŽICA	Mežica	/	479.397	2.382	reka Meža	259	-
VIDEM	Ptuj	Videm, Leskovec	-	-	reka Dravinja	2.505	2
MORAVSKE TOPLICE	Lukačevci	Tešanovci, Bogojina, Ivanci	272.551	3.064	Martjanski potok, potok Lipnica, reka Ledava	2.000	-
PUCONCI	Puconci	Predanovci, Dolina	43.442	-	potok Puconci	5.348	8
ČRENŠOVCI	Trnje, Bistrica	/	149.000	2.329	potok Črnec, reka Mura	395	-
ODRANCI	Odranci	/	66.000	1.650	potok Črnec	30	-

Podobno kot pri dejavnosti odvajanja odpadne vode so tudi pri dejavnosti čiščenja odpadne vode količine prečiščene odpadne vode za občino Moravske Toplice večje od porabljene pitne vode zaradi usmerjenosti občine v zdraviliški turizem. Prav tako ima občina Mežica količine prečiščene odpadne vode večje od količin odvedene odpadne vode po javnem kanalizacijskem sistemu zaradi usmerjenosti k industriji, ki je že v preteklosti temeljila na proizvodnji svinčeve in cinkove rude, odpadne vode pa se čistijo na isti čistilni napravi.

6 CENE OSKRBE S PITNO VODO TER CENE ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE V IZBRANIH LOKALNIH SKUPNOSTIH

Dejavnosti oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode sta dejavnosti individualne komunalne potrošnje in se financirata preko cene za komunalne proizvode in storitve, ki je obračunana uporabnikom javnih služb v višini njihove dejanske porabe. Oblikovanje in višina cene za obravnavani javni službi je ključnega pomena za njuno kakovostno in neprekinjeno izvajanje, zato bi moral biti izračun cene storitev javnih služb ena izmed prednostnih nalog lokalnih skupnosti v sodelovanju z izvajalci javnih služb.

Vendar pa je za cenovno politiko na področju oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode značilno dolgoletno restriktivno omejevanje cen na podlagi različnih oblik regulacije, saj država še vedno z zakonodajo nadzira oblikovanje in višino cen ter s tem tudi kakovost storitev. Razlogi za nadzor nad cenami komunalnih storitev so različni: ekonomski, ekonomsko-politični in socialni. Ekonomski izvirajo iz monopolnega položaja gospodarskih javnih služb in s tem omejenega ekonomskega uravnavanja dejavnosti preko zakonitosti trga. Ekonomsko-politični razlogi izhajajo iz vpliva cen komunalnih storitev na gospodarska gibanja, socialni pa iz vpliva na življenjsko raven prebivalstva in tako pri nas splošno prepričanje ostaja, da morajo biti komunalne storitve uporabnikom dostopne po nizkih cenah [64].

6.1 Metodologija oblikovanja cen komunalnih storitev oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode

Na podlagi 149. člena Zakona o varstvu okolja [11] je bil sprejet Pravilnik o metodologiji [14], ki je določal, da morajo izvajalci javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode oblikovati cene storitev omenjenih javnih služb v skladu z določili tega pravilnika do 31. decembra 2010. Cena storitve javne službe po Pravilniku o metodologiji obsega upravičene stroške, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti izvajalca pri izvajanju storitev javne službe, upravičeni stroški pa so stroški, ki jih priznava pristojni občinski organ. S tem se je pristojnost določanja cen komunalnih storitev prenesla na lokalno raven.

V nadaljevanju je opisana metodologija oblikovanja cen storitev ločeno za dejavnost oskrbe s pitno vodo ter za odvajanje in čiščenje odpadne vode po Pravilniku o metodologiji, ki obravnava tudi cene, vezane na storitve individualnega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

6.1.1 Oblikovanje cene za dejavnost oskrbo s pitno vodo

Po Pravilniku o metodologiji je cena storitve javne službe oskrbe s pitno vodo sestavljena iz omrežnine, vodarine in stroškov vodnih povračil, ki se v izračunu cene in na računu prikazujejo ločeno. Na ta način oblikovana cena predstavlja lastno ceno storitve in obsega vse upravičene stroške.

Omrežnina je del cene, ki pokriva letne stroške javne infrastrukture za oskrbo s pitno vodo na območju občine in se uporabnikom obračunava glede na zmogljivost priključkov, določenih z močjo vodomera in pretokom v m³/h (preglednica 19). Stroški omrežnine vključujejo:

- stroške amortizacije infrastrukture ali stroške najemnine infrastrukture javne službe oskrbe s pitno vodo,
- stroške storitev, povezane z zavarovanjem infrastrukture,
- stroške, povezane z odškodninami,
- finančne odhodke (obresti), povezane s financiranjem izgradnje infrastrukture.

Preglednica 19: Odvisnost faktorja omrežnine glede na moč vodomera (vir: [14])

Vodomer	Pretok (m ³ /h)	Faktor omrežnine
DN 13	3	1,00
DN 20	5	1,67
DN 25	7	2,50
DN 32	12	4,00
DN 50	30	10,00
DN 80	100	33,33
DN 100	150	50,00
DN 150	300	100,00

Vodarina je del cene, ki pokriva stroške izvajanja javne službe in se uporabnikom obračunava glede na dobavljeno količino pitne vode. Stroški vodarine vključujejo proizvodjalne stroške (to so stroški materiala in stroški storitev), splošne stroške izvajanja javne službe (to so stroški nabave, uprave in prodaje) in donos na vložena sredstva izvajalca.

Vodarina se v primerih, ko se poraba pitne vode ne ugotavlja z obračunskim vodomrom, obračuna na podlagi števila stalno prijavljenih stanovalcev ob upoštevanju normirane porabe pitne vode, ki znaša 0,15 m³ na osebo na dan. Lastnik, najemnik ali upravnik stavbe mora izvajalcu javne službe na

njegovo zahtevo posredovati podatke o številu stalno prijavljenih prebivalcev. Poraba pitne vode, ki je na letni ravni večja od normirane porabe, je prekomerna poraba pitne vode, za katero se cena poveča za 50 %.

Stroški vodnih povračil so stroški, ki se plačujejo za rabo vode za namen oskrbe s pitno vodo.

6.1.2 Oblikovanje cene za odvajanje in čiščenje odpadne vode

Po Pravilniku o metodologiji je cena storitve javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode sestavljena iz omrežnine, stroškov izvajanja storitev javne službe in stroškov okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode, ki se pri izračunu cene in na računu prikazujejo ločeno. Tako oblikovana cena predstavlja elemente lastne cene storitev in obsega vse upravičene stroške.

Omrežnina je del cene, ki pokriva letne stroške javne infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine in se uporabnikom obračuna glede na zmogljivost vodovodnih priključkov, z upoštevanjem enakih faktorjev omrežnine kot pri oskrbi s pitno vodo (preglednica 19). Stroški omrežnine vključujejo:

- stroške amortizacije ali stroške najemnine infrastrukture javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne,
- stroške storitev, povezane z zavarovanjem,
- stroške, povezane z odškodninami za infrastrukturo,
- finančne odhodke (obresti), povezane s financiranjem izgradnje infrastrukture.

Stroški omrežnine se pri izračunu cene in na računu izkazujejo ločeno za stroške javne infrastrukture, ki je namenjena odvajanju odpadne vode in ločeno za stroške javne infrastrukture, ki je namenjena čiščenju odpadne vode.

Stroški izvajanja storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode vključujejo proizvodjalne stroške (to so stroški materiala in stroški storitev), splošne stroške izvajanja javne službe (stroški nabave, uprave in prodaje) in donos na vložena sredstva izvajalca.

Stroški okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja komunalne odpadne vode predstavljajo okoljsko dajatev zaradi obremenjevanja okolja.

Cena storitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, vezane na obstoječe pretočne greznice, nepretočne greznice in MČN na podlagi Pravilnika o metodologiji vsebuje:

- stroške omrežnine, ki se obračunavajo glede na obračunski vodomer,
- stroške prevzema blata iz obstoječih greznic, nepretočnih greznic in MČN pri uporabniku storitev, ki se obračunavajo glede na količino opravljene storitve,
- stroške obratovalnega monitoringa za MČN,
- stroške ravnanja z blatom iz obstoječih greznic, nepretočnih greznic in MČN, ki se obračunavajo glede na količino opravljene storitve,
- stroške okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode.

6.2 Predstavitev cen komunalnih storitev v izbranih lokalnih skupnostih

V nadaljevanju so v preglednicah prikazane cene komunalnih storitev za gospodinjstva ločeno za oskrbo s pitno vodo, za odvajanje komunalne odpadne vode in za čiščenje komunalne odpadne vode. Cene komunalnih storitev so se zbirale konec leta 2012 in v začetku leta 2013, zato predstavljajo stanje cen ob koncu leta 2012 in lokalne skupnosti bi morale imeti cene oblikovane po takrat veljavnem Pravilniku o metodologiji.

Ena od ključnih informacij, ki je vplivala na oblikovanje preglednic za prikaz cen komunalnih storitev v izbranih lokalnih skupnostih, je bila, kateri izvajalci oz. občine v primeru režijskih obratov so že oblikovali cene komunalnih storitev po Pravilniku o metodologiji in kateri še vedno uporabljajo enotno oblikovane cene (star sistem). V preglednicah je cena komunalnih storitev, ki je bila oblikovana po Pravilniku o metodologiji, razdeljena na fiksni in variabilni del cene.

Fiksni del cene pri dejavnosti oskrbe s pitno vodo predstavlja števnino in omrežnino, pri dejavnosti odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode pa samo omrežnino, ločeno za komunalno infrastrukturo za odvajanje in za čiščenje komunalne odpadne vode. V vseh primerih je bila upoštevana cena omrežnine, ki se dejansko obračunava uporabnikom, tudi če je to znižana cena omrežnine zaradi subvencije lokalne skupnosti. Števnina se kot fiksni del cene pojavlja samo pri dejavnosti oskrbe s pitno vodo. Števnina prapravlja mesečni znesek, s katerim se v določenem obdobju zberejo sredstva za obnovo vodomerov, v praksi pa se za ta sredstva pojavljajo tudi drugi izrazi (števnina, priključna moč, priključnina ipd.). Podatki prikazani v preglednicah za fiksni del cene označujejo višino omrežnine in števnine za vodovodni priključek DN 20. V primeru, da je bila v

ceniku izvajalca prikazana višina omrežnine in števnine za DN 13, je bilo potrebno postavko pomnožiti s faktorjem 1,67 (preglednica 19).

V preglednicah variabilni del cene pri dejavnosti oskrbe s pitno vodo predstavlja vodarino in znesek vodnega povračila, pri dejavnosti odvajanja komunalne odpadne vode predstavlja kanalščino in okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode (v nadaljevanju okoljska dajatev) ter pri dejavnosti čiščenja odpadne vode na ČN pa predstavlja ceno čiščenja odpadne vode.

Višina vodnega povračila za rabo vode za oskrbo s pitno vodo je bila za leto 2012 določena s Sklepom o določitvi cene za osnove vodnih povračil za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč [20]. Višina vodnega povračila je torej v letu 2012 znašala $0,0555 \text{ €/m}^3$ odvzete vode iz vodnih virov. Iz razloga, da se vodno povračilo obračuna na količino vode odvzete iz vodnih virov, nekateri izvajalci oz. občine navedeni osnovi dodajo še določen znesek kot vodno povračilo za vodne izgube.

Višina okoljske dajatve je bila za leto 2012 določena s Sklepom o določitvi zneska okoljske dajatve na enoto obremenitve zaradi odvajanja odpadnih voda [13]. Višina okoljske dajatve je torej v letu 2012 znašala $26,4125 \text{ €/leto}$ za enoto obremenitve. Obračun okoljske dajatve se nato obračuna glede na doseženo stopnjo čiščenja odvedene komunalne odpadne vode. To pomeni, da je znesek okoljske dajatve za uporabnike, katerih komunalna odpadna voda se očisti na ČN (tudi nepretočne greznice) ali MČN, enak $0,0528 \text{ €/m}^3$; znesek okoljske dajatve za uporabnike, katerih komunalna odpadna se ne čisti na ČN (tudi pretočne greznice), pa znaša $0,5283 \text{ €/m}^3$.

V preglednicah za izvajalce javnih služb oz. občine v primeru režijskih obratov, ki še vedno uporabljajo za obračun komunalnih storitev cene, ki niso oblikovane po Pravilniku o metodologiji, so cene opredeljene kot enotno oblikovane cene. Izvajalci, ki imajo ceno oblikovano po starem, poleg enotno oblikovane cene za posamezno komunalno storitev obračunajo tudi vodno povračilo in okoljsko dajatev. V teh primerih se pri dejavnosti oskrbe s pitno vodo pojavi tudi postavka vzdrževalnine, ki predstavlja mesečni znesek, s katerim se zbirajo sredstva za vzdrževanje oz. obnovo priključne cevi do vodomera ali pa za zamenjavo vodomera in za obnovo priključne cevi. Postavka vzdrževalnine se pojavi tudi pri nekaterih izvajalcih, ki imajo cene oblikovane po Pravilniku o metodologiji.

V preglednicah so pod individualno čiščenje odpadne vode obravnavane cene komunalnih storitev, ki se nanašajo na stroške ravnanja s pretočnimi in nepretočnimi greznicami ter MČN. Izvajalci imajo cenike za individualno čiščenje odpadne vode zelo različno oblikovane in pogosto storitve v cenikih niso točno opredeljene, zato tudi ni bilo mogoče ugotoviti, ali je cena za individualno čiščenje

odpadne vode oblikovana po Pravilniku o metodologiji. Nekateri izvajalci ločujejo obračun individualnega čiščenja komunalne odpadne vode po opravljenih storitvah in imajo zato cene opredeljene po ločenih postavkah (za odkop greznice, za črpanje in prevoz grezničnega blata, za čiščenje grezničnega blata in za urno postavko delavca), drugi izvajalci pa imajo stroške storitev zajete z eno postavko cene, ki je običajno opredeljena na enoto količine odpeljanega grezničnega blata. Enako velja za storitve za MČN.

V nadaljevanju so predstavljene cene komunalnih storitev za izbrane lokalne skupnosti po povodjih, ki so podlaga za določitev mesečnih stroškov rabe vode za povprečno slovensko gospodinjstvo. Vse prikazane cene vsebujejo DDV, razen okoljske dajatve, za katero DDV ne bi smel biti obračunan.

6.2.1 Povodje Jadranskega morja

Vse izbrane lokalne skupnosti na povodju Jadranskega morja imajo ceno za dejavnost oskrbe s pitno vodo oblikovano po Pravilniku o metodologiji (preglednica 20). Izjema je občina Cerčno, za katero cen komunalnih storitev ni bilo mogoče pridobiti. V izbranih lokalnih skupnostih se cene omrežnine za oskrbo s pitno vodo močno razlikujejo, postavko števnine pa obračunavata samo občini Pivka in Sežana. Cene vodarine so na povodju Jadranskega morja najvišje v primerjavi z ostalimi povodji, z izjemo občine Ajdovščina. Vse izbrane lokalne skupnosti poleg osnove vodnega povračila (0,0555 €/m³) obračunajo še dodaten znesek vodnega povračila za vodne izgube.

Preglednica 20: Cene za dejavnost oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Fiksni del cene		Variabilni del cene		Vzdrževalnina (€/mesec)	Enotno oblikovana cena (€/m ³)
	Števnina (€/mesec)	Omrežnina (€/mesec)	Vodarina (€/m ³)	Vodno povračilo (€/m ³)		
IDRIJA	/	4,5154	0,8532	0,1027	/	/
PIVKA	1,9569	2,2515	0,9918	0,1114	/	/
IZOLA	/	3,8460	0,8854	0,1000	/	/
AJDOVŠČINA	/	2,2200	0,4097	0,0806	/	/
CERKNO	-	-	-	-	-	-
SEŽANA	3,1048	3,6239	0,9873	0,0914	/	/

Vse izbrane lokalne skupnosti na povodju Jadranskega morja imajo ceno za odvajanje odpadne vode oblikovano po Pravilniku o metodologiji (preglednica 21). Izjema je občina Cerčno, za katero cen komunalnih storitev ni bilo mogoče pridobiti. V izbranih lokalnih skupnostih se cene omrežnine za odvajanje odpadne vode močno razlikujejo, v višini omrežnine pa najbolj izstopata občini Pivka in

Izola. Občina Pivka ima najnižjo omrežnino, občina Izola pa najvišjo, kar je lahko posledica dolžine javnega kanalizacijskega sistema v obeh občinah. Občina Izola prav tako izstopa po višini kanalščine in ima po zbranih podatkih najdražje odvajanje komunalne odpadne vode med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Jadranskega morja.

Preglednica 21: Cene za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Fiksni del cene	Variabilni del cene			Enotno oblikovana cena (€/m ³)
		Omrežnina (€/mesec)	Kanalščina (€/m ³)	Okoljska dajatev (€/m ³)	
	ČN			Brez ČN	
IDRIJA	5,5047	0,1555	0,0528	0,5283	/
PIVKA	0,5001	0,2273	0,0528	0,5283	/
IZOLA	8,0180	0,9336	0,0528	0,5283	/
AJDOVŠČINA	2,0292	0,0893	0,0528	0,5283	/
CERKNO	-	-	-	-	-
SEŽANA	1,8120	0,1363	0,0528	0,5283	/

Večina izbranih lokalnih skupnosti na povodju Jadranskega morja ima ceno za čiščenje odpadne vode na ČN oblikovano po Pravilniku o metodologiji (preglednica 22). Izjema sta občini Cerčno, za katero cen komunalnih storitev ni bilo mogoče pridobiti in občina Sežana, ki ima enotno oblikovano ceno. Po zbranih podatkih je občina Izola ponovno občina z najvišjo omrežnino za čiščenje odpadne vode na ČN med izbranimi na povodju Jadranskega morja.

Preglednica 22: Cene za dejavnost čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Čiščenje odpadne vode na ČN			Individualno čiščenje odpadne vode	
	Omrežnina (€/mesec)	Čiščenje (€/m ³)	Enotno oblikovana cena (€/m ³)	Čiščenje (€/m ³)	Ostale storitve (€/praznjenje)
IDRIJA	1,6907	0,6376	/	16,8600	115,2800
PIVKA	1,2972	0,5465	/	36,2400	/
IZOLA	6,1692	0,5615	/	35,0680	/
AJDOVŠČINA	3,7900	0,5058	/	34,5600	106,3400
CERKNO	-	-	-	-	-
SEŽANA	/	/	0,6962	0,4368	171,8667

Občini Idrija in Ajdovščina ločujeta obračun individualnega čiščenja komunalne odpadne vode po opravljenih storitvah in imata cene opredeljene po ločenih postavkah, kar pomeni, da se del cene obračuna glede na količino grezničnega blata, preostali del cene pa glede na ostale nastale stroške praznjenja greznice. Občini Pivka in Izola obračunata individualno čiščenje komunalne odpadne vode po enotni postavki glede na količino grezničnega blata. Posebnost v obračunavanju individualnega čiščenja komunalne odpadne vode predstavlja občina Sežana, ki lastnikom greznic in MČN mesečno obračunava čiščenje komunalne odpadne vode glede na količino porabljene pitne vode, ostale nastale stroške praznjenja greznice ali MČN pa obračuna po ločenih postavkah po opravljeni storitvi.

6.2.2 Povodje Save

Večina izbranih lokalnih skupnosti na povodju Save imajo ceno za dejavnost oskrbe s pitno vodo oblikovano po Pravilniku o metodologiji (preglednica 23). Izjema je občina Krško, ki ima enotno oblikovano ceno. V izbranih lokalnih skupnostih se cene omrežnine za oskrbo s pitno vodo močno razlikujejo, po višini omrežnine najbolj izstopa občina Laško. Postavko števnine obračunavajo skoraj vse izbrane občine, z izjemo občine Komenda. Cene vodarine so na povodju Save nižje kot na povodju Jadranskega morja. Občine Ribnica, Laško in Krško poleg osnove vodnega povračila (0,0555 €/m³) obračunajo še dodaten znesek vodnega povračila za vodne izgube. Občini Radeče in Radovljica obračunavata tudi vzdrževalnino kot znesek za vzdrževanje vodovodnega priključka.

Preglednica 23: Cene za dejavnost oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Fiksni del cene		Variabilni del cene		Vzdrževalnina (€/mesec)	Enotno oblikovana cena (€/m ³)
	Števnina (€/mesec)	Omrežnina (€/mesec)	Vodarina (€/m ³)	Vodno povračilo (€/m ³)		
RADOVLJICA	1,4968	3,4353	0,4162	0,0602	/	/
RADEČE	0,6700	3,2064	0,6200	0,0602	0,8350	/
RIBNICA	1,3188	2,7602	0,6112	0,0905	1,2586	/
KOMENDA	/	0,9055	0,5241	0,0602	/	/
LAŠKO	1,2501	7,8771	0,3431	0,0710	/	/
KRŠKO	/	/	/	0,0819	/	0,673

Na povodju Save ima ceno za odvajanje odpadne vode oblikovano po Pravilniku o metodologiji samo občina Komenda, vse ostale izbrane lokalne skupnosti pa imajo enotno oblikovane cene (preglednica 24). Občina Komenda močno izstopa tudi v višini kanalščine glede na ostale občine z enotno ceno odvajanja komunalne odpadne vode. Med izbranimi občinami se pojavljajo tudi razlike v obračunu okoljske dajatve, predvsem v občini Laško, ki ne razlikuje zneska okoljske dajatve glede na stopnjo

čiščenja odpadne vode. Po zbranih podatkih pa v občini Radovljica, Komenda in Laško na okoljsko dajatev obračunajo DDV.

Preglednica 24: Cene za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Fiksni del cene	Variabilni del cene			Enotno oblikovana cena (€/m ³)
	Omrežnina (€/mesec)	Kanalščina (€/m ³)	Okoljska dajatev (€/m ³)		
			ČN	Brez ČN	
RADOVLJICA	/	/	0,1389	0,5283	0,3133
RADEČE	/	/	0,0528	0,5283	0,1168
RIBNICA	/	/	0,0528	0,5283	0,1202
KOMENDA	6,5650	1,6600	0,0487	0,5283	/
LAŠKO	/	/	0,5192	0,5192	0,6510
KRŠKO	/	/	0,0528	0,5283	0,3109

Na povodju Save ima ceno za čiščenje odpadne vode na ČN oblikovano po Pravilniku o metodologiji prav tako samo občina Komenda, vse ostale izbrane lokalne skupnosti pa imajo enotno oblikovane cene (preglednica 25). Na povodju Save se izbrane lokalne skupnosti najbolj razlikujejo po oblikovanju cene za individualno čiščenje komunalne odpadne vode.

Preglednica 25: Cene za dejavnost čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Čiščenje odpadne vode na ČN			Individualno čiščenje odpadne vode	
	Omrežnina (€/mesec)	Čiščenje (€/m ³)	Enotno oblikovana cena (€/m ³)	Čiščenje (€/m ³)	Ostale storitve (€/praznjenje)
RADOVLJICA	/	/	0,7066	0,3191	/
RADEČE	/	/	/	21,6000	268,3692
RIBNICA	/	/	0,4920	6,2527	112,5492
KOMENDA	9,9607	0,3935	/	*	*
LAŠKO	/	/	0,8463	16,8100	/
KRŠKO	/	/	0,5557	16,2800	119,3600

Občine Radeče, Ribnica in Krško ločujejo obračun individualnega čiščenja komunalne odpadne vode po opravljenih storitvah in imajo cene opredeljene po ločenih postavkah, kar pomeni, da se del cene obračuna glede na količino grezničnega blata, preostali del cene pa glede na ostale stroške praznjenja

greznice. Občina Laško obračuna individualno čiščenje komunalne odpadne vode po enotni postavki glede na količino grezničnega blata. Posebnost v obračunavanju individualnega čiščenja komunalne odpadne vode predstavljata občini Radovljica in Komenda*. Občina Radovljica po pridobljenih podatkih lastnikom greznic in MČN mesečno obračunava čiščenje komunalne odpadne vode glede na količino porabljene pitne vode in ne po opravljeni storitvi. Občina Komenda* obračunava različne cene za individualno čiščenje komunalne odpadne vode v pretočnih greznicah, nepretočnih greznicah in MČN glede na količino grezničnega blata. Preostali del cene, ki predstavlja nastale stroške ob praznjenju greznice, pa v enaki višini obračunajo glede na količino grezničnega blata.

6.2.3 Povodje Donave

Večina izbranih lokalnih skupnosti na povodju Donave ima ceno za dejavnost oskrbe s pitno vodo oblikovano po Pravilniku o metodologiji (preglednica 26). Občine z enotno oblikovano ceno so Videm, Moravske Toplice in Puconci. V izbranih lokalnih skupnostih se cene omrežnine za oskrbo s pitno vodo močno razlikujejo, po višini omrežnine izstopa občina Ljutomer. Postavko števnine obračunavata samo občini Ljutomer in Mežica. Cene vodarine so na povodju Donave najnižje v primerjavi z ostalimi povodji. Večina izbranih lokalnih skupnosti poleg osnove vodnega povračila ($0,0555 \text{ €/m}^3$) obračuna še dodaten znesek vodnega povračila za vodne izgube. Prav tako se postavka vzdrževalnine kot znesek za vzdrževanje priključka obračuna v večini izbranih lokalnih skupnosti.

Preglednica 26: Cene za dejavnost oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Fiksni del cene		Variabilni del cene		Vzdrževalnina (€/meseč)	Enotno oblikovana cena (€/m ³)
	Števnina (€/meseč)	Omrežnina (€/meseč)	Vodarina (€/m ³)	Vodno povračilo (€/m ³)		
DRAVOGRAD	/	0,9324	0,3995	0,0602	/	/
LJUTOMER	2,2568	4,7835	0,4728	0,0835	3,0168	/
MEŽICA	0,2604	1,9444	0,2962	0,0602	/	/
VIDEM	/	/	/	0,0775	1,5047	0,6018
MORAVSKE TOPLICE	/	/	/	0,071	2,4955	0,3146
PUCONCI	/	/	/	0,071	3,0923	0,3906
ČRENŠOVCI	/	1,0147	0,5271	0,0602	1,8662	/
ODRANCI	/	0,7704	0,3255	0,0602	/	/

Na povodju Donave imata ceno za odvajanje odpadne vode oblikovano po Pravilniku o metodologiji samo občini Dravograd in Odranci, vse ostale izbrane lokalne skupnosti pa imajo enotno oblikovane cene (preglednica 27). Za občini Mežica in Moravske Toplice cen komunalnih storitev odvajanja

komunalne odpadne vode ni bilo mogoče pridobiti. Občina Odranci ima najvišjo omrežnino za odvajanje odpadne vode in najnižjo kanalščino med vsemi izbranimi lokalnimi skupnostmi. Med izbranimi občinami na povodju Donave se pojavljajo razlike tudi v višini okoljske dajatve. Po zbranih podatkih pa v občini Ljutomer in Črenšovci na okoljsko dajatev obračunajo DDV.

Preglednica 27: Cene za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Fiksni del cene	Variabilni del cene			Enotno oblikovana cena (€/m ³)
		Omrežnina (€/meseč)	Kanalščina (€/m ³)	Okoljska dajatev (€/m ³)	
	ČN			Brez ČN	
DRAVOGRAD	5,9103	0,2876	0,0528	0,5283	/
LJUTOMER	/	/	0,0528	0,5283	0,2244
MEŽICA	-	-	-	-	-
VIDEM	/	/	0,0650	0,6500	0,2132
MORAVSKE TOPLICE	-	-	-	-	-
PUCONCI	/	/	0,0528	0,5283	0,2377
ČRENŠOVCI	/	/	0,0800	0,5300	0,3146
ODRANCI	10,1122	0,0651	0,0626	0,5282	/

Na povodju Donave imata ceno za čiščenje odpadne vode na ČN oblikovano po Pravilniku o metodologiji prav tako samo občini Dravograd in Odranci, vse ostale izbrane lokalne skupnosti pa imajo enotno oblikovane cene (preglednica 28). Za občine Mežica, Moravske Toplice in Črenšovci cen komunalnih storitev čiščenja komunalne odpadne vode ni bilo mogoče pridobiti.

Na povodju Donave se izbrane lokalne skupnosti najbolj razlikujejo po oblikovanju cene za individualno čiščenje komunalne odpadne vode, za katerega so poznani podatki samo za 4 občine. Občine Dravograd, Ljutomer* in Videm* ločujejo obračun individualnega čiščenja komunalne odpadne vode po opravljenih storitvah in imajo cene opredeljene po ločenih postavkah, kar pomeni, da se del cene obračuna glede na količino grezničnega blata, preostali del cene pa glede na ostale nastale stroške praznjenja greznice. Pri tem ima občina Ljutomer* različni ceni za čiščenje grezničnega blata na ČN za pretočne in za nepretočne greznice. Občina Videm* pa ceno za odvoz in čiščenje grezničnega blata razlikuje še po času, ki je pretekel od zadnjega praznjenja greznice oz. MČN. Občina Puconci obračuna individualno čiščenje komunalne odpadne vode po enotni postavki glede na količino grezničnega blata.

Preglednica 28: Cene za dejavnost čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Čiščenje odpadne vode na ČN			Individualno čiščenje odpadne vode	
	Omrežnina (€/mesec)	Čiščenje (€/m ³)	Enotno oblikovana cena (€/m ³)	Čiščenje (€/m ³)	Ostale storitve (€/praznjenje)
DRAVOGRAD	5,0065	0,8522	/	4,7494	79,4065
LJUTOMER	/	/	0,7107	*	166,0101
MEŽICA	-	-	-	-	-
VIDEM	/	/	0,3908	*	*
MORAVSKE TOPLICE	-	-	-	-	-
PUCONCI	/	/	0,7131	10,7639	/
ČRENŠOVCI	-	-	-	-	-
ODRANCI	4,7850	0,3906	/	/	/

7 MESEČNI STROŠKI OSKRBE S PITNO VODO TER ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE V IZBRANIH LOKALNIH SKUPNOSTIH

V prejšnjem poglavju so bile predstavljene cene in način njihovega obračunavanja (star način enotno oblikovanih cen in oblikovanje cen po Pravilniku o metodologiji) za storitve javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Zaradi primerjave stanja med izbranimi lokalnimi skupnostmi, v katerih se storitve obravnavanih javnih služb obračunavajo na različne načine, je bilo potrebno določiti enotno podlago, na podlagi katere bi lahko izvedli primerjave in analize stroškov rabe vode.

Za omenjeno enotno podlago je bilo izbrano reprezentativno (povprečno slovensko) gospodinjstvo na podlagi podatkov Statističnega urada RS. Povprečno slovensko gospodinjstvo sestavljajo štirje člani, ki mesečno porabijo 14 m³ pitne vode [38] in je priključeno na javni vodovodni sistem s priključkom DN 20 [54]. Količina odvedene komunalne odpadne vode se enači s količino porabljene pitne vode, torej je za povprečno gospodinjstvo, ki je priključeno na javno kanalizacijsko omrežje, mesečna količina odvedene komunalne odpadne vode enaka 14 m³. Enako velja tudi za količino prečiščene komunalne vode za gospodinjstva, ki čistijo odpadno vodo na ČN. Gospodinjstva, ki imajo individualno čiščenje komunalne odpadne vode v pretočnih ali nepretočnih greznicah, je predvidena velikost greznice 4 m³/PE, torej skupaj 16 m³ [65]. Gospodinjstva, ki pa imajo individualno čiščenje komunalne odpadne vode na MČN, je predvidena najmanjša velikost MČN tipa B6 za 2 - 6 PE [65].

V nadaljevanju prikazani podatki o mesečnih stroških posamezne storitve znotraj rabe vode so bili izračunani na podlagi predstavljenih cen storitev oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za predstavljeno povprečno slovensko gospodinjstvo. Pri izračunu povprečnih mesečnih stroškov komunalnih storitev je bila uporabljena mediana ali srednja vrednost, ker v primeru podatkov, ki po vrednosti bolj odstopajo od ostalih podatkov, slednji manj vplivajo na vrednost mediane oz. z mediano opredeljeno povprečno vrednost. Pri izračunu mesečnih stroškov komunalnih storitev je bil upoštevan način obračuna v posamezni izbrani lokalni skupnosti. Predstavljene cene komunalnih storitev so že vsebovale 8,5 % DDV (razen postavke za okoljsko dajatev), zato tudi izračunani mesečni stroški vsebujejo DDV.

Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo za povprečno slovensko gospodinjstvo v lokalnih skupnostih, v katerih se obračunava oskrba s pitno vodo po starih enotno oblikovanih cenah, je bil strošek izračunan kot zmnožek količine porabljene pitne vode 14 m³ in višino postavke enotno oblikovane cene, kateremu se je prištela še vrednost postavke za vzdrževalnino (če se ta obračunava). Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo za gospodinjstvo v lokalnih skupnostih, v katerih se obračunava oskrba s pitno vodo po Pravilniku o metodologiji, je bil strošek izračunan kot seštevek vrednosti:

- zmnožka količine porabljene pitne vode 14 m^3 in višine postavke za vodarino,
- zmnožka količine porabljene pitne vode 14 m^3 in višine postavke za vodno povračilo,
- višine postavke za omrežnino,
- višine postavke za števnino (če se ta obračunava) in
- višine postavke za vzdrževalnino (če se ta obračunava).

Mesečni strošek odvajanja komunalne odpadne vode za povprečno slovensko gospodinjstvo v lokalnih skupnostih, v katerih se obračunava odvajanje komunalne odpadne vode po starih enotno oblikovanih cenah, je bil strošek izračunan kot zmnožek količine odvedene odpadne vode 14 m^3 in višino postavke enotno oblikovane cene za odvajanje. Mesečni strošek odvajanja komunalne odpadne vode za gospodinjstvo v lokalnih skupnostih, v katerih se obračunava odvajanje komunalne odpadne vode po Pravilniku o metodologiji, je bil strošek izračunan kot zmnožek količine odvedene odpadne vode 14 m^3 in višine postavke za kanalščino, kateremu se je prištela višina postavke omrežnine za odvajanje odpadne vode.

Mesečni strošek nižje ali višje okoljske dajatve za povprečno slovensko gospodinjstvo se je v vseh lokalnih skupnostih izračunal kot zmnožek količine porabljene pitne vode oz. odvedene odpadne vode 14 m^3 in višine postavke za nižjo ali višjo okoljsko dajatev.

Mesečni strošek čiščenja odpadne vode na ČN za povprečno slovensko gospodinjstvo v lokalnih skupnostih, v katerih se obračunava čiščenje odpadne vode po starih enotno oblikovanih cenah, je bil strošek izračunan kot zmnožek količine odvedene odpadne vode 14 m^3 in višino postavke enotno oblikovane cene za čiščenje odpadne vode. Mesečni strošek čiščenja odpadne vode za gospodinjstvo v lokalnih skupnostih, v katerih se obračunava oskrba s pitno vodo po Pravilniku o metodologiji, je bil strošek izračunan kot zmnožek količine odvedene odpadne vode 14 m^3 in višine postavke za čiščenje na ČN, kateremu se je prištela višina postavke omrežnine za čiščenje odpadne vode.

Mesečni strošek individualnega čiščenja odpadne vode v pretočnih greznicah je bil izračunan za praznjenje greznice na tri leta (36 mesecev) [66]. Pri enotni postavki čiščenja pretočne greznice glede na količino greznične gošče je bil mesečni strošek izračunan kot zmnožek enotne postavke in količine greznične gošče za velikost greznice 16 m^3 , porazdeljen na 36 mesecev. Pri obračunu praznjenja pretočne greznice po ločenih postavkah za posamezne storitve predstavlja mesečni strošek vsoto posameznih postavk, ki se ja porazdelila na 36 mesecev. Pri izračunu postavk so se upoštevali podatki:

- količina greznične gošče enaka velikosti greznice 16 m^3 ,
- povprečna oddaljenost za odvoz greznične gošče na ČN 10 – 15 km,

- enkratno odvoz greznične gošče z vozilom kapacitete 6 m³,
- čas za urno postavko delavca enak dvema urama.

Mesečni strošek individualnega čiščenja odpadne vode v nepretočnih greznicah je bil izračunan za mesečno praznjenje greznice. Pri enotni postavki čiščenja nepretočne greznice glede na količino greznične gošče je bil mesečni strošek izračunan kot zmnožek enotne postavke in količine porabljene pitne vode 14 m³. Pri obračunu praznjenja nepretočne greznice po ločenih postavkah za posamezne storitve predstavlja mesečni strošek vsoto posameznih postavk, pri katerih so se upoštevali podatki:

- količina greznične gošče enaka količini porabljene pitne vode 14 m³,
- povprečna oddaljenost za odvoz greznične gošče na ČN 10 – 15 km,
- enkratno odvoz greznične gošče z vozilom kapacitete 6 m³,
- čas za urno postavko delavca enak dvema urama.

Mesečni strošek individualnega čiščenja odpadne vode na MČN je bil izračunan za praznjenje usedalnika odvečnega blata na MČN enkrat letno (12 mesecev) [67]. Pri enotni postavki čiščenja za MČN glede na količino odvečnega blata je bil mesečni strošek izračunan kot zmnožek enotne postavke in količine odvečnega blata 6 m³, porazdeljen na 12 mesecev. Pri obračunu praznjenja MČN po ločenih postavkah za posamezne storitve predstavlja mesečni strošek vsoto posameznih postavk, ki se je porazdelila na 12 mesecev. Pri izračunu postavk so se upoštevali podatki:

- količina odvečnega blata letno enaka 6 m³,
- povprečna oddaljenost za odvoz blata na ČN 10 – 15 km,
- enkratno odvoz odvečnega blata z vozilom kapacitete 6 m³,
- čas za urno postavko delavca enak eni uri.

7.1 Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih

V nadaljevanju so v tabelah po povodjih predstavljeni mesečni stroški povprečnega slovenskega gospodinjstva za dejavnosti oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za izbrane lokalne skupnosti. Mesečni stroški so posameznem povodju in tudi v povprečju po povodjih zelo različni, kar izhaja iz predstavljenih cen komunalnih storitev, na podlagi katerih so bili izračunani, hkrati pa so primerljivi, saj so bili vsi izračunani na podlagi enakih predstavljenih vrednosti rabe vode.

Najbolj okoljsko zaželeno obliko oskrbe z obravnavanimi javnimi službami je priključenost na javni vodovodni sistem in na javni kanalizacijski sistem, ki se zaključita s ČN. Iz tega razloga so posebej s stolpcičnimi grafikoni predstavljene razlike med izbranimi lokalnimi skupnostmi po povodjih za stroške oskrbe s pitno vodo, stroške odvajanja komunalne odpadne vode in za stroške čiščenja odpadne vode na ČN.

7.1.1 Povodje Jadranskega morja

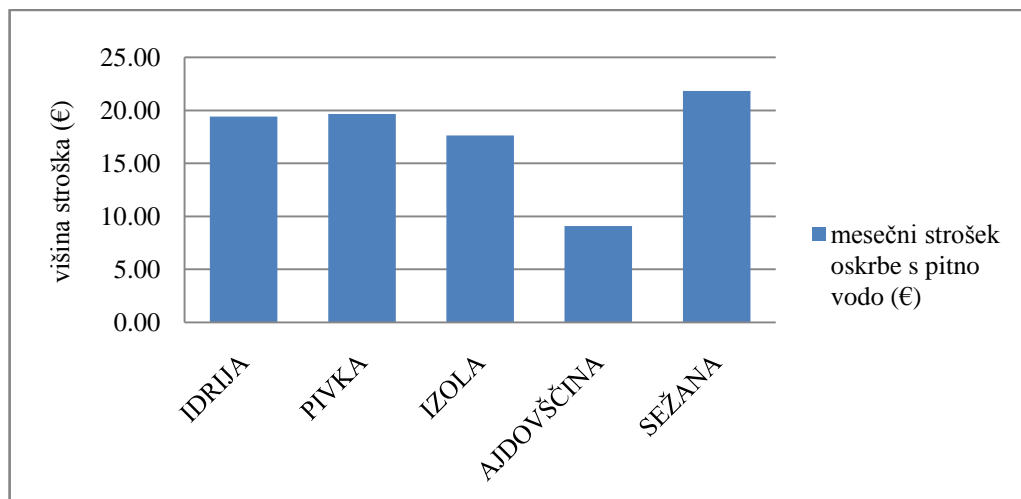
Med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Jadranskega morja je v predstavitvi mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode (preglednica 29) izpuščena občina Cerklje, ker podatkov o cenah komunalnih storitev ni bilo mogoče pridobiti, zato tudi izračun stroškov ni bil mogoč.

Preglednica 29: Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Oskrba s pitno vodo (€)	Odvajanje odpadne vode (€)	Okoljske dajatve (€)		Čiščenje odpadne vode (€)			
			ČN	Brez ČN	ČN	Pretočne greznice	Nepretočne greznice	MČN
IDRIJA	19,42	8,33	0,74	7,40	11,52	10,70	351,32	13,23
PIVKA	19,65	3,68	0,74	7,40	8,95	16,11	337,82	18,12
IZOLA	17,64	21,09	0,74	7,40	14,03	15,59	490,95	17,53
AJDOVŠČINA	9,08	3,28	0,74	7,40	10,87	18,35	590,22	21,75
SEŽANA	21,83	3,72	0,74	7,40	9,75	10,89	177,89	20,44

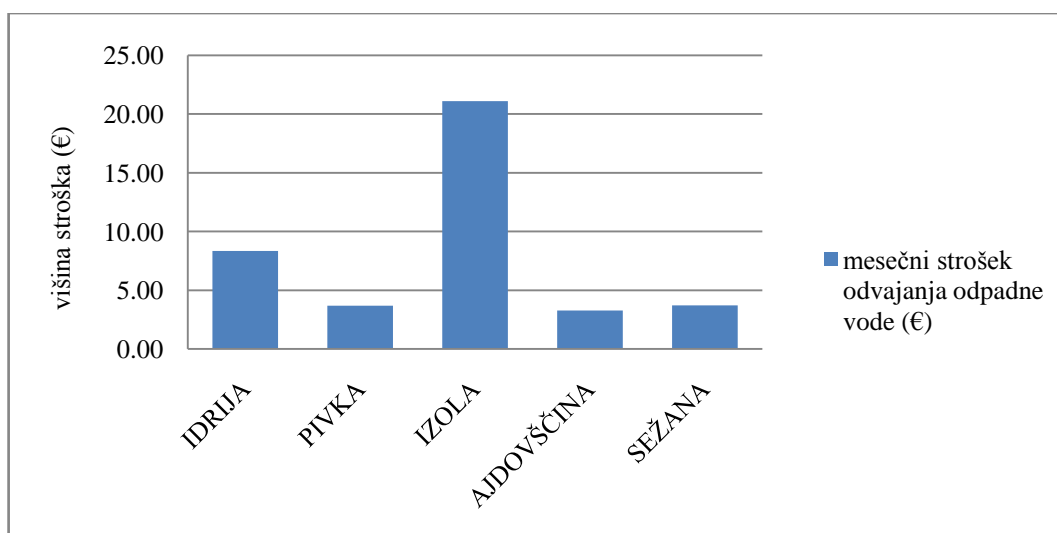
Mesečni stroški okoljskih dajatev so v vseh izbranih lokalnih skupnostih enaki, tako nižja kot višja vrednost okoljske dajatve. Med vsemi stroški najbolj izstopa višina mesečne stroška za individualno čiščenje komunalne odpadne vode v nepretočnih greznicah, ki predstavlja 30–kratni strošek oskrbe s pitno vodo v občini Izola in celo 65–kratni strošek oskrbe s pitno vodo v občini Ajdovščina.

Na povodju Jadranskega morja najnižji mesečni strošek oskrbe s pitno vodo (slika 23) izkazuje občina Ajdovščina, medtem ko so stroški oskrbe s pitno vodo so v ostalih izbranih občinah približno vsaj dvakrat višji. Občina Ajdovščina ima največjo dolžino javnega vodovodnega omrežja in najnižje postavke za omrežnino, vodarino in vodno povračilo za gospodinjstva med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Jadranskega morja. Razlog nižjih postavk je delitev finančnih stroškov znotraj stroškov rabe vode (slika 1) med industrijo in gospodinjstvi ter velikost občine, saj se omenjeni stroški porazdelijo na veliko število uporabnikov. Povprečen strošek oskrbe s pitno vodo na povodju Jadranskega morja je 18,65 €.

Slika 23: Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

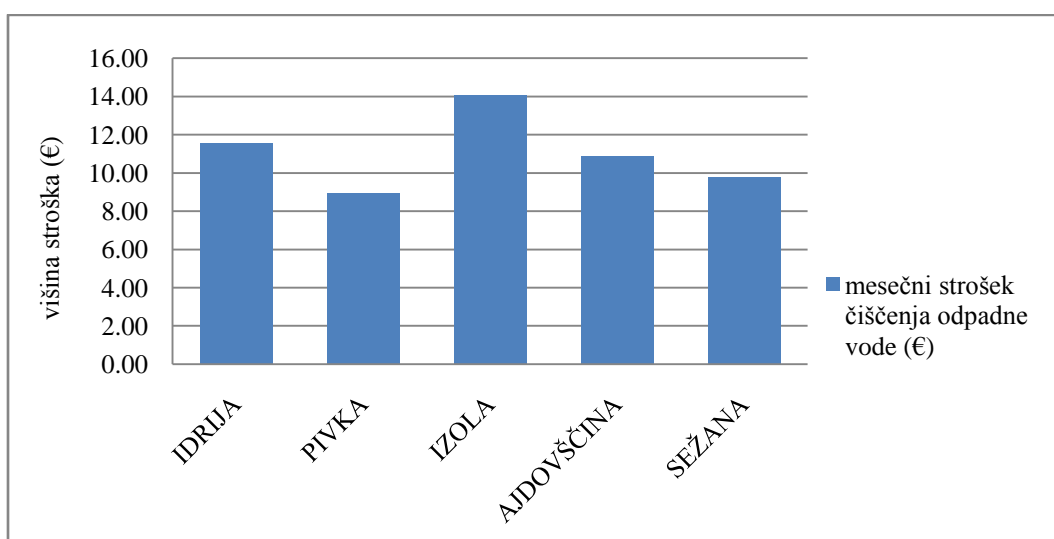
V mesečnih stroških odvajanja odpadne vode na povodju Jadranskega morja (slika 24) izkazuje najvišji strošek občina Izola. Razlika med stroškom odvajanja odpadne vode v občini Izola z najvišjim in občino Ajdovščina z najnižjim stroškom je več kot 6-kratna. Občina Izola nima lastne ČN in odpadne vode čisti v sosednji občini Koper, kar pojasnjuje veliko dolžino celotnega kanalizacijskega omrežja glede na površino občine in visoko postavko omrežnine za odvajanje odpadne vode. Povprečen strošek odvajanja odpadne vode na povodju Jadranskega morja je enak strošku odvajanja odpadne vode v občini Sežana, in sicer 3,72 €.

Slika 24: Mesečni strošek odvajanja odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

V mesečnih stroških čiščenja odpadne vode na komunalni čistilni napravi na povodju Jadranskega morja (slika 25) ponovno najvišje stroške izkazuje občina Izola. Višje stroške čiščenja odpadne vode

iz občine Izola na ČČN Sermin v Kopru bi lahko povezali z nedavno obnovo in dograditvijo omenjene ČČN, kar pomeni izboljšanje tehnologije čiščenja in posledično višje finančne stroške izvajanja dejavnosti. Najnižje stroške čiščenja odpadne vode na povodju Jadranskega morja izkazuje občina Pivka. ČČN v občini so manjših kapacitet, zato je prečiščene najmanj odpadne vode in nanje je priključen najmanjši delež prebivalcev med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Jadranskega morja. Ostale lokalne skupnosti se v strošku čiščenja odpadne vode gibljejo okrog povprečne vrednosti čiščenja odpadne vode na ČČN, ki jo predstavlja vrednost v občini Ajdovščina, in sicer 10,87 €.

Slika 25: Mesečni strošek čiščenja odpadne vode na ČČN v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja

Občina Ajdovščina se je v stroških oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode izkazala kot cenejša lokalna skupnost, medtem ko v stroških za individualno čiščenje odpadne vode (preglednica 29) predstavlja najdražjo občino med izbranimi na povodju Jadranskega morja.

7.1.2 Povodje Save

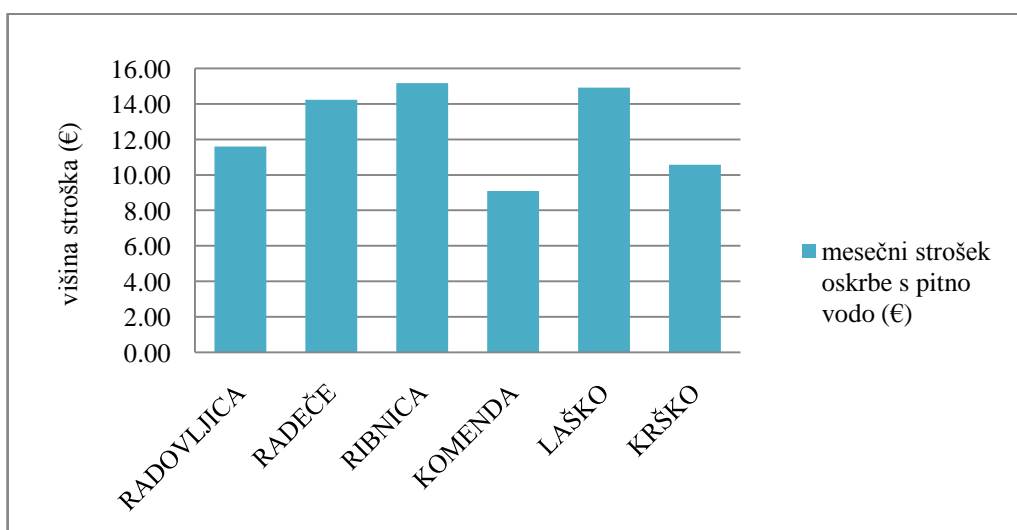
V predstavitvi mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Save (preglednica 30) so obravnavane vse izbrane lokalne skupnosti. Ponovno med vsemi stroški najbolj izstopajo mesečni stroški za individualno čiščenje komunalne odpadne vode v nepretočnih greznicah, ki predstavljajo 32–kratni strošek oskrbe s pitno vodo v občini Krško in 40–kratni strošek oskrbe s pitno vodo v občini Radeče.

Preglednica 30: Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Oskrba s pitno vodo (€)	Odvajanje odpadne vode (€)	Okoljske dajatve (€)		Čiščenje odpadne vode (€)			
			ČN	Brez ČN	ČN	Pretočne greznice	Nepretočne greznice	MČN
RADOVLJICA	11,60	4,39	1,94	7,40	9,89	9,89	9,89	4,47
RADEČE	14,23	1,64	0,74	7,40	-	17,05	570,77	18,57
RIBNICA	15,16	1,68	0,74	7,40	6,89	5,91	200,09	6,25
KOMENDA	9,09	29,81	0,68	7,40	15,47	11,47	240,22	20,97
LAŠKO	14,92	9,11	7,27	7,27	11,85	7,47	235,34	8,41
KRŠKO	10,57	4,35	0,74	7,40	7,78	10,55	347,28	15,82

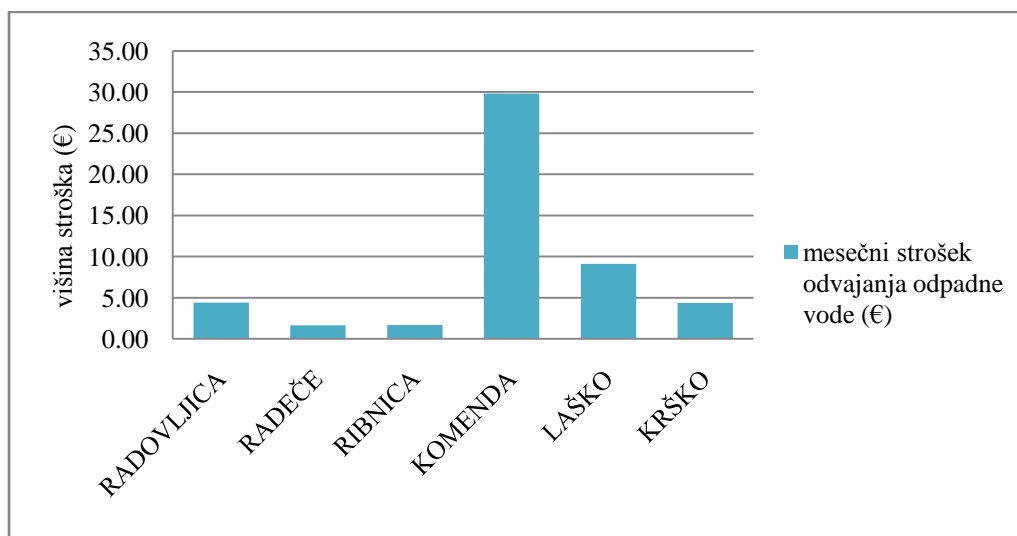
Izbrane lokalne skupnosti se razlikujejo tudi v višini mesečnih stroškov za okoljske dajatve. Najnižji mesečni strošek za nižjo postavko okoljske dajatve plačujejo uporabniki v občini Komenda, ki čistijo odpadne vode na CČN Domžale – Kamnik, najvišji pa v občini Laško. Občina Laško je tudi edina med vsemi izbranimi lokalnimi skupnostmi, ki ne razlikuje nižje in višje postavke okoljske dajatve.

Najnižje mesečne stroške oskrbe s pitno vodo na povodju Save (slika 26) izkazuje občina Komenda, ki je najmanjša po površini in številu naselij med izbranimi občinami ter ima visoko gostoto poselitve, kar se odraža tudi v manjših dolžinah vodovodnega omrežja in posledično nižji postavki omrežnine za oskrbo s pitno vodo. Ostale izbrane lokalne skupnosti pa se v strošku oskrbe s pitno vodo gibljejo okrog povprečne vrednosti stroška na povodju Save, ki znaša 12,92 €.

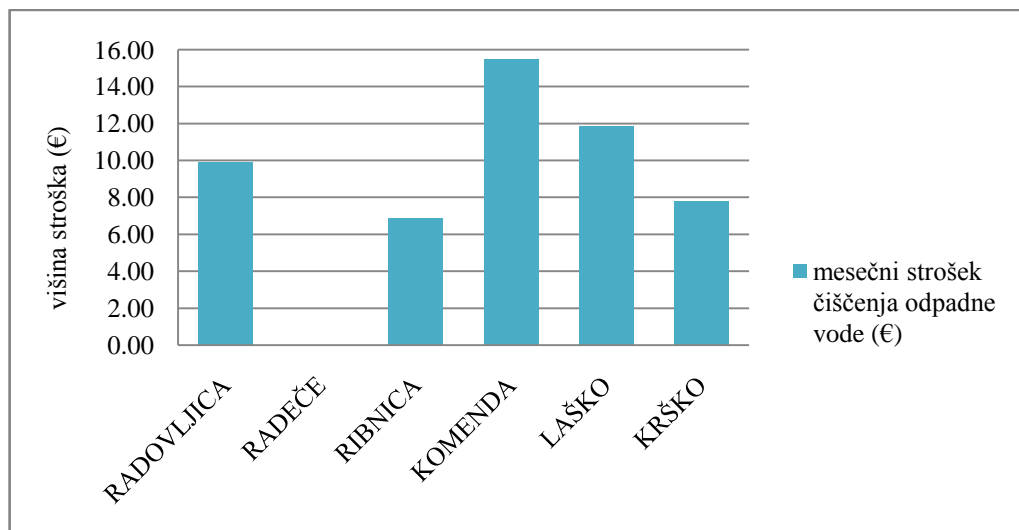
Slika 26: Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

V mesečnih stroških odvajanja odpadne vode (slika 27) ponovno najbolj izstopa občina Komenda z najvišjim stroškom na povodju Save. Razlika med stroškom odvajanja odpadne vode v občini Komenda z najvišjim in občino Radeče z najnižjim stroškom je več kot 18–kratna. Občina Komenda nima lastne ČN in odpadne vode čisti na CČN Domžale - Kamnik, kar pojasnjuje veliko dolžino celotnega kanalizacijskega omrežja glede na površino občine in posledično visoko postavko omrežnine za odvajanje odpadne vode. Povprečen strošek odvajanja odpadne vode na povodju Save je skoraj enak strošku odvajanja odpadne vode v občini Krško, in sicer 4,37 €.

Slika 27: Mesečni strošek odvajanja odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

V mesečnih stroških čiščenja odpadne vode na ČN za povodje Save (slika 28) vrednost za občino Radeče ni prikazana, ker je ČN še v gradnji in se čiščenje odpadne vode uporabnikom še ne more obračunati. Ponovno najvišji strošek čiščenja odpadne vode na ČN na povodju Save izkazuje občina Komenda. Odpadne vode iz občine Komenda se čistijo na CČN Domžale – Kamnik, ki je bila nedavno povečana in modernizirana, kar se odrazi v izboljšani tehnologiji čiščenja in s tem višjimi finančnimi stroški izvajanja dejavnosti. V občini Komenda je omrežnina za čiščenje odpadne vode najvišja med vsemi izbranimi lokalnimi skupnostmi. Ostale lokalne skupnosti so v strošku razporejene okrog povprečne vrednosti čiščenja odpadne vode na ČN, ki jo predstavlja vrednost v občini Radovljica, in sicer 9,89 €.

Slika 28: Mesečni strošek čiščenja odpadne vode na ČN v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save

Občina Radovljica predstavlja posebnost v primerjavi z ostalimi občinami na povodju Save v nizkih stroških za individualno čiščenje odpadne vode (preglednica 30), saj lastnikom nepretočnih greznic in MČN mesečno obračuna stroške za kasneje opravljene storitve praznjenja greznic in MČN ter ravnanja z grezničnimi goščami in odvečnim blatom.

7.1.3 Povodje Donave

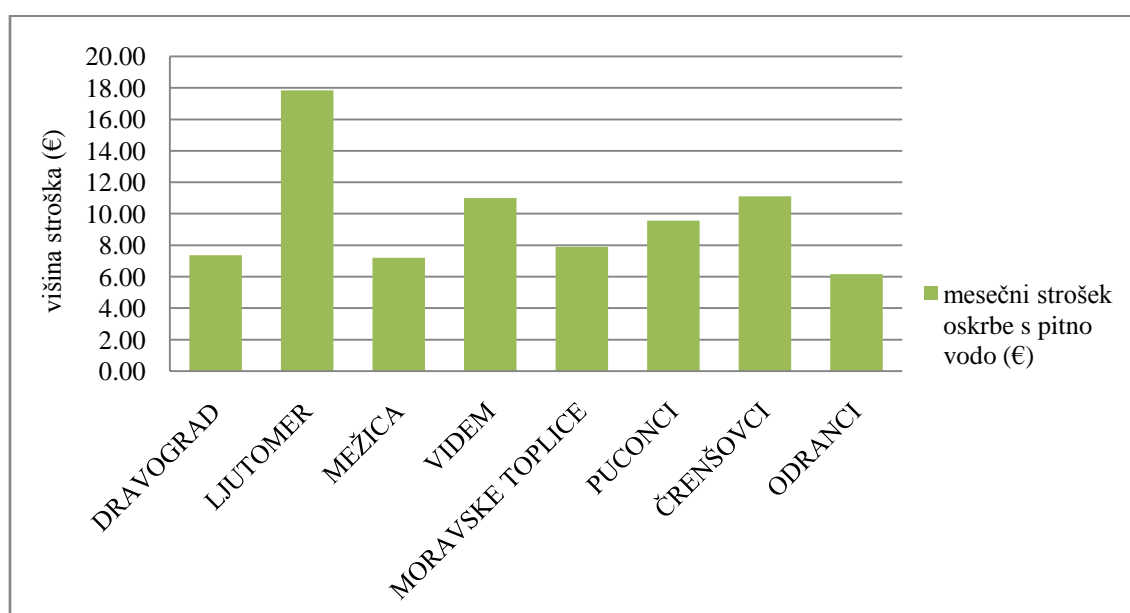
Med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Donave v predstavitvi mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode (preglednica 31) manjkajo stroški odvajanja in čiščenja odpadne vode za občine Mežica, Moravske Toplice in Črenšovci, ker podatkov o cenah komunalnih storitev ni bilo mogoče pridobiti, zato tudi izračun stroškov ni bil mogoč. Prav tako manjkajo mesečni stroški za individualno čiščenje odpadne vode v občini Odranci, ker podatkov o cenah komunalnih storitev ni bilo mogoče pridobiti.

Izbrane lokalne skupnosti se razlikujejo v višini mesečnih stroškov za okoljsko dajatev. Najvišji mesečni strošek za nižjo in višjo postavko okoljske dajatve plačujejo uporabniki v občini Videm. Med vsemi stroški ponovno najbolj izstopa mesečni strošek za individualno čiščenje komunalne odpadne vode v nepretočnih greznicah, ki v občini Dravograd predstavlja 30–kratni strošek oskrbe s pitno vodo.

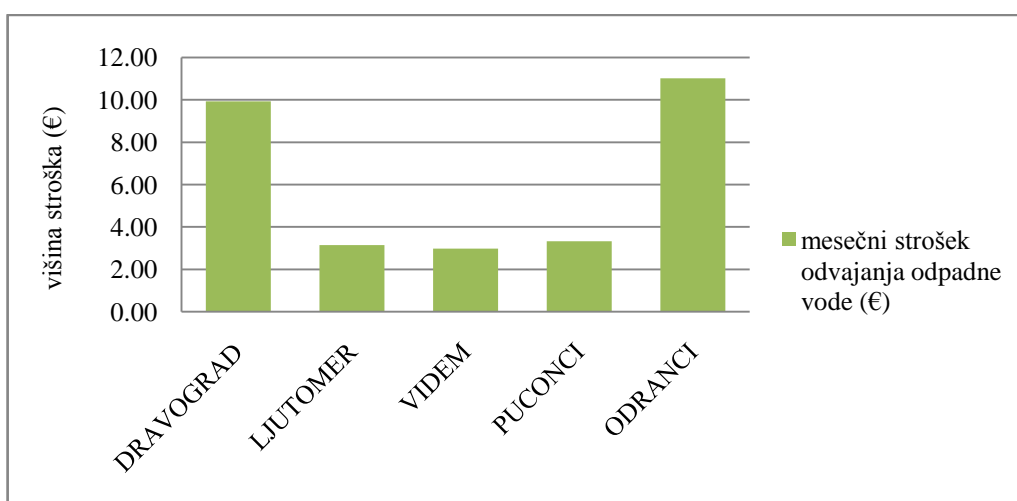
Preglednica 31: Predstavitev mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Oskrba s pitno vodo (€)	Odvajanje odpadne vode (€)	Okoljske dajatve (€)		Čiščenje odpadne vode (€)			
			ČN	Brez ČN	ČN	Pretočne greznice	Nepretočne greznice	MČN
DRAVOGRAD	7,37	9,94	0,74	7,40	16,94	6,42	221,71	8,99
LJUTOMER	17,85	3,14	0,74	7,40	9,95	7,03	197,67	5,68
MEŽICA	7,19	-	-	-	-	-	-	-
VIDEM	11,01	2,98	0,91	9,10	5,47	10,19	258,24	12,21
MORAVSKE TOPLICE	7,89	-	-	-	-	-	-	-
PUCONCI	9,55	3,33	0,74	7,40	9,98	4,78	172,22	5,38
ČRENŠOVCI	11,10	-	-	-	-	-	-	-
ODRANCI	6,17	11,02	0,88	7,39	10,25	-	-	-

V mesečnih stroških oskrbe s pitno vodo (slika 29) najbolj izstopa občina Ljutomer z najvišjim stroškom na povodju Donave. V občini Ljutomer sta kljub visoki gostoti poselitve gostoti odjema in priključenosti nizki zaradi velikih dolžin vodovodnega omrežja, na katerem beležijo zelo visoke vodne izgube. Stanje vodovodnega sistema je ocenjeno kot neustrezno, kar posledično povečuje finančne stroške izvajanja dejavnosti in stroške vode kot naravnega vira. Ostale izbrane lokalne skupnosti pa se v strošku oskrbe s pitno vodo gibljejo okrog povprečne vrednosti stroška oskrbe s pitno vodo na povodju Donave, ki znaša 8,72 €.

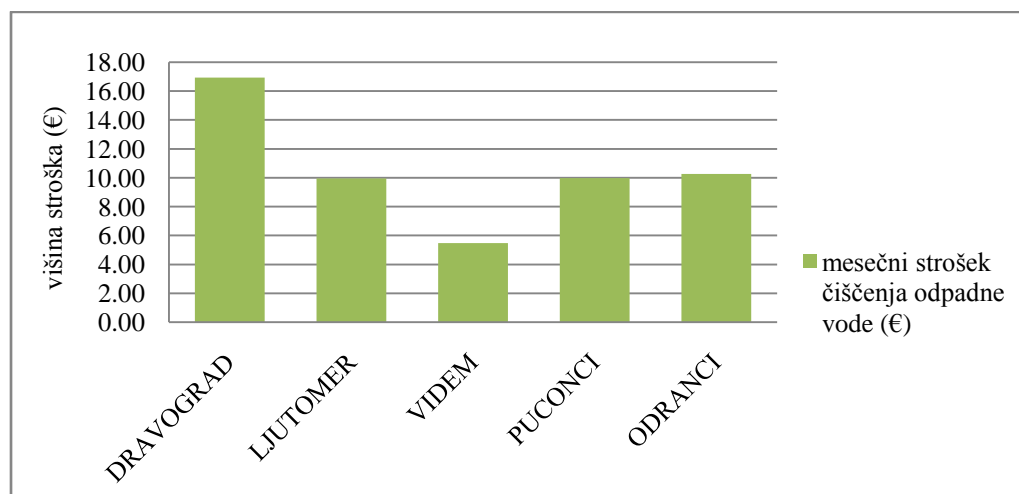
Slika 29: Mesečni strošek oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

Najvišji mesečni strošek odvajanja odpadne vode na povodju Donave (slika 30) izkazuje občini Dravograd in Odranci. Razlika med najvišjim in najnižjim stroškom odvajanja odpadne vode je več kot 3–kratna. Občini Dravograd in Odranci imata edini med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Donave ceno odvajanja odpadne vode oblikovano po Pravilniku o metodologiji in izkazuje višje mesečne stroške odvajanja zaradi obračunavanja postavke omrežnine. Povprečen strošek odvajanja odpadne vode na povodju Donave je enak strošku odvajanja odpadne vode v občini Puconci, in sicer 3,33 €.

Slika 30: Mesečni strošek odvajanja odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

Najvišje mesečne stroške čiščenja odpadne vode na ČN za povodje Donave (slika 31) ponovno izkazuje občina Dravograd. ČN v občini Dravograd sta dimenzionirani za večjo obremenitev kot jo povzročajo trenutno priključeni prebivalci, kar pomeni, da ČN nista optimalno izkoriščeni, stroški izvajanja dejavnosti pa se porazdelijo med manj uporabniki. Ostale lokalne skupnosti so v strošku razporejene okrog povprečne vrednosti čiščenja odpadne vode na ČN, ki jo predstavlja vrednost v občini Puconci, in sicer 9,98 €.

Slika 31: Mesečni strošek čiščenja odpadne vode na ČN v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave

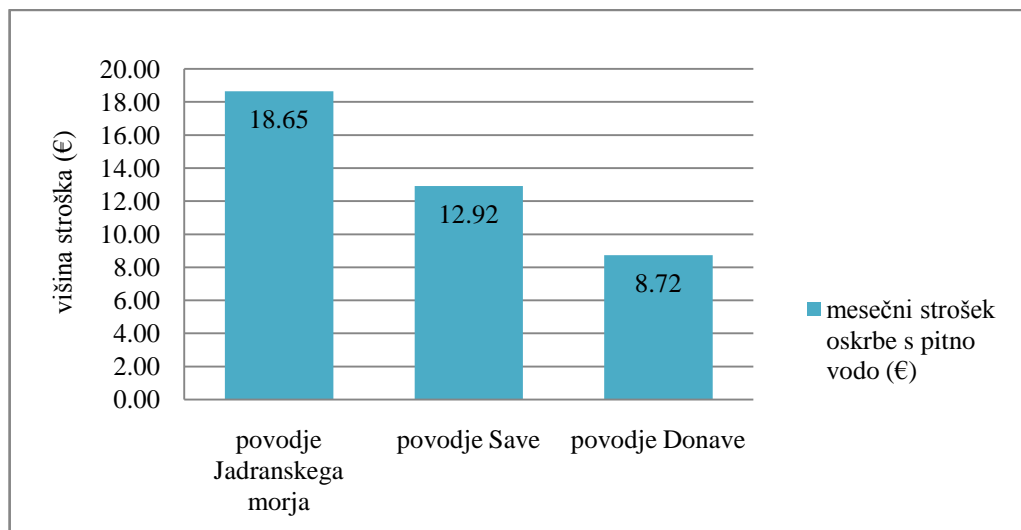
7.2 Analiza mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

V tem podpoglavju so po dejavnostih, ki sestavljajo rabo vode, predstavljene analize povprečnih stroškov glede na kriterij povodja, organizacijsko obliko izvajalca, načina oblikovanja cene komunalnih storitev ter glede na razdelitev lokalnih skupnosti na urbane in ruralne občine. Pri izračunu povprečnih vrednosti stroškov komunalnih storitev je bila uporabljena mediana ali srednja vrednost, ker v primeru podatkov, ki po vrednosti bolj odstopajo od ostalih podatkov, slednji manj vplivajo na vrednost mediane oz. z mediano opredeljeno povprečno vrednost.

Kljub izbrani velikosti vzorca 20 lokalnih skupnosti se je pri nekaterih analizah, predvsem za dejavnost odvajanja in čiščenja odpadne vode, pojavil problem premajhnega vzorca zaradi manjkajočih podatkov. V teh primerih se opravljene analize po navedenih kriterijih niso vrednotile, preostale analize za dejavnosti znotraj rabe vode pa so v nadaljevanju prikazane s stolpičnimi grafikoni.

7.2.1 Analiza mesečnih stroškov za dejavnost oskrbe s pitno vodo

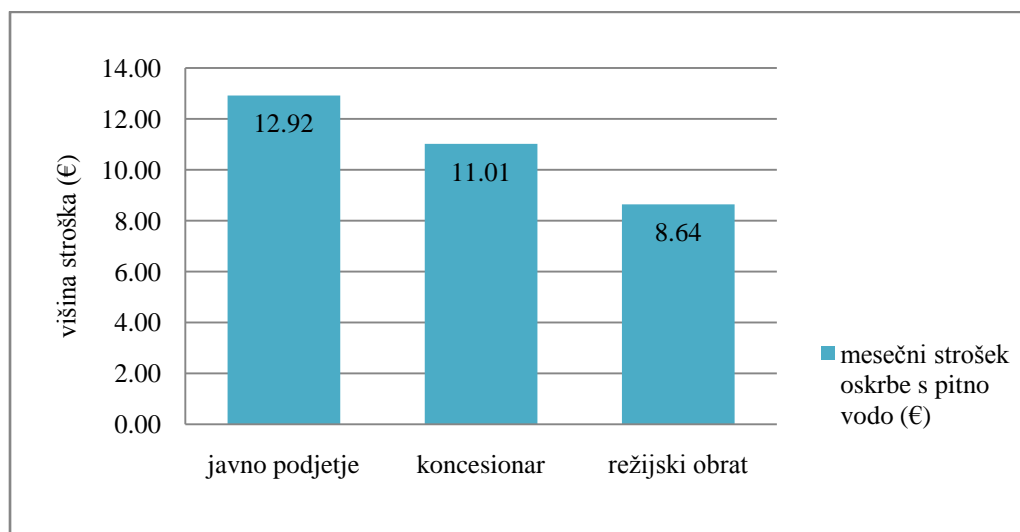
Povprečni mesečni stroški oskrbe s pitno vodo po povodjih so bili predstavljeni že v predhodnem podpoglavju, vendar zbrani v skupnem grafikonu (slika 32) nazorno prikazujejo, da so stroški oskrbe s pitno vodo v povprečju najvišji na povodju Jadranskega morja in najnižji na povodju Donave, razlika med najvišjimi in najnižjimi stroški oskrbe pa je več kot 2–kratna. Analiza povprečnih mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo po povodjih je upoštevala in potrdila vpliv naravnih pogojev za izvajanje javne službe na višino mesečnih stroškov.

Slika 32: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo po povodjih

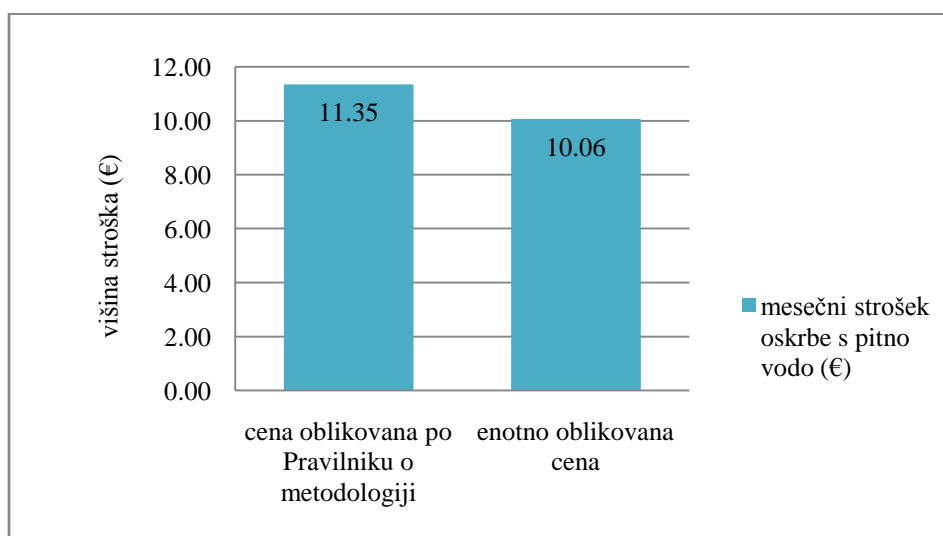
Območje Krasa in slovenske Istre, torej večji del povodja Jadranskega morja, je opredeljeno kot vododeficitarno območje, za katerega je značilna velika občutljivost in zelo spremenljiva izdatnost vodonosnikov ter tudi nizka akumulacijska sposobnost vodonosnikov v primerjavi z ostalimi povodji. Število vodnih virov je na tem območju mnogo manjše kot na ostalih povodjih, prav tako pa so redko možna zajetja z večjimi zmogljivostmi. Med zajetja z večjimi zmogljivostmi se uvrščajo zajetja izvira reke Rižane in zajetja nanoških vodnih virov, ki v poletnih mesecih ne zadoščajo za oskrbo prebivalcev s pitno vodo v Primorju in na Krasu. Pri tem si lokalne skupnosti in izvajalci oskrbe s pitno vodo pomagajo tudi z uvozom vode iz sosednjih držav (Italija – tržaški vodovod, Hrvaška – vodovod Buzet). Vsi naštetni dejavniki otežujejo oskrbo s pitno vodo na povodju Jadranskega morja, kar se posledično odraža v višjih finančnih stroških izvajanja dejavnosti in višjih cenah za oskrbo s pitno vodo kot drugod po Sloveniji.

Naslednja analiza povprečnih stroškov oskrbe s pitno vodo se nanaša na organizacijsko obliko izvajalca javne službe (slika 33), s katero se je želelo ovrednotiti vpliv organiziranosti in produktivnosti izvajalcev na višino stroškov. Najvišje povprečne stroške oskrbe s pitno vodo izkazujejo izvajalci, ki so oblikovani kot javna podjetja in izvajajo oskrbo s pitno vodo v večjih ali v več sosednjih lokalnih skupnostih. Torej gre običajno za večja podjetja z večjim številom zaposlenih, kar pomeni tudi višje finančne stroške oz. višje stroške tekočega poslovanja, kar se odraži v višji ceni storitve. Najnižji povprečni stroški oskrbe s pitno vodo so pri izvajalcih, ki so oblikovani kot režijski obrat znotraj občinske uprave. Kar pomeni, da izvajajo oskrbo s pitno vodo v manjših lokalnih skupnostih in je za izvajanje zadolženo le nekaj zaposlenih.

Slika 33: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo glede na organizacijsko obliko izvajalca javne službe

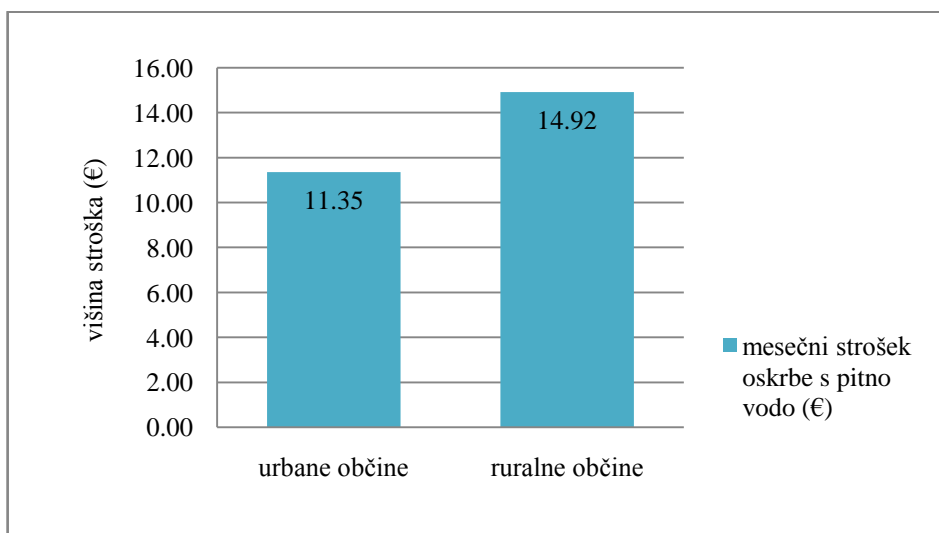
Naslednja analiza povprečnih stroškov oskrbe s pitno vodo se nanaša na način oblikovanja cene storitev javne službe (slika 34). Povprečni stroški oskrbe s pitno vodo so višji, če je cena oblikovana po Pravilniku o metodologiji. Razlika v višini stroška nastane zaradi dodatnih postavk omrežnine in števnine v primerjavi z enotno oblikovano ceno. Razlika v višini stroškov ni velika, ker je v primeru oblikovanja cen po Pravilniku o metodologiji postavka vodarine nižja od enotne postavke v primeru starega načina oblikovanja cene storitev. Uvajanje novega oblikovanja cen storitev po Pravilniku o metodologiji pri oskrbi s pitno vodo pomeni preglednejši obračun storitev in namensko porabo zbranih sredstev iz posamezne postavke in ne višjih mesečnih stroškov za gospodinjstva.

Slika 34: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo glede na način oblikovanja cene storitev javne službe

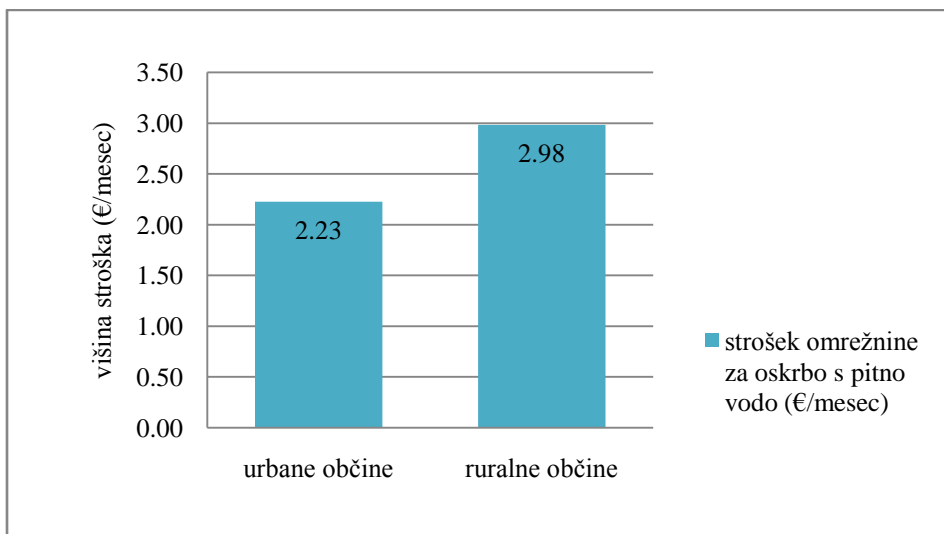
Zadnja analiza povprečnih stroškov oskrbe s pitno vodo se nanaša na delitev lokalnih skupnosti na urbane in ruralne občine. Ta analiza povprečnih mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo je upoštevala in potrdila vpliv poselitvenih (demografskih) pogojev za izvajanje javne službe na višino mesečnih stroškov. V tej primerjavi so bile obravnavane samo lokalne skupnosti, ki imajo cene za oskrbo s pitno vodo oblikovane po Pravilniku o metodologiji.

Za urbane občine so pričakovane višje gostote poselitve, kar bi se moralo ob visokih stopnjah priključenosti na javno vodovodno omrežje odražati tudi v višjih gostotah odjema in višjih gostotah priključenosti v primerjavi z ruralnimi občinami. Višje gostote odjema in priključenosti pomenijo manjše dolžine in bolj optimalno izkoriščeno omrežje, stroški investicij in vzdrževanja infrastrukture znotraj finančnih stroškov rabe vode pa se porazdelijo med več uporabnikov. Urbane lokalne skupnosti tako izkazujejo v povprečju nižje mesečne stroške oskrbe s pitno vodo kot ruralne lokalne skupnosti (slika 35).

Slika 35: Primerjava povprečnega mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo v urbanih in ruralnih občinah

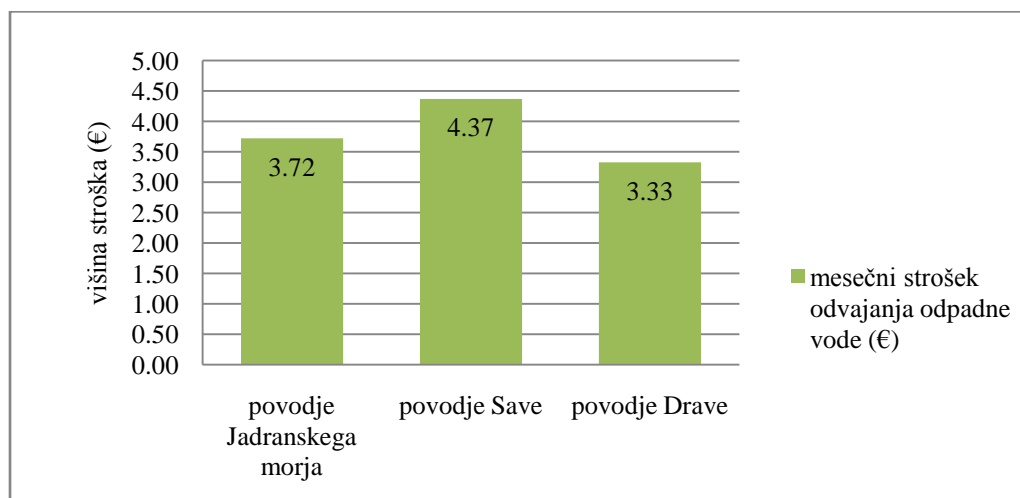
Na enak način se izraža vpliv poselitvenih pogojev na strošek omrežnine v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih. V ruralnih občinah so zaradi nižjih gostot poselitve potrebne večje dolžine vodovodnega omrežja za manj uporabnikov storitev javne službe. Za teoretično enaki dolžini javnega vodovodnega omrežja se tako celoten strošek omrežnine, ki predstavlja strošek najema infrastrukture znotraj stroškov tekočega poslovanja, porazdeli med manj uporabnikov v ruralnih občinah, zato so tudi povprečni mesečni stroški omrežnine višji (slika 36). Delno se ta razlika v stroških omrežnine med urbanimi in ruralnimi občinami prenese tudi na mesečne stroške oskrbe s pitno vodo.

Slika 36: Primerjava povprečnega mesečnega stroška omrežnine za oskrbo s pitno vodo v urbanih in ruralnih občinah

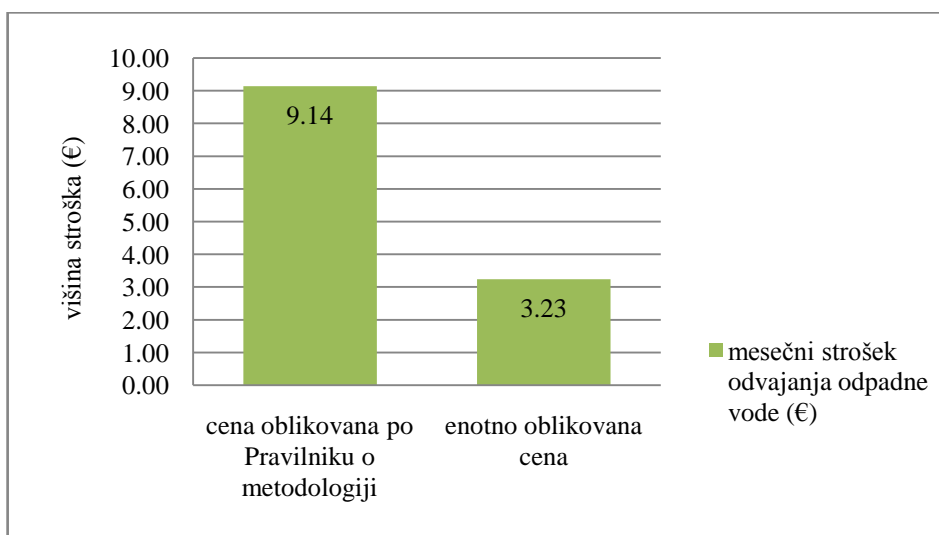
7.2.2 Analiza mesečnih stroškov za dejavnost odvajanja komunalne odpadne vode

Povprečni mesečni stroški odvajanja odpadne vode po povodjih so že bili predstavljeni, vendar zbrani v skupnem grafikonu (slika 37) prikazujejo, da so stroški odvajanja odpadne vode v povprečju najvišji na povodju Save in najnižji na povodju Donave, razlike med vrednostmi pa niso velike. Analiza je le delno potrdila vpliv naravnih pogojev za izvajanje javne službe na višino mesečnih stroškov, ker je potrebno upoštevati, da je zgrajenih kanalizacijskih omrežij manj kot vodovodnih, hkrati pa niso bila grajena tam, kjer je bilo to neracionalno. Povprečni stroški odvajanja odpadne vode po povodjih pa so v primerjavi s povprečnimi stroški oskrbe s pitno vodo tudi do 6–krat nižji.

Slika 37: Primerjava povprečnega mesečnega stroška odvajanja odpadne vode po povodjih

Naslednja analiza povprečnih mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode se nanaša na način oblikovanja cene storitev javne službe (slika 38). Povprečni stroški odvajanja odpadne vode so skoraj 3–krat višji, če je cena oblikovana po Pravilniku o metodologiji v primerjavi z enotno oblikovanimi cenami. Razlika v višini stroškov je velika, ker je v primeru oblikovanja cen po Pravilniku o metodologiji postavka kanalščine približno enaka enotni postavki v primeru starega načina oblikovanja cene storitev, razlika pa je posledica dodatne postavke omrežnine v primerjavi z enotno oblikovano ceno, kar nakazuje, da se sredstva za amortizacijo infrastrukture za odvajanje odpadne vode pri enotnem oblikovanju cen niso pravilno upoštevala v obračunu storitev. Uvajanje novega oblikovanja cen storitev po Pravilniku o metodologiji pri odvajanju odpadne vode pomeni poleg preglednejšega obračuna storitev in namenske porabe zbranih sredstev iz posamezne postavke tudi višje mesečne stroške odvajanja odpadne vode za gospodinjstva.

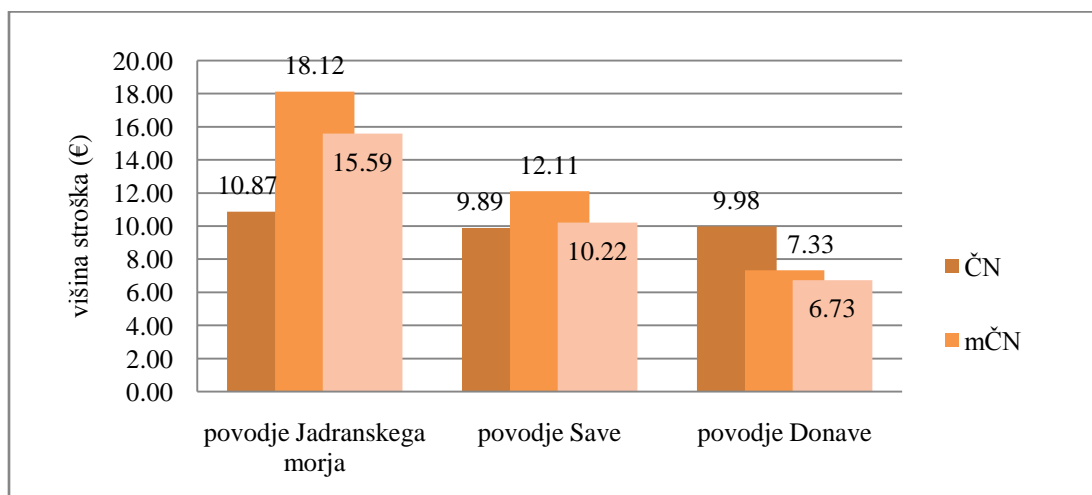

Slika 38: Primerjava povprečnega mesečnega stroška odvajanja odpadne vode glede na način oblikovanja cene storitev javne službe

7.2.3 Analiza mesečnih stroškov za dejavnost čiščenja odpadne vode na komunalni čistilni napravi in za individualno čiščenje odpadne vode

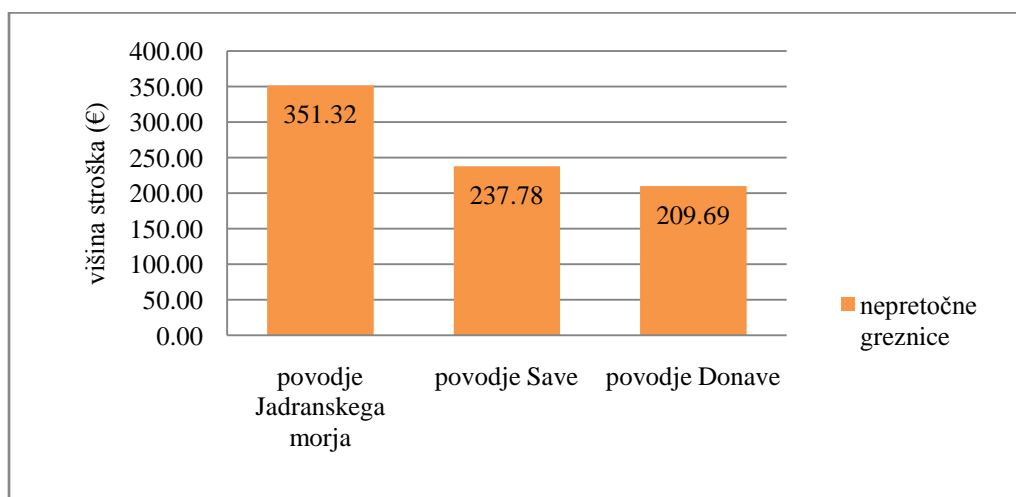
Primerjava med povprečnimi mesečnimi stroški čiščenja odpadne vode po povodjih (slika 39) pokaže, da so stroški čiščenja v povprečju najvišji na povodju Jadranskega morja in najnižji na povodju Donave. Na povodju Jadranskega morja in na povodju Save predstavlja najnižji mesečni strošek čiščenje na ČN, najvišjega pa čiščenje na MČN. Na povodju Donave pa predstavlja čiščenje na ČN najvišji strošek, najnižjega pa čiščenje odpadne vode v pretočni greznici.

Analiza povprečnih mesečnih stroškov čiščenja odpadne vode na ČN po povodjih je upoštevala vpliv naravnih pogojev za izvajanje javne službe in potrdila, da naravni pogoji nimajo vpliva na mesečne stroške čiščenja odpadne vode na ČN, saj so za vsa povodja v povprečju približno enako visoki.

Slika 39: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode na ČN in individualnega čiščenja odpadne vode po povodjih

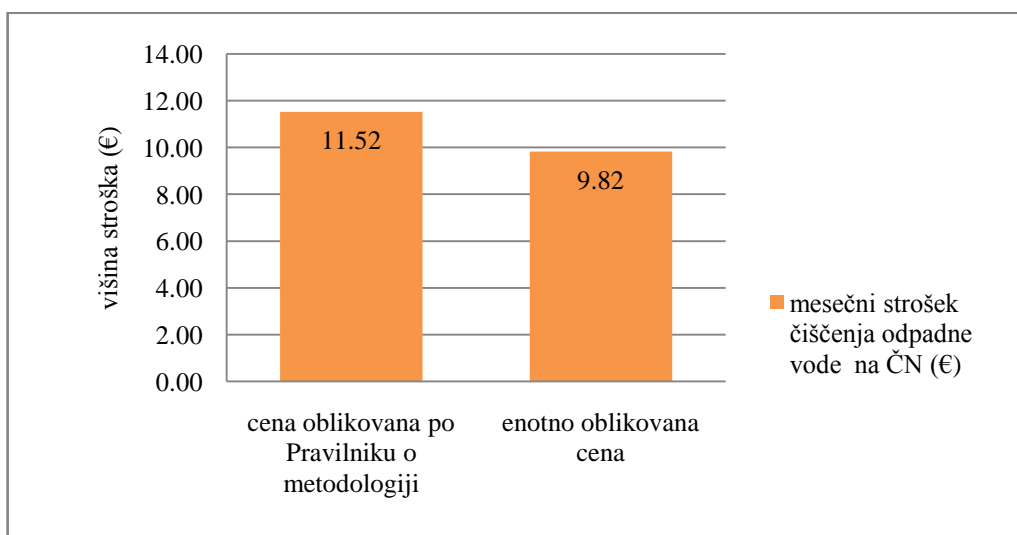
Analiza povprečnih mesečnih stroškov individualnega čiščenja odpadne vode v pretočnih in nepretočnih greznicah ter MČN po povodjih je pokazala vpliv naravnih pogojev za izvajanje javne službe na mesečne stroške individualnega čiščenja odpadne vode. Razlike med predstavljenimi stroški bi lahko opredelili tudi z vplivom krajevno uporabljene tehnologije čiščenja odpadne vode in krajevno različnih stroškov njenega vzdrževanja. Zaradi preglednosti so stroški individualnega čiščenja odpadne vode v nepretočnih greznicah prikazani posebej (slika 40), saj so tudi za več kot 30–krat višji od ostalih možnosti čiščenja odpadne vode.

Slika 40: Primerjava povprečnega mesečnega stroška individualnega čiščenja odpadne vode v nepretočni greznici po povodjih

Po pridobljenih podatkih o komunalni infrastrukturi za čiščenje odpadne vode v izbranih lokalnih skupnostih je bilo ugotovljeno, da se večinoma ne vodi ločenih evidenc o vrsti greznic in da še vedno v primeru individualnega čiščenja odpadne vode prevladujejo pretočne greznice. Zato se v nadaljevanju analize čiščenja odpadne vode nanašajo samo na čiščenje odpadne vode na ČN in v pretočnih greznicah.

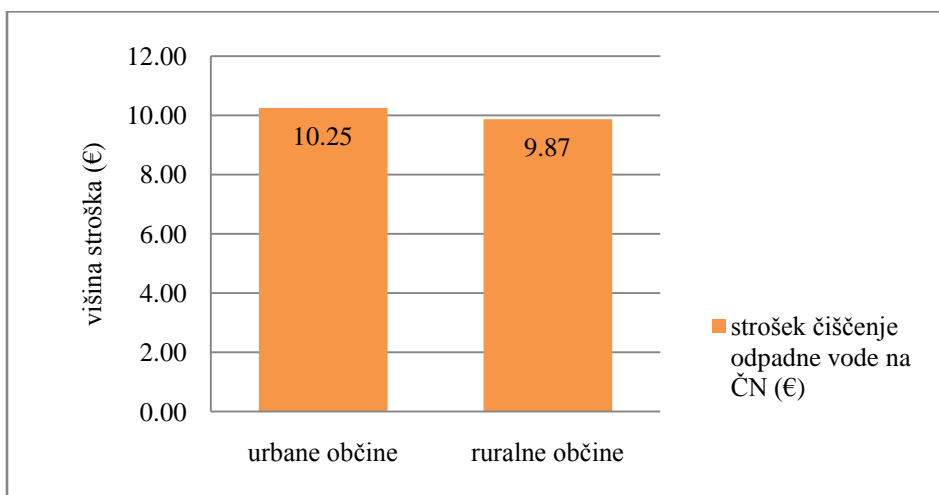
Naslednja analiza povprečnih stroškov čiščenja odpadne vode se nanaša na način oblikovanja cene storitev javne službe. Analiza je prikazana samo za čiščenje odpadne vode na ČN (slika 41), ker v večini primerov v cenikih za ravnanje z greznicami in MČN ni mogoče ugotoviti, ali je cena storitve oblikovana po Pravilniku o metodologiji oz. če tudi lastniki greznic in MČN plačujejo omrežnino za čiščenje odpadne vode. Analiza je pokazala, da so povprečni mesečni stroški čiščenja odpadne vode na ČN višji, če je cena oblikovana po Pravilniku o metodologiji v primerjavi z enotno oblikovanimi cenami. Razlika v višini stroškov je posledica dodatne postavke omrežnine v primerjavi z enotno oblikovano ceno, saj je v primeru oblikovanja cen po Pravilniku o metodologiji postavka čiščenja približno enaka enotni postavki v primeru starega načina oblikovanja cene storitev. Kljub temu pa uvajanje novega oblikovanja cen storitev po Pravilniku o metodologiji pri čiščenju odpadne vode pomeni predvsem preglednejši obračun storitev in namensko porabo zbranih sredstev iz posamezne postavke.

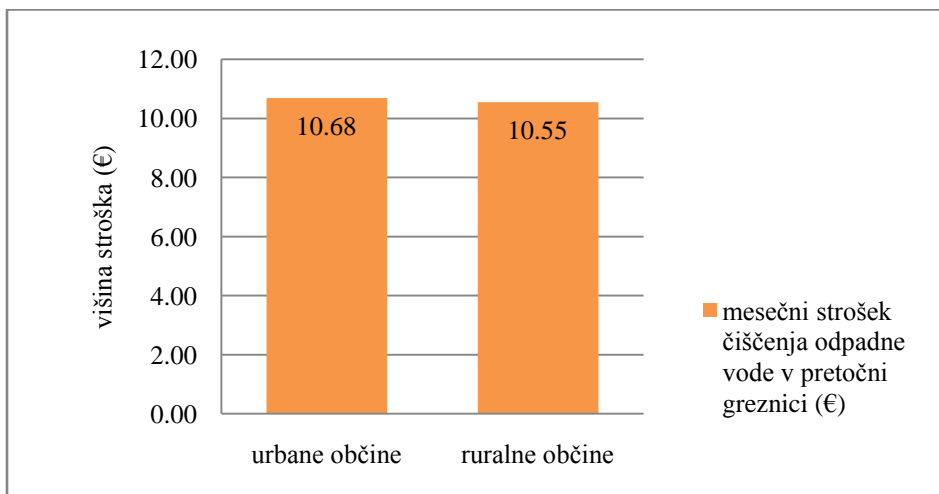
Slika 41: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode na ČN glede na način oblikovanja cene storitev javne službe

Zadnja analiza povprečnih stroškov čiščenja odpadne vode se nanaša na delitev lokalnih skupnosti na urbane in ruralne občine. Ta analiza povprečnih mesečnih stroškov čiščenja odpadne vode je upoštevala vpliv poselitvenih (demografskih) pogojev za izvajanje javne službe na višino mesečnih stroškov čiščenja odpadne vode na ČN (slika 42) in v pretočnih greznicah (slika 43). V primerjavi so

bile obravnavane vse izbrane lokalne skupnosti. V obeh primerih čiščenja odpadne vode se stroški med urbanimi in ruralnimi občinami skoraj ne razlikujejo, kar pomeni, da poselitveni vzorec oz. demografski pogoji nimajo vpliva na višino mesečnega stroška čiščenja. V izbranih lokalnih skupnostih se odpadne vode na ČN čistijo s postopki sekundarnega ali terciarnega čiščenja, ČN pa bi morale biti dimenzionirane na pričakovano obremenitev in zato delovati optimalno. Zato tudi velika razlika v stroških čiščenja med urbanimi in ruralnimi občinami ni bila pričakovana.

Slika 42: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode na ČN v urbanih in ruralnih občinah

Slika 43: Primerjava povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode v pretočni greznici v urbanih in ruralnih občinah

7.3 Regresijske analize mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

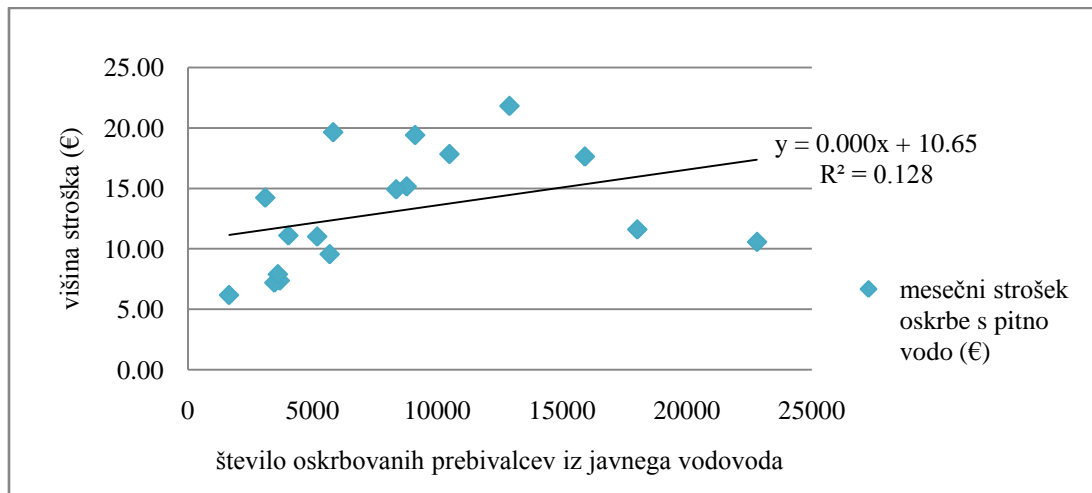
V tem podpoglavju so po obravnavanih dejavnostih predstavljene regresijske analize posameznih stroškov rabe vode. Regresijske analize so bile uporabljene za ugotavljanje povezanosti višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo, odvajanja odpadne vode, čiščenja odpadne vode na ČN in v pretočnih greznicah v izbranih lokalnih skupnostih kot odvisne spremenljivke. Neodvisne spremenljivke predstavljajo podatki o lokalnih skupnostih, podatki o stanju komunalne infrastrukture in izračunani kazalci (gostota odjema in gostota priključenosti). Podatki predstavljajo natančneje opredeljene razloge, iz katerih naj bi izhajali različni stroški rabe vode, z regresijskimi analizami pa se je želel ugotoviti delež njihovega vpliva na posamezni strošek. Izračun trenda med uporabljenimi podatki je predstavljen z linearno krivuljo oz. regresijsko premico.

Z razsevnimi grafikoni so v nadaljevanju predstavljene samo tiste regresijske analize, s katerimi je bilo mogoče pojasniti več kot 10 % vpliva uporabljenega parametra na višino posameznega mesečnega stroška, kar pomeni, da je za predstavljene regresijske analize determinacijski koeficient R^2 večji od vrednosti 0,10. Regresijske analize z nižjimi vrednostmi determinacijskega koeficienta pomenijo, da izbrani parameter ne vpliva na višino mesečnega stroška oz. je vpliv parametra zanemarljiv. Poleg višine determinacijskega koeficienta je bila opazovana tudi vrednost standardne napake, ki predstavlja razpršenost točk okrog regresijske premice in s tem meri kakovost ocene podatkov.

V nadaljevanju so predstavljene samo regresijske analize mesečnih stroškov za oskrbo s pitno vodo in za odvajanje odpadne vode, ker regresijske analize mesečnih stroškov čiščenja odpadne vode na ČN in v pretočnih greznicah niso pokazale nobene povezanosti z zbranimi podatki, ki se nanašajo na čiščenje odpadne vode.

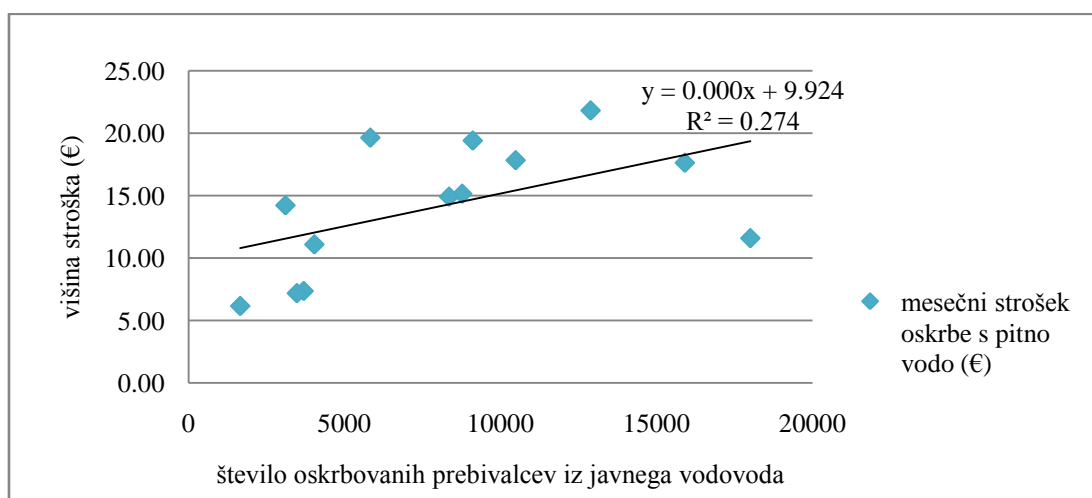
7.3.1 Regresijske analize mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo

Regresijska analiza povezanosti višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo kot odvisne spremenljivke in števila oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega omrežja kot neodvisne spremenljivke (slika 44) je pokazala, da je povezanost med izbranimi parametroma približno 13 %. V vzorec regresijske analize so bile vključene **vse izbrane lokalne skupnosti**. Torej število oskrbovanih prebivalcev zelo malo vpliva na višino stroškov povprečnega gospodinjstva in posledično ceno dejavnosti oskrbe s pitno vodo.

Slika 44: Regresijska analiza povezanosti števila oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega sistema in višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo v izbranih lokalnih skupnostih

Regresijska analiza povezanosti višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo kot odvisne spremenljivke in števila oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega omrežja kot neodvisne spremenljivke (slika 45) izvedena na vzorcu lokalnih skupnosti, ki imajo **ceno za oskrbo s pitno vodo oblikovano po Pravilniku o metodologiji** je pokazala, da je povezanost med izbranimi parametroma približno 27 %. Vzorec je obsegal 15 lokalnih skupnosti.

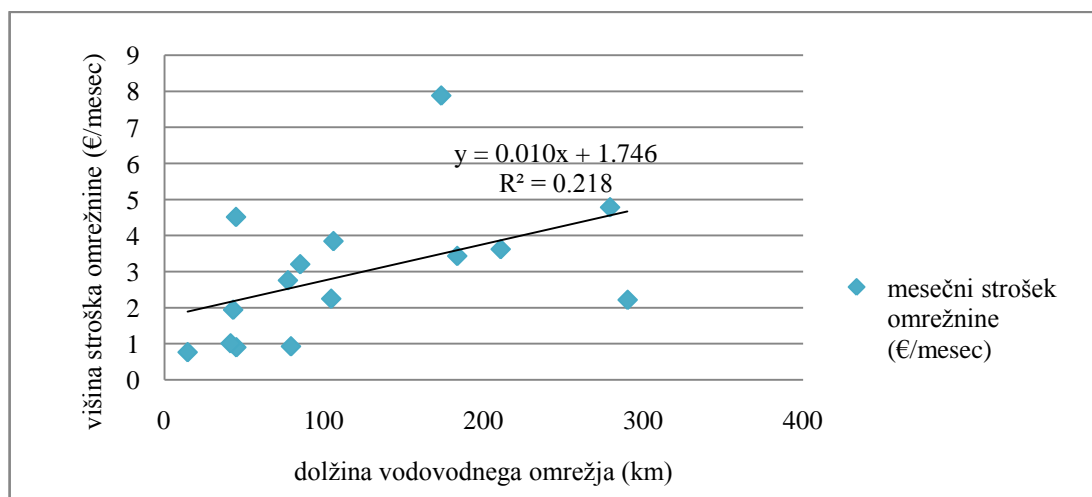

Slika 45: Regresijska analiza povezanosti števila oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega sistema in višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo

Torej število oskrbovanih prebivalcev zavzema približno tretjino vpliva na višino stroškov oskrbe s pitno vodo povprečnega gospodinjstva v lokalnih skupnostih, kjer je cena oskrbe s pitno vodo oblikovana po Pravilniku o metodologiji. Več kot je oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega omrežja, višji so stroški povprečnega gospodinjstva za oskrbo s pitno vodo. Pri večjem številu

oskrbovanih prebivalcev se povečajo količine porabljene pitne vode in s tem tudi količine načrpane pitne vode. Ob predpostavki, da vodne izgube ostajajo približno enake, se z večjimi količinami načrpane pitne vode povečajo tudi proizvodjalni stroški dejavnosti oskrbe s pitno vodo, kar se izrazi v povišani ceni storitev in posledično v mesečnih stroških gospodinjstev.

Naslednja regresijska analiza se nanaša na povezanost višine mesečnega stroška omrežnine kot odvisne spremenljivke znotraj stroška oskrbe s pitno vodo in dolžine javnega vodovodnega omrežja v lokalni skupnosti kot neodvisne spremenljivke (slika 46). Analiza je bila izvedena na vzorcu 15 lokalnih skupnosti, ki imajo ceno oskrbe s pitno vodo oblikovano po Pravilniku o metodologiji. Regresijska analiza je pokazala, da je povezanost med izbranimi parametroma približno 22 %.

Slika 46: Regresijska analiza povezanosti dolžine javnega vodovodnega sistema in višine mesečnega stroška omrežnine za oskrbo s pitno vodo

Torej dolžina vodovodnega omrežja zavzema približno petino skupnega vpliva dejavnikov na višino mesečnih stroškov omrežnine v lokalnih skupnostih, kjer je cena oskrbe s pitno vodo oblikovana po Pravilniku o metodologiji. Večje dolžine vodovodnega omrežja pomenijo višje stroške za vzdrževanje omrežja znotraj finančnih stroškov rabe vode in zvišujejo letne amortizacijske zneske za omrežje, kar pomeni, višje mesečne stroške omrežnine za vodovodno omrežje.

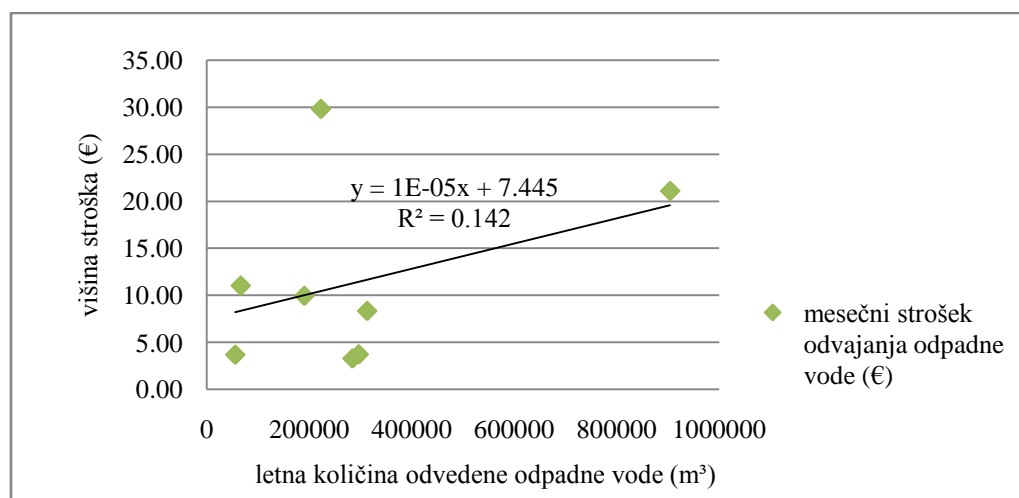
Ostale izvedene regresijske analize povezanosti višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo in parametrov dolžine omrežja, porabljene pitne vode, gostote odjema in povprečnega mesečnega neto prihodka v izbranih lokalnih skupnostih, tudi s ceno storitev za oskrbo s pitno vodo oblikovano po Pravilniku o metodologiji, so pokazale manj kot 6 % vpliv.

7.3.2 Regresijske analize mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode

Najprej so bile izvedene regresijske analize mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode, ki so imele v vzorec vključene vse izbrane lokalne skupnosti. Regresijske analize povezanosti višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode kot odvisne spremenljivke in parametrov dolžine kanalizacijskega omrežja, količine odvedene odpadne vode, števila priključenih prebivalcev, gostote odjema, gostote priključenosti in povprečnega mesečnega neto prihodka v izbranih lokalnih skupnostih kot neodvisne spremenljivke so pokazale manj kot 7 % vpliv.

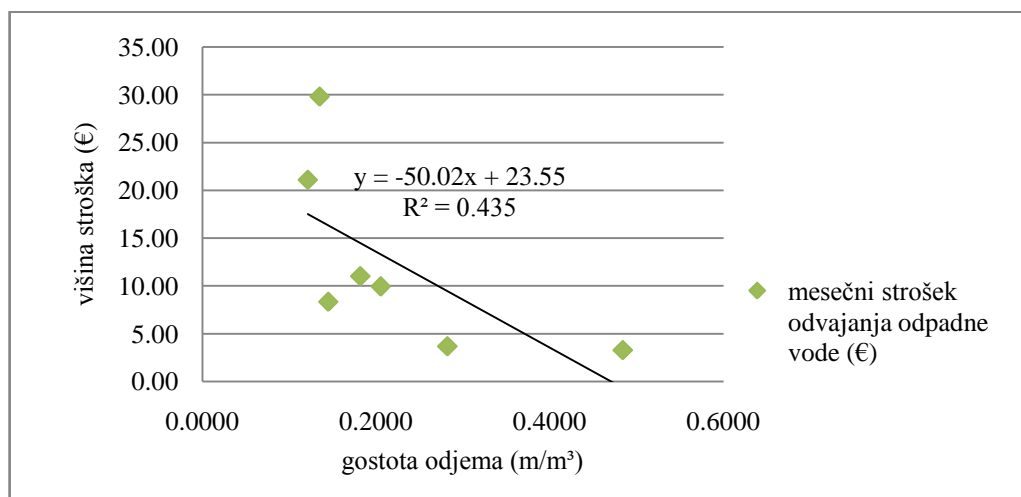
V drugem delu regresijskih analiz mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode so bile v vzorec vključene samo izbrane lokalne skupnosti, ki imajo **ceno za odvajanje odpadne vode oblikovano po Pravilniku o metodologiji**. Vzorec je tako obsegal samo 8 lokalnih skupnosti, večinoma s povodja Jadranskega morja.

Regresijska analiza povezanosti višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode kot odvisne spremenljivke in letne količine odvedene odpadne vode kot neodvisne spremenljivke (slika 47) je pokazala, da je povezanost med izbranimi parametroma približno 14 %. Torej letna količina odvedene odpadne vode v manjši meri vpliva na višino stroškov odvajanja odpadne vode. Večja kot je letna količina odvedene odpadne vode, višji je mesečni strošek povprečnega gospodinjstva za odvajanje odpadne vode. Kljub temu, da se pri gradnji kanalizacijskih sistemov poskuša čim več odpadne vode odvesti gravitacijsko, je določen del odpadne vode še vedno potrebno prečrpati. Pri večjih letnih količinah odpadne vode se povečajo proizvodni stroški dejavnosti odvajanja odpadne vode, saj je potrebna tudi večja učinkovitost in organiziranost izvajalcev javne službe, kar se delno izrazi v višji ceni storitev in posledično v višjih mesečnih stroških gospodinjstev.

Slika 47: Regresijska analiza povezanosti letne količine odvedene odpadne vode in višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode

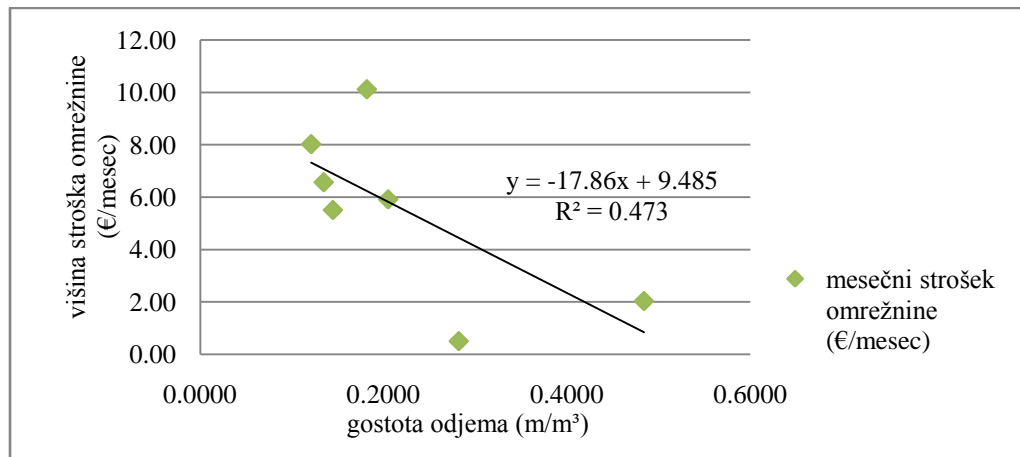
Naslednja regresijska analiza se nanaša na povezanost višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode kot odvisne spremenljivke in gostote odjema na javnem kanalizacijskem omrežju kot neodvisne spremenljivke (slika 48). Gostota odjema je bila uporabljena, ker povezuje naravne pogoje (potrebne dolžine omrežja) in učinkovitost izvajanja dejavnosti odvajanja odpadne vode. Regresijska analiza je pokazala, da je povezanost med izbranimi parametroma približno 44 %.

Slika 48: Regresijska analiza povezanosti gostote odjema na javnem kanalizacijskem omrežju in višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode

Analiza je pokazala velik vpliv gostote odjema na višino mesečnih stroškov, ki je izražen s sorazmerjem izbranih parametrov: višja kot je gostota odjema, višji so mesečni stroški odvajanja odpadne vode za povprečno gospodinjstvo. Opisana odvisnost med parametroma je ravno nasprotna od pričakovanega, saj bi morale višje gostote odjema, ki nakazujejo na večjo učinkovitost in organiziranost izvajanja javne službe, izkazovati nižje stroške rabe vode. Torej gostota odjema na kanalizacijskem omrežju ne vpliva na višino mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode v lokalnih skupnostih, kjer je cena storitev oblikovana po Pravilniku o metodologiji ali pa nakazuje na nepravilnosti v obračunavanju stroškov.

Zadnja regresijska analiza se nanaša na povezanost višine mesečnega stroška omrežnine za odvajanje odpadne vode kot odvisne spremenljivke in gostote odjema na javnem kanalizacijskem omrežju kot neodvisne spremenljivke (slika 49) in izkazuje podobno stanje kot predhodno opisana analiza. Regresijska analiza je pokazala, da je povezanost med izbranimi parametroma še višja kot v predhodni analizi, in sicer 47 %.

Slika 49: Regresijska analiza povezanosti gostote odjema na javnem kanalizacijskem omrežju in višine mesečnega stroška omrežnine za odvajanje odpadne vode

Če bi tudi pri obravnavani analizi upoštevali samo determinacijski koeficient, gostota odjema na kanalizacijskem omrežju prispeva približno polovico vpliva na višino mesečnih stroškov omrežnine za odvajanje odpadne vode v lokalnih skupnostih, kjer je cena storitev oblikovana po Pravilniku o metodologiji. Vendar pa je sorazmerje med parametroma opredeljeno: višja kot je gostota odjema, višji so mesečni stroški omrežnine za odvajanje odpadne vode za povprečno gospodinjstvo. Opisana odvisnost med parametroma je ponovno ravno nasprotna od pričakovanega, saj bi morale višje gostote odjema, ki nakazujejo na večjo učinkovitost in organiziranost izvajanja javne službe, izkazovati nižje stroške. Torej gostota odjema na kanalizacijskem omrežju ne vpliva na višino mesečnih stroškov omrežnine za odvajanje odpadne vode ali pa nakazuje na nepravilnosti v obračunavanju stroškov.

Ostale izvedene regresijske analize povezanosti višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode in parametrov dolžine omrežja, števila priključenih prebivalcev in gostote priključenosti v izbranih lokalnih skupnostih, s ceno storitev za odvajanje odpadne vode oblikovano po Pravilniku o metodologiji, so pokazale manj kot 8 % vpliv.

8 STROŠKI RABE VODE V IZBRANIH LOKALNIH SKUPNOSTIH

V prejšnjem poglavju so bili predstavljeni posamezni stroški in analize teh stroškov, ki sestavljajo skupne stroške rabe vode. V tem poglavju pa so obravnavani mesečni stroški rabe vode za različne možnosti oskrbe gospodinjstev z javnima službama oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter individualnega čiščenja komunalne odpadne vode. Razlike med mesečnimi stroški izhajajo tudi iz različnih zahtevanih oz. prostorsko pogojenih nivojev oskrbe z javnimi službami, za katere se obračuna tudi različni postavki okoljske dajatve.

8.1 Predstavitev mesečnih stroškov rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih za različne oblike oskrbe z javnimi službami

Mesečni stroški rabe vode za različne možnosti oz. nivoje oskrbe gospodinjstev z javnima službama in individualnim čiščenjem komunalne odpadne vode vključujejo:

- mesečne stroške oskrbe s pitno vodo,
- mesečne stroške odvajanja komunalne odpadne vode,
- mesečne stroške nižje postavke okoljske dajatve,
- mesečne stroške višje postavke okoljske dajatve,
- mesečne stroške čiščenja odpadne vode na ČN,
- mesečne stroške individualnega čiščenja odpadne vode na MČN,
- mesečne stroške individualnega čiščenja odpadne vode v nepretočni greznici,
- mesečne stroške individualnega čiščenja odpadne vode v pretočni greznici.

Različne možnosti oskrbe gospodinjstev predstavljajo različne oblike oskrbe in se pojavljajo v večini izbranih lokalnih skupnosti. V nadaljevanju so oblike oskrbe opredeljene s črkovnimi oznakami, in sicer:

A predstavlja najbolj okoljsko zaželeno obliko oskrbe z javnimi službami, ki predstavlja priključenost na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter čiščenje odpadne vode na ČN. Prostorsko se ta oblika oskrbe pojavlja predvsem na območjih strnjenih naselij, kot so mesta oz. občinska središča in ostala manjša naselja, kjer je bila gradnja javne kanalizacije racionalna in zaključena s ČN (za večja naselja nad 2.000 PE) ali z MČN (za manjša naselja do 2.000 PE) [65]. Oblika oskrbe vključuje mesečne stroške oskrbe s pitno vodo, mesečne stroške odvajanja komunalne odpadne vode, mesečne stroške nižje postavke okoljske dajatve, ker se odpadna voda prečisti na ČN in mesečne stroške čiščenja odpadne vode na ČN;

B predstavlja najbolj okoljsko nezaželeno obliko oskrbe z javnimi službami zaradi neposrednih izpustov neprečiščene odpadne vode v okolje in s tem velikega točkovnega onesnaževanja. Prostorsko se ta oblika oskrbe pojavlja predvsem na robu strnjenih naselij, kjer je zgrajena javna kanalizacija, ki pa še ni povezana s sistemi, ki se zaključijo s ČN, in manjših naselij, kjer se je gradnja javne kanalizacije izkazala za neracionalno in ta ni bila primerno zaključena. Oblika oskrbe predstavlja priključenost na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje in vključuje mesečne stroške oskrbe s pitno vodo, mesečne stroške odvajanja komunalne odpadne vode in mesečne stroške višje postavke okoljske dajatve, ker se odpadne vode ne čistijo;

C1 predstavlja priključenost na javno vodovodno omrežje in individualno čiščenje odpadne vode na MČN. Prostorsko se ta oblika oskrbe pojavlja zunaj strnjenih naselij, kjer ni zgrajenega javnega kanalizacijskega sistema in ga zaradi neracionalnosti gradnje tudi ni pričakovati. Oblika oskrbe predstavlja individualno čiščenje odpadne vode enega gospodinjstva na MČN (v velikosti 4 PE – 6 PE) kot zamenjavo za pretočno greznico ali pa predstavlja povezovanje več gospodinjstev (zaselek) v skupno čiščenje odpadne vode na MČN (v velikosti 6 PE – 50 PE) [65]. Oblika oskrbe vključuje mesečne stroške oskrbe s pitno vodo, mesečne stroške nižje postavke okoljske dajatve in mesečne stroške čiščenja odpadne vode na MČN;

C2 predstavlja priključenost na javno vodovodno omrežje in individualno čiščenje odpadne vode v nepretočni greznici. Prostorsko je tudi ta oblika oskrbe opredeljena za območja, ki ne bodo imela možnosti priključitve na javno kanalizacijsko omrežje in kot zamenjava za pretočno greznico po koncu prehodnega obdobja. Vključuje mesečne stroške oskrbe s pitno vodo, mesečne stroške čiščenja odpadne vode v nepretočni greznici in mesečne stroške nižje postavke okoljske dajatve, ker se odpadna voda iz greznice prečisti na ČN;

D predstavlja priključenost na javno vodovodno omrežje in individualno čiščenje odpadne vode v pretočni greznici. Prostorsko predstavlja najbolj razširjeno obliko individualnega čiščenja odpadne vode na območjih, kjer javno kanalizacijsko omrežje ni zgrajeno. Operativni program odvajanja odpadne vode po koncu leta 2015 oz. za nekatera območja po koncu leta 2017 iz ekoloških razlogov ne dovoljuje več uporabe pretočnih greznic kot zadostne biološke obdelave odpadne vode [68]. Zaenkrat je čiščenje odpadne vode v pretočnih greznicah še dovoljeno, zato je tudi obravnavano med možnostmi oskrbe gospodinjstev. Vključuje mesečne stroške oskrbe s pitno vodo, mesečne stroške čiščenja odpadne vode v pretočni greznici in mesečne stroške višje postavke okoljske dajatve zaradi nižje stopnje čiščenja odpadne vode v pretočni greznici.

Mesečni stroški rabe vode za različne oblike oskrbe gospodinjstev z javnimi službami so v nadaljevanju za izbrane lokalne skupnosti predstavljeni v preglednicah po povodjih. Zaradi preglednosti je določen del podatkov predstavljen s stolpičnimi grafikoni. Obravnavane so vse lokalne skupnosti, za katere je bilo možno izračunati višino posameznih stroškov znotraj rabe vode. Pri izračunu povprečnih mesečnih stroškov rabe vode za različne oblike oskrbe je bila uporabljena mediana ali srednja vrednost, ker v primeru podatkov, ki po vrednosti bolj odstopajo od ostalih podatkov, slednji manj vplivajo na vrednost mediane oz. z mediano opredeljeno povprečno vrednost. Vsi izračunani mesečni stroški rabe vode vsebujejo DDV in predstavljajo dejansko obremenitev povprečnega slovenskega gospodinjstva v izbrani lokalni skupnosti.

8.1.1 Povodje Jadranskega morja

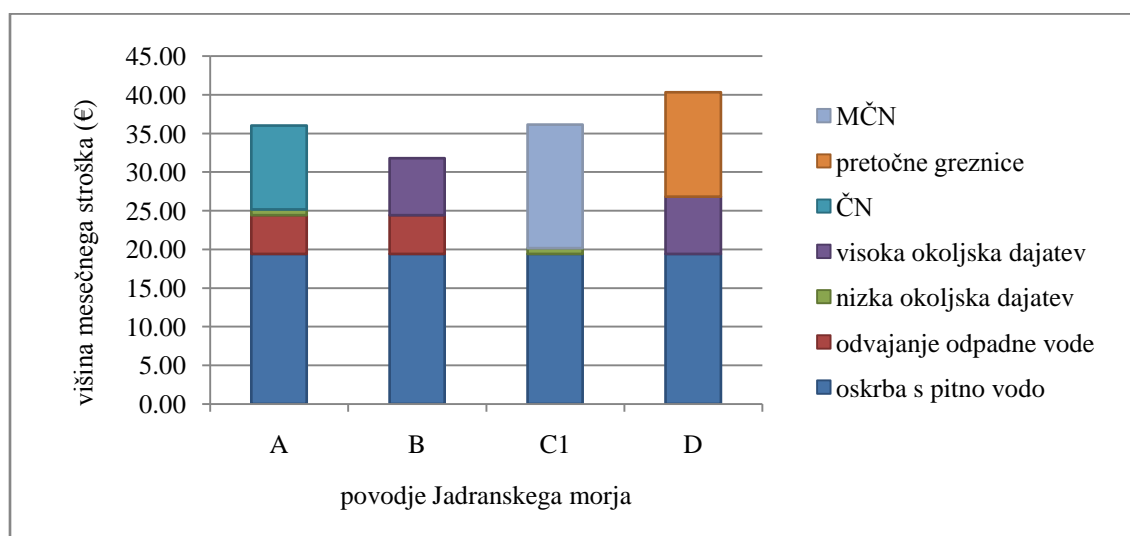
Mesečni stroški rabe vode za različne oblike oskrbe gospodinjstev z javnimi službami na povodju Jadranskega morja (preglednica 32) se med izbranimi lokalnimi skupnostmi močno razlikujejo. Po zbranih podatkih sta na povodju Jadranskega morja najbolj razširjeni obliki oskrbe A in D. V izbranih lokalnih skupnostih še ni bila evidentirana oblika oskrbe C2. Vsi prebivalci v občini Idrija, ki so priključeni na javno kanalizacijsko omrežje, so priključeni tudi na ČN, kar pomeni, da v občini Idrija nimajo oblike oskrbe B. V občini Pivka prevladujeta obliki oskrbe B in D. Oblika oskrbe C1 je med izbranimi občinami najbolj pogosta v občini Izola.

Preglednica 32: Mesečni stroški rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Jadranskega morja za različne oblike oskrbe z javnimi službami

Izbrane lokalne skupnosti	Mesečni strošek rabe vode v gospodinjstvu (€)				
	A	B	C1	C2	D
IDRIJA	40,01	35,15	33,39	371,48	37,51
PIVKA	33,02	30,73	38,51	358,21	43,16
IZOLA	53,50	46,13	35,92	509,33	40,62
AJDOVŠČINA	23,97	19,72	31,57	600,04	34,83
SEŽANA	36,04	32,95	43,01	200,55	40,12
povodje Jadranskega morja	36,04	32,95	35,92	371,48	40,12

V višini stroškov v vseh lokalnih skupnostih najbolj izstopajo mesečni stroški za nivo oskrbe s čiščenjem odpadne vode v nepretočnih greznicah (C2), ki jo lahko označimo kot najdražjo obliko oskrbe gospodinjstev z javnimi službami, še posebej v občini Izola in Ajdovščina. V občini Izola in Idrija so mesečni stroški rabe vode za obliki oskrbe A in B najvišji, za obliko oskrbe C1 so mesečni stroški najvišji v občini Sežana, za D pa v občini Pivka.

Povprečni deleži stroškov dejavnosti znotraj mesečnih stroškov rabe vode na povodju Jadranskega morja (slika 50) prikazujejo cilj obračunavanja nižje in višje postavke okoljske dajatve. Primerjava povprečnega mesečnega stroška za obliki oskrbe A, ki vsebuje nižjo postavko okoljske dajatve, in za B, ki vsebuje višjo postavko, pokaže majhno končno razliko med mesečnima stroškoma rabe vode, kljub temu da je nivo oskrbe za obliko A višji in okoljsko bolj sprejemljiv, ker vsebuje tudi čiščenje odpadne vode na ČN. Končna razlika izhaja ravno iz razlike med stroškom čiščenja odpadne vode na ČN in stroškom za višjo postavko okoljske dajatve. Podobno pokaže tudi primerjava med oblikama oskrbe C1 in D.

Slika 50: Deleži stroškov dejavnosti znotraj rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami na povodju Jadranskega morja

Primerjava mesečnega stroška za obliki oskrbe A in C1, ki vsebujeta nižjo postavko okoljske dajatve, pokaže enakovredno višino mesečnega stroška za rabo vode za okoljsko sprejemljivi obliki oskrbe z javnimi službami. Mesečni strošek odvajanja po javni kanalizaciji in čiščenja odpadne vode na ČN je primerljiv z mesečnim stroškom čiščenja odpadne vode na MČN. Če tej primerjavi dodamo še mesečni strošek oskrbe D, ki vsebuje višjo postavko okoljske dajatve, so mesečni stroški za rabo vode višji, čeprav so mesečni stroški čiščenja odpadne vode v pretočni greznici nižji od stroškov čiščenja na MČN, kar je tudi cilj obračunavanja okoljske dajatve.

8.1.2 Povodje Save

Mesečni stroški rabe vode za različne oblike oskrbe gospodinjstev z javnimi službami na povodju Save (preglednica 33) se med izbranimi lokalnimi skupnostmi močno razlikujejo. Po zbranih podatkih sta tudi na povodju Save najbolj razširjeni obliki oskrbe A in D. V izbranih lokalnih skupnostih še ni bila evidentirana oblika oskrbe C2. Vsi prebivalci v občini Ribnica, ki so priključeni na javno

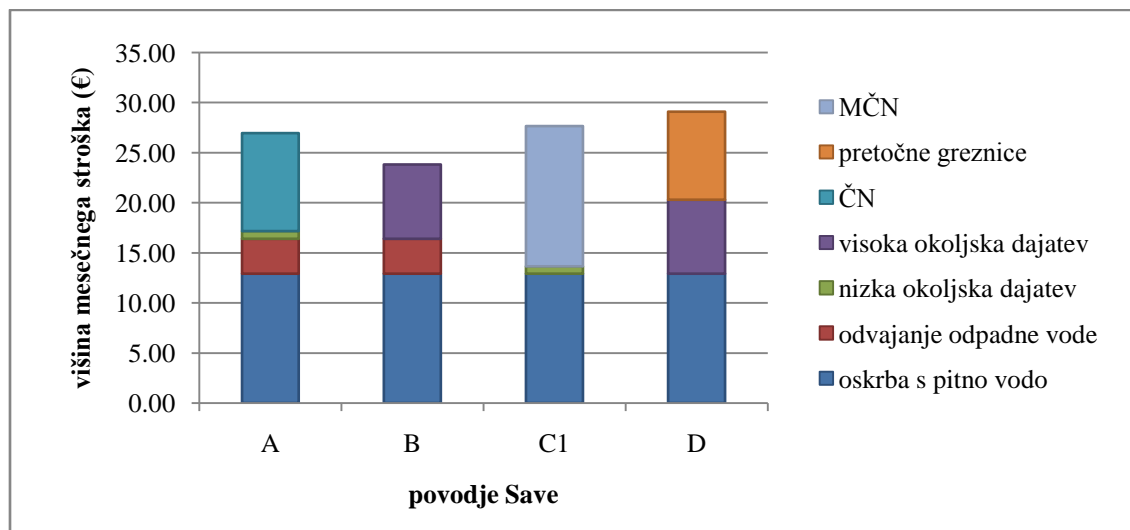
kanalizacijsko omrežje, so priključeni tudi na ČN, kar pomeni, da v občini Ribnica nimajo oblike oskrbe B. Prav tako je med izbranimi občinami oblika oskrbe C1 je najbolj pogosta v občini Ribnica. V občini Radeče ČN še ni zgrajena, kar pomeni, da oblika oskrbe A še ni možna.

Preglednica 33: Mesečni stroški rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Save za različne oblike oskrbe z javnimi službami

Izbrane lokalne skupnosti	Mesečni strošek rabe vode v gospodinjstvu (€)				
	A	B	C1	C2	D
RADOVLJICA	27,82	23,38	22,40	27,82	33,28
RADEČE	/	23,27	33,55	585,74	38,69
RIBNICA	24,47	24,24	22,15	215,99	28,46
KOMENDA	55,04	46,29	30,80	250,04	27,96
LAŠKO	43,16	31,31	30,60	257,53	29,66
KRŠKO	23,44	22,32	27,13	358,59	28,52
povodje Save	27,82	23,81	28,86	257,53	29,09

V višini stroškov v vseh lokalnih skupnostih ponovno najbolj izstopajo mesečni stroški za nivo oskrbe s čiščenjem odpadne vode v nepretočnih greznicah (C2), z izjemo občine Radovljica, ki jo lahko označimo kot najdražjo obliko oskrbe gospodinjstev z javnimi službami, še posebej v občini Radeče. V občini Komenda so mesečni stroški rabe vode za obliki oskrbe A in B tudi več kot 2–krat višji od ostalih obravnavanih občin, za obliki oskrbe C1 in D pa so mesečni stroški najvišji v občini Radeče.

Povprečni deleži stroškov dejavnosti znotraj mesečnih stroškov rabe vode na povodju Save (slika 51) za oblike oskrbe gospodinjstev A, C1 in D v večji meri ne izkazujejo cilja obračunavanja okoljske dajatve. Primerjava povprečnega mesečnega stroška za obliki oskrbe A, ki vsebuje nižjo postavko okoljske dajatve, in za B, ki vsebuje višjo postavko, pokaže večjo razliko med mesečnima stroškoma rabe vode, ki izhaja ravno iz razlike med stroškom čiščenja odpadne vode na ČN in stroškom za višjo postavko okoljske dajatve. Kljub temu da je nivo oskrbe za obliko A okoljsko bolj sprejemljiv, končna razlika ne spodbuja ekološkega ravnanja. Podobno pokaže tudi primerjava med oblikama oskrbe C1 in D, kjer oblika oskrbe D ne izkazuje bistveno višjih stroškov zaradi višje postavke okoljske dajatve.

Slika 51: Deleži stroškov dejavnosti znotraj rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami na povodju Save

Primerjava mesečnega stroška za obliki oskrbe A in C1, ki vsebujeta nižjo postavko okoljske dajatve, in mesečnega stroška oskrbe D, ki vsebuje višjo postavko okoljske dajatve, pokaže enakovredno višino mesečnega stroška za rabo vode (slika 51). Med navedenimi oblikami oskrbe je razlika v višini mesečnih stroškov majhna zaradi nižjih mesečnih stroškov za čiščenje odpadne vode v pretočni greznici in višjih mesečnih stroškov čiščenja odpadne vode na ČN in MČN. Na povodju Save z vzorcem izbranih lokalnih skupnosti torej ni stroškovne razlike med okoljsko sprejemljivima oblikama oskrbe in okoljsko manj primerno obliko, kar ni cilj obračunavanja višje in nižje postavke za okoljske dajatve.

8.1.3 Povodje Donave

Mesečni stroški rabe vode za različne oblike oskrbe gospodinjstev z javnimi službami na povodju Donave (preglednica 34) se med izbranimi lokalnimi skupnostmi manj razlikujejo kot na ostalih povodjih. Po zbranih podatkih sta tudi na povodju Donave najbolj razširjeni obliki oskrbe A in D. V izbranih lokalnih skupnostih še ni bila evidentirana oblika oskrbe C2. Skoraj vsi prebivalci v občini Odranci so priključeni na javno kanalizacijsko omrežje in tudi na ČN, kar pomeni, da je v občini prevladujoča oblika oskrbe A in nimajo oblike oskrbe B. Prav tako v občini Odranci nimajo oblike oskrbe C1. Podobno je v občini Črenšovci prevladujoča oblika oskrbe A.

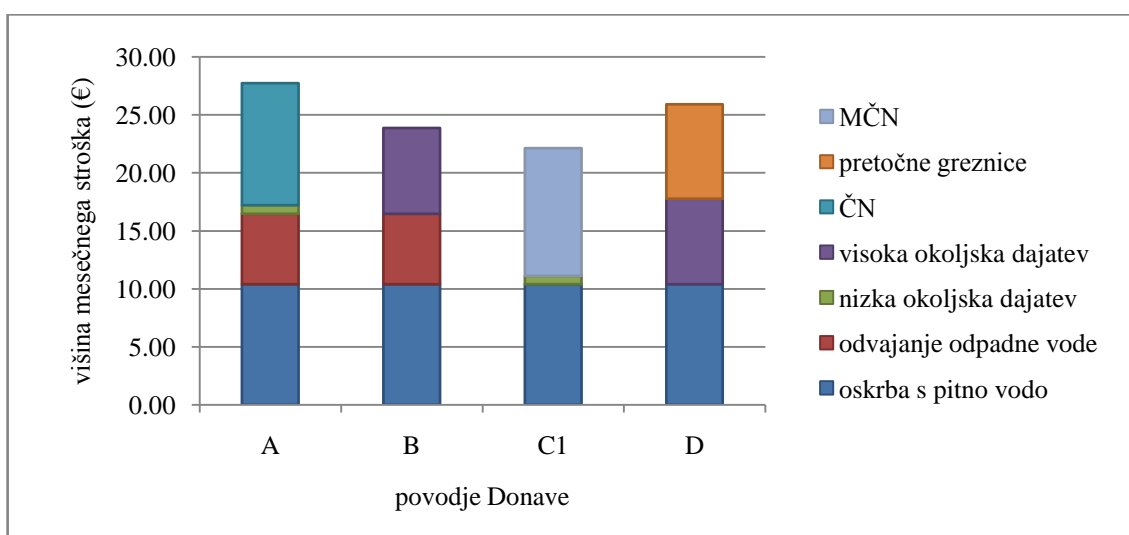
V vzorec lokalnih skupnosti je bila vključena tudi občina Odranci, čeprav mesečnih stroškov za individualno čiščenje odpadne vode ni bilo mogoče določiti. V občini Dravograd so mesečni stroški rabe vode za obliko oskrbe A najvišji, za obliki oskrbe B in D pa so mesečni stroški najvišji v občini Ljutomer. Mesečni stroški za obliki oskrbe C1 in C2 so najnižji v občini Puconci. V višini stroškov v

vseh lokalnih skupnostih ponovno najbolj izstopajo mesečni stroški za nivo oskrbe s čiščenjem odpadne vode v nepretočnih greznicah (C2), ki jo lahko označimo kot najdražjo obliko oskrbe gospodinjstev z javnimi službami tudi na povodju Donave.

Preglednica 34: Mesečni stroški rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih na povodju Donave za različne oblike oskrbe z javnimi službami

Izbrane lokalne skupnosti	Mesečni strošek rabe vode v gospodinjstvu (€)				
	A	B	C1	C2	D2
DRAVOGRAD	34,98	24,70	20,80	233,51	21,19
LJUTOMER	31,68	28,38	24,26	216,26	32,27
VIDEM	20,38	23,10	24,13	270,16	30,30
PUCONCI	23,61	20,28	15,68	182,52	21,73
ODRANCI	28,32	24,59	-	-	-
povodje Donave	28,32	24,59	22,46	224,88	26,02

Povprečni deleži stroškov dejavnosti znotraj mesečnih stroškov rabe vode na povodju Donave (slika 52) samo delno prikazujejo cilj obračunavanja nižje in višje postavke za okoljsko dajatev. Povprečni mesečni stroški prikazujejo najvišje mesečne stroške ravno za obliko oskrbe A, ki predstavlja okoljsko najbolj zaželeno obliko.

Slika 52: Deleži stroškov dejavnosti znotraj rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami na povodju Donave

Primerjava povprečnega mesečnega stroška za obliki oskrbe A, ki vsebuje nižjo postavko okoljske dajatve, in za B, ki vsebuje višjo postavko, pokaže veliko razliko med mesečnima stroškoma rabe

vode, ki izhajajo iz razlike med stroškom čiščenja odpadne vode na ČN in stroškom za višjo postavko okoljske dajatve. Primerjava povprečnega mesečnega stroška za obliko oskrbe A, ki vsebuje nižjo postavko okoljske dajatve, in za D, ki vsebuje višjo postavko, pokaže približno enake mesečne stroške rabe vode. Mesečna stroška sta enakovredna zaradi višjega stroška čiščenja odpadne vode na ČN kot v pretočni greznici. Kljub temu da je nivo oskrbe za obliko A okoljsko bolj sprejemljiv, končna razlika med stroški rabe vode ne spodbuja okoljske ozaveščenosti prebivalcev.

Primerjava mesečnega stroška za obliko oskrbe C1, ki vsebuje nižjo postavko okoljske dajatve in D, ki vsebuje višjo postavko okoljske dajatve, pokaže, da je višina mesečnega stroška za rabo vode z okoljsko bolj sprejemljivo obliko čiščenja odpadne vode na MČN, nižja (slika 52). Čeprav so mesečni stroški čiščenja odpadne vode v pretočni greznici nižji od stroškov čiščenja na MČN, so mesečni stroški za rabo vode višji zaradi višje postavke okoljske dajatve, kar je tudi cilj obračunavanja okoljske dajatve.

8.2 Analiza mesečnih stroškov rabe vode v izbranih lokalnih skupnostih za različne oblike oskrbe z javnimi službami

V nadaljevanju predstavljene analize mesečnih stroškov za rabo vode pri različnih oblikah oskrbe gospodinjstev z javnimi službami se nanašajo na analizo deležev mesečnih stroškov za različne oblike oskrbe glede na povprečni neto mesečni dohodek v izbranih lokalnih skupnostih in na primerjavo višine mesečnih stroškov z razdelitvijo lokalnih skupnosti na urbane in ruralne. Rezultati posamezne obravnave izračunanih podatkov so prikazani s stolpičnimi grafikoni.

8.2.1 Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva zaradi rabe vode glede na povprečni neto mesečni dohodek v izbranih lokalnih skupnostih

Mesečni stroški rabe vode za različne oblike oskrbe gospodinjstev z javnimi službami, ki so po povodjih predstavljeni v nadaljevanju, prikazujejo delež povprečnega neto mesečnega dohodka za vsako izbrano lokalno skupnost. Delež neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi stroškov rabe vode, je izražen v odstotkih (%) in predstavlja del kupne moči povprečnega gospodinjstva v izbrani lokalni skupnosti in povprečno kupno moč gospodinjstev na opredeljenih povodjih.

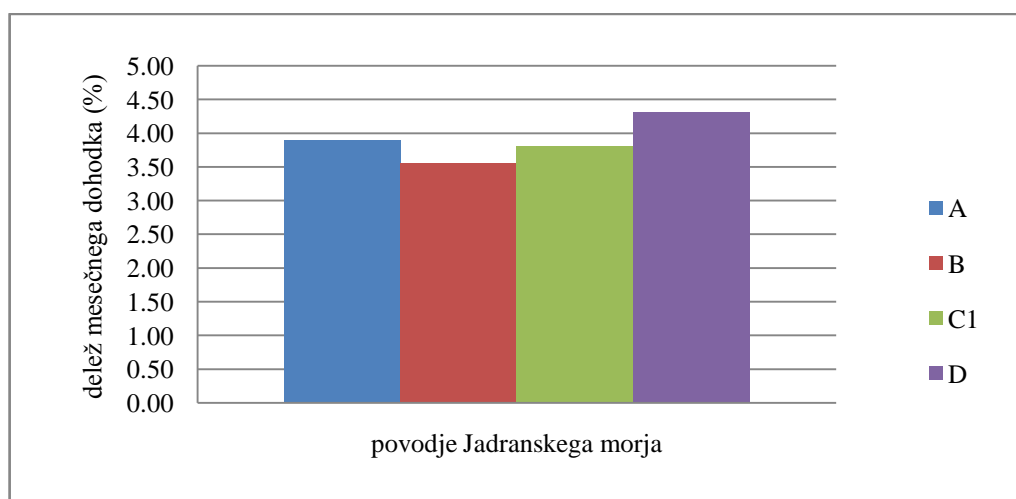
Cene komunalnih storitev so se zbirale konec leta 2012 in v začetku leta 2013 in predstavljajo stanje cen ob koncu leta 2012, zato so uporabljeni neto mesečni dohodki v izbranih lokalnih skupnostih za drugo polovico leta 2012 (junij 2012 – november 2012). V računu povprečne vrednosti neto dohodkov za drugo polovico leta 2012 je bila sicer uporabljena mediana, ki pa je v tem primeru računa enaka aritmetični sredini.

Na **povodju Jadranskega morja** so deleži povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami (preglednica 35), najvišji v občini Izola, čeprav so v občini Izola povprečni neto mesečni dohodki med najvišjimi za izbrane lokalne skupnosti na povodju. Prav tako so deleži visoki za gospodinjstva z individualnim čiščenjem odpadne vode v MČN (C1) in v pretočnih greznicah (D) v občini Sežana in občini Pivka, kjer je mesečni neto dohodek med najnižjimi na povodju.

Preglednica 35: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Jadranskega morja

Izbrane lokalne skupnosti	Mesečni strošek rabe vode v gospodinjstvu (%)				
	A	B	C1	C2	D
IDRIJA	4,21	3,70	3,52	39,12	3,95
PIVKA	3,66	3,40	4,27	39,67	4,78
IZOLA	5,66	4,88	3,80	53,92	4,30
AJDOVŠČINA	2,58	2,12	3,40	64,62	3,75
SEŽANA	3,89	3,55	4,64	21,63	4,33
povodje Jadranskega morja	3,89	3,55	3,80	39,67	4,30

Povprečni deleži mesečnih dohodkov na povodju Jadranskega morja, ki se porabijo zaradi rabe vode, se za obravnavane oblike oskrbe z javnimi službami gibljejo okrog 4 % (slika 53). Zaradi visokih stroškov čiščenja odpadne vode v nepretočnih greznicah mesečni stroški rabe vode za obliko oskrbe označeno s C2 niso grafično prikazani in dosegajo skoraj 65 % povprečnega neto mesečnega dohodka v občini Ajdovščina ter skoraj 54 % v občini Izola!

Slika 53: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Jadranskega morja

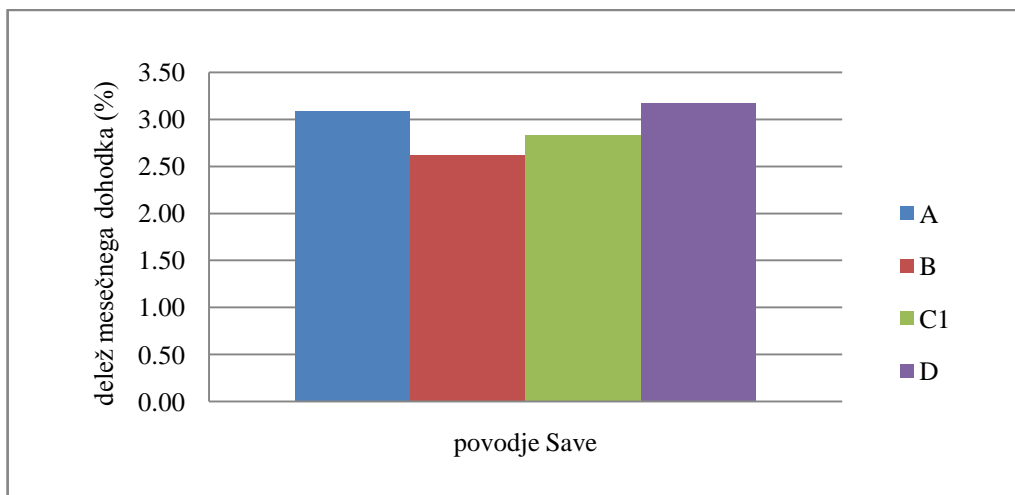
Delež porabljenih mesečnih dohodkov je navišji za obliko oskrbe D s čiščenjem odpadne vode v pretočni greznici. Okoljsko bolj sprejemljivi obliki oskrbe A in C1 izkazujeta nižja in med seboj primerljiva deleža porabljenih mesečnih dohodkov. Tudi okoljsko najbolj nezaželena oblika oskrbe B ne izkazuje bistveno nižjega deleža porabljenih mesečnih dohodkov.

Na **povodju Save** so najvišji deleži povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami (preglednica 36), porazdeljeni med izbrane lokalne skupnosti. Občina Komenda, kjer so mesečni neto osebni dohodki med izbranimi lokalnimi skupnostmi med najvišjimi, izstopa po najvišjih deležih za obliki oskrbe A in B. Stanje povprečnih deležev mesečnih dohodkov na povodju Save je zelo podobno stanju povodja Jadranskega morja z razliko, da so povprečni deleži za približno odstotek nižji.

Preglednica 36: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Save

Izbrane lokalne skupnosti	Mesečni strošek rabe vode v gospodinjstvu (%)				
	A	B	C1	C2	D
RADOVLJICA	3,09	2,59	2,49	3,09	3,69
RADEČE	-	2,59	3,73	65,21	4,31
RIBNICA	2,67	2,64	2,41	23,52	3,10
KOMENDA	5,46	4,59	3,06	24,81	2,77
LAŠKO	4,71	3,42	3,34	28,14	3,24
KRŠKO	2,25	2,14	2,60	34,40	2,74
povodje Save	3,09	2,62	2,83	26,47	3,17

Povprečni deleži mesečnih dohodkov na povodju Save, ki se porabijo zaradi rabe vode, se za najpogostejše oblike oskrbe gibljejo okrog 3 % (slika 54). Zaradi visokih stroškov čiščenja odpadne vode v nepretočnih greznicah deleži mesečnih stroškov rabe vode niso grafično prikazani in presegajo 65 % povprečnega neto mesečnega dohodka v občini Radeče, kjer so povprečni mesečni neto dohodki najnižji med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju Save.

Slika 54: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Save

Delež porabljenih mesečnih dohodkov je v povprečju najvišji za obliko oskrbe D s čiščenjem odpadne vode v pretočni greznici. Okoljsko bolj sprejemljivi obliki oskrbe A in C3 izkazujeta nekoliko nižja in med seboj primerljiva deleža porabljenih mesečnih dohodkov. Okoljsko najbolj nezaželen oblika oskrbe B tudi izkazuje nižji delež porabljenih mesečnih dohodkov.

Na **povodju Donave** so najvišji deleži povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode za različne oblike oskrbe z javnimi službami (preglednica 37) prav tako porazdeljeni med izbrane lokalne skupnosti.

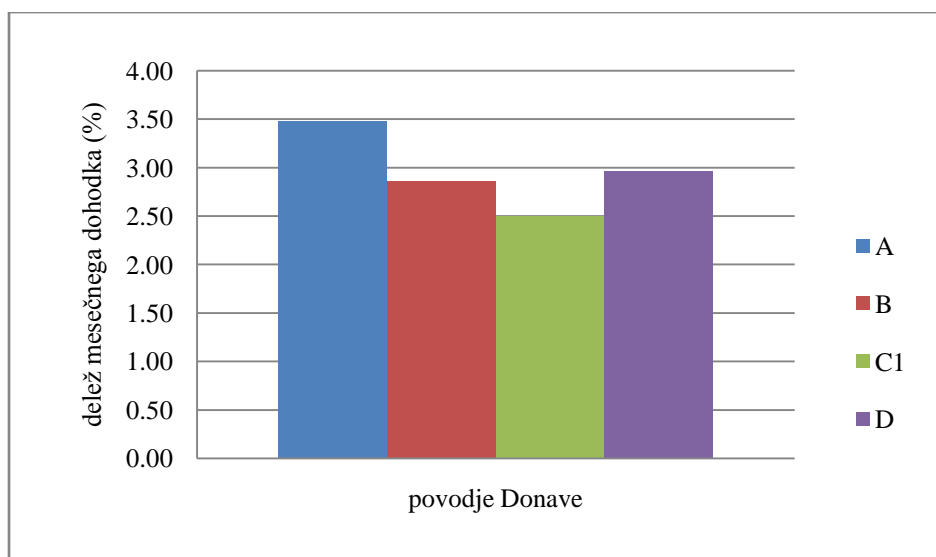
Preglednica 37: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Donave

Izbrane lokalne skupnosti	Mesečni strošek rabe vode v gospodinjstvu (%)				
	A	B	C1	C2	D
DRAVOGRAD	3,94	2,78	2,34	26,27	2,38
LJUTOMER	3,49	3,12	2,67	23,80	3,55
VIDEM	2,52	2,86	2,98	33,40	3,75
PUCONCI	2,46	2,12	1,64	19,05	2,27
ODRANCI	3,75	3,26	-	-	-
povodje Donave	3,49	2,86	2,50	25,03	2,97

V občini Puconci, kjer so mesečni neto osebni dohodki med izbranimi lokalnimi skupnostmi na povodju najvišji, so deleži za vse oblike oskrbe najnižji. Zaradi visokih stroškov čiščenja odpadne vode v nepretočnih greznicah deleži mesečnih stroškov rabe vode niso grafično prikazani in presegajo

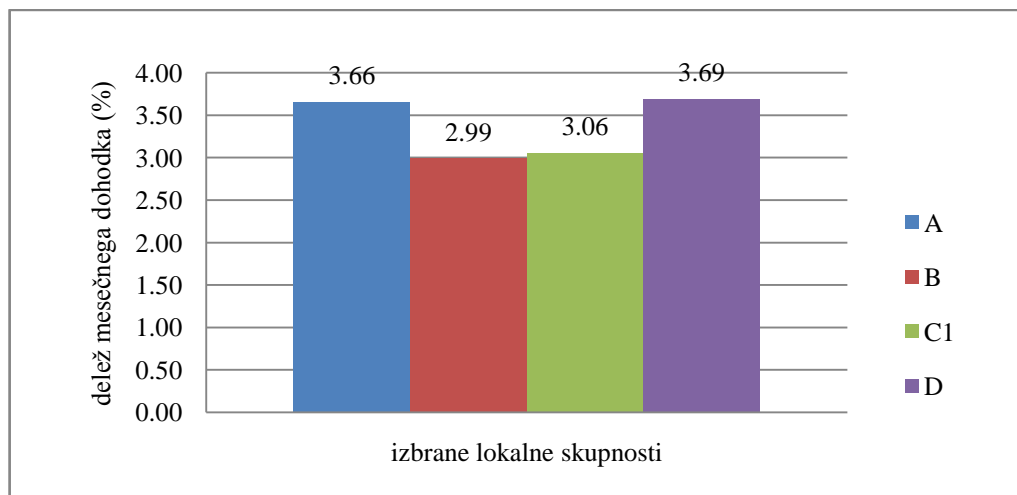
33 % povprečnega neto mesečnega dohodka v občini Videm, kjer so povprečni mesečni neto dohodki med najnižjimi na povodju Donave. Prav tako so v občini Videm deleži najvišji za gospodinjstva z individualnim čiščenjem odpadne vode v MČN in v pretočnih greznicah.

Povprečni deleži mesečnih dohodkov na povodju Donave, ki se porabijo zaradi rabe vode, se za najpogostejše oblike oskrbe gibljejo okrog 3 % (slika 55). Okoljsko bolj sprejemljivi obliki oskrbe A in C1 izkazujeta zelo različna deleža porabljenih mesečnih dohodkov, saj na povodju Donave oblika oskrbe A izkazuje najvišji delež, oblika oskrbe C1 pa najnižjega, razlika med deležema porabljenih mesečnih dohodkov pa znaša 1 %. Na povodju Donave primerljiva deleža mesečnih dohodkov izkazujeta tudi okoljsko nezaželeni in pogosti obliki oskrbe B in D. Deleža slednjih dveh oblik oskrbe sta za več kot 0,5 % nižja od deleža okoljsko najbolj primerne oblike oskrbe A. Prikazani deleži porabljenih mesečnih dohodkov zaradi različnih oblik rabe vode ne spodbujajo okoljskega ravnanja.

Slika 55: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode na povodju Donave

Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode v **vseh izbranih lokalnih skupnostih** (slika 56), ki so bile predhodno predstavljene po povodjih, prikazuje primerljivost v višini stroškov okoljsko bolj zaželenih in manj zaželenih oblik oskrbe gospodinjstev z javnimi službami. Prikazani deleži neto mesečnih dohodkov, ki se porabijo zaradi rabe vode, v povprečju ne predstavljajo visoke finančne obremenitve povprečnega gospodinjstva in tudi okoljsko bolj primerne oblike oskrbe s čiščenjem odpadne vode ne predstavljajo visoke dodatne obremenitve.

Slika 56: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode v vseh izbranih lokalnih skupnostih

Povprečni deleži mesečnih dohodkov v vseh izbranih lokalnih skupnostih, ki se porabijo zaradi rabe vode, se za obliki oskrbe A, ki je okoljsko bolj sprejemljiva, in D, ki je okoljsko nezaželen, bistveno ne razlikujeta. Enako velja za primerjavo med deležema mesečnih dohodkov, ki se porabijo za obliki oskrbe C1, ki je okoljsko bolj sprejemljiva, in B, ki je okoljsko najbolj nezaželen.

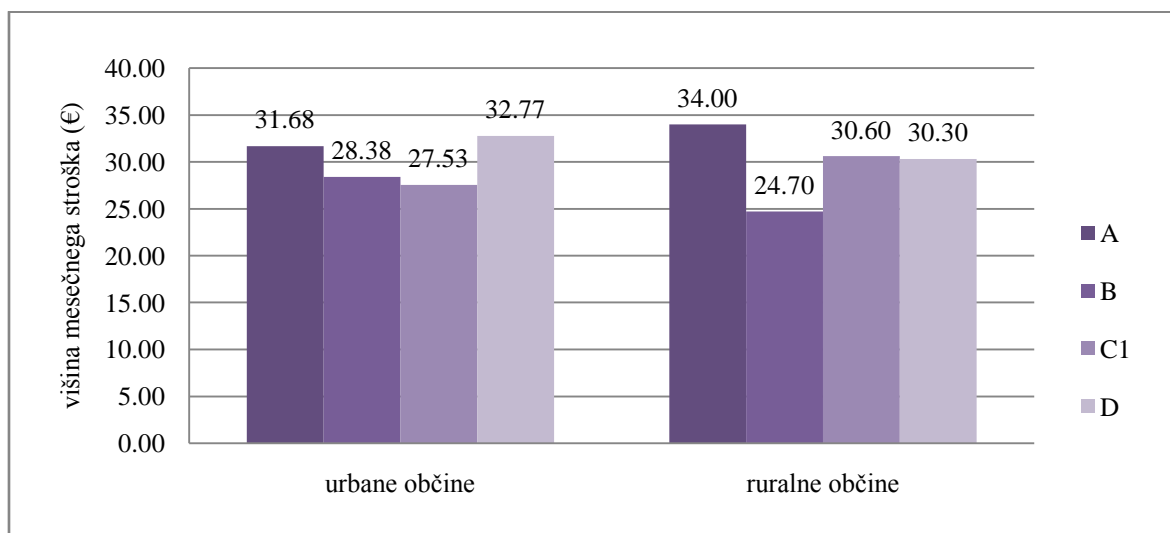
Med povprečnimi deleži mesečnih dohodkov v vseh izbranih lokalnih skupnostih, ki se porabijo zaradi rabe vode (slika 56), zaradi preglednosti ni prikazan povprečni delež mesečnih dohodkov za obliko oskrbe C2, ki predstavlja priključenost na javno vodovodno omrežje in individualno čiščenje odpadne vode v nepretočni greznici. Povprečni delež porabljenih mesečnih dohodkov za rabo vode za obliko oskrbe C2 znaša 28,14 % in v nasprotju z ostalimi oblikami oskrbe predstavlja visoko finančno obremenitev povprečnega gospodinjstva.

8.2.2 Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva zaradi rabe vode v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih

Mesečna obremenitev povprečnega gospodinjstva zaradi rabe vode glede na razdelitev izbranih lokalnih skupnosti na urbane in ruralne je predstavljena v dveh delih. Prvi obsega prikaz višine povprečnih mesečnih stroškov zaradi različnih oblik oskrbe, drugi del pa obsega prikaz deležev neto mesečnih dohodkov, ki se porabijo zaradi rabe vode za različne oblike oskrbe. Poskušal se je povezati in opredeliti vpliv naravnih oz. poselitvenih pogojev za izvajanje javne službe s predstavljenimi oblikami oskrbe gospodinjstev z javnimi službami in pri tem opazovati višino mesečnih stroškov rabe vode. Rezultati posamezne obravnavave izračunanih podatkov so prikazani s stolpičnimi grafikoni.

Za urbane lokalne skupnosti je predpostavljeno, da sta zaradi značilnih višjih gostot poselitve najbolj razširjeni obliki oskrbe A in B. V ruralnih lokalnih skupnostih pa je trenutno najbolj razširjena oblika oskrbe D in ponekod B. Opreativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode zahteva do konca leta 2017 ustrezne ureditve [68], ki pa so za redko poseljene ruralne občine omejene predvsem na obliki oskrbe C1 in C2. Zaradi zahtev operativnega programa tudi oblika oskrbe B po letu 2017 ne bo več dovoljena, kar pomeni dograditev kanalizacijskih sistemov in priključitev na ČN, torej spremembo v obliko oskrbe A.

Primerjava povprečnih mesečnih stroškov gospodinjstva zaradi rabe vode in različnih oblik oskrbe (slika 57) pokaže nekoliko večjo okoljsko ozaveščenost urbanih lokalnih skupnosti. Povprečni mesečni stroški zaradi okoljsko zaželenih oblik oskrbe A in C1 so v urbanih občinah nižji kot v ruralnih, medtem ko je slika za okoljsko nezaželeni obliki oskrbe B in D ravno nasprotna in obliki oskrbe izkazujeta nižje povprečne mesečne stroške v ruralnih občinah.

Slika 57: Povprečni mesečni stroški rabe vode v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih

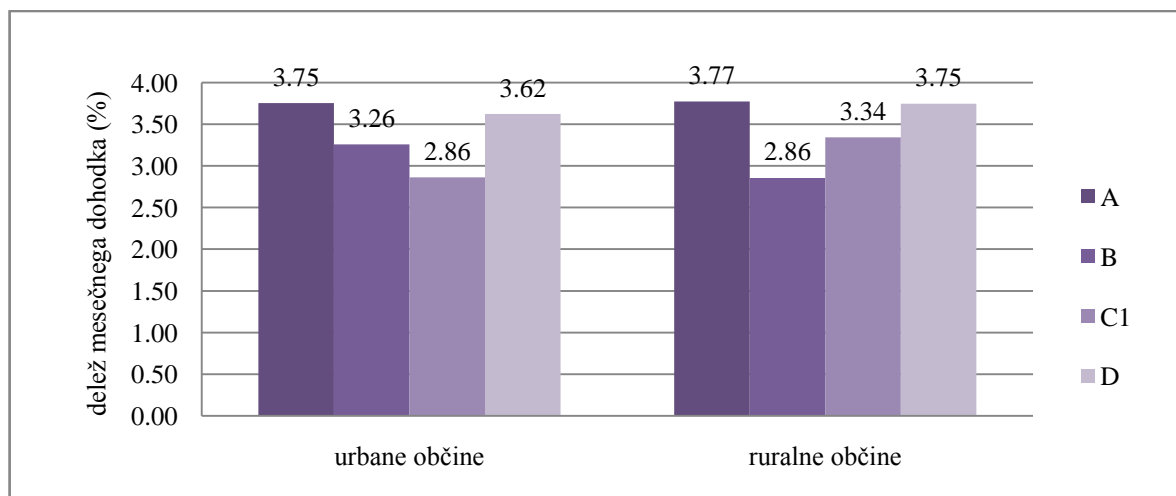
V urbanih lokalnih skupnostih tudi ni velike razlike v povprečnih mesečnih stroških med obliko oskrbe A, ki vsebuje čiščenje odpadne vode in B, ki čiščenja odpadne vode ne vsebuje. Najvišje povprečne mesečne stroške v urbanih občinah izkazuje oblika oskrbe D s čiščenjem odpadne vode v pretočnih greznicah, najnižje povprečne mesečne stroške pa izkazuje oblika oskrbe C1 s čiščenjem odpadne vode na MČN, ki so nižji tudi od oblike oskrbe B. V urbanih občinah prehod na ustrezne in okoljsko sprejemljive oblike oskrbe ne pomeni bistveno višjih mesečnih stroškov za gospodinjstva.

V ruralnih lokalnih skupnostih najnižje povprečne mesečne stroške izkazujeta ravno neustrezni obliki oskrbe B in D, ki v naslednjih letih ne bosta več dovoljeni. Najvišje povprečne mesečne stroške v

ruralnih občin predstavlja oblika oskrbe A in primerjava z mesečnimi stroški za obliko oskrbe B pokaže, da je razlika v mesečnih stroških največja med opravljenimi podobnimi primerjavami. Kar pomeni, da v ruralnih občinah prehod na ustrezno obliko oskrbe A izkazuje bistveno višje stroške. Podobno tudi pri prehodu na obliko oskrbe C1, čeprav so mesečni stroški primerljivi z obliko oskrbe D, vendar je potrebno pri tem upoštevati še investicijo gospodinjstva v izgradnjo MČN.

Med povprečnimi mesečnimi stroški rabe vode v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih (slika 57) zaradi preglednosti ni prikazan povprečni mesečni strošek za obliko oskrbe C2, ki predstavlja priključenost na javno vodovodno omrežje in individualno čiščenje odpadne vode v nepretočni greznici. Povprečni mesečni stroški rabe vode za obliko oskrbe C2 so najvišji stroški za rabo vode in znašajo v urbanih občinah 233,15 €, v ruralnih občinah pa so ti stroški še višji in znašajo 270,16 €.

Drugi del analize mesečne obremenitve povprečnega gospodinjstva obsega prikaz deležev neto mesečnih dohodkov, ki se porabijo zaradi rabe vode za različne oblike oskrbe v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih (slika 58).

Slika 58: Delež povprečnega neto mesečnega dohodka, ki se porabi zaradi rabe vode v urbanih in ruralnih lokalnih skupnostih

Primerjava mesečnih stroškov rabe vode in mesečnih neto dohodkov pokaže enako usmerjenost urbanih in ruralnih občin za obliki oskrbe gospodinjstev A in D, saj so deleži približno enaki. Ruralne občine ponovno izkazujejo veliko razliko med deležema mesečnega dohodka za obliki oskrbe A in B, pri urbanih občinah pa je ta razlika nekoliko manjša. Primerjava deležev povprečnega neto mesečnega dohodka za obliki oskrbe B in C1 v urbanih in ruralnih občinah prikazuje ravno nasprotno vrednosti.

Med povprečnimi deleži neto mesečnih dohodkov, ki se porabijo zaradi rabe vode (slika 58), zaradi preglednosti ni prikazan povprečni delež mesečnih dohodkov za obliko oskrbe C2. Povprečni delež porabljenih neto mesečnih dohodkov za obliko oskrbe C2 znaša v urbanih občinah 24,3 % in v ruralnih občinah 33,4 %. V obeh primerih lokalnih skupnosti predstavlja visoko finančno obremenitev povprečnega gospodinjstva.

Ponovno deleži povprečnih mesečnih neto dohodkov pokažejo nekoliko večjo okoljsko ozaveščenost urbanih lokalnih skupnosti, kjer so tudi gospodinjstva, ki čistijo odpadno vodo na čistilnih napravah v povprečju nekoliko manj finančno obremenjena kot gospodinjstva v ruralnih občinah, kjer je gradnja MČN bolj zaželena kot urejanje javnega kanalizacijskega sistema.

9 VREDNOTENJE REZULTATOV IN ZAKLJUČEK

V diplomskem delu so pod pojmom raba vode obravnavani komunalni proizvodi in storitve obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Zagotavljanje omenjenih javnih služb ureja okoljska zakonodaja, ki jo v zadnjem obdobju zaznamujejo številni programsko – zakonodajni projekti ter usklajevanje obstoječih predpisov z zahtevami evropskih okoljskih direktiv. Ekonomske usmeritve evropskih direktiv spodbujajo države članice k sistemu zaračunavanja komunalnih storitev, v okviru katerega okoljske stroške plačajo povzročitelji onesnaževanja in k cenovni politiki, ki zagotavlja polno pokrivanje stroškov izvajanja javnih služb. Načelo povračila stroškov storitev za rabo vode po Vodni direktivi upošteva delitev stroškov rabe vode na: stroške vode kot naravnega vira, ki vključujejo plačilo za vodno pravico in vodno povračilo, okoljske stroške oz. okoljsko dajatev zaradi odvajanja odpadne vode in finančne stroške, ki predstavljajo stroške tekočega poslovanja, investicij in vzdrževanja infrastrukture.

V nasprotju s temi načeli je za komunalno področje v Sloveniji značilna dolgoletna administrativno vodena in omejevalna politika cen komunalnih storitev. Država z zakonodajo nadzira rast in oblikovanje cen komunalnih storitev in s tem vpliva tudi na kakovost izvajanja javnih služb. Razlogi nadzora cen so različni in izhajajo iz položaja naravnega monopola, ki je značilen za obravnavani infrastrukturni dejavnosti [64]. Na rast cen v preteklem obdobju je vplivala predvsem uvedba okoljskih dajatev, med katerimi se v strukturo stroškov rabe vode vključujeta vodno povračilo in okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode in nov sistem oblikovanja cen komunalnih storitev obravnavanih javnih služb po Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja [14], ki je vzpostavil način oblikovanja cen na podlagi obsega upravičenih stroškov in možnost doseganja lastne cene storitev. Pri tem pomemben del predstavlja obračunavanje postavke omrežnine za komunalno infrastrukturo, ki pomeni zbiranje sredstev amortizacije oz. zagotavljanje sredstev za njeno enostavno reprodukcijo.

Nov sistem oblikovanja cen komunalnih storitev se v večini izbranih lokalnih skupnosti uporablja samo za obračunavanje dejavnosti oskrbe s pitno vodo, medtem ko se pri dejavnosti odvajanja in čiščenja odpadne vode ne uporablja niti v polovici izbranih lokalnih skupnosti. Prav tako iz obravnavanih cenikov za individualno čiščenje odpadne vode v vseh izbranih lokalnih skupnostih ni bilo mogoče ugotoviti ali je cena storitev oblikovana po Pravilniku o metodologiji. Zaradi razlik v obračunu komunalnih storitev neposredna primerjava cen ni mogoča, zato je bilo potrebno za analize cene preračunati v obliko stroškov za povprečno (reprezentativno) gospodinjstvo. Pri tem pa je potrebno opozoriti, da se stroški rabe vode lahko primerjajo samo med primerljivimi občinami.

Na podlagi zbranih cen komunalnih storitev se je torej za povprečno gospodinjstvo izračunala višina posameznih stroškov rabe vode in višina mesečnih stroškov zaradi različnih oblik oskrbe z javnimi službami. Kljub izbrani velikosti vzorca 20 lokalnih skupnosti, se je pri določenih analizah pojavil problem premajhnega vzorca zaradi manjkajočih podatkov. Izbor lokalnih skupnosti in analize stroškov rabe vode so upoštevale obravnavo po povodjih kot to narekuje Vodna direktiva. Rezultati opravljenih analiz bi izkazovali višje vrednosti in večja odstopanja, če bi bila za izračun povprečnih vrednosti uporabljena aritmetična sredina. Predvsem pa bi bili rezultati lahko tudi drugačni, če bi bile v vzorec vključene druge lokalne skupnosti z drugimi izvajalci javnih služb. Predvsem pa bi bil potreben večji vzorec lokalnih skupnosti, ki zagotavljajo izvajanje javnih služb v obliki režijskih obratov.

Cilj diplomske naloge je bil analizirati višino in strukturo stroškov rabe vode za povprečno slovensko gospodinjstvo, hkrati pa tudi poiskati in opredeliti razloge za razlike v stroških rabe vode. Kot razlogi za razlike v stroških rabe vode so bili upoštevani:

- naravni pogoji za izvajanje javne službe,
- poselitveni oz. demografski pogoji,
- organiziranost izvajalcev javnih služb in njihova produktivnost in
- zahtevani nivo oskrbe z javnimi službami.

Analize mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo so pokazale, da so stroški oskrbe s pitno vodo v povprečju najvišji za gospodinjstva na povodju Jadranskega morja, saj je zaradi pomanjkanja primernih vodnih virov močno otežena oskrba s pitno vodo. Višje stroške oskrbe s pitno vodo izkazujejo izvajalci javnih služb, ki so organizirani kot javna podjetja, saj gre za večja podjetja, ki običajno izkazujejo višje stroške tekočega poslovanja. Mesečni stroški oskrbe s pitno vodo so v povprečju višji v izbranih ruralnih lokalnih skupnostih zaradi večjega vpliva razpršene poselitve, enako pa velja tudi za višino omrežnine za oskrbo s pitno vodo, saj so potrebne večje dolžine vodovodnega omrežja. V lokalnih skupnostih, kjer se oskrba s pitno vodo obračunava po Pravilniku o metodologiji, so stroški nekoliko višji zaradi dodatnih postavk omrežnine in števnine.

Opravljenе regresijske analize za celoten vzorec lokalnih skupnosti odvisnosti višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo od izbranih parametrov so pokazale majhno povezanost samo s številom oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega omrežja. Regresijske analize, ki so v vzorcu vsebovale lokalne skupnosti, ki imajo ceno za oskrbo s pitno vodo oblikovano po Pravilniku o metodologiji, so pokazale povezanost višine mesečnega stroška oskrbe s pitno vodo s številom oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega omrežja in višino mesečnega stroška omrežnine za

javno vodovodno omrežje z dolžino omrežja. Več kot je oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovoda, višji so mesečni stroški oskrbe s pitno vodo za gospodinjstva zaradi visokih vodnih izgub in višjih proizvodnih stroškov izvajanja javne službe. Večje dolžine vodovodnega omrežja pomenijo višje mesečne stroške omrežnine, ker se z večjimi dolžinami omrežja povečujejo tudi stroški za vzdrževanje in letni amortizacijski zneski za omrežje.

Analiza mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode je pokazala, da so mesečni stroški odvajanja v povprečju veliko nižji od mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo in ne izkazujejo odvisnosti od naravnih in poselitvenih pogojev. Mesečni stroški za odvajanje odpadne vode so nekajkrat višji, če je cena za storitev odvajanja oblikovana po Pravilniku o metodologiji v primerjavi z enotno oblikovano ceno zaradi dodatne postavke omrežnine, kar nakazuje na nepravilno obračunavanje sredstev za amortizacijo omrežij v starem načinu oblikovanja cen storitev. Opravljene regresijske analize na vzorcu lokalnih skupnosti, v katerih se storitve odvajanja odpadne vode obračunavajo po Pravilniku o metodologiji, so pokazale manjšo odvisnost višine mesečnega stroška odvajanja odpadne vode z letno količino odvedene odpadne vode. Nepričakovano veliko povezanost med parametri je pokazala regresijska analiza med višino mesečnega stroška odvajanja odpadne vode in višino mesečnega stroška omrežnine za odvajanje odpadne vode z gostoto odjema na javnem kanalizacijskem omrežju. Višje gostote odjema izkazujejo višje mesečne stroške omrežnine in višje mesečne stroške odvajanja odpadne vode za gospodinjstva, kar izkazuje ravno nasprotno od pričakovane odvisnosti, zato gostota odjema na kanalizacijskem omrežju ne vpliva na višino mesečnih stroškov odvajanja odpadne vode.

Mesečni stroški za različne oblike čiščenja odpadne vode so v povprečju najvišji na povodju Jadranskega morja. V visokih mesečnih stroških čiščenja odpadne vode izstopa oblika čiščenja v nepretočnih greznicah, ki izkazuje tudi do več kot 30–krat višje mesečne stroške od ostalih možnosti čiščenja odpadne vode. Mesečni stroški čiščenja odpadne vode na ČN niso odvisni od naravnih in demografskih pogojev in so višji v lokalnih skupnostih, kjer je cena čiščenja odpadne vode oblikovana po Pravilniku o metodologiji zaradi dodatne postavke omrežnine. Mesečni stroški čiščenja odpadne vode v pretočnih greznicah prav tako niso odvisni od poselitvenih pogojev.

V nadaljevanju diplomske naloge je bil analiziran vpliv zahtevanih oz. prostorsko pogojenih nivojev oskrbe z javnimi službami na višino mesečnih stroškov rabe vode in vpliv obračunavanja različnih postavk okoljskih dajatev. Mesečni stroški rabe vode so v povprečju za vse izbrane lokalne skupnosti najvišji za obliko oskrbe D, ki vključuje oskrbo s pitno vodo in čiščenje odpadne vode v pretočni greznici in so primerljivi z obliko oskrbe A, ki vključuje priključenost na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje s ČN, in obliko oskrbe C1 z individualnim čiščenjem odpadne vode na MČN. Razlika med omenjenimi oblikami oskrbe je v višini postavke za okoljsko dajatev, ki je višja za obliko

oskrbe D in s tem prispeva k višjim skupnim mesečnim stroškom rabe vode. Kljub obračunani višji postavki okoljske dajatve za obliko oskrbe B, ki ne vsebuje čiščenja odpadne vode in je zato okoljsko nezaželena, v primerjavi z oblikami oskrbe, ki vsebujejo čiščenje odpadne vode, izkazuje bistveno nižje mesečne stroške rabe vode, ki ne spodbujajo boljšega okoljskega ravnanja prebivalcev in samo delno izkazujejo namen obračunavanja okoljskih dajatev.

Mesečni stroški rabe vode zaradi različnih oblik oskrbe z javnimi službami so bili obravnavani tudi glede na povprečni mesečni neto dohodek v izbranih lokalnih skupnostih. Pri tem je bilo ocenjeno, da povprečni mesečni stroški rabe vode predstavljajo 3 % delež mesečnega neto dohodka in s tem ne predstavljajo visoke finančne obremenitve povprečnega gospodinjstva. Prav tako tudi okolju prijaznejše oblike oskrbe s čiščenjem odpadne vode ne predstavljajo visoke dodatne finančne obremenitve, z izjemo čiščenja odpadne vode v nepretočnih greznicah. Slednji predstavljajo visoko finančno obremenitev povprečnega gospodinjstva, saj v povprečju predstavljajo okrog 30 % mesečnega neto dohodka, za izbrani občini Radeče in Ajdovščina pa dosegajo kar okrog 65 % mesečnega neto dohodka.

V urbanih lokalnih skupnostih je sta najbolj razširjeni obliki oskrbe A in B, v ruralnih pa je trenutno najbolj razširjena oblika oskrbe D in ponekod B. V mesečnih stroških rabe vode zaradi različnih oblik oskrbe z javnimi službami urbane občine izkazujejo manjšo razliko v stroških za oblike oskrbe, ki vsebujejo čiščenje odpadne vode v primerjavi z okoljsko manj zaželenimi oblikami oskrbe. Podobno velja tudi za urbane občine v deležih mesečnega neto dohodka, ki se porabi zaradi različnih oblik oskrbe. V izvedenih analizah so se urbane lokalne skupnosti izkazale kot bolj odzivne za zahteve evropskih okoljskih direktiv in v primerjavah povprečnih mesečnih stroškov rabe vode s čiščenjem odpadne vode na MČN so urbane občine tudi nekoliko bolj solidarne do gospodinjstev, ki ne bodo imela možnosti priključitve na javno kanalizacijsko omrežje s ČN, medtem ko so v ruralnih občinah še vedno obstoječe pretočne greznice najbolj optimalna rešitev z vidika mesečnih stroškov rabe vode. Kar pomeni, da v urbanih občinah prehod na ustrezne in okoljsko bolj sprejemljive oblike oskrbe ne bo pomenil bistveno višjih mesečnih stroškov za gospodinjstva, medtem ko prehod na ustrezne oblike oskrbe v ruralnih občinah izkazuje bistveno višje mesečne stroške.

Prostorske, naravne in poselitvene danosti slovenskega prostora, različni tehnično – tehnološki ter raznovrstni načini izvajanja obravnavanih dejavnosti, ki so značilno lokalno določeni in organiziranost izvajanja javnih služb pomembno vplivajo na višino lastne cene posamezne storitve in so bili v diplomski nalogi vsaj delno upoštevani. Med izdelavo diplomske naloge in raziskovanjem problematike na področju dejavnosti oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode je bilo opaziti, da je Slovenija zahteve evropskih direktiv (predvsem Vodne direktive) brez pravega

razmisleka prenesla v svojo zakonodajo, kar povzroča mnogo težav pri izvajanju ukrepov za doseganje ciljev večjega varstva okolja in višjih oskrbovalnih standardov. Problem predstavlja tudi neusklajeno delovanje pristojnih državnih in občinskih organov, da se spremembe dogajajo prepočasi predvsem z ozirom na slabo stanje in starost komunalne infrastrukture v večini slovenskih občin.

Spremembe bi se morale zgoditi najprej pri namenski porabi sredstev, ki se zberejo na podlagi določenih postavk cene komunalnih storitev, predvsem pri sredstvih za obnovo sistemov za oskrbo s pitno vodo in odvajanje odpadne vode. Pogoj za obnovo vodovodnih in kanalizacijskih omrežij je njihovo evidentiranje, saj se je ob zbiranju podatkov za namen diplomske naloge izkazalo, da so mnoge evidence nepopolne ali pa izkazujejo velika odstopanja v podatkih.

Obravnavani komunalni dejavnosti sta dejavnosti individualne komunalne potrošnje, ki se financirata iz cene storitev. Torej je višina cene storitev izjemnega pomena za neprekinjeno in kakovostno izvajanje dejavnosti, zato bo potrebno spremeniti prepričanje, da morajo biti komunalne storitve dostopne po nizkih cenah. Poleg tega pa je izvajanje evropske okoljske zakonodaje in doseganje zahtevanih višjih oskrbovalnih standardov neizogibno povezano z višjimi stroški izvajanja dejavnosti. Potrebna je vzpostavitev nivoja cen, ki bodo vsaj delno omogočale enostavno reprodukcijo dejavnosti, hkrati pa je potrebno omogočiti poenoteno oblikovanje cen storitev v skladu z veljavno metodologijo (za tiste občine, ki tega še niso uredile). Po izkazanih visokih mesečnih stroških individualnega čiščenja odpadne vode v nepretočnih greznicah in MČN bo potrebno spremeniti oz. natančneje določiti način obračuna teh storitev, ker določen del prebivalstva ne bo imel možnosti izbire drugega čiščenja odpadne vode in tudi ni slovenskega gospodinjstva, ki bi tako visoke mesečne stroške lahko plačevalo.

Moramo se je zavedati, da je urejena komunalna infrastruktura temelj delovanja sodobne družbe in da na nek način predstavlja podedovano bogastvo, s katerim je potrebno gospodariti.

VIRI

Uporabljeni viri

- [1] Roš, M., Panjan, J. 2012. Gospodarjenje z odpadnimi vodami. Celje. Fit media d.o.o.: 149 str.
- [2] Rismal, M. 2012. Problemi upravljanja voda v Sloveniji in gospodarjenja z njimi. Gradbeni vestnik 61: 170 – 176.
- [3] Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike. 2000. Uradni list ES, št. 327/1: 275 – 295.
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:15:05:32000L0060:SL:PDF>
(Pridobljeno 4. 4. 2012).
- [4] Komunalni sistemi in prostorski razvoj Slovenije. 2001. Podlage za publikacijo PROSTOR SI 2020. Zaključno poročilo. Ljubljana. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Inštitut za zdravstveno hidrotehniko: 120 str.
http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/prostor/pdf/prostor_slo2020/2_9_dokument.pdf (Pridobljeno 15. 5. 2013)
- [5] Jereb, S. 2006. Ekonomska izhodišča za oblikovanje cen storitev občinskih gospodarskih javnih služb. Ljubljana. LM Veritas d.o.o.: str. 37 – 38.
- [6] Kraner Šumenjak, T. 2011. Statistika. Učno gradivo. Maribor. Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede (samozaložba T. Kraner Šumenjak): 41 f.
<http://www.fk.uni-mb.si/fkbv/index.php/katedre/469-katedra-za-matematicne-metode-informatiko-in-statistiko-v-kmetijstvu?start=3> (Pridobljeno 22. 3. 2013).
- [7] Nemeč, J. 2009. Statistika. Učbenik. Maribor. Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede: str. 74 – 97.
<http://www.fk.uni-mb.si/fkbv/index.php/katedre/469-katedra-za-matematicne-metode-informatiko-in-statistiko-v-kmetijstvu?start=3> (Pridobljeno 22. 3. 2013).
- [8] Petelin, Š., Rakar, A., Dodič, J., Bizjak, A. 2008. Uporaba metode benchmarking na področju izvajanja gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo. V: 19. Mišičev vodarski dan, Maribor, december 2008: str. 140 – 145.

- [9] Direktiva Sveta o čiščenju komunalne odpadne vode 91/271/EGS. 1991. Uradni list ES, št. 135/40: 26 – 31. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:15:02:31991L0271:SL:PDF>
(Pridobljeno 4. 4. 2012)
- [10] ZGJS, Zakon o gospodarskih javnih službah. 1993. Uradni list RS, št. 32/1993: 1741 – 1750.
- [11] ZVO-1, UPB-1. Zakon o varstvu okolja, uradno prečiščeno besedilo. 2006. Uradni list RS, št. 39/2006: 4151 – 4189.
- [12] Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. 2009. Uradni list RS, št. 104/2009: 14225 – 14228.
- [13] Sklep o določitvi zneska okoljske dajatve na enoto obremenitve okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. 2010. Uradni list RS, št. 7/2010: 910.
- [14] Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. 2009. Uradni list RS, št. 63/2009: 9046 – 9054.
- [15] Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. 2012. Uradni list RS, št. 87/2012: 8950 – 8957.
- [16] ZV-1, Zakon o vodah. 2002. Uradni list RS, št. 67/2002: 7648 – 7680.
- [17] Uredba o vodnih povračilih. 2002. Uradni list RS, št. 103/2002: 11607 – 11611.
- [18] Sklep o določitvi cene za osnove vodnih povračil za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč za leto 2010. 2010. Uradni list RS, št. 45/2010: 6765.
- [19] Sklep o določitvi cene za osnove vodnih povračil za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč za leto 2011. 2011. Uradni list RS, št. 61/2011: 8909.
- [20] Sklep o določitvi cene za osnove vodnih povračil za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč za leto 2012. 2011. Uradni list RS, št. 104/2011: 14020.

[21] Sklep o določitvi višine vodnega povračila za osnove vodnih povračil za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč za leto 2012. Uradni list RS, št. 102/2012: 10951.

[22] Pravilnik o določitvi meja povodij in porečij ter meja vodnih območij z vodami 1. reda, ki jima pripadajo. 2003. Uradni list RS, št. 82/2003: 12196 – 12197.

[23] ZFO-1, Zakon o financiranju občin. 2006. Uradni list RS, št. 123/2006: 13077 – 13084.

[24] ZFO-1A, Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o financiranju občin. 2008. Uradni list RS, št. 57/2008: 6194.

[25] ZKC, UPB1. Zakon o kontroli cen, uradno prečiščeno besedilo. 2006. Uradni list RS, št. 51/2006: 5546 – 5550.

[26] Uredba o oblikovanju cen komunalnih storitev. 2007. Uradni list RS, št. 38/2007: 5410 – 5413.

[27] Uredba o oblikovanju cen komunalnih storitev. 2008. Uradni list RS, št. 41/2008: 44118 – 4421.

[28] Uredba o oblikovanju cen komunalnih storitev. 2009. Uradni list RS, št. 32/2009: 4633 – 4635.

[29] Uredba o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev. 2010. Uradni list RS, št. 69/2010: 10411.

[30] ZDIJZ, UPB2. Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, uradno prečiščeno besedilo. 2006. Uradni list RS, št. 51/2006: 5585 – 5590.

[31] Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja. 2005. Uradni list RS, št. 76/2005: 8175 – 8180.

[32] ZVPot, UPB2. Zakon o varstvu potrošnikov, uradno prečiščeno besedilo. 2004. Uradni list RS, št. 98/2004: 11845 – 11861.

[33] ZDDV-1, UPB3. Zakon o davku na dodano vrednost, uradno prečiščeno besedilo. 2011. Uradni list RS, št. 13/2011: 1510 – 1541.

[34] Rakar, A. 2010. Komunalno in stanovanjsko gospodarstvo, poglavje Pojem, pomen in vloga komunalnih dejavnosti. Študijsko gradivo. Ljubljana. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

[35] Rakar, A. 2010. Komunalno in stanovanjsko gospodarstvo, poglavje Stroškovni vidiki izvajanja komunalnih dejavnosti. Študijsko gradivo. Ljubljana. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

[36] Rakar, A. 2010. Komunalno in stanovanjsko gospodarstvo, poglavje Okoljske dajtve. Študijsko gradivo. Ljubljana. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

[37] Okoljsko poročilo za Operativni program oskrbe prebivalstva s pitno vodo za obdobje od 2007 do 2015. 2006. Ljubljana. Ministrstvo za okolje in prostor: str. 47 – 50.

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/okolje/varstvo_okolja/operativni_programi/op_pitna_voda_porocilo.pdf (Pridobljeno 1. 2. 2013)

[38] SI-STAT podatkovni portal. Statistični urad Republike Slovenije.

<http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Okolje/Okolje.asp> in http://www.stat.si/tema_demografsko.asp (Pridobljeno januar 2013, februar 2013)

[39] Spletni portal Atlas okolja. Agencije Republike Slovenije za okolje.

<http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/> (Pridobljeno januar 2013, februar 2013)

[40] NUV, Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009 – 2015. 2009. Ljubljana. Ministrstvo za okolje in prostor.

http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/okolje/pdf/vode/nuv/nacrt_upravljanja_voda.pdf (Pridobljeno 10. 2. 2013).

[41] Tarifni pravilnik za obračun oskrbe s pitno vodo v občini Idrija. 2011. Uradni list RS, št. 18/2011: 2283 – 2284.

[42] Tarifni pravilnik za obračun odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini Idrija. 2011. Uradni list RS, št. 18/2011: 2284 – 2286.

- [43] Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju občine Pivka. 2010. Uradni list RS, št. 18/2010: 2229 – 2234.
- [44] Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Pivka. 2010. Uradni list RS, št. 1/2010: 112.
- [45] Odloku o oskrbi s pitno vodo na območju občine Ajdovščina. 2009. Uradni list RS, št. 57/2009: 8080 – 8084.
- [46] Odloku o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda. 2009. Uradni list RS, št. 100/2009: 13443 – 13448.
- [47] Odredba o tarifni postavki oskrbe s pitno vodo. 2009. Časopis občine Radovljica Deželne novice. Uradne objave, št. 121/2009. <http://www.radovljica.si/povezava.aspx?pid=5370> (Pridobljeno 5. 11. 2012)
- [48] Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju občine Ribnica. 2012. Uradni list RS, št. 56/2012: 5767 – 5778.
- [49] Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode na območju občine Ribnica. 2012. Uradni list RS, št. 86/2012: 8820 – 8828.
- [50] Pravilnik o tarifnem sistemu za obračun cene storitve javne službe oskrbe s pitno vodo na območju občine Ljutomer. 2011. Uradno glasilo občine Ljutomer, št. 1/2011. http://obcinaljutomer.si/index.php?option=com_content&task=view&id=438&Itemid=145 (Pridobljeno 10. 11. 2012)
- [51] Pravilnik o obračunavanju stroškov za uporabo javnega vodovoda Murska Sobota. 2009. Uradni list RS, št. 1/2009: 135 – 137.
- [52] Pravilnika o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. 2008. Uradni list RS, št. 79/2008: 11606 – 11609.
- [53] ZJZP. Zakon o javno-zasebnem partnerstvu. 2006. Uradni list RS, št. 127/2006: 13901 – 13910.

- [54] Pregled ter analiza cen storitev oskrbe s pitno vodo in cen odvajanja ter čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda v Sloveniji. 2012. Ljubljana. LM Veritas d.o.o.
<http://www.epf.uni-mb.si/knjiznica/Vsebina/e-knjige.aspx> (Pridobljeno 17. 12. 2012)
- [55] Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje 2006 - 2013. 2006. Ljubljana. Ministrstvo za okolje in prostor: str. 30 – 49.
http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/okolje/varstvo_okolja/operativni_programi/op_pitna_voda.pdf (Pridobljeno 12. 11. 2012)
- [56] Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine Ljutomer. 2010. Uradno glasilo Občine Ljutomer št. 1/2010.
http://obcinaljutomer.si/index.php?option=com_content&task=view&id=439&Itemid=146
(Pridobljeno 10. 11. 2012)
- [57] Spletne strani Komunalno podjetje Kamnik d.d. <http://www.kpk-kamnik.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, marec 2013)
- [58] Spletne strani občine Laško. <http://www.lasko.si/sl/urad-za-gospodarske-javne-sluzbe-okolje-in-prostor> (Pridobljeno november 2012, december 2012, marec 2013)
- [59] Spletni portal za trajnostni razvoj Zelena Slovenija. Fit media d.o.o.
<http://www.zelenaslovenija.si/knjiznica/primeri-praks/1126-2011-upravljanje-voda-v-sloveniji>
(Pridobljeno januar 2013, marec 2013)
- [60] Sklep o določitvi izvajalca gospodarske javne službe za odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih voda. 2011. Uradni list RS, št. 45/2011: 6023.
- [61] Komunalno stavbno podjetje Kostak d.d. <http://www.kostak.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, marec 2013)
- [62] Oskrba s pitno vodo Pomurja – sistem A, verzija 4. Študija izvedljivosti. 2013. Ljubljana. SL CONSULT d.o.o.: 187 str. (Pridobljeno 6. 2. 2013. Osebna komunikacija.)
- [63] Spletna enciklopedija Wikipedija. <http://sl.wikipedia.org/wiki/Mediana> (Pridobljeno 4. 4. 2013)

[64] Cerkvenc, S. 2011. Ni politične volje za uravnavanje cen. EOL, revija Embalaža Okolje Logistika, št. 62/63: 36 – 41. <http://www.zelenaslovenija.si/revija-eol-/aktualna-stevilka/okolje/1205-ni-politice-volje-za-uravnavanje-cen-eol-62-63> (Pridobljeno 17. 3. 2013)

[65] Pregelj, A. 2010. Presoja finančnih posledic izvajanja operativnega programa odvajanja in čiščenja odpadne vode za naselja, ki do 2017 ne bodo opremljena z javno kanalizacijo. Diplomski naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (samozaložba A. Pregelj): str. 38 – 39.

[66] Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode. 2011. Uradni list RS, št. 88/2011: 11342 – 11348.

[67] Premzl, B. 2001. Čiščenje odpadnih voda v malih čistilnih napravah. Diplomski naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Visoka šola za zdravstvo (samozaložba B. Premzl). <http://www.peta-dimenzija.com/diploma/poglavja/06-3poglavje.htm> (Pridobljeno 10. 2. 2013)

[68] Maliner, F. 2012. Kritika državnega operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda. Gradbeni vestnik 61: 215 – 221.

Ostali viri

Duračak, N. 2011. Obračunavanje komunalnih storitev. Seminarska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (samozaložba N. Duračak): 21 f.

Hidravlična izboljšava vodovodnega sistema na Obali. Novelacija investicijskega programa. 2012. Ljubljana. SL CONSULT d.o.o.: 124 str.

http://www.izola.si/sites/izola_si/files/OS6-13R-3204025-IP.pdf (Pridobljeno 3. 2. 2013)

Količina in kakovost odpadnih voda na iztokih iz ČN v Sloveniji z vidika možne uporabe za namakanje. 2008. Ljubljana. Inštitut za vode Republike Slovenije: str. 12 – 47.

http://www.nfp-si.eionet.europa.eu/8980/Public/irc/eionet-circle/izvajanje_vd/library/strokovne_podlage/strokovnih_izvrs/analiza_obremenitev/35_2009doc/

(Pridobljeno 6. 2. 2013)

Letno poročilo o kakovosti pitne vode v letu 2011. 2012. Maribor, Ljubljana. Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije. <http://www.ivz.si/> (Pridobljeno 1. 2. 2013)

Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljanice – 1.sklop. Povzetek investicijskega programa. 2012. Ljubljana. SL CONSULT d.o.o.: 39 str.

<http://www.postojna.si/dokument.aspx/id%3D6910> (Pridobljeno 3. 2. 2013)

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, novelacija za obdobje od leta 2005 do leta 2017. 2005. Ljubljana. Ministrstvo za okolje in prostor: str. 14 – 18.

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/okolje/varstvo_okolja/operativni_programi/operativni_program_komunalne_vode.pdf (Pridobljeno 12. 11. 2012)

Oskrba s pitno vodo Pomurja – sistem B. Predinvesticijska zasnova projekta. 2011. Maribor. Družba za razvoj infrastrukture d.o.o.: 126 str.

<http://www.beltinci.si/obcina/files/DODATEK-SPREMEMBA/520AD/5202.pdf>

(Pridobljeno 6. 2. 2013)

Oskrba s pitno vodo Pomurja – sistem C. Predinvesticijska zasnova projekta. 2011. Maribor. Družba za razvoj infrastrukture d.o.o.: 85 str.

<http://www.obcina-krizevci.si/index.php/za-obcane/obcinski-akti/datoteke-gradiva-za-obcinske-seje/download/115/piz-oskrba-s-pitno-vodo-pomurja-sistem-c.pdf> (Pridobljeno 6. 2. 2013)

Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 3.sklop. Povzetek študije izvedljivosti. 2011. Ljubljana. SL CONSULT d.o.o.: 34 str.

http://www.obcina-radlje.si/doc2/seje/11_seja_2012/21_priloga_k_tocki_2.pdf (Pridobljeno 6. 2. 2013)

Oskrba s pitno vodo v porečju Ljubljanice – 2.sklop. Predinvesticijska zasnova. 2011. Ljubljana. SL CONSULT d.o.o.: 144 str. <http://www.postojna.si/dokument.aspx/id%3D6737> (Pridobljeno 3. 2. 2013)

Petelin, Š. 2008. Uporaba metode Benchmarking na področju komunalnih dejavnosti. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (samozaložba Š. Petelin): 150 f.

PISO. Prostorski informacijski sistem občin. <http://www.geoprostor.net/PisoPortal/vstopi.aspx> (Pridobljeno januar 2013, februar 2013)

Poročilo o stanju okolja v Sloveniji. Agencija Republike Slovenije za okolje.

http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/poro%C4%8Dila/poro%C4%8Dila%20o%20stanju%20okolja%20v%20Sloveniji/javne_sluzbe.pdf (Pridobljeno 9. 2. 2013)

Portal eKomunala. <http://www.ekomunala.si/> (Pridobljeno oktober 2012)

Register predpisov lokalnih skupnosti. <http://www.rpls.si/> (Pridobljeno november 2012, januar 2013, februar 2013, marec 2013)

Register predpisov Slovenije (pravno - informacijski sistem). <http://zakonodaja.gov.si/> (Pridobljeno november 2012, januar 2013, marec 2013)

Simončič, K. 2012. Oblikovanje cen komunalnih storitev v Sloveniji. Diplomski seminar. Maribor, Univerza v Mariboru, Ekonomsko - poslovna fakulteta (samozaložba K. Simončič): 41 f. <http://dkum.uni-mb.si/IzpisGradiva.php?id=38092> (Pridobljeno 15. 3. 2013)

Skupnost slovenskih občin. <http://www.skupnostobcin.si/> (Pridobljeno oktober 2012, januar 2013)

Spletni GIS sistem iObčina. <http://gis.iobcina.si/iobcina3/> (Pridobljeno januar 2013, februar 2013)

Spletni portal Zlati kamen. <http://www.zlatikamen.si/obcine/> (Pridobljeno februar 2013, marec 2013)

Statistike nad vhodnimi podatki Registra nepremičnin. 2008. Ljubljana. Geodetski inštitut Slovenije:
str. 78 – 82.

http://www.gu.gov.si/fileadmin/gu.gov.si/pageuploads/PROJEKTI/REN/Statistika_REN.pdf

(Pridobljeno 6. 2. 2013)

Voda, od izvira do oceana. Zbirka Korenine znanja – Znanost. 1996. Ljubljana, Založba Mladinska
knjiga: 49 str.

Spletne strani izbranih lokalnih skupnosti in komunalnih podjetij

Čista narava, javno komunalno podjetje d.o.o. <http://www.cista-narava.net/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Hydrovod d.o.o., družba za komunalno dejavnost. <http://www.hydrovod.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, marec 2013)

Javno komunalno podjetje Dravograd d.o.o. <http://www.jkp-dravograd.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Javno komunalno podjetje Log d.o.o. <http://www.jkp-log.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Javno komunalno podjetje, Komunala Ribnica d.o.o. <http://www.komunala-ribnica.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Javno podjetje Centralna čistilna naprava Domžale Kamnik d.o.o. <http://www.ccn-domzale.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, marec 2013)

Javno podjetje Komunala Izola d.o.o. <http://www.komunala-izola.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Javno podjetje Komunala Koper d.o.o. <http://www.komunalakoper.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Javno podjetje Komunala Radeče d.o.o. <http://www.komunala-radece.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Javno podjetje Kovod Postojna d.o.o. <http://www.kovodpostojna.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, februar 2013)

Javno podjetje Prlekija d.o.o. <http://www.jp-prlekija.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Javno podjetje VODOVOD - KANALIZACIJA d.o.o. <http://www.vo-ka.si/> (Pridobljeno marec 2013)

Javo podjetje Rižanski vodovod Koper d.o.o. <http://www.rvk-jp.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, februar 2013)

Komunala Idrija d.o.o. <http://www.komunalaidrija.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Komunala Mežica, javno komunalno podjetje d.o.o. <http://www.komunala-mezica.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Komunala Radovljica d.o.o. <http://www.komunala-radovljica.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, februar 2013)

Komunalno podjetje Ptuj d.d. <http://www.komunala-ptuj.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Komunalno stanovanjska družba d.o.o. Ajdovščina. <http://www.ksda.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Kraški vodovod Sežana d.o.o. <http://www.kraski-vodovod.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, april 2013)

Občina Ajdovščina. <http://www.ajdovscina.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Cerklje. <http://www.cerkno.si/obcina/index.php> (Pridobljeno november 2012, december 2012)

Občina Črenšovci. <http://www.obcina-crensovci.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Dravograd. <http://www.dravograd.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Idrija. <http://www.idrija.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Izola. <http://www.izola.si/> (Pridobljeno december 2012, januar 2013, februar 2013)

Občina Komenda. <http://www.komenda.si/> (Pridobljeno december 2012, januar 2013, april 2013)

Občina Krško. <http://www.krsko.si/> (Pridobljeno december 2012, januar 2013, april 2013)

Občina Ljutomer. <http://www.obcinaljutomer.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, marec 2013)

Občina Mežica. <http://www.mezica.si/> (Pridobljeno december 2012, januar 2013, marec 2013)

Občina Moravske Toplice. <http://www.moravske-toplice.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, marec 2013)

Občina Odranci. <http://www.odranci.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Pivka. <http://www.pivka.si/podrocje.aspx> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, februar 2013)

Občina Puconci. <http://www.puconci.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Radeče. <http://www.radece.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Radovljica. <http://www.radovljica.si/podrocje.aspx> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Ribnica. <http://www.ribnica.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Sežana. <http://www.sezana.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Občina Videm. <http://obcina.videm.si/default.aspx> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Petrol d.d., okoljske storitve. <http://www.petrol.si/za-podjetja/storitve/okoljske-storitve> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, marec 2013)

Püngrad, javno komunalno podjetje d.o.o. <http://www.pungrad.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013)

Spletna enciklopedija Wikipedija. http://sl.wikipedia.org/wiki/Aritmeti%C4%8Dna_sredina (Pridobljeno april 2013)

Vodovod Murska Sobota, javno podjetje d.o.o. <http://www.komunalams.si/> (Pridobljeno november 2012, december 2012, januar 2013, marec 2013)

SEZNAM PRILOG

- PRILOGA A:** Priloge pravilnika o določitvi meja povodij in porečij ter meja vodnih območij z vodami 1. reda, ki jima pripadajo
- PRILOGA B:** Šifrant stopnje urbanizacije za slovenske občine
- PRILOGA C:** Primeri različno oblikovanih cenikov komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani komunalnih podjetij in lokalnih skupnosti
- PRILOGA D:** Izpisi regresijskih analiz

PRILOGA A: PRILOGE PRAVILNIKA O DOLOČITVI MEJA POVODIJ IN POREČIJ TER MEJA VODNIH OBMOČIJ Z VODAMI 1. REDA, KI JIMA PRIPADAJO

Priloga 1

Lokalne skupnosti, ki pripadajo porečju Save so (po abecednem redu):

BISTRICA OB SOTLI, BLED, BLOKE, BOHINJ, BOROVNICA, BRASLOVČE, BREZOVICA, BREŽICE, CELJE, CERKLJE NA GORENJSKEM, CERKNICA, CERKNO, ČRNOMELJ, DOBJE, DOBREPOLJE, DOBRNA, DOBROVA-POLHOV GRADEC, DOL PRI LJUBLJANI, DOLENJSKE TOPLICE, DOMŽALE, GORENJA VAS-POLJANE, GORNJI GRAD, GROSUPLJE, HORJUL, HRASTNIK, IDRIJA, IG, ILIRSKA BISTRICA, JESENICE, JEZERSKO, KAMNIK, KOČEVJE, **KOMENDA**, KOSTEL, KOZJE, KRANJ, KRANJSKA GORA, **KRŠKO**, **LAŠKO**, LITIJA, LJUBLJANA, LJUBNO, LOGATEC, LOŠKA DOLINA, LOŠKI POTOK, LUČE, LUKOVICA, MEDVODE, MENGEŠ, METLIKA, MIRNA PEČ, MORAVČE, MOZIRJE, NAKLO, NAZARJE, NOVO MESTO, OSILNICA, PIVKA, PODČETRTEK, POLZELA, POSTOJNA, PREBOLD, PREDDVOR, **RADEČE**, **RADOVLJICA**, **RIBNICA**, ROGAŠKA SLATINA, ROGATEC, SEMIČ, SEVNICA, SLOVENJ GRADEC, SLOVENSKE KONJICE, SODRAŽICA, SOLČAVA, ŠENČUR, ŠENTJERNEJ, ŠENTJUR, ŠKOCJAN, ŠKOFJA LOKA, ŠKOFLJICA, ŠMARJE PRI JELŠAH, ŠMARTNO OB PAKI, ŠMARTNO PRI LITIJ, ŠOŠTANJ, ŠTORE, TABOR, TRBOVLJE, TREBNJE, TRZIN, TRŽIČ, VELENJE, VELIKE LAŠČE, VITANJE, VODICE, VOJNIK, VRANSKO, VRHNIKA, ZAGORJE OB SAVI, ZREČE, ŽALEC, ŽELEZNIKI, ŽIRI, ŽIROVNICA, ŽUŽEMBERK.

Lokalne skupnosti, ki pripadajo porečju Drave so (po abecednem redu):

BENEDIKT, CERKVENJAK, ČRNA NA KOROŠKEM, DESTRNIK, DORNAVA, **DRAVOGRAD**, DUPLEK, GORIŠNICA, GORNJA RADGONA, HAJDINA, HOČE-SLIVNICA, JURŠINCI, KIDRIČEVO, KUNGOTA, LENART, **LJUTOMER**, LOVRENC NA POHORJU, MAJŠPERK, MARIBOR, MARKOVCI, **MEŽICA**, MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU, MISLINJA, MUTA, OPLOTNICA, ORMOŽ, PESNICA, PODLEHNIK, PODVELKA, PREVALJE, PTUJ, RAČE-FRAM, RADLJE OB DRAVI, RAVNE NA KOROŠKEM, RIBNICA NA POHORJU, RUŠE, SELNICA OB DRAVI, SLOVENJ GRADEC, SLOVENSKA BISTRICA, SLOVENSKE KONJICE, STARŠE, SVETA ANA, SVETI ANDRAŽ V SLOVENSКИH GORICAH, ŠENTILJ, TRNOVSKA VAS, **VIDEM**, VITANJE, VUZENICA, ZAVRČ, ZREČE, ŽETALE.

Lokalne skupnosti, ki pripadajo porečju Mure so (po abecednem redu):

BELTINCI, BENEDIKT, CANKOVA, CERKVENJAK, **ČRENŠOVCI**, DOBROVNIK, GORNJA RADGONA, GORNJI PETROVCI, GRAD, HODOŠ, KOBILJE, KRIŽEVCI, KUZMA, LENDAVAL, LJUTOMER, **MORAVSKE TOPLICE**, MURSKA SOBOTA, **ODRANCI**, **PUCONCI**, RADENCI, RAZKRIŽJE, ROGAŠOVCI, SVETA ANA, SVETI JURIJ, ŠALOVCI, ŠENTILJ, TIŠINA, TURNIŠČE, VELIKA POLANA, VERŽEJ.

Lokalne skupnosti, ki pripadajo povodju Soče so (po abecednem redu):

AJDOVŠČINA, BOVEC, BRDA, **CERKNO**, **IDRIJA**, KANAL, KOBARID, KOMEN, MIRENKOSTANJEVICA, NOVA GORICA, POSTOJNA, SEŽANA, TOLMIN, VIPAVA.

Lokalne skupnosti, ki pripadajo povodju jadranskih rek so (po abecednem redu):

DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, ILIRSKA BISTRICA, **IZOLA**, KOMEN, KOPER, MIRENKOSTANJEVICA, NOVA GORICA, PIRAN, **PIVKA**, POSTOJNA, **SEŽANA**.

Priloga 2

Seznam voda 1. reda

1. Jadransko morje,
2. Blejsko jezero,
3. Bohinjsko jezero,
4. Cerknjsko jezero,
5. Sava Dolinka,
6. Sava Bohinjka,
7. Sava,
8. Tržiška Bistrica,
9. Kokra,
10. Sora,
11. Kamniška Bistrica,
12. Ljubljana,
13. Savinja,

14. Mirna (na Dolenjskem),
15. Krka,
16. Sotla,
17. Kolpa,
18. Drava,
19. Meža z Mislinjo,
20. Dravinja,
21. Pesnica,
22. Mura,
23. Ledava,
24. Ščavnica,
25. Rižana,
26. Reka,
27. Soča,
28. Idrijca,
29. Vipava,
30. Dragonja,
31. Mirna,
32. Nadiža,
33. Idrija,
34. Paka,
35. ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo.

Priloga 3

Ostale celinske vode 1. reda, ki na območju Republike Slovenije tvorijo ali prečkajo državno mejo in pripadajo vodnemu območju Donave so:

Kučnica, Slatinska graba, Klausenbach, Gyongyoszeri potok, Velika Krka, Mala Krka, Curek, Kobilski potok, Jošavski potok, Bogonica, Jalšovečki potok, Rampeč, Preska, Trnava, Zelena, Zajza, Trivoda, Bregana, Sklednik, Gramski jarek, Sušica (pritok Krke), Gorjanski graben, Čabranka, Sušica (pritok Kolpe), Jamnik, Priseljski potok, Vuzelnica, Kamenica, Remšenik, Koprivna, Končnica, Pušnikov jarek, Belški potok, Potoški potok, Jelenkov graben, Mučka Bistrica, Vud, Radeljski potok, Bistrica, Radečki potok, Glavčnica, Slatinski potok, Plački potok, Cirknica in ostale neimenovane celinske vode, ki na območju Republike Slovenije tvorijo ali prečkajo državno mejo na vodnem območju Donave.

Ostale celinske vode 1. reda, ki na območju Republike Slovenije tvorijo ali prečkajo državno mejo in pripadajo vodnemu območju Jadranskega morja so:

Zala Žlebina, Sušački potok, Mržljak, Mlaka, Tamnjak, Pregon, Miklinica, Gridi potok, Maliska, Pasjok, Cerejski potok, Škofijski potok, Osapska reka, Griža, Glinščica, Krvavi potok, Vrtojba, Prekop Koren, Pevmica, Čubnica, Birša, Oblanč, Fedrih, Reka, Koren, Mirnik, Perivnik, Črni potok, Mlinarski potok, Rapid, Legrada, Učeja, Stekli potok, Rabeljski potok in ostale neimenovane celinske vode, ki na območju Republike Slovenije tvorijo ali prečkajo državno mejo na vodnem območju Jadranskega morja.

PRILOGA B: ŠIFRANT STOPNJE URBANIZACIJE ZA SLOVENSKE OBČINE

šifra NUTS 3	ime NUTS 3	šifra LAU 2	ime LAU 2	stopnja urbanizacije
01	Pomurska	002	Beltinci	vmesno območje
01	Pomurska	010	Tišina	vmesno območje
01	Pomurska	015	Črenšovci	vmesno območje
01	Pomurska	063	Ljutomer	vmesno območje
01	Pomurska	080	Murska Sobota	vmesno območje
01	Pomurska	086	Odranci	vmesno območje
01	Pomurska	100	Radenci	vmesno območje
01	Pomurska	132	Turnišče	vmesno območje
01	Pomurska	176	Razkrižje	vmesno območje
01	Pomurska	188	Veržej	vmesno območje
01	Pomurska	029	Gornja Radgona	redko poseljeno območje
01	Pomurska	031	Gornji Petrovci	redko poseljeno območje
01	Pomurska	033	Šalovci	redko poseljeno območje
01	Pomurska	047	Kobilje	redko poseljeno območje
01	Pomurska	056	Kuzma	redko poseljeno območje
01	Pomurska	059	Lendava/Lendva	redko poseljeno območje
01	Pomurska	078	Moravske Toplice	redko poseljeno območje
01	Pomurska	097	Puconci	redko poseljeno območje
01	Pomurska	105	Rogašovci	redko poseljeno območje
01	Pomurska	116	Sveti Jurij	redko poseljeno območje
01	Pomurska	152	Cankova	redko poseljeno območje
01	Pomurska	156	Dobrovnik/ Dobronak	redko poseljeno območje
01	Pomurska	158	Grad	redko poseljeno območje
01	Pomurska	161	Hodoš/Hodos	redko poseljeno območje
01	Pomurska	166	Križevci	redko poseljeno območje
01	Pomurska	187	Velika Polana	redko poseljeno območje
02	Podravska	070	Maribor	gosto poseljeno območje
02	Podravska	026	Duplek	vmesno območje
02	Podravska	096	Ptuj	vmesno območje
02	Podravska	098	Rače - Fram	vmesno območje
02	Podravska	108	Ruše	vmesno območje
02	Podravska	115	Starše	vmesno območje
02	Podravska	118	Šentilj	vmesno območje
02	Podravska	159	Hajdina	vmesno območje
02	Podravska	160	Hoče - Slivnica	vmesno območje
02	Podravska	168	Markovci	vmesno območje
02	Podravska	169	Miklavž na Dravskem polju	vmesno območje
02	Podravska	171	Oplotnica	vmesno območje
02	Podravska	018	Destričnik	redko poseljeno območje
02	Podravska	024	Dornava	redko poseljeno območje
02	Podravska	028	Gorišnica	redko poseljeno območje
02	Podravska	042	Juršinci	redko poseljeno območje
02	Podravska	045	Kidričevo	redko poseljeno območje
02	Podravska	055	Kungota	redko poseljeno območje
02	Podravska	058	Lenart	redko poseljeno območje
02	Podravska	069	Majšperk	redko poseljeno območje
02	Podravska	087	Ormož	redko poseljeno območje

02	Podravska	089	Pesnica	redko poseljeno območje
02	Podravska	113	Slovenska Bistrica	redko poseljeno območje
02	Podravska	135	Videm	redko poseljeno območje
02	Podravska	143	Zavrč	redko poseljeno območje
02	Podravska	148	Benedikt	redko poseljeno območje
02	Podravska	153	Cerkvenjak	redko poseljeno območje
02	Podravska	167	Lovrenc na Pohorju	redko poseljeno območje
02	Podravska	172	Podlehnik	redko poseljeno območje
02	Podravska	178	Selnica ob Dravi	redko poseljeno območje
02	Podravska	181	Sveta Ana	redko poseljeno območje
02	Podravska	182	Sveti Andraž v Slov. gorica	redko poseljeno območje
02	Podravska	185	Trnovska vas	redko poseljeno območje
02	Podravska	191	Žetale	redko poseljeno območje
03	Koroška	016	Črna na Koroškem	redko poseljeno območje
03	Koroška	025	Dravograd	redko poseljeno območje
03	Koroška	074	Mežica	redko poseljeno območje
03	Koroška	076	Mislinja	redko poseljeno območje
03	Koroška	081	Muta	redko poseljeno območje
03	Koroška	093	Podvelka	redko poseljeno območje
03	Koroška	101	Radlje ob Dravi	redko poseljeno območje
03	Koroška	103	Ravne na Koroškem	redko poseljeno območje
03	Koroška	112	Slovenj Gradec	redko poseljeno območje
03	Koroška	141	Vuzenica	redko poseljeno območje
03	Koroška	175	Prevalje	redko poseljeno območje
03	Koroška	177	Ribnica na Pohorju	redko poseljeno območje
04	Savinjska	011	Celje	vmesno območje
04	Savinjska	114	Slovenske Konjice	vmesno območje
04	Savinjska	125	Šmartno ob Paki	vmesno območje
04	Savinjska	127	Štore	vmesno območje
04	Savinjska	133	Velenje	vmesno območje
04	Savinjska	139	Vojnik	vmesno območje
04	Savinjska	173	Polzela	vmesno območje
04	Savinjska	174	Prebold	vmesno območje
04	Savinjska	190	Žalec	vmesno območje
04	Savinjska	030	Gornji Grad	redko poseljeno območje
04	Savinjska	051	Kozje	redko poseljeno območje
04	Savinjska	057	Laško	redko poseljeno območje
04	Savinjska	062	Ljubno	redko poseljeno območje
04	Savinjska	067	Luče	redko poseljeno območje
04	Savinjska	079	Mozirje	redko poseljeno območje
04	Savinjska	083	Nazarje	redko poseljeno območje
04	Savinjska	092	Podčetrtek	redko poseljeno območje
04	Savinjska	099	Radeče	redko poseljeno območje
04	Savinjska	106	Rogaška Slatina	redko poseljeno območje
04	Savinjska	107	Rogatec	redko poseljeno območje
04	Savinjska	120	Šentjur	redko poseljeno območje
04	Savinjska	124	Šmarje pri Jelšah	redko poseljeno območje
04	Savinjska	126	Šoštanj	redko poseljeno območje
04	Savinjska	137	Vitanje	redko poseljeno območje
04	Savinjska	144	Zreče	redko poseljeno območje
04	Savinjska	149	Bistrica ob Sotli	redko poseljeno območje
04	Savinjska	151	Braslovče	redko poseljeno območje

04	Savinjska	154	Dobje	redko poseljeno območje
04	Savinjska	155	Dobrna	redko poseljeno območje
04	Savinjska	180	Solčava	redko poseljeno območje
04	Savinjska	184	Tabor	redko poseljeno območje
04	Savinjska	189	Vransko	redko poseljeno območje
05	Zasavska	034	Hrastnik	vmesno območje
05	Zasavska	129	Trbovlje	vmesno območje
05	Zasavska	142	Zagorje ob Savi	vmesno območje
06	Spodnjeposavska	009	Brežice	redko poseljeno območje
06	Spodnjeposavska	054	Krško	redko poseljeno območje
06	Spodnjeposavska	110	Sevnica	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	017	Črnomelj	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	048	Kočevje	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	066	Loški Potok	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	073	Metlika	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	085	Novo mesto	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	088	Osilnica	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	104	Ribnica	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	109	Semič	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	119	Šentjernej	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	121	Škocjan	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	130	Trebnje	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	157	Dolenjske Toplice	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	165	Kostel	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	170	Mirna Peč	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	179	Sodražica	redko poseljeno območje
07	Jugovzhodna Slovenija	193	Žužemberk	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	061	Ljubljana	gosto poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	008	Brezovica	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	022	Dol pri Ljubljani	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	023	Domžale	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	032	Grosuplje	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	071	Medvode	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	072	Mengeš	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	123	Škofljica	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	138	Vodice	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	140	Vrhnika	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	164	Komenda	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	186	Trzin	vmesno območje
08	Osrednjeslovenska	005	Borovnica	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	020	Dobrepolje	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	021	Dobrova - Polhov Gradec	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	037	Ig	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	039	Ivančna Gorica	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	043	Kamnik	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	060	Litija	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	064	Logatec	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	068	Lukovica	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	077	Moravče	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	134	Velike Lašče	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	162	Horjul	redko poseljeno območje
08	Osrednjeslovenska	194	Šmartno pri Litiji	redko poseljeno območje

09	Gorenjska	052	Kranj	vmesno območje
09	Gorenjska	082	Naklo	vmesno območje
09	Gorenjska	102	Radovljica	vmesno območje
09	Gorenjska	117	Šenčur	vmesno območje
09	Gorenjska	122	Škofja Loka	vmesno območje
09	Gorenjska	003	Bled	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	004	Bohinj	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	012	Cerklje na Gorenjskem	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	027	Gorenja vas - Poljane	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	041	Jesenice	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	053	Kranjska Gora	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	095	Preddvor	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	131	Tržič	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	146	Železniki	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	147	Žiri	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	163	Jezerško	redko poseljeno območje
09	Gorenjska	192	Žirovnica	redko poseljeno območje
10	Notranjsko-kraška	013	Cerknica	redko poseljeno območje
10	Notranjsko-kraška	038	Ilirska Bistrica	redko poseljeno območje
10	Notranjsko-kraška	065	Loška dolina	redko poseljeno območje
10	Notranjsko-kraška	091	Pivka	redko poseljeno območje
10	Notranjsko-kraška	094	Postojna	redko poseljeno območje
10	Notranjsko-kraška	150	Bloke	redko poseljeno območje
11	Goriška	084	Nova Gorica	vmesno območje
11	Goriška	183	Šempeter - Vrtojba	vmesno območje
11	Goriška	001	Ajdovščina	redko poseljeno območje
11	Goriška	006	Bovec	redko poseljeno območje
11	Goriška	007	Brda	redko poseljeno območje
11	Goriška	014	Cerkno	redko poseljeno območje
11	Goriška	036	Idrija	redko poseljeno območje
11	Goriška	044	Kanal	redko poseljeno območje
11	Goriška	046	Kobarid	redko poseljeno območje
11	Goriška	075	Miren - Kostanjevica	redko poseljeno območje
11	Goriška	128	Tolmin	redko poseljeno območje
11	Goriška	136	Vipava	redko poseljeno območje
12	Obalno-kraška	040	Izola/Isola	vmesno območje
12	Obalno-kraška	050	Koper/Capodistria	vmesno območje
12	Obalno-kraška	090	Piran/Pirano	vmesno območje
12	Obalno-kraška	019	Divjača	redko poseljeno območje
12	Obalno-kraška	035	Hrpelje - Kozina	redko poseljeno območje
12	Obalno-kraška	049	Komen	redko poseljeno območje
12	Obalno-kraška	111	Sežana	redko poseljeno območje

PRILOGA C: PRIMERI RAZLIČNO OBLIKOVANIH CENIKOV KOMUNALNIH STORITEV RABE VODE S SPLETNIH STRANI KOMUNALNIH PODJETIJ IN LOKALNIH SKUPNOSTI

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani Javnega podjetja Komunala Radeče d.o.o. (pridobljeno 5.11.2012)

**JP KOMUNALA RADEČE D.O.O.
TITOVA 107
1433 RADEČE**

Datum, 1.4.2012

CENIK

ZBIRANJA, PREČIŠČEVANJA IN DISTRIBUCIJE VODE TER ŠTEVNINE, VELJAVEN OD 1.4.2012; IZDELAN NA OSNOVI PRAVILNIKA O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN OBVEZNIH OBČINSKIH, GOSPODARSKIH IN JAVNIH SLUŽB VARSTVA OKOLJA (UR.L. RS ŠT. 63/2009)

E 36.000 ZBIRANJE, PREČIŠČEVANJE IN DISTRIBUCIJA VODE

	cena/EUR	8,5% DDV	Cena z DDV
GOSPODINJSTVO	0,5700	0,0485	0,62
NEGOSPODARSTVO	0,5700	0,0485	0,62
GOSPODARSTVO	0,5700	0,0485	0,62
UP. VODE IZ HIDRANTA	1,3312	0,1131	1,44

POTROŠNIKOM, KI NIMAJO VGRAJENEGA VODOMERA IN SE UKVARJAJO S KMETIJSTVOM SE MESEČNO OBRAČUNAVA POLEG PAVŠALA 15 M3 NA OSEBO TUDI 1 M3 VODE PO GLAVI VELIKE ŽIVINE NA MESEC, PO CENIKU.

ŠTEVNINA

DO 1«	0,5577	0,1115	0,67
OD 1 DO 2«	4,1736	0,8347	5,01
OD 3« NAPREJ	31,5021	6,3004	37,80

GLEDE NA PORABO VODE **ZARAČUNAVAMO VODNA POVRAČILA ZA RABO VODE, NAPLAVIN IN VODNIH ZEMLJIŠČ (UREDBA O VODNIH POVRAČILIH UR.L. RS ŠT. 84/97, 124/00, 110/01, 103/02, 128/04, 4/06, 138/06, 122/07, 16/09).**

NA PODLAGI UREDBE O OKOLJSKI DAJATVI ZA ONESNAŽEVANJE OKOLJA ZARADI ODVAJANJA ODPADNIH VODA (UR.L. RS ŠT. 104/09, 14/10) IN 21. ČLENA ZAKONA O VLADI RS (UR.L. RS ŠT. 4/93, 23/96, 47/97), TER TRENUTNO VELJAVNEGA SKLEPA O DOLOČITVI ZNESKA NA ENOTO OBREMENITVE VODA OBJAVLJENEGA V UR.L. RS, **ZARAČUNAVAMO OKOLJSKO DAJATEV ZA ONESNAŽEVANJE OKOLJA ZARADI ODVAJANJA ODPADNIH VODA IN SICER:**

	cena/EUR
UPORABNIKI, KI IMAJO MERJENJE-M3 (BREZ ČN)	0,5283
UPORABNIKI, KI NIMAJO MERJENJA-ČL.(BREZ ČN)	2,2010
UPORABNIKI Z MKČN-Z MERJENJEM –M3	0,0528
UPORABNIKI Z MKČN-BREZ MERJENJA-OSEBO	0,2201

DDV NI OBRAČUNAN V SKLADU S C) TOČKO 6. ODSTAVKA 36. ČLENA ZDDV-1 IN POJASNILOM DURS-A ŠT. 4230-170/2010-2, Z DNE 9.7.2010.

NA PODLAGI PRAVILNIKA O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN STORITEV OBVEZNIH OBČINSKIH, GOSPODARSKIH IN JAVNIH SLUŽB VARSTVA OKOLJA (UR.L. RS ŠT. 63/09) IN ODLOKA O OSKRBI S PITNO VODO NA OBMOČJU OBČINE RADEČE (UR.L. RS ŠT. 48/09) **ZARAČUNAVAMO:**

cena/EUR	8,5% DDV	Cena z DDV
----------	----------	------------

STROŠEK JAVNE INFRASTRUKTURE

(ZA DN 13)

(GOSPODINJSTVO IN NEGOSPODARSTVO - 40% SUBVENCZIJA OBČINE RADEČE)

1,7671	0,1502	1,92
--------	--------	------

STROŠEK JAVNE INFRASTRUKTURE (ZA DN 13)

(GOSPODARSTVO)

2,9452	0,2503	3,19
--------	--------	------

cena/EUR	8,5% DDV	Cena z DDV
----------	----------	------------

VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA

(ZA DN 13)-

ZA VSE SEKTORJE	0,4640	0,0394	0,50
-----------------	--------	--------	------

ZA VSE OSTALE DIMENZIJE VODOVODNIH PRIKLJUČKOV, OZIROMA VODOMEROV SE CENA ZA STROŠEK JAVNE INFRASTRUKTURE IN VZDRŽEVANJA PRIKLJUČKA IZRAČUNA IZ FAKTORJEV DOLOČENIH V PRAVILNIKU O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN STORITEV OBVEZNIH OBČINSKIH, GOSPODARSKIH IN JAVNIH SLUŽB VARSTVA OKOLJA (UR.L. RS ŠT. 63/2009).

PRIKLJUČEK	FAKTOR
DN 13	1
DN 20	1,67
DN 25	4
DN 40	6,67
DN 50	10
DN 80	13,33
DN 100	16,67

JP KOMUNALA RADEČE D.O.O.
V.D.DIREKTOR:
TANJA KORIMŠEK STARINA,DIPL.OEC.

JP KOMUNALA RADEČE d.o.o.

Titova 107

1433 Radeče

Datum: 1.1.2007

CENIK

veljaven od 1.5.2006

odvajanja odpadnih in padavinskih voda; veljaven od 1.5.2006; izdelan na osnovi Navodil za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb (Ur.I.RS,št.56/2001) in Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev (Ur.I.RS,št. 45/2005)

90.010 RAVNANJE Z ODPLAKAMI**1.KANALŠČINA**

	Cena v EURna m3	DDV 8,5%	Cena skupaj
za gospodinjstvo	0,1168	0,0099	0,13
obrt, trgovina, gostinstvo in negospodarstvo	0,1168	0,0099	0,13
industrija	0,1252	0,0106	0,14

JP KOMUNALA RADEČE d.o.o.

Direktor

Boris Knavs, univ. dipl. inž.

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani Javnega podjetja Hydrovod d.o.o.
(pridobljeno 7.11.2012)

tel.: 01.8938 170
FAX: 01.8938 184
TRR: SI 56 0132 0001 9840 967
ID za DDV: SI50590049
http://www.hydrovod.si
e-pošta:hydrovod@hydrovod.si

CENIK - OSKRBA S PITNO VODO

STRAN 1 OD 2
Hydrovod d.o.o., družba za komunalno oskrbo, Ljubljanska c. 39, 1330 Kobčanje
Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, Srg 2007/00707, št. v. 1/007/66/00, o.s. Kapital 593.016,01 EUR, matična št. 5079251

A. PITNA VODA IN VODNA POVRAČILA*

PORABNIK OBČINA	CENA ZA M ³					
	PITNA VODA - € brez DDV		PITNA VODA - € z DDV		VODNA POVRAČILA	
	GOSPODINJSTVA	DRUGI PORABNIKI	GOSPODINJSTVA	DRUGI PORABNIKI	€ brez DDV	€ z DDV
KOČEVJE	0,3936	0,5425	0,4271	0,5886	0,0834	0,0905
RIBNICA	0,3936	0,5425	0,4271	0,5886	0,0834	0,0905
LOŠKI POTOK	0,4379	0,5629	0,4751	0,6107	0,0834	0,0905
KOSTEL	0,4473	0,5813	0,4853	0,6307	0,0834	0,0905
SODRAŽICA	0,4306	0,5141	0,4672	0,5578	0,0834	0,0905

* Vodna povračila se obračunavajo v skladu z Uredbo o vodnih povračilih in se odvajajo v državnih proračun.

B. PRIKLIJUČNA TAKSA / PRIKLIJUČNA MOČ

Vodomer DN (")	DN 13 in 15 (1/2")	DN 20 (3/4")	DN 25 (1")	DN 32 (5/4")
	Qi - izhodiščna poraba	1,5	2,5	3,5

nadaljevanje tabele

Vodomer DN (")	DN 40 (5/4")	DN 50 (2")	DN 80 (3")	DN 100 (4")	DN 125 (5")
	Qi - izhodiščna poraba	10	15	40	60

OBČINA	KONSTANTA K1	
	VSI PORABNIKI	€ z DDV
KOČEVJE	0,5008	0,5434
RIBNICA	0,5008	0,5434
LOŠKI POTOK	0,9724	1,0551
KOSTEL	0,9724	1,0551
SODRAŽICA	0,5834	0,6330

Priključna moč oz. taksa je odvisna od dimenzije vodomera, način izračuna: priključna moč=Qi x K1 x št. mesecev v obračunskem obdobju

C. VZDRŽEVANJE VODOMEROV

VODOMER	VSE OBČINE	
	OBČINA	€ Z DDV
VELIKI (DN 25 IN VEČJI)	6,0772	6,5938
MALI (DN 20 IN MANJŠI)	1,2155	1,3188

D. VZDRŽEVANJE HIŠNIH PRIKLIČKOV - VZDRŽEVALNINA

OBČINA	CENA V € NA MESEC - GLEDE NA DIMENZIZO VODOMERA									
	DN 13, 15 (1/2")	DN 20 (3/4")	pavšal	DN 25 (1")	DN 32 (5/4")	DN 40 (6/4")	DN 50	DN 65		
KOČEVJE	€ BREZ DDV	1,16	1,16	1,22	1,28	1,39	1,81	1,81		
	€ Z DDV	1,26	1,26	1,32	1,39	1,51	1,96	1,96		
SODRAŽICA	€ BREZ DDV	1,16	1,16	1,22	1,28	1,39	1,81	1,81		
	€ Z DDV	1,26	1,26	1,32	1,39	1,51	1,96	1,96		
LOŠKI POTOK	€ BREZ DDV	2,03	2,03	2,13	2,24	2,43	3,17	3,17		
	€ Z DDV	2,20	2,20	2,31	2,43	2,64	3,44	3,44		

nadaljevanje tabele

OBČINA	CENA V € NA MESEC - GLEDE NA DIMENZIZO VODOMERA										
	DN 80	DN 100	DN 150	KOM DN 50/20	KOM DN 80/20	KOM DN 100/20	KOM DN 100/25	KOM DN 150/20			
KOČEVJE	€ BREZ DDV	2,25	2,42	3,18	1,81	2,25	2,42	2,42	3,18		
	€ Z DDV	2,44	2,63	3,45	1,96	2,44	2,63	2,63	3,45		
SODRAŽICA	€ BREZ DDV	2,25	2,42	3,18	1,81	2,25	2,42	2,42	3,18		
	€ Z DDV	2,44	2,63	3,45	1,96	2,44	2,63	2,63	3,45		
LOŠKI POTOK	€ BREZ DDV	3,94	4,23	5,57	3,17	3,94	4,23	4,23	5,57		
	€ Z DDV	4,27	4,59	6,04	3,44	4,27	4,59	4,59	6,04		

V CENAH, KI VKLJUČUJEJO DAVEK, JE VRAČUNAN 8,5% DDV.

Kočevje, 29.10.2012

 Direktor:
 Antun Gašparac, univ. dipl. ing.-gr.
 HYDROVOD d.o.o.
 KOČEVJE

Stran 2 od 2
 Hidrovod d.o.o., družba za komunalno dejavnost, Ljubljanska c. 38, 1330 Kočevje.
 Družba je vpisane pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, Srg 2007/00707, št. w. 1000795/00, ošrn. kapital 583.016,01 EUR, matična št. 5073251

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani Javnega podjetja Rižanski vodovod Koper d.o.o. (pridobljeno 4.11.2012)

**CENIK OSKRBE S PITNO VODO IN
STORITEV ČIŠČENJA TER ODVAJANJA
KOMUNALNIH VODA OBČINE IZOLA**
št. 75 z dne 01.07.2012

Rižanski vodovod Koper

OBČINA	OSKRBA S PITNO VODO					KOMUNALNE STORITVE					SKUPAJ	
	Voda (EUR/m ³)	Voda z 8,5% DDV (EUR/m ³)	Vodno povračilo (EUR/m ³)	Vodno povračilo z 8,5% DDV (EUR/m ³)	SKUPAJ Z DDV 2+4 (EUR/m ³)	Odvajanje odpadne vode (EUR/m ³)	Odvajanje odpadne vode z 8,5% DDV (EUR/m ³)	Čiščenje odpadne vode (EUR/m ³)	Čiščenje odpadne vode z 8,5% DDV (EUR/m ³)	Okolj. daj. za onesnaž. okolja (EUR/m ³)	SKUPAJ Z DDV 7+9+10 (EUR/m ³)	SKUPAJ Z 8,5% DDV (5+11) (EUR/m ³)
IZOLA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Gospodinjstvo:												
- s kanališčino	0,8160	0,8854	0,0922	0,1000	0,9854	0,8605	0,9336	0,5175	0,5615	0,0528	1,5479	2,5333
- brez kanališčine	0,8160	0,8854	0,0922	0,1000	0,9854	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,5283	0,5283	1,5137
- z lasno ČN	0,8160	0,8854	0,0922	0,1000	0,9854	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0528	0,0528	1,0382
Ostalo* :												
- s kanališčino	1,3803	1,4976	0,0922	0,1000	1,5977	0,8605	0,9336	0,5175	0,5615	0,0528	1,5479	3,1456
- brez kanališčine	1,3803	1,4976	0,0922	0,1000	1,5977	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,5283	0,5283	2,1260
- z lasno ČN	1,3803	1,4976	0,0922	0,1000	1,5977	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0528	0,0528	1,6505
Premer vodometra	Vzdrževalnina	Vzdrževalnina z				Premer	Omrežnina	Omrežnina	Omrežnina	Omrežnina	SKUPAJ	
	(EUR/dan)	8,5% DDV				vodometra	odvajanje	odvajanje z	čiščenje	čiščenje z	(EUR/mes)	
	(EUR/dan)	(EUR/dan)					(EUR/mes)	8,5% DDV	(EUR/mes)	8,5% DDV	(EUR/mes)	
Vodomer fi 13	0,1182	0,1282				Vodomer fi 13	4,4251	4,8012	3,4047	3,6941	8,4953	
Vodomer fi 20	0,1182	0,1282				Vodomer fi 20	7,3899	8,0180	5,6859	6,1692	14,1872	
Vodomer fi 25	0,4728	0,5130				Vodomer fi 25	11,0627	12,0030	8,5118	9,2353	21,2383	
Vodomer fi 32	0,4728	0,5130				Vodomer fi 32	17,7003	19,2048	13,6189	14,7765	33,9813	
Vodomer fi 40	0,7680	0,8550				Vodomer fi 40	29,5153	32,0241	22,7096	24,6399	56,6640	
Vodomer fi 50	1,1820	1,2825				Vodomer fi 50	44,2508	48,0121	34,0473	36,9413	84,9534	
Vodomer fi 80	1,5708	1,7043				Vodomer fi 80	147,4878	160,0243	113,4798	123,1256	283,1498	
Vodomer fi 100	2,3563	2,5666				Vodomer fi 100	221,2539	240,0605	170,2367	184,7068	424,7673	
Vodomer fi 150	5,8906	6,3913				Vodomer fi 150	442,5077	480,1209	340,4733	369,4135	849,5344	

OPOMBA:
Ostalo* - uporaba vode za druge negospodinjiske namene

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani Javnega komunalnega podjetja Ribnica d.o.o. (pridobljeno 7.11.2012)

Cenik čiščenja odpadnih voda

Čiščenje odplak - RIBNICA

0,4535 € 8,5 % 0,4920 € z DDV

Odvajanje odplak -RIBNICA

0,1108 € 8,5 % 0,1202 € z DDV

Čiščenje in odvajanje Ribnica - SKUPAJ

0,5643 € 8,5 % 0,6123 € z DDV

Čiščenje odplak - SODRAŽICA

0,4535 € 8,5 % 0,4920 € z DDV

Odvajanje odplak - SODRAŽICA

0,1181 € 8,5 % 0,1281 € z DDV

Čiščenje in odvajanje Sodražica - SKUPAJ

0,5716 € 8,5 % 0,6202 € z DDV

cena za 1m³

5,7629 € 8,5 % 6,2527 € z DDV

1 - cisterna - 6 m³

34,5773 € 8,5 % 37,5164 € z DDV

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani občine Komenda (pridobljeno 7.1.2013)

OBČINA KOMENDA
Zajčeva cesta 23
1218 Komenda

CENIK KOMUNALNIH STORITEV NA DAN . . .

Šifra	Opis storitve	Občina	Sektor	Cena storitve brez ddv	DDV	Datum cenika
1	VODARINA	KOMENDA	gospodinjstva	0,4830	8,50	01.01.2007
3	ŠTEVNINA	KOMENDA	gospodinjstva	0,8346	8,50	01.01.2007
4	ŠTEVNINA	KOMENDA	gospodinjstva	6,0507	8,50	01.01.2007
5	ŠTEVNINA	KOMENDA	gospodinjstva	9,1804	8,50	01.01.2007
6	VODNO POVRAČILO	KOMENDA	gospodinjstva	0,0555	8,50	01.01.2007
7	OKOLJSKA DAJAT. ZARADI OBREM.VODA-KOMENDA	KOMENDA	gospodinjstva	0,5283	8,50	01.01.2007
8	KANALŠČINA	KOMENDA	gospodinjstva	1,5300	8,50	01.02.2010
9	OKOLJSKA DAJAT.ZARADI OBREM.VODA-KOMENDA	KOMENDA	gospodinjstva	0,0487	8,50	01.12.2008
10	ČIŠČENJE VODE	KOMENDA	gospodinjstva	0,3630	8,50	01.08.2009
11	VODARINA PAVŠAL	KOMENDA	gospodinjstva	0,4830	8,50	01.01.2007
13	ŠTEVNINA	KOMENDA	gospodinjstva	0,8346	8,50	01.01.2007
14	OKOLJ.DAJAT. ZA OBR.VOD. - BČN	KOMENDA	gospodinjstva	0,0528	8,50	01.01.2009
15	OKOLJ.DAJAT. ZA OBR.VOD. - CČN	KOMENDA	gospodinjstva	0,0487	8,50	19.06.2008
16	VODNO POVRAČILO PAVŠAL	KOMENDA	gospodinjstva	0,0555	8,50	01.01.2007
17	OKOLJ.DAJAT. ZA OBR.VOD. PAVŠAL-GREKOMENDA	KOMENDA	gospodinjstva	0,5283	8,50	01.01.2007
18	KANALŠČINA - CČN	KOMENDA	gospodinjstva	1,5300	8,50	01.02.2010
19	ČIŠČENJE VODE - CČN	KOMENDA	gospodinjstva	0,3630	8,50	01.08.2009
23	OKOLJ.DAJAT. ZA OBR.VOD. PAVŠAL - C	KOMENDA	gospodinjstva	0,0487	8,50	01.08.2009
24	KANALŠČINA PAVŠAL - CČN	KOMENDA	gospodinjstva	1,5300	8,50	01.02.2010
25	ČIŠČENJE VODE PAVŠAL - CČN	KOMENDA	gospodinjstva	0,3630	8,50	01.08.2009
29	OKOLJ.DAJAT. ZA OBR.VOD. PAVŠAL - C	KOMENDA	gospodinjstva	0,0487	8,50	01.08.2009
30	KANALŠČINA PAVŠAL - CČN	KOMENDA	gospodinjstva	1,5300	8,50	01.02.2010
31	ČIŠČENJE VODE PAVŠAL - CČN	KOMENDA	gospodinjstva	0,3630	8,50	01.08.2009

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani občine Laško (pridobljeno 8.11.2012)

OBČINA LAŠKO
Mestna ulica 2
3270 LAŠKO

CENIK**1. VODARINA**

Široka potrošnja-nepridobitne dejavnosti	0,3162 eur/m ³
Ostalu (DO,OBRT)	0,6410 eur/m ³
Hidrant	1,3708 eur/m ³

2. OMREŽNINA VOD. OMREŽJE

	brez subv.	%subv.		mes.
DN13	10,87	60%	4,35	mes.
DN20	18,16	60%	7,26	mes.
DN25	43,49	0%	43,49	mes.
DN30	58,00	0%	58,00	mes.
DN40	72,51	0%	72,51	mes.
DN50	108,72	0%	108,72	mes.
DN65	235,54	0%	235,54	mes.
DN80	362,36	0%	362,36	mes.
DN100	543,59	0%	543,59	mes.
DN150	1.087,18	0%	1.087,18	mes.

3. ŠTEVNINA

Vodomer do 5/4"	1,1522 eur/mes.
Vodomer od 6/4" do 2"	16,0484 eur/mes.
Vodomer od 65 mm do 80 mm	27,7761 eur/mes.
Vodomer od 100 do 150mm	121,3916 eur/mes.
Vodomer nad 150 mm	262,5351 eur/mes.

4. REPUBLIŠKI VOD.PRISPEVEK

Rep.vodov.prispevek	0,0555 eur/m ³
Rep.vodov.prispevek-vodne izgube	0,0099 eur/m ³

5. VODOVODNI PRIKLJUČKI

individualni do 1"	z 20% DDV-jem 626,0000 eur
ostalo od 5/4" do 2"	5.007,5113 eur
ostalo od 65 mm do 80 mm	13.415,9573 eur
ostalo od 100 mm do 150 mm	21.398,7648 eur
ostalo nad 150 mm	po pogodbi

6. KANALIZACIJA

Široka potrošnja(meteor.kanal.)	0,0564 eur/m ³
Ostali (DO,OBRT)	0,0999 eur/m ³
Pivovarna	0,0229 eur/m ³

Gospodinjstva, ki so priključena na čistilno napravo

Odvajanje	0,6000 eur/m ³
Čiščenje	0,7800 eur/m ³

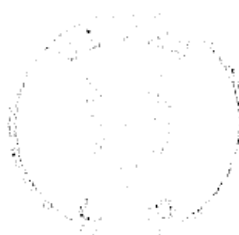
7. TAKSA ZA OBREMENJEVANJE VODA

Taksa za obr.vode	0,5192 eur/m ³
-------------------	---------------------------

Laško, dne 16.03.2012

- Speminjajo se samo cene vodnega povračila in cene takse za obremenjevanje voda na osnovi Uradnih listov.
- Cene pod številkami 1, 2, 3, 4,5, 6 in 7 so brez DDV-ja.
- Za storitve pod zaporedno številko 1.,2.,3.,4.,6.,7 se obračuna davek 8,5%

Župan občine Laško
Franc Zdolšek

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani Komunalnega stavbnega podjetja Kostak d.d. (pridobljeno 7.11.2012)

ŠTEVILKA 8

Kostak komunalno stavbno podjetje d.d.
Leskovška cesta 2a, 8270 Krškoidentifikacijska številka: SI82719241
matična številka: 5156572000telefon: 07 4817 200
telefaks: 07 4817 250elektronski naslov: kostak@kostak.si
spletno mesto: www.kostak.si**CENIK****OSNOVNIH KOMUNALNIH STORITEV OBČINE KRŠKO**

veljavnost od 1. 2. 2011 dalje

Z. št.	Storitev	Enota	Cena v EUR brez DDV	DDV (8,5 %)	Cena v EUR z DDV
1.	Oskrba s pitno vodo				
-	gospodinjstvo	m ³	0,6203	0,0527	0,6730
-	gospodarstvo	m ³	1,0657	0,0906	1,1563
-	negospodarstvo	m ³	0,6203	0,0527	0,6730
2.	Odvajanje komunalne odpadne vode				
-	gospodinjstvo	m ³	0,2865	0,0244	0,3109
-	gospodarstvo	m ³	0,5086	0,0432	0,5518
-	negospodarstvo	m ³	0,3746	0,0318	0,4064
3.	Odvajanje padavinske odpadne vode				
-	odvajanje iz streh	m ² /mesec	0,0237	0,0020	0,0257
-	odvajanje iz dvorišč in drugih utrjenih površin	m ² /mesec	0,0251	0,0021	0,0272
4.	Čiščenje komunalne odpadne vode				
-	gospodinjstvo	m ³	0,5122	0,0435	0,5557
-	gospodarstvo	m ³	0,9314	0,0792	1,0106
-	negospodarstvo	m ³	0,5122	0,0435	0,5557
5.	Redni prevoz in odlaganje odpadkov po urniku				
-	gospodinjstvo	m ³	11,2100	0,9529	12,1629
-	gospodarstvo	m ³	24,0800	2,0468	26,1268
6.	Prevoz v 110 l vrečki z napisom Kostak	kom	1,1982	0,1018	1,3000
7.	Storitve izven rednega prevoza odpadkov*				
8.	Vodno povračilo	m ³	0,0755	0,0064	0,0819
9.	Okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Ur. l. RS, št. 104/2009)				
-	uporabniki, ki imajo merjenje odvzema pitne vode	m ³	0,5283	0,0000	0,5283
-	uporabniki priključeni na malo ali skupno čistilno napravo z merjenjem odvzema pitne vode	m ³	0,0528	0,0000	0,0528
-	uporabniki, ki nimajo merjenja odvzema pitne vode v stanovanjskih stavbah	oseba/mese c	2,2010	0,0000	2,2010
-	uporabniki, ki nimajo merjenja odvzema pitne	oseba/mese	0,7337	0,0000	0,7337

C E N I K

OSTALIH KOMUNALNIH STORITEV

veljavnost od 1. 10. 2011 dalje

Z. št.	Storitev	Enota	Cena v EUR brez DDV	DDV	Cena v EUR z DDV
1.	Praznjenje in čiščenje (z delavcem)			(8,5 %)	
-	praznjenje nepretočne/pretočne greznice	ura	55,00	4,68	59,68
-	praznjenje in odmašitev hišne kanalizacije	ura	62,00	5,27	67,27
-	prevzem gošče iz greznic na čistilno napravo od pravnih oseb	m ³	20,00	1,70	21,70
-	prevzem gošče iz greznic na čistilno napravo od gospodinjstev	m ³	15,00	1,28	16,28
-	čiščenje peskolovov	ura	97,00	8,25	105,25
-	čiščenje lovilcev olj in maščob na javnih površinah	m ³			po ponudbi
-	prevzem in obdelava gošč iz suhih premičnih stranišč	kom	25,00	2,13	27,13
2.	Male čistilne naprave (MČN)			(8,5 %)	
-	praznjenje MČN	ura	55,00	4,68	59,68
-	prevzem in obdelava blata	m ³	20,00	1,70	21,70
-	prve meritve oz. obratovalni monitoring MČN				po ponudbi

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani Javnega komunalnega podjetja Dravograd d.o.o. (pridobljeno 10.11.2012)

Oskrba s pitno vodo

VODARINA		Cena brez DDV	Stopnja DDV	Cena z DDV
-gospodinjstvo	eur/m3	0,3682	8,50%	0,3995
-gospodarstvo	eur/m3	0,9787	8,50%	1,0619
-ostali porabniki	eur/m3	0,9787	8,50%	1,0619
VODNA POVRAČILA	eur/m3	0,0715	8,50%	0,0775
PRISPEVEK ŠTEVNINE				
-dimenzija: DN 15 mm in DN 20 mm	eur/mesec	0,8594	8,50%	0,9324
-dimenzija: DN 25 mm in DN 30 mm	eur/mesec	1,4863	8,50%	1,6126
-dimenzija: DN 25 mm in DN 30 mm (pravne osebe)	eur/mesec	1,4863	8,50%	1,6126
-dimenzija: DN 40 mm	eur/mesec	2,564	8,50%	2,7819
-dimenzija: DN 50 mm in DN 65 mm	eur/mesec	6,1938	8,50%	6,7203
-dimenzija: DN 80 mm	eur/mesec	8,0884	8,50%	8,7759
-dimenzija: DN 100 mm	eur/mesec	9,298	8,50%	10,0883
-dimenzija: DN 50/2 mm - obto?ni	eur/mesec	17,8679	8,50%	19,3867
-dimenzija: DN 80/2 mm - obto?ni	eur/mesec	19,9268	8,50%	21,6206
-dimenzija: DN 100/2 mm - obto?ni	eur/mesec	21,6162	8,50%	23,4536

Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode

A. ODVAJANJE KOMUNALNE ODPADNE VODE	ENOTA	Cena brez DDV	Stopnja DDV	Cena z DDV
1. Omrežnina				
DN13	eur/kos	3,2619	8,5%	3,5392
DN15	eur/kos	3,9142	8,5%	4,2469
DN20	eur/kos	5,4473	8,5%	5,9103
DN25	eur/kos	8,1546	8,5%	8,8477
DN30	eur/kos	13,0474	8,5%	14,1564
DN32	eur/kos	13,0474	8,5%	14,1564
DN40	eur/kos	21,7566	8,5%	23,6059
DN50	eur/kos	32,6186	8,5%	35,3912
DN65	eur/kos	54,3752	8,5%	58,9971
DN80	eur/kos	108,7178	8,5%	117,9588
2. Storitve odvajanja	eur/m3	0,2651	8,5%	0,2876
3. Okoljska dajatev				
ČN - voda merjena (cena po porabljeni vodi)	eur/m3	0,0528	0,00%	0,0528
ČN - voda nemerjena (na osebo)	eur/oseba	0,2201	0,00%	0,2201
Nepretočna greznica	eur/m3	0,3170	0,00%	0,317
Nepretočna greznica - voda merjena	eur/osebo	1,3206	0,00%	1,3206
Pretočna greznica - voda metljena	eur/m3	0,5283	0,00%	0,5283
Pretočna greznica - voda nemerjena	eur/oseba	2,2010	0,00%	2,2010
B. ČIŠČENJE KOMUNALNIH IN PADAVINSKIH ODPADNIH VODA				
1. Omrežnina				
DN 13	eur/kos	2,7631	8,5%	2,9980
DN 15	eur/kos	3,3157	8,5%	3,5975
DN 20	eur/kos	4,6143	8,5%	5,0065
DN 25	eur/kos	6,9077	8,5%	7,4949
DN 30	eur/kos	11,0524	8,5%	11,9917
DN 32	eur/kos	11,0524	8,5%	11,9917
DN 40	eur/kos	18,4299	8,5%	19,9962
DN 50	eur/kos	27,6310	8,5%	29,9793
DN 65	eur/kos	46,0609	8,5%	49,9755
DN 80	eur/kos	92,0941	8,5%	99,9210

2. Storitve čiščenja	eur/m ³	0,7854	8,5%	0,8522
C. KANALŠČINA - NISO PRIKLJUČENI NA ČN				
- Gospodinjstvo	eur/kos	0,2628	8,5%	0,2851
- Gospodarstvo	eur/kos	0,7005	8,5%	0,7600
- Ostali porabniki	eur/kos	0,7005	8,5%	0,7600
D. Navoz greznične vsebine na čistilno napravo Dravograd				
Omrežnina DN 15	eur/kos	3,3157	8,5%	3,5975
Navoz in čiščenje greznične vsebine	eur/kos	4,3773	8,5%	4,7494
črpanje greznice	eur/kos	69,87	8,5%	75,8090
F. OKOLJSKA DAJATEV ZA ONESNAŽEVANJE OKOLJA ZARADI ODVAJANJA KOMUNALNE ODPADNE VODE				
ČN - voda merjena	m ³	0,0528	0,00%	0,0528
ČN - voda nemerjena	oseba	0,2201	0,00%	0,2201
Nepretočna greznica - voda merjena	m ³	0,3170	0,00%	0,3170
Nepretočna greznica - voda nemerjena	oseba	1,3206	0,00%	1,3206
Pretočna greznica - vod merjena	m ³	0,5283	0,00%	0,5283
Pretočna greznica - voda nemerjena	oseba	2,2010	0,00%	2,2010

Na omrežnino se prizna 50 % subvencije fizičnim osebam. To subvencijo pokrije občina.

Za tiste, ki so priključeni na kanalizacijo in ČN in imajo lastni vodni vir, se omrežnina zaračuna za

DN 15.

Cenik komunalnih storitev rabe vode s spletnih strani Javnega podjetja Prlekija d.o.o.
(pridobljeno 10.11.2012)

Javno podjetje Prlekija d.o.o.
Ormoška cesta 3, 9240 Ljutomer
Tel.: 02/58 58 240, Fax: 02/58 58 248
E: info@jp-prlekija.si, I: www.jp-prlekija.si

Stran 1/2

CENIK OSKRBE S PITNO VODO

OBČINA LJUTOMER

VODARINA				
	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/m ³	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/m ³
Vodarina	01.07.2010	0,4358	0,0370	0,4728

ŠTEVNINA VODOMERA				
Nazivna velikost vodomera	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/mesec	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/mesec
DN15 (1/2")	01.07.2010	1,6300	0,1386	1,7686
DN20 (3/4")	01.07.2010	2,0800	0,1768	2,2568
DN25 (1")	01.07.2010	2,5400	0,2159	2,7559
DN32 (5/4")	01.07.2010	3,4500	0,2933	3,7433
DN40 (6/4")	01.07.2010	5,4400	0,4624	5,9024
DN50 (2")	01.07.2010	7,0800	0,6018	7,6818
DN80 (3")	01.07.2010	14,1500	1,2028	15,3528
DN100 (4")	01.07.2010	28,3000	2,4055	30,7055
DN50/20 (2" in 3/4")	01.07.2010	10,6200	0,9027	11,5227
DN80/20 (3" in 3/4")	01.07.2010	21,2300	1,8046	23,0346
DN100/20 (4" in 3/4")	01.07.2010	42,4600	3,6091	46,0691

VZDRŽEVANJE PRIKLIUČKA				
Nazivna velikost vodomera	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/mesec	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/mesec
DN15 (1/2")	01.07.2010	2,7500	0,2338	2,9838
DN20 (3/4")	01.07.2010	2,7800	0,2363	3,0163
DN25 (1")	01.07.2010	3,1700	0,2695	3,4395
DN32 (5/4")	01.07.2010	3,3100	0,2814	3,5914
DN40 (6/4")	01.07.2010	3,8700	0,3290	4,1990
DN50 (2")	01.07.2010	10,3900	0,8832	11,2732
DN80 (3")	01.07.2010	11,2900	0,9597	12,2497
DN100 (4")	01.07.2010	13,4400	1,1424	14,5824
DN50/20 (2" in 3/4")	01.07.2010	10,3900	0,8832	11,2732
DN80/20 (3" in 3/4")	01.07.2010	11,2900	0,9597	12,2497
DN100/20 (4" in 3/4")	01.07.2010	13,4400	1,1424	14,5824

Javno podjetje Prlekija d.o.o.
Ormoška cesta 3, 9240 Ljutomer
Tel.: 02/58 58 240, Fax: 02/58 58 248
E: info@jp-prlekija.si, I: www.jp-prlekija.si

Stran 2/2

CENIK OSKRBE S PITNO VODO OBČINA LJUTOMER

OMREŽNINA - VODOVOD				
Nazivna velikost vodomera	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/mesec	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/mesec
DN15 (1/2")	01.07.2010	2,6400	0,2244	2,8644
DN20 (3/4")	01.07.2010	4,4088	0,3747	4,7835
DN25 (1")	01.07.2010	6,6000	0,5610	7,1610
DN32 (5/4")	01.07.2010	10,5600	0,8976	11,4576
DN40 (6/4")	01.07.2010	17,6088	1,4967	19,1055
DN50 (2")	01.07.2010	26,4000	2,2440	28,6440
DN80 (3")	01.07.2010	87,9912	7,4793	95,4705
DN100 (4")	01.07.2010	132,0000	11,2200	143,2200
DN50/20 (2" in 3/4")	01.07.2010	26,4000	2,2440	28,6440
DN80/20 (3" in 3/4")	01.07.2010	87,9912	7,4793	95,4705
DN100/20 (4" in 3/4")	01.07.2010	132,0000	11,2200	143,2200

VODNO POVRAČILO				
	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/m ³	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/m ³
Odvzem iz vira	01.07.2010	0,0555	0,0047	0,0602
Vodne izgube	01.07.2010	0,0215	0,0018	0,0233

Javno podjetje Prlekija d.o.o.
Ormoška cesta 3, 9240 Ljutomer
Tel.: 02/58 58 240, Fax: 02/58 58 248
E: info@jp-prlekija.si, I: www.jp-prlekija.si

Stran 1/1

CENIK ODVAJANJA IN ČIŠČENJA ODPADNE VODE OBČINA LJUTOMER

ODVAJANJE ODPADNE VODE

	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/m ³	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/m ³
Gospodinjstvo	01.04.2010	0,2068	0,0176	0,2244
Gospodarstvo in drugi porabniki	01.04.2010	0,3343	0,0284	0,3627
Prečrpavanje	01.04.2010	0,3783	0,0322	0,4105

ČIŠČENJE ODPADNE VODE

	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/m ³	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/m ³
Gospodinjstvo	01.04.2010	0,6550	0,0557	0,7107
Gospodarstvo in drugi porabniki	01.04.2010	0,9180	0,0780	0,9960
Tehnološka odpadna voda	01.04.2010	na osnovi obratovalnega monitoringa		

OKOLJSKA DAJATEV ZA ONESNAŽEVANJE OKOLJA ZARADI ODVAJANJA ODPADNIH VODA*

	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/m ³	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/m ³
Uporabniki priključeni na malo čistilno napravo (ko obratuje v skladu s predpisi) ali skupno čistilno napravo z merjenjem odvzema pitne vode	01.04.2010	0,0528	0,0045	0,0573
Uporabniki imajo greznico z merjenjem odvzema pitne vode	01.04.2010	0,5283	0,0449	0,5732
	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v oseba/leto	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v oseba/leto
Uporabniki, kjer ni merjenja odvzema vode, uporabniki imajo malo čistilno napravo (ko obratuje v skladu s predpisi)	01.04.2010	2,6413	0,2245	2,8658
Uporabniki, kjer ni merjenja odvzema vode in imajo greznico	01.04.2010	26,4125	2,2451	28,6576

* dajatev je zaračunana v skladu z Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Ur.list RS, št.104/09) in s Sklepom o določitvi zneska okoljske dajatve na enoto obremenitve okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Ur.list RS, št.7/10)

Javno podjetje Prlekija d.o.o.
Ormoška cesta 3, 9240 Ljutomer
Tel.: 02/58 58 240, Fax: 02/58 58 248
E: info@jp-prlekija.si, I: www.jp-prlekija.si

Stran 1/1

CENIK ODVOZA IN ČIŠČENJA GREJNIČNIH GOŠČ NA OBMOČJU OBČINE LJUTOMER

TRANSPORTNI STROŠKI

	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/Kom	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/Kom
Oddaljenost do 5 km	01.04.2010	29,6779	2,5226	32,2005
Oddaljenost od 6 do 10 km	01.04.2010	35,6118	3,0270	38,6388
Oddaljenost od 11 do 20 km	01.04.2010	40,3939	3,4335	43,8274
Oddaljenost več kot 20 km	01.04.2010	57,7533	4,9090	62,6623

PRAZNIENJE GREZNICE

	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/Kom	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/Kom
Praznjenje greznice do 6 m ³	01.04.2010	15,3898	1,3081	16,6979

IZPIRANJE GREZNICE

	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/m ³	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/m ³
Izpiranje greznice (glede na volumen čiste vode)	01.04.2010	1,6692	0,1419	1,8111

ČIŠČENJE GREZNIČNIH GOŠČ

(glede na volumen grezničnih gošč)	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/m ³	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/m ³
Gospodinjstva - nepretočne greznice	01.04.2010	1,9651	0,1670	2,1321
Gospodinjstva - pretočne greznice	01.04.2010	4,9127	0,4176	5,3303
Gospodarstvo - nepretočne greznice	01.04.2010	2,3581	0,2004	2,5585
Gospodarstvo - pretočne greznice	01.04.2010	5,8952	0,5011	6,3963

OSTALE STORITVE S KOMBINIRANIM VOZILOM MORO SV-6

	Datum veljavnosti cene	Osnovna cena v EUR/Ura	DDV - 8,5% v EUR	Skupaj z DDV v EUR/Ura
Strojno čiščenje kanala	01.04.2010	69,6879	5,9235	75,6114
Strojno izčrpavanje kanala	01.04.2010	62,1766	5,2850	67,4616

Cenik velja od 1.7.2010

Direktor:
Davorin KURBOS

Cenik odvoza in čiščenja grezničnih gošč s spletnih strani Komunalnega podjetja Ptuj d.d.
(pridobljeno 17.12.2012)

Komunalno podjetje Ptuj d.d.
 Puhova ulica 10
 Telefon: (02) 787-51-11
 Telefaks: (02) 771-36-01
 ID: SI65735676
 TR.NLB: 02150-0010743422

Cenik odvoza in čiščenja grezničnih gošč-Cenik velja od 01.01.2012
Za redni delovni čas od 7.00 h do 15.00 h

CENIK-FEKALEC														
Zadnje praznenje pred pol leta (6 mesecev)														
I ura (do 10 km)	8m ³	70,00	7m ³	70,00	6m ³	70,00	1,5 ure	70,00	8m ³	105,00	7m ³	105,00	6m ³	105,00
čiščenje							čiščenje							
2,00 EUR/m ³		16,00		14,00			12,00	2,00 EUR/m ³			16,00		14,00	12,00
Skupaj		86,00		84,00			82,00	Skupaj			121,00		119,00	117,00
DDV 8,5%		7,31		7,14			6,97	DDV 8,5%			10,29		10,12	9,95
Skupaj EUR		93,31		91,14			88,97	Skupaj EUR			131,29		129,12	126,95
Zadnje praznenje med pol leta in dvema letoma														
I ura (do 10 km)	8m ³	70,00	7m ³	70,00	6m ³	70,00	1,5 ure	70,00	8m ³	105,00	7m ³	105,00	6m ³	105,00
čiščenje							čiščenje							
5,00 EUR/m ³		40,00		35,00			30,00	5,00 EUR/m ³			40,00		35,00	30,00
Skupaj		110,00		105,00			100,00	Skupaj			145,00		140,00	135,00
DDV 8,5%		9,35		8,93			8,50	DDV 8,5%			12,33		11,90	11,48
Skupaj EUR		119,35		113,93			108,50	Skupaj EUR			157,33		151,90	146,48
Zadnje praznenje pred več kot dvema letoma														
I ura (do 10 km)	8m ³	70,00	7m ³	70,00	6m ³	70,00	1,5 ure	70,00	8m ³	105,00	7m ³	105,00	6m ³	105,00
čiščenje							čiščenje							
8,00 EUR/m ³		64,00		56,00			48,00	8,00 EUR/m ³			64,00		56,00	48,00
Skupaj		134,00		126,00			118,00	Skupaj			169,00		161,00	153,00
DDV 8,5%		11,39		10,71			10,03	DDV 8,5%			14,37		13,69	13,01
Skupaj EUR		145,39		136,71			128,03	Skupaj EUR			183,37		174,69	166,01

Komunalno podjetje Ptuj d.d.

PRILOGA D: IZPISI REGRESIJSKIH ANALIZ

Regresijske analize mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo

Izpis regresijske analize za število oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega sistema

Regression Statistics	
Multiple R	0.35882
R Square	0.12875
Adjusted R Square	0.07067
Standard Error	4.71967
Observations	17

ANOVA

	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	1	49.37589	49.37589	2.21662	0.15725
Residual	15	334.12951	22.27530		
Total	16	383.50540			

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95.0%	Upper 95.0%
Intercept	10.65621	2.01669	5.28400	0.00009	6.35773	14.95470	6.35773	14.95470
X Variable 1	0.00029	0.00020	1.48883	0.15725	-0.00013	0.00072	-0.00013	0.00072

Izpis regresijske analize za število oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovodnega sistema v lokalnih skupnostih, ki imajo ceno oblikovano po Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja

Regression Statistics	
Multiple R	0.52391
R Square	0.27448
Adjusted R Square	0.20853
Standard Error	4.58219
Observations	13

ANOVA

	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	1	87.37989	87.37989	4.16164	0.06610
Residual	11	230.96136	20.99649		
Total	12	318.34126			

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95.0%	Upper 95.0%
Intercept	9.92474	2.43635	4.07361	0.00184	4.56238	15.28711	4.56238	15.28711
X Variable 1	0.00052	0.00026	2.04001	0.06610	-0.00004	0.00109	-0.00004	0.00109

Izpis regresijske analize za višino omrežnine in dolžino javnega vodovodnega sistema v lokalnih skupnostih, ki imajo ceno oblikovano po Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja

Regression Statistics	
Multiple R	0.46773
R Square	0.21878
Adjusted R Square	0.15868
Standard Error	1.74136
Observations	15

ANOVA

	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	1	11.03935	11.03935	3.64054	0.07872
Residual	13	39.42039	3.03234		
Total	14	50.45974			

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95.0%	Upper 95.0%
Intercept	1.74645	0.76999	2.26816	0.04101	0.08300	3.40991	0.08300	3.40991
X Variable 1	0.01007	0.00528	1.90802	0.07872	-0.00133	0.02147	-0.00133	0.02147

Regressijske analize mesečnih stroškov odvajanja komunalne odpadne vode v lokalnih skupnostih, ki imajo ceno oblikovano po Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja

Izpis regresijske analize za letno količino odvedene odpadne vode po javnem kanalizacijskem sistemu

Regression Statistics	
Multiple R	0.37776
R Square	0.14270
Adjusted R Square	-0.00018
Standard Error	9.47837
Observations	8

ANOVA

	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	1	89.72474	89.72474	0.99872	0.35620
Residual	6	539.03676	89.83946		
Total	7	628.76149			

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95.0%	Upper 95.0%
Intercept	7.44524	5.15415	1.44451	0.19872	-5.16653	20.05700	-5.16653	20.05700
X Variable 1	0.00001	0.00001	0.99936	0.35620	-0.00002	0.00005	-0.00002	0.00005

Izpis regresijske analize za gostoto odjema na javnem kanalizacijskem sistemu

Regression Statistics

Multiple R	0.66017
R Square	0.43583
Adjusted R Square	0.32300
Standard Error	7.96377
Observations	7

ANOVA

	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	1	244.97033	244.97033	3.86257	0.10656
Residual	5	317.10793	63.42159		
Total	6	562.07826			

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95.0%	Upper 95.0%
Intercept	23.55343	6.40144	3.67940	0.01430	7.09801	40.00885	7.09801	40.00885
X Variable 1	-50.02758	25.45489	-1.96534	0.10656	-115.46147	15.40631	-115.46147	15.40631

Izpis regresijske analize za višino omrežnine in gostoto odjema na javnem kanalizacijskem sistemu

Regression Statistics	
Multiple R	0.68834
R Square	0.47381
Adjusted R Square	0.36857
Standard Error	2.63464
Observations	7

ANOVA

	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	1	31.25126	31.25126	4.50219	0.08730
Residual	5	34.70672	6.94134		
Total	6	65.95798			

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95.0%	Upper 95.0%
Intercept	9.48576	2.11778	4.47911	0.00652	4.04183	14.92968	4.04183	14.92968
X Variable 1	-17.86844	8.42121	-2.12184	0.08730	-39.51585	3.77898	-39.51585	3.77898